

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
ÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

Lássuk a parlamentet!

Írta: Mezei Ernő.

Hát csakugyan az év véghatárához jutnánk-e el, a következő év mesgyéjén lépniük-e át úgy, hogy parlamentáris kormányzatunk a „válság” pályafutásának változataiban fényeskedik is, halványul is, ér holdtöltét és holdfogytát? Megérjük-e, hogy a nagy nemzeti kormány tragikus meghurczoltatásának annyi állomása után még az *exlex* éktelen töviskoronáját is kénytelen lesz további útjára elviselni? Ezt az évet akkor külön elnevezéssel kellene megörökíteni nemcsak a magyar alkotmány történelmében. Hogy egyazon kormányra nézve az év kezdetétől az év végéig szakadatlan folyamatban a válság állapota forogjon fenn egy állítólag alkotmányos alapokon és parlamentáris feltételek szerint kormányzott országban, ez már túlhalad minden fogalmat és mértéket, amelyek eddig bárhol is az alkotmányos lehetőségek körét jelentették. Minden egyes részlete ennek a hosszú válságtörténetnek kigunyolása és lealacsonyítása a mi alkotmányos önrendelkezésünknek, folytonos megszegyenyítése az élő nemzeti akaratsnak. Főképpen pedig iskolamesteri fegyvermezés, ennél is több, rendszeres udvari és katonai dresszura a magyarság államférfiai, pártjai, egész parlamentje irányában. Hogy ez a rettenetes válság-zarandoklás, amelyet időnként a középkori vezeklések módja szerint vesszőfutások is élénkítenek, némi alkotmányos külsőségek jelenetezésével megyen végbe, ez nem enyhíti nemzeti és alkotmányos lekicsinyeltetésünknek szomorú benyomását, mert csak nyilvánvalóbbá teszi az egész világ előtt, hogy alkotmányos formáságaink valóban asszott formáságok s bennök nem lüktet semmi a nemzeti lélek erejéből.

Mi a helyzet veleje? Az, hogy az uralkodó nem akarja elintézni annak a kormányának már többször megismételt lemondását, amelynek ajánlatait és tanácsait el nem fogadja, amely másfelől elvesztette parlamenti létezésének eredeti alapjait és minden vállalt feladata lerovásában meg van akasztva. Így vergődünk a válság fakasztó tavaszától hervasztó őszeig, most pedig a téli zuzmára a fanyar gyümölcsöket az *exlex* rothadásaig érleli meg. Inmár a kormány feje minden héten megy fel Bécsbe, egymást érik a hosszabbnál-hosszabb audienciák, amelyeknek változatlanul az a refrénjük, hogy a kormány megsürgette lemondása elfogadását, ellenben a király fentartotta magának a döntést. Az *exlex* veszedelmes közelsége

csak annyi befolyással van a királyra, hogy kényelmes indemnitást kíván megszavaztatni, mely alatt a döntést tovább is fentarthassa.

Közben hol látjuk a nemzeti szuverénitást másik tényezőjét, a magyar parlamentet? Egyszerűen nem látuk eddig sehol. Ez a mi szuverén parlamentünk kormánypartostul, ellenzékstől szépecskén félreállt, mert azt tartja, hogy ameddig a várt döntés függőben van, neki csak nyugalmasan várakoznia lehet. Szó sincs róla, ilyen módon a mi alkotmányos hatalmaink esúdosan egyensúlyozzák egymást. A kormány hétről-hétre előszobázik, vajjon megkapja-e valahára elbocsáttatását, a nemzeti parlament pedig künt a küszöb előtt szuszogva lesi, hogy az önkényes és ellenőrizhetlen megoldás, akármi megoldás valahára és igazán „a küszöbön áll-e?” Már ahogy a félhivatalosok biztatni szoktak bennünket. Megtanultuk bizony már, hogy a nyugalmas várakozás az alkotmányos és polgári erények legfőbbike.

Pedig ez a helyzet önmagában a legteljesebb alkotmányos képtelenség és hogy parlamenti tényezőink oly csendesen tudják venni, csak rikitóbbá teszi megszegyenyítésünket a világ előtt. Az alkotmányos királyság alap gondolata az, hogy az uralkodó legfőbb kötelessége a helyzetnek megfelelő kormányról gondoskodni. A norvég országgyűlés éppen ezzel a kemény megokolással mondotta ki az előbbi király trónfosztását, amikor nem bocsátotta el a lemondott kormányt, mert az összes pártokkal való ellenkezése miatt nem tudott új kormányt alkotni. Nem a norvég példáról van itt szó, hanem a mindenütt érvényes alkotmányos kötelezettségről, amelyet a mi parlamentünknek sem volna szabad elhallgatnia. Milyen egyedül álló jelenség is az, hogy a király szinte erőszakosan helyén marasztal olyan kormányt, amely iránt való bizalmatlanságát — hogy a parlamenti feltételekről ne is szóljunk — ő maga napról-napra szembeütővé teszi? Az ilyen elbánásnak sérelmes jelentőségén semmit sem változtat az, hogy a király a vele kötött paktumra hivatkozik és annak beváltását követeli. Alkotmányos szempontból a paktum éppen csak kormányprogramot jelent és semmiképp sem oldhatja fel a parlamentáris rendszer kátóját. Ha a paktumos kormányzat alapja elveszett, még pedig jó részben a bécsi követelések folytán, akkor legalább a közjog terén nincs mit rajta keresni. Talán leczkézteni, talán büntetni akar a király, miniszteri kényszermunkát, parlamenti

gályarabságot kíván megállapítani? Királyi indulatoknak és passzióknak sohasem lehet helyök az alkotmányos kormányzat elemei között. Az ország elvégre akarátának ura kíván maradni a koronával szemben is és nem nyugodhatik abba bele, hogy a király méltóságát és fensőbbiségét a nemzet lealázásában akarják érvényesíteni. Már csak mentesek akarunk maradni az olyan látványtól, hogy a király a parlamenti minisztereket, ahogy a marokkói szultán az elfogott roghivel tette, ketreczbe zárva hurczoltatja meg ország-világ előtt. És akképpen se szeretjük a nagy királyi hatalom érvényesülését, hogy mint a macska az egeret, majd megfogva, majd eleresztve dobálja a magyar politika vezetőit.

És itt igazán rá gondolunk a királyi méltóságra, amelynek az alkotmányosság kincstárában a legszebb gyémántot kell jelentenie. Ha ez a kimeríthetetlen válság-herczehurcz sok fájdalmas megalázást mér a nemzetre, nem szenved-e miatta még nagyobb mértékben a király méltósága is? A koronának komoly összeütkezés a nemzeti akarattal a nagy történelmi tragikum varázsával hat a lelkekre. De a koronának végnélküli huzakodása és fura taktikázása saját kormányával szemben, amelynek az uralkodó eselekvéseit éppen felelősségével kell fedeznie, ez a komikus gyöngeségek és gyerekes okvetetlenkedések színvonalára szállit le minden alkotmányos viszonyt. Ahogy a nagyvilág kíváncsian figyeli minisztereink jövését-menését, milyen kérdéseknek kell felmerülniök, mennyi csodálkozásnak kell támadnia a távol álló közönség lelkében? Bismarck nem volt a parlamentarizmus barátja és éppen a királyi akarat önállóságát kívánta megvédelmezni azzal az ismeretes magyarázatával, hogy a királyi akarat mindig csak miniszteri képviseltetésben nyilatkozhatik meg a nyilvánosság előtt, saját meztelen voltát miniszterségi ruhákkal kell eltakarnia. Hát ezeknek a ruháknak épeknek, tisztáknak, helyesen szabottaknak kell lenniök. Nagy ég, mivé lettek a miniszterségi öltönydarabok a mi agg uralkodónkon! Nem akarja ruháit felváltani, amikor már kopottan és rongyosan lötyögnek és minden pillanatban egy-egy darabja leválik, hogy a meztelenségek láthatóvá lesznek. Az emberek megütődnek, meg is botránkoznak, gondolnak az aggkor nehézkességeire, talán pathologiai magyarázatokra is tévednek. Igen, a miniszterek foszlányokban lógnak, de a felséges ur öltözetének tisztessége vallja kárát. Pedig ez a nemzet a legszebb diszt, sugárzó ékes-

ségeket tart mindig készen királya számára.

A magyar közvélemény is várt, várt eddig éppen nem türelmesen. Aggodalmas és nyugtalan várakozása oda-irányult, vajjon ez a megbénult parlament, mely oly kétesse tette az általa képviselt nemzeti akaratot, meddig fog csendesen várakozni a felsőbb döntésre, amely mindig küszöbön áll. Justh Gyula annakidején mint elnök nagyon rövid határidőt akart szabni a válság megoldásának. A közvéleménynek méltó okot adott a csodálkozásra, hogy az új ellenzéki párt, mely az ő vezérlete alatt alakult, sokkal nyugalmasabb érzületet tanusított a válság körbenforgása iránt. De ma már maga az alkotmányos kötelezettségek időbeli rendje kéréstelenül tolja előtérbe a megoldás kényszerű határidejét. Gondolhat-e nem-hogy az ellenzék, de a kormánynak valamelyik pártja arra, hogy olyan indemnitást szavazzon meg, amelyet egy lemondott és erőszakkal leszögezett kormánynak kellene kérnie avégből, hogy a válság kinos folyamatát udvari intrikák és nemzetellenes összeesküvések nagyobb kényelmére tovább is megnyújtani lehessen? Minden más tekintet előtt jár e pillanatban a nemzetnek nagyon megpróbált méltósága. Már csak rántsuk az örökre küszöbön álló megoldást a küszöbön túl is. Mert a világ úgy látja már, hogy aki a küszöb előtt, mint nyomorgó, megcsufolt koldus áll, az maga a nemzeti akarat.

Budapest, december 11.

A fiumei kormányzó felmentése. A hivatalos lap mai száma közli gróf Nákó Sándor fiumei kormányzónak állásától való felmentését. A felmentő királyi kézirat így hangzik:

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére gróf Nákó Sándor fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzót ezen állásától saját kérélmére felmentem, és megengedem, hogy neki ez

Az első feleség.

Irta: Hevesi József.

(Utánnomlás tílos.)

Kedves Károly!

Egy kis újsághír, melyet alig pár perc előtt olvastam, készlet arra, hogy íróasztalom mellé üljek, tollat ragadjak és levelet írjak magának. Ennek a hírek lélekbe markoló hatása alatt cselekszem ebben a pillanatban, de meglehet az is (és ezt már inkább magának mondom), hogy ezt a levelet, melynek írásába most belefogtam és melyet lázasan remegő kézzel írok, talán be sem fogom majd fejezni, vagy ha be is fejezem, sohasem fogom elküldeni magának, hanem végig olvasom majd magának azzal a figyelemmel, mintha a saját érzésvilágom pulzusán tartanám az ujjaimat, aztán széttepem majd és beledobom a tűzbe.

Most azonban ebben a pillanatban viharos érzések suggestiója alatt állok és a toll alig képes követni lelkem lázas száguldását.

Egy pillanattal haboztam, mikor ennek a levélnek a fején a megszólítást leírtam. De csak egy pillanattal. Igaz, régen elszoktam már attól, hogy magához ilyen bizalmas hangon szóljak, jobban mondva, régen elszoktam már attól, hogy magához egyáltalán szóljak, de most ama kis újsághírnek a hatása alatt, önkénytelenül írta le a tollam azt a régi, bizalmas megszólítást:

„Kedves Károly!”

Hát hogy is kezdjem csak?!

alkalomból, kiváló szolgálataiért, elismerésem tudtul adassék. Kelt Bécsben, 1909. évi december 7-én. Ferencz József s. k., Wekerle Sándor s. k.

Gróf Zichy Aladár audienciája.

— A képviselőház csütörtökön ülést tart, —

Az indemnitás és a pártok állásfoglalása.

Budapest, december 11.

Gróf Zichy Aladár a kormány megbízásából ma délelőtt egy óra hosszat tartó kihallgatáson terjesztette elő a királynak a tegnapi miniszteri tanácskozáson létrejött megállapodásokat. A király tudomásul vette az előterjesztést, döntést nem hozott s így a helyzet semmiben sem változott. A kormány megállapodott abban, hogy a király kívánságának megfelelően és a törvény szavainak engedelmeskedve összehívja a képviselőházat és benyújtja az indemnitási javaslatot. A képviselőháznak ez az ülése csütörtökre van tervezve és addig a pártoknak is dönteni kell afölött, hogy milyen álláspontot foglaljanak el az indemnitási javaslattal szemben. A pártoknak eme állásfoglalását a szerdán tartandó értekezleteken fogják eldönteni s erre döntő befolyással lesz Wekerle Sándor miniszterelnöknek a legközelebbi audienciája, mert most az utolsó napokban minden oldalról nagy erőfeszítéseket tesznek a kibontakozásra. Gróf Zichy Aladár ma este Bécsből visszaérkezve a Nemzeti Kaszinóban hosszasan tanácskozott minisztertársaival, akiket részletesen informált mai audienciájáról. Holnap pedig miniszteri értekezleten fogja kifejteni bécsi utjának eredményét. Ezen a miniszteri tanácskozáson meg fogják állapítani azt is, hogy csütörtökön csak formális ülése lesz a képviselőháznak, az indemnitási javaslatot pedig pénteken terjesztik elő. A minisztertanács után Wekerle Bécsbe utazik és ismét audienciára megy a királyhoz. Ennek az audienciának az eredménye azért lesz döntő befolyással, mert ha ez sem eredményez döntést és a kormány a mai lemondott állapotában terjeszti elő az

indemnitási javaslatot, a Kossuth-párt annak megszavazása ellen foglal állást és a képviselőházban határozati javaslatot terjeszt elő a válság alkotmányos megoldásának sürgetésére. Megemlítésre érdemes az a hír is, hogy különféle tárgyalások során gróf Zichy Tivadar, a delegáció elnöke, miniszterelnökségének hire is felmerült. Általában a helyzet változatlanak mondható és a jövő hét izgalmas eseményei középette várható a helyzet kialakulása.

Mai híreink a következők:

Gróf Zichy Aladár a királynál.

Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter, aki tegnap este fél tíz órakor Bécsbe érkezett, ma délelőtt féltizenegy órakor kihallgatáson jelent meg Schönbrunnban a királynál. Az audiencia háromnegyed óra hosszat tartott. A miniszter kihallgatása után egynegyed egy órakor visszatért a Magyar Házban levő szállására, ahol Veres Géza államtitkárt fogadta. Délután a miniszter visszatért Budapestre. Mint félhivatalosan jelentik, a bécsi lapokban gróf Zichy Aladár kihallgatásával kapcsolatosan megjelent közlemények csupán önkényes kombinációknak tekinthetők. A miniszter ma egyes-egyedül azért jelent meg ő felsége előtt, hogy a tegnapi minisztertanács határozata értelmében tegyen előterjesztést. Gróf Zichy különben az audiencia lefolyásáról nem tett közlést.

Gróf Zichy Aladár délután négy óra ötven perczkor visszautazott Budapestre és a holnapi nap folyamán fogja tájékoztatni minisztertársait mai kihallgatása eredményéről, azonban már ma éjjel találkozott velük a Nemzeti Kaszinóban és beszámolt nekik bécsi utjáról.

A képviselőház összehívása.

Dr. Gál Sándor, a képviselőház elnöke, aki a legutóbbi napokban kerületében tartózkodott, vasárnap reggel érkezik Budapestre és átveszi a képviselőház elnöki ügyeinek vezetését. Távolléte alatt az elnökség ügyeit Rakovszky István alelnök intézte, aki naponként bennjárt és dolgozott a Ház elnöki irodájában. A képviselőház összehívása iránt az elnökséghez eddig semmiféle megkeresés nem érkezett s erre vonatkozó intézkedés nem történt. Ujabb hírek szerint csütörtökön tart ülést a Ház s nem szerdán, mert szerda interpelláló nap,

Gratulálok magának, kedves Károly, őszinte, meleg szívvel, szinte kegyeletes jó érzéssel gratulálok magának.

Jól tette, hogy megnősült.

Jól tette, hogy az első felvonásra leeresztette a függőnyt és most a boldogság rózsás szálaiból bogozza tovább az élet komédiáját.

Jól tette, hogy a multat kitörülte az emlékezetéből — bár ez a mult: én vagyok! — és piros életkedvvel indul neki a jövőnek egy másik asszony oldalán.

Őszinte meleg szívvel, szinte kegyeletes jó érzéssel kívánom, hogy ez az asszony igazán boldoggá tegye. Olyan boldoggá, amint azt maga megérdemli.

Annak a híre, hogy maga újra megnősült, nehéz, fojtó lidércnyomás alul szabadította föl a lelkemet. Mert hiszen most már megvallhatom magának, hogy kínzó lelki-ösmereti furdalások bántottak magáért. Sokszor, nagyon sokszor mardosott a tudat, hogy én vagyok az oka a maga nagy szomorúságának, hogy én dultam föl a maga életét, hogy én voltam lelkének a megölője.

És ettől a boszorkánynyomástól, hiába, sohasem tudtam menekülni.

Mindig éreztem, hogy maga igaz, őszinte érzéssel volt hozzám, hogy mikor oltárhoz vezetett, egész életének a boldogságát, szinte a földi sorsát kötötte hozzám és keserű szemrehányással vádoltam magamat, amiért hálátlansággal viszonztam a maga nagy érzéseit, amiért nem tudtam legyőzni vérem, szívem parancsoló vágyait és szétteptem azt a kötelet, melyet egykoron az egész életre fontunk és elhagytam magát, csak azért,

hogy egy más férfi oldalán keressem a boldogságot.

Hiszen mentségem volt mindenkoron, valahányszor megszólalt a lelkemben a néma önvád, valahányszor magáról hirt vettem, hogy egyedül, szomorú bánatossággal barangol az életen keresztül.

Mindig azt mondta az okosság:

— Eh mit, jól cselekedtél! Neked követned kellett a vér hívó szótát. Mihelyt megszólalt a szíved egy másik férfi iránt, kötelességed volt elhez szegődni. Kötelességed volt szakítani a férjeddal. Mert hiszen éppen az lett volna a rut család, alattomos árulás, ha szívedben egy másik férfi képével, megmaradsz a férjed oldala mellett szerelem és minden meleg érzés nélkül, csupán kötelességtudásból, kegyeletből, szánalomból, kendőzött becsületérzésből.

És ebben a tekintetben nem igaztja és nem vádolhatja öntudatomat semmi.

Nyílt és őszinte voltam magához. Ha a szívébe döftem is.

Nem voltam árulója.

Hitványság nem fért hozzám.

Mikor észrevettem, mikor biztos tudatában voltam, hogy a szívem elfordult magától, vagy hogy igazabban fejezzem ki a valóságot, mikor úgy találtam, hogy egy másik férfi iránt melegebben érzek, mint hites és törvényes férjem iránt, mint maga iránt, kedves Károly, ugy-e bár egy francia színmű hősnőjének a pathoszával, de becsületese érzésem sugallatára, odaálltam ön elé és kitértam a valóságot. A kegyetlen, rideg, élő igazságot.

már pedig nem akarnak alkalmat adni az ellenzéknek arra, hogy mindjárt az első ülésben egész tömeg interpellációt előterjeszthesse. Ez az ülés különben csak formális lesz, mert csak a következő ülés napirendjét fogja megállapítani. Ha a kormány be is nyújtja az indenmitási javaslatot, azt előbb a pénzügyi bizottságnak kell elintéznie, s így az első ülésben e körül a kérdés körül nem lehet összeütközés. Minthogy azonban a Kossuth-párt tagjai lemondtak összes bizottsági tagságokról, még az indenmitás tárgyalásának megkezdése előtt ki kell egészíteni a bizottságokat is. Ha a kormány rekonstruálódik, akkor valószínűleg *berendezik az ülésszakot*, hogy újra választhassák meg a bizottságokat.

A király és a képviselőház.

A „N. W. T.” jelenti: A képviselőházat több heti szünetelés után a jövő hét első napjaiban ismét ülésre hívják össze. Hír szerint akkor egy *királyi kéziratot* is a Ház elé terjesztenek, amelyben az uralkodó utal arra, hogy nincs abban a helyzetben, hogy a miniszterium lemondását elfogadhatná. Az uralkodó egyúttal felhívja a kormányt, hogy az ügyek vezetéséről a válság megoldásáig gondoskodjék. Ezt a kéziratot a Ház ülésén a kabinet feje nyújtja át és azonnal promulgálják.

A Kossuth-párt értekezlete.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt szerdán, a hónap 15-én délután öt órakor értekezletet tart a Pannónia-szállóban levő ideiglenes helyiségében.

Gál Sándor ünneplése.

Szászrégenben ma Gál Sándor, a képviselőház elnöke tiszteletére ötszáz terítékű banket volt, amelyen az első felköszöntőt *Köllő* alispán mondotta. Utána *Sztupjár* István főügyész, továbbá *Fenyvesi* és *Urmánczy* képviselők mondtak felköszöntőket. Gál Sándor köszönetet mondott megtiszteltetéséért.

Gál Sándor, a képviselőház elnöke ma este a gyorsvonattal Budapestre utazott.

A pártkörökből.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt Pannónia-szállóbeli ideiglenes körhelyiségében az est folyamán igen sok képviselő és kültag járt fenn. Ott voltak *Désy* Zoltán és *Mezőssy* Béla államtitkárok, *Sághy* Gyula, a párt alelnöke és *Zlinszky* István gazda is. Hét óra tájban fellátogatott a pártkörbe *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter. Majd ké-

sőbb gróf *Apponyi* Albert kultuszminiszter is. A két miniszter a társalgóban hosszas eszmecsere-t folytatott a jelenlétakkal, akik ugyancsak ostromolták őket kérdésekkel. *Kossuth* Ferenc csak annyit mondott, hogy Bécsből még nem kapott információt. Gróf *Zichy* Aladár holnap délből tartandó miniszteri értekezleten fogja tájékoztatni a kormány tagjait a mai kihallgatás eredményéről. A képviselőház csütörtökön tart ülést és a kormány pénteken szándékozik az indenmitási javaslatot benyújtani. Megelőzőleg szerdán délután értekezletet tart a párt, amely elé az intéző-bizottság fog javaslatot terjeszteni az iránt, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a képviselőházi ülésen. A pártban azt beszélték, hogy a csütörtöki képviselőházi ülésen a párt már visszanyeri teljes aktív szabadságát. Ezt úgy értelmezik, hogy abban az esetben, ha a kormány a mai lemondott állapotában terjesztene elő az indenmitást, a párt nyíltan az ellenzéki álláspontra helyezkednék és megtaradná az indenmitást. *Kossuth* és *Apponyi* együtt vacsoráztak a párt tagjaival.

Az alkotmánypárt körhelyiségében ma este megjelent a párt vezére, gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter, *Darányi* Ignác és *Jekelfalussy* Lajos miniszterek, *Szterényi* József és *Bolgár* Ferenc államtitkárok, dr. *Nagy* Ferenc másodelnök, gróf *Zichy* Tivadar és dr. *Chorin* Ferenc főrendiházi tagok és még számos képviselő. A politikai helyzetről való beszélgetések során a pártkörben konstátálták, hogy a helyzetben nem történt újabb változás. A kabinet tagjait gróf *Zichy* Aladár ő felsége személye körüli miniszter holnap fogja tájékoztatni mai legfelsőbb kihallgatásának lefolyásáról. A pártban azt hiszik, hogy a képviselőházat csütörtökre, a hónap 16-ára hívják össze, erre nézve azonban eddig bizonyosat nem tudnak. A párt tagjai kedden este nyolc órakor a Hungária-szálló fehértermében pártvacsorára gyűlnek össze.

A *Justh*-párt klubjában a politikai helyzet alakulásáról folytatott eszmecsere két kérdés körül folyt: egyik gróf *Aehrenthal* külügyminiszternek beavatkozása, a magyar válságba és ennek kapcsán annak az eljárásnak megállapítása, amelyet a pártnak a külügyminiszter beavatkozása ellenében követnie kell; a másik kérdés pedig arra vonatkozott, hogy a képviselőház összeülése és az indenmitás betervezése alkalmából milyen körülmények mellett megy bele a párt a legelszántabb küzdelembe. Mind-

két kérdés a pártnak a napokban tartandó értekezlete elé kerül és ott nemcsak megvitátást fog nyerni, de döntő határozatot is fognak hozni. Gróf *Aehrenthal* külügyminiszter beavatkozását a képviselőház legközelebbi ülésén a legkiméletlenebb hangon szóvá teszik és első-sorban a kormányt, nevezetesen pedig annak elnökét, *Wekerle* Sándort vonják kérdőre. Abban a véleményben vannak, hogy a külügyminiszter beavatkozásának szóvátétele egymagában elegendő anyag arra, hogy a képviselőház napokon át foglalkoztassa. Az indenmitás előterjesztése esetén a pártnak követendő magatartása sok részben attól függ, hogy a kormány újabb királyi kéziratra támaszkodva áll-e elő a költségvetési felhatalmazás kérésével, vagy nem? Ha esetleg egy királyi kéziratban foglalt utasításhoz képest kér a parlamenttől indenmitást, a kormány bemutatkozása és a megjelölt feladatra való vállalkozása felett fog kimerítő és hosszú vitát indítani a párt, míg abban az esetben, ha a kormány úgy lép a képviselőház elé indenmitás kérésével, hogy mai helyzetében semmi változás sem állott volna be, kezdetét veszi a párt éles támadása és parlamenti küzdelme, amiért előidézte az ex-lex állapotot. Egyezszoval a *Justh*-párt a legvehemensebb parlamenti küzdelemre áll készen és minden intézkedést megtett, hogy e harcot jó hosszú időn át is kibírja. A jövő hét folyamán a vitarendező bizottság megkezdí működését és a párt elnökségével egyetértve azon utasítás szerint fog eljárni, amelyet neki a függetlenségi párt legutóbbi értekezletén adott. *Justh* Gyula ma tornyai birtokára utazott és holnap részt vesz *Csanádpalotán Nagy* Sándor beszámolóján.

Az ország hangulata.

Esztergomból jelentik: Esztergom-vármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén felolvasták *Reviczky* Károly volt 48-as képviselő, bizottsági tag levelét, amelyben bejelenti, hogy a bizottsági tagságról lemond, Elhatározását azzal indokolja, hogy nem kíván bizottsági tag lenni *Gyapay* főispánja alatt, aki a függetlenségi párt kettészakadása után a Kossuth-pártihoz csatlakozott, bár székfoglaló beszédében az önálló bank hívének mondotta magát. A közigazgatási bizottság a levelet az egész bizottságra nézve sörtének találta, mert a bizottság tagjai nem elvtagadók és egyik sem tartotta szükségesnek az önálló bank felállításának dátumhoz kötését. A bizottság ennél fogva *Reviczky* Károly levelét a következő hatá-

Nagyon jól emlékezem arra az őszi délutánra, a téli kertben, mikor ön nyájaskodni, enyelegni kezdett velem.

En elhárítottam a karját, melyet ölelésre tárt felém:

— Ne . . . ne . . . ne öleljen meg, Károly — ne bántson. En . . . én . . .

— Mi lett? — kérdezte maga fölém tekintetében fagyos ijedtséggel.

— Szomorú vallomással tartozom magának, Károly . . .

Magának lehanyatlott a feje és éreztem, hogy halódik a szíve.

Egy oszlophoz támaszkodott, melyen az otricoli Zeusz hatalmas feje állott.

— Meg kell magának vallanom, Károly, hogy a szívem egy más férfiúhoz vonzódik. Hogy . . . hogy . . . én csalnám magát, ha meghagynám abban a hitben, hogy ugy szeretem, mint régente. Gyöngye asszony vagyok és nem volt erőm ellentállani egy másik férfiúnak, akinek hatalma lett felettem. A maga becsületét megőriztem idáig és meg akarom őrizni a jövőben is. A maga becsületét épp úgy, mint a magamét. En nem tehetek róla, hogy az a másik férfiú olyan nagy hatással volt reám. Ez a természet törvénye. Az érzéseket nem lehet kormányozni. Hazudni lehet csak. Hazudni önmagunknak, hazudni a férjünknek. De az érzés ott lappang a szívünkben, erősködünk bármennyire. És én nem tudok hazudni sem magának, sem magamnak.

— Oh, drága Ilonám . . .

— Csak hallgasson végig. Hiszen alig van erőm mindezek elmondására. Meggyő-

zöttem róla, hogy Csobánczyt jobban szeretem.

— Csobánczyt? — szakított ön félbe — megölöm . . .

— Miért ölné meg? Hiszen ezzel nem hódítaná vissza az én szerelmemet? És nem ölné meg az iránta való érzésemet. Ha minden áron ölni akar . . . öljön meg engem! Ámbár ez nagy igazságtalanság volna, mert én nem tehetek róla, hogy más szeretek. És én nem vagyok bűnös és én nem árultam el magát. En őszintén, nyíltan tárom ki a szívemet.

Ugy-e emlékezik még erre a szomorú őszi délutánra?

En sokszor mélységes kegyelettel és bánatos érzéssel gondolok rá vissza, hogy maga milyen szomorúan tekintett reám. Az arca olyan színi volt, mint aki előtt a halálos ítéletet hirdetik ki. Nagyon jól emlékezem reája.

Nemesen, szépen, meghatóan viselkedett ezután velem.

— Köszönöm, Ilona, az őszinteségét. Köszönöm, hogy megölte a szívemet. Legyen boldog, legyen azé, akit szeret.

Ez a mi válásunk becsületes története. Ugy-e így volt?

Es én azóta boldogan élem az életet annak a férfiúnak az oldalán, akihez megmagyarázhatatlan fensőbb törvények hatalma létezett. Miért ne vallanom ezt be magának, mikor tudom, hogy nem irigyli tölem és miért ne vallanom be magának most, mikor maga is megtalálta azt, aki meggyógyítja

lelkének azt a sebet, melyet én ütöttem rajta?

Sokszor, nagyon sokszor gondoltam magára, amióta elváltunk. Mindig tudtam mit csinál? Merre van? Mert hiszen ha el is tértett magától egy hatalmasabb érzés, igaz szeretet, vonzódás, hála és kegyeletes rokonszeny lakozott a szívemben maga iránt mindig.

Es nagyon fájt nekem, hogy éniattam szenved, hogy éniattam járja egyedül szomorúan az élet országutját. Kegyetlennek szidtam magamat, sötét szemrehányásokkal illetem gyöngeségemet. És a vérem áran szerettem volna magát megváltani a szenvedésektől, miket én okoztam.

Es ime ma . . . ma nagyon, nagyon nagy örömet lopott a szívembe az a kis újsághír, mely azt adta tudtul, hogy maga megházasodott.

A boldogság lázától reszket a kezem, mikor magának ezeket a sorokat írom.

Es most már tisztában vagyok azzal is, hogy igenis elküldöm magának ezt a levelet.

Elküldöm és kérem mutassa meg a maga kis feleségének, hálám, köszönetem, szeretetem minden érzésével, amiért megváltott engem életem legsúlyosabb terhétől, az önvádtól és amiért visszavarázsolta a maga szívébe azt a boldogságot, melyet én kegyetlen kézzel onnan kitéptem.

Köszönöm, köszönöm ezt neki!

Legyen boldog, kedves Károly, legyen olyan boldog, mint amilyen sokat szenvedett és mint a hogy azt egész szívből kívánja

Ilona.

rozattal utasította vissza: A lemondás indokolását, amely szerint az elnök főispán inkorrekt magatartása kényszerítette volna a bizottság tagját arra, hogy a bizottság üléséről távol tartsa magát és végül tagságáról lemondjon és amely indokolásnak méltánylását kéri a bizottságtól: a bizottság mint az elnök-főispán és önmaga ellen intézett inzultust a leghatározottabban visszautasítja, nemcsak azért, mert a bizottság, mint ilyen, politikával rendeltetésénél fogva nem foglalkozik, hanem még inkább azért, mert a szóban forgó levél invektíváinak alapja nincs és a bizottság a levelet az önértet beteges túltengése által megzavart judicium eltévedésének tekintvén, vele tovább foglalkozni nem kíván. A bizottság erről a lemondott tagot oly czéllal értesíti, hogy a bizottság álláspontja felől kétséget kizáróan megbizonyosodjék. A főispán ezután kijelentette, hogy e határozatban saját egyéniségét is védve látja, amiért köszönetet mond és ő is napirendre tér a levél fölött.

A berezki választókerület polgári képviselőjüket, Geréb Jánost, abból az alkalomból, hogy a 48-as függetlenségi Kossuth-párthoz csatlakozott, a napokban meleg ovációkban részesítették. Küldetés kereste fel a képviselőt, aki hosszas betegségből most lábadozik és átnyújtotta neki a választók bizalmi nyilatkozatát, egyben biztosította, hogy a jövőben is rendületlenül fognak hozzá ragaszkodni. Geréb János meghatva mondott köszönetet és ígerte, hogy kerülete érdekeit továbbra is szíven viseli és mindenkor tántoríthatatlan katonája lesz vezérének, Kossuth Ferencnek. A tisztelgés alkalmából Kossuth Ferenc miniszternek meleg hangu üdvözlő táviratot küldöttek.

A kőbányai függetlenségi negyvennyolcas kör választmányá e hó 9-én tartotta december havi ülését. Minke Béla elnök ismertette a mostani sajnálatos politikai viszonyokat s indítványára a kör választmányá egyhangulag elfogadta az általa bevezetett következő határozati javaslatot:

„A kőbányai függetlenségi negyvennyolcas kör“ a legelső közö közö tartozott azon politikai körök között, melyek az önálló nemzeti bank 1911. január 1-én való létesülését sorompóba állították. Tette ezt abban a megszerzett tudatban, hogy Kossuth Ferenc a párt vére, a párt ezen elvi programját elsősorban megvalósítani törekszik, s így a kör míg ezért küzd, a nemzet javának elérését mozdítja elő. A függetlenségi negyvennyolcas párt ezen politikai irány mellett áll körünk ma is. Sajnálattal látja az országos párt kettészakadását. Megütközik azon, hogy a párt vezérembeiret nemzetellenes gyanúsításokkal, rágalmaszásokkal illetik, magát az önálló bankért folytatott küzdelmet és azok küzdőit lekicsinylik, ahelyett, hogy a nemzet jogait, gazdasági fejlődését, önállósítását, egységgel támogatnák és így a hajlíthatatlannak mutatkozó magasabb erőt is a nemzet javára megnyernék, körünk az önálló nemzeti bank felállítását a függetlenségi negyvennyolcas párt elvének keresztülvitelét kívánja és hogy e czélt minél inkább biztosíthassa, az országos párt egyesítését elődázhatatlan szükségnek tartja.

Az OMGE. és a választójog.

A „Bud. Lev.“ gróf Károlyi Mihálynak, az az OMGE. elnökének következő nyilatkozatát közli:

A napisajtót bejárta az a hír, hogy az OMGE. politikai mozgalmat akar indítani a választói jog kérdésében. Az OMGE. vezetősége nem lehet ugyan felelős az ilyen tudtán kívül keletkezett imputációkért, mindazonáltal félreértések elkerülése okából szükségesnek tartom a való tényállást megállapítani, amely az, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a választói jog kérdésében semmiféle politikai akciózt sem tervez, hanem arról van szó, hogy az egyesület szociális bizottsága által rendezendő kurzus során egy felolvasás a választási jognak a mezőgazdasági életre kiható elvi vonatkozásait ismertetni fogja, mint-hogy a kérdésnek más és más szempontból való megvilágításával a napi politikától független közgazdasági és társadalmi testületeink is foglalkoztak. Ez az akadémikus keretben tervezett felolvasás, bár távol áll minden olyan politikai akcióz szándékától, mely az OMGE. alapszabály szerinti tevékenységével ellentétbe juthatna és a gazdasági és társadalmi életét megzavarhatná, ennek dacára azt czélozza, hogy ezen fontos kérdés a gazdák szempontjából is meg legyen világítva, ami azt hiszem nemcsak jogunk és kötelességünk, hanem az egész ügy érdekében felettébb fontos is.

Gróf Károlyi Mihály s. k.,
az OMGE. elnöke.

Czafolat.

A Magyar Tudósító jelenti: A „Pester Lloyd“ mai száma „Kossuth Ferenc és az önálló bank“ czimvel hosszabb hírt közöl, amely Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert úgy tünteti fel, mint aki az önálló bankért folytatott egész küzdelem során soha komolyan az önálló bank megvalósítását nem akarta. Ezzel szemben a Magyar Tudósítót a legilletékesebb helyről felhatalmazták annak a kijelentésére, hogy a szóban forgó cikkben foglalt tényállítások egyszerűen kitalált mesék, amelyek nemcsak a viszonyok nem ismerésén, hanem egyenesen rosszhiszeműségen alapulnak. Hogy Kossuth Ferenc miniszter mindaddig, amíg az önálló bank 1911. január elsejére való létesítését lehetetlennek nem látta, az önálló banknak erre az időre való felállítása érdekében mit dolgozott és mennyit fáradozott, azt a Pester Lloyd cikkének sugalmazói éppen olyan jól tudják, mint azok az illetékes tényezők, amelyekkel Kossuth Ferenc miniszter ebben az irányban hosszú hónapokon keresztül tárgyalt.

Az angol választási küzdelem.

Budapest, december 11.

Anglia most történelmi napokat él. Az a harc, mely most az angol alsóház és felsőház közt megindul, dönteni fog a felsőház sorsáról. Az után a beszéd után, melyet Lloyd-Georges pénzügyminiszter múlt pénteken a londoni National Liberal Club-ban mondott, s Asquith miniszterelnök tegnapi kirohanása után a felsőház ellen, kétségtelen, hogy az angol liberális párt a legnagyobb szenvedéllyel akarja felvetni a januári választások jel-szavául a felsőház megrendszabályozását.

Tegnap Asquith miniszterelnök az angol Albert-Hallban nagy beszédet mondott. Ebben kifogásolta a lordok eljárását nemcsak a költségvetés, hanem a liberális intézkedések egész sorozata tekintetében. Egyetlen föladatunk immár az, mondta, hogy a reprezentatív alkotmány elvét megingathatatlan alapra helyezzük. Nem fogunk kormányt vállalni, ha nem kapjuk meg azokat a garanciákat, amelyek biztosítják pártunk eredményes törvényhozási tevékenységét. A felsőház ama követelése, hogy az adótörvényhozásba beavatkozzék, új veszedelem a népszabadságok. A választók felhatalmazását kérte ama törvény megalkotásához, amely határozottan kimondaná, hogy a lordoknak ne legyen joguk a pénzügyi törvényhozással foglalkozni.

A mostani választásokon tehát a felsőház egész politikai hatalmáról van szó. Mert ha a felsőház megfosztatik attól, hogy pénzügyi kérdésekkel foglalkozhassék, s ha még a vétőjoga is annyira korlátozzatik, hogy a parlamenti ülészek végével azok a javaslatok, melyeket az alsóház megszavazott, de amelyeket a felsőház elvetett, a felsőház tiltakozása dacára is szentesítés alá terjesztendők, akkor a felsőháznak igazán semmi egyéb czélja nincs, mint az, hogy legfeljebb késleltessen egyes javaslatokat. De még ezt a késleltetést is korlátozni akarja Asquith, mert tegnapi beszédében megmondta, hogy a felsőház abszolút vétőjogának megszüntetését az alsóház parlamenti időtartamának megrövidítése kell, hogy kövesse. A jelenlegi hét éves maximális időtartamot öt, sőt bizonyos körülmények között négy évre kellene redukálni.

Mi sem természetesebb, mint hogy a konzervatívok sem maradnak tétlenül. A lordok ugyan egyelőre még határozatlanok, s még maga Lansdowne sem tudja, hogy mit tegyen, de az alsóházban ülő konzervatívok máris nagy erővel vonulnak a harcba. Vezérük, Balfour, brosurát tett közzé, amelyben kijelenti, hogy a felsőház ellen való támadás a csucspontja valamely messzeérő kéz által a kormány tagjai között előkészített összeesküvésnek, amelynek tulajdonképpen az a czélja, hogy valóban egyetlen törvényhozó kamara legyen. Ezeknek az összeesküvésnek nem elég az alsóház nagy hatalma, mert az alsóházat nemcsak a peerektől, hanem a néptől is függetlenné akarják tenni. Ezért ezt az összeesküvést a nép érdekében meg kell semmisíteni.

A januári választásoknak tehát két jel-szava lesz. Az egyiket a liberálisok adták ki, s a felsőház vétőjogának megszüntetésére irányul, a másikat pedig a konzervatívok, akik azt hangoztatják, hogy adóemelések helyett védvámokkal kell az állami szükségletek fedezésére a pénzt előteremteni.

A „Birmingham Post“, melyet Angliában évek óta Chamberlain szócsovének tekintenek, egyik legutóbbi számában már megírja, hogy a védvámok kérdését a jelenlegi választásokon dűlőre kell juttatni. Azt írja, hogy már rengeteg munkát fordított a konzervatív párt arra, hogy a védvámokat lehetőleg rövid idő alatt megvalósíthassa, s ha a mostani választásokon a konzervatív párt győzelmet aratna, akkor már az 1910. évi budget a védvámok alapján állapíthatnák meg. A Birmingham Post szerint körülbelül 480 millió korona állami bevételi többletet kell a védvámoknak jövedelmezniök. Ez az egész összeg talán az első esztendőben nem folyt be, de azért máris befolyt, akkora összeg, hogy az 1909. évi budgetben tervezett új adók és adóemelések mellőzhetőek lesznek.

Már körülbelül azt is lehet tudni, hogy a konzervatívok hogyan tervezik a védvámokat. Minden gyári áru átlag tíz százalék vám alá esnek, még pedig fokozatosan 5—10—15 százalék alá aszerint, hogy mennyi munkába került annak a gyártmányának előállítására. Az angol gyarmatokból eredő gyártmányok vámkedvezményben részesülnek, épp úgy a „barátságos államok“ gyári termékei is, feltéve, hogy ezek az államok is vámkedvezményt adnak az angol iparüzemeknek. A nyerstermények épp úgy mint eddig, ezéntul is vámentesen lennének Angliába bevitelők. A gabonaneműk métermázsánként két korona negyven fillér vámot fizetnének, s a husneműk és a tejtermékek értékük öt százalékat. De a gyarmatokból behozott gabona, hus, tej, vaj és sajt csak ezeknek a vámtételeknek a felét.

Alig, hogy a Birmingham Post-nak ez a cikke megjelent, az angol liberálisok egész sajtókampanyt indítottak a terv ellen. A kormány fő lapja, a Westminster Gazette valóságosan fanatizálni igyekszik a munkásokat és a szegényebb osztályokat. Rámutat arra, hogy ezek a vámok mennyire megnehezítenék a megélhetést, s hogy ebből a tervből még azok a vámkedvezmények is hiányzanak, melyet régebben Chamberlain a teára, cukorra, sörre, dohányra kilátásba helyezett mintegy kárpótlásul a többi fogyasztási cikk után szedett vámtért.

Winston Churchill is, aki egyik leghevesebben agitáló tagja a kormánynak, azt mondta a napokban választóinak, hogy a védvámok 1200 millió koronával növelnék az állami bevételeket, hogy tehát ezzel a rengeteg összeggel drágulna meg a legszükségesebb fogyasztási cikkek ára Angliában.

Ez mindenesetre erős agitacionális eszköz a kormány kezében, mert az angol választók sem fogják akarni azt, hogy az adóteher a lordok válláról a munkásokra és szegény néposztályokra háritassék át. S így könnyen meglehet, hogy az a választási harc, melyet a lordok most olyan erőszakosan kényszerítettek rá a liberálisokra, a konzervatívokra számára épp olyan lesújtó eredménnyel fog végződni, mint végződött az 1906. évi választási küzdelem.

EGYHÁZAK.

(A minisztertanács döntése a szerb kolostorok vagyonezelése tárgyában.) A szerb egyházi kongresszus által elfogadott szabályzat alapján a kongresszusi választmány kezelésbe vette a szerb kolostorok birtokait, mely intézkedés ellen az érdeklő kolostorok felebbeszólással a kormánynál. A minisztertanács foglalkozott is e felebbeszólással és Wekerle Sándor miniszterelnök most leiratban értesítette Bogdanovics Luczián patriarkát, hogy a kongresszusi választmányának a zárdák vagyoneze-

léseire vonatkozó költségvetését megsemmisítette. Egyben utasítja a kongresszusi választmányt, hogy a folyó évre vonatkozó költségvetést újra vegye vizsgálat alá és hogy főképpen arra fektessen súlyt, hogy az egyes zárdákban működő szervezetek társadalmi állásukhoz mért ellátást kapjanak, azaz, hogy a költségek a valódi szükségletnek megfelelőleg állapítsanak meg. Miután pedig 1910-re a költségvetés még megállapítva nincsen, utasítja a leirat a kongresszusi választmányt, hogy a szervezetek részére a szükségletet három havi részletekben az 1908-iki költségeloirányzat alapján előlegesen utalványozza ki.

Az osztrák válság.

Budapest, december 11.

Bécsből jelentik, hogy a szláv unió magartartása folytán, a döntés a politikai helyzet tisztázására, már a legközelebb várható, annál is inkább, mert a cseh agráriusok és radikálisok obstrukciós sürgősségi indítványokkal készülnek a parlament munkaképességét meggátolni. A csoport a budget-provizóriumnak már a bizottsági tárgyalásánál abstrukciós fegyverekkel akar élni. A cseh agráriusok ragaszkodnak azon követelésükhöz, hogy a Bienert-kabinet a provizórium másodszori olvasása előtt nyújtsa be lemondását és a rekonstruált kabinetben hat német mellett hat szláv államférfi foglaljon helyet. Az agráriusok ebben az esetben egy parlamentáris miniszteriumot is elfogadnának, habár taktikai okokból tagadják ezt a nyilvánosság előtt. Miután bizalmi emberüket csak egy ifju-cseh és egy cseh radikális társaságában tudták a kabinetbe küldeni, két lengyel és három cseh mellett egy szlovén minisztert is kell követelniük. Az agráriusoknak ezt a követelést azonban mindezeidig nem hajlandók teljesíteni és belátható időn belül nem is teljesítik, azért parlamenten kívüli kormányt akarnak de ennek is a budget-provizórium másodszori olvasása előtt kellene megalkulnia, mert különben az agráriusok a radikálisokkal együtt nyomban megkezdik az obstrukciót. A szláv uniónak obstrukcióellenes csoportjában az obstrukció súlyos következményeire utalnak. Különben egy parlamenten kívüli hivatalnok-minisztérium kinevezése sem hozna megoldást a válságban és a csehek ez ellen is a legnagyobb erővel fognak küzdeni. Egyes lapok szerint Ploj és Laginja képviselők tegnap a miniszterelnöknek és a közoktatásügyi miniszternek memorandumot adtak át, amely azt a kérdést tartalmazza, hogy az osztrák, Iztriából, Dalmáciából és Triestből származó diákoknak a zágrábi egyetemen tett vizsgáit egyenloaknak ismerjék el. A miniszterek kijelentették, hogy ezen óhajításukkal amennyire lehet, számolni fognak, azonban a zágrábi egyetemet rá kell bírni arra, hogy az ausztriai vizsgálati szabályzat értelmében járjon el, ami felett remélhetőleg sikerülni fog a horvát kormányval a meg-egyezés.

A képviselőház ülésének lefolyásáról a következő tudósítást kaptuk:

A költségvetési provizórium folytatódó tárgyalása során Bianchini a horvátországi gazdasági és politikai viszonyokról szólva kijelenti, hogy Európában ez ma az egyetlen ország, ahol az alkotmány tényleg meg van szüntetve. A világ egyik leglojalisabb népéből erőszakkal bazaárulókat akarnak csinálni. Spincic képviselő közbeszól: Hamis okmányok alapján bevonult a horvát parlament a törvényszék tárgyaló termébe. Bianchini folytatva panaszkodik amiatt, hogy a magyarok intrikái következtében a bosnyákoknak megígért alkotmány még mindig nincs kibocsátva. Az anektált tartományok közjogi alkotmányáról szólva, rámutat arra, hogy e kérdésben a monarchia két országának a legönkényesebb kombinációkat állítják fel. Ezen országok végleges közjogi helyzetéről csak Bosznia és Hercegovina lakosai fogják Ausztria szomszédos országaiban élő testvéreikkel kimondani a végső szót. Nem lehet meg-

engedni, hogy ezen országokat Dalmáciától elszakítsák.

Gróf Sternberg támadja Kramars politikáját, amely csak ártott a cseh népnek. A német és a cseh parasztnak, akik egymás mellett laknak, egész más gondjaik vannak, mint a nyelvkérdés. Szóló amellet van, hogy Magyarországon is az általános választójogot kell bevezetni, de a magyarok hegemoniájának épségben tartása mellett. Nem élhet két olyan ország együtt, ahol az egyikben a negyedik rend, a másikban a gentry van hatalmon. Stransky képviselő szolgálati pragmatikát kíván az állami hivatalnokok és szolgák számára. Mislivec bírálja a miniszterelnök működését. Aztán a német szövetségre áttérve, azt mondja, ha Ausztria németjei vívmányának mondják, hogy a német birodalom 60 millió lakosa fejezi őket, talán lehet találni szláv birodalmakat is, amelyek védelmezői volnának az Ausztriában élő szlávoknak. Ausztriának Oroszországgal sok közös érdeke van és Németország, Oroszország és Ausztria közös eljárással biztosíthatnák a belső békét és közösen védekezhetnének a külső ellenségek ellen. Az adótörvény kérdéséről szólva, kijelenti, hogy az utolsó ötven év alatt a zsidók anynyira meggazdagodtak, hogy kérem kell a pénzügyminisztert az ország érdekében, hogy a gazdag zsidóktól csikarja vissza vagyonuknak az államot megillető részét, ha szépszerével önként nem adják vissza. Adja Isten, hogy ez az idő mentől hamarabb elkövetkezzék.

E szavaknál dr. Pattai elnök, aki a mai ülésen nem elnökölt és a szónok mellett ült, élénken helyeselt. Meglátta ezt Kuranda képviselő és fölháborodva, hevesen gesztikulálva ráívalt Pattaira:

— Nem szégyenli magát. Az elnöknek tárgyilagosságnak kell lennie!

Pattai sem maradt adós a felelettel. Izgatottan kiáltott Kurandára: Mi köze hozzá! Tehetek, amit akarok! Mit szemtelenkedik! Semmi köze hozzám!

A keresztényszocialisták közül néhányan az elnök védelmére keltek és szidták Kurandát, de beleelegyedt a szóvitába két zsidó nacionalista képviselő, dr. Straecker és Stamm is. Ők is izgatottan kiabáltak:

— Kuranda udvari tanácsosnak igaza van. Ez neveltlenség az elnök részéről! Az elnök legyen objektív! Még Weisskirchner sem tett volna ilyet!

Dr. Stamm pedig így aposztrofálta a keresztényszocialistákat:

— Szidják a zsidókat, de aztán üzletet kötnek velük.

Nagyon paprikás volt a hangulat, mikor dr. Stransky is belé avatkozott. A két zsidó képviselő dühösen fordult Stransky ellen:

— Pusztuljon innen a főbujtató!

Sokáig tartott a kavardás. Jó idő telt bele, míg folytatni lehetett a vitát.

Dr. Licht Mislivec ellen fordul, aki a mozgótoke ellen mondott izgató beszédében megfeledkezett a nagybirtokosokról. Szónok kijelenti, hogy a német hegemoniának egyetlen jó eredménye az volt, hogy a szláv-unió megteremtésére vezetett. Szilárd elhatározzunk a nagyszláv szervezethez ragaszkodni és e birodalom összes szláv népeit a szervezetben egyesíteni. (Tetszés.) Joggal mondta Sustersic képviselő, hogy nem követelünk semmit, de erőnk tudatában vagyunk. Tudjuk, hogy velünk számolni kell és hogy a jövő annyit hoz nekünk, mennyi erőnknek megfelel.

A költségvetési provizórium első olvasása után a ház a ruthéneknek a galicziai iskolai tanács kettéválasztására vonatkozó sürgős javaslatát tárgyalja. Rövid vita után a sürgősséget elvetik és az ülést negyed 10 órakor berekesztik. A legközelebbi ülés kedden lesz. Napirendje: a kereskedelmi politikai felhatalmazási törvény, kapcsolatban a marhaértékesítő központra vonatkozó javaslatra.

KÜLFÖLD.

Német birodalmi gyűlés. A birodalmi gyűlés folytatja a költségvetés tárgyalását. Libermann von Sonnenburg (gazdasági egyesülés) kijelenti, hogy pártja gyakran súlyos áldozatok árán, amennyire lehetséges volt, kitartott a birodalmi blokk mellett. A birodalmi pénzügyi reform hazafias és szükséges alkotás volt és büszkék vagyunk, hogy abban közreműködtünk, mert elkerülhetlen szűkséges volt a birodalmat a méltatlan és politikailag veszélyes helyzetből kiszabadítani. Schön államtitkár a Mannesmann-ügyre vonatkozólag kijelenti, hogy nem német-francia ellentétéről van szó, hanem általános természetű kérdésről. Marokkóban Németország nem kaphat ércbányászási monopóliumot, az algeirászi akta alapján sem, mert ebben az általunk kezdetűl fogva a legnagyobb nyomatékkal képviselt gazdasági egyenjogúsítás van kimondva.

Höffel birodalmi párti az elsass-lotharingiai viszonyokról szól és sajnálja, hogy a weissenburgi emlékünnepet félremagyarázták. Védi a helytartó politikáját és az alkotmány kérdésének sikeres megoldását óhajtja. Teljesen elismeri, hogy a birodalmi kancellár gyenge, vagy megbízhatatlan kormányt nem használhat.

Az új olasz kormány. Rómából jelentik, hogy az új kormány végleg megalakult és tagjai a következők: miniszterelnökség és belügy: Sonnino, külügy: Guicciardini, igazságügy: Scialoja, hadügy: Spingardi, tengerészetügy: Bettolo, közmunkaügy: Rudini, földmivelésügy: Luzzatti és postaügy: Dissanto Onofrio. Az új miniszterek ma teszik le az esküt a király kezebe. Spingardi tábornok hadügyminiszter az egyetlen, aki a Giolitti-kormányban is tagja volt. A miniszterelnök után a külügyminiszter, gróf Guicciardini a legfontosabb személyiség az új kabinetben. Gróf Guicciardini Francescot, aki most 58 éves, még fiatal éveiben képviselővé választották, egy ideig polgármestere volt szülővárosának, Firenzének, tizenöt év óta pedig kimagasló szerepet játszott az olasz parlamentben. Rudini alatt rövid ideig földmivelésügyi miniszter volt, 1896-ban pedig Sonnino kabinetjében külügyminiszter volt. Gróf Guicciardini a mai napon felkereste az osztrák-magyar és német nagyköveteket és kijelentette nekik, hogy a külügyi politikában minden tekintetben a régi irányban fog haladni.

Orosz-japán érdekkörök. A kelet-ázsiai helyzetre vonatkozólag Izvolszki közölte Krupenszki konzervatív képviselővel, hogy Oroszország Japánnal tárgyalásokat kezdett a keletázsiai érdekkörök elhatárolása végett. Ezek a tárgyalások megakadtak ugyan, de mindazonáltal nem fenyeget a háború veszelelme. Kokovezev pénzügyminiszternek is ez a véleménye. Mindazonáltal az a hír terjedt el, hogy Izvolszki lemond, mert Oroszország magatartását Japánnal szemben meg fogja változtatni. Utódául szegédét, Sassonovot emlegetik.

Az angol királyné Görögországban. Athénből megerősítik azt a hírt, hogy az angol királyné a legközelebbi napokban Görögországba érkezik és a karácsonyt a királyi családdal Korfuban fogja tölteni. A trónörökös és felesége december végén érkeznek vissza Athénbe. György herceg visszatúzik Párisba és Helén hercegnő, Miklós herceg felesége gyermekeivel a telet Olaszországban fogja tölteni.

A francziák harcra Afrikában. Az Afrique postagözössel érkezett több utas jelenti, hogy az elefántcsontparton a helyzet komoly. November 20-án benszüllöttek és a Lonziban állomásozó katonai őrség közt 24 óráig tartó harc volt, melynek során francia részén egy hadnagy és 20 sznegáli lövész elesett, egy hadnagy és egy altiszt pedig súlyosan megsebesült.

Zavargások Montenegróban. A montenegrói határról jelentik, hogy a kolasi tömeges halálos ítélet következtében nagy zavarpisok keletkeztek és katonaságot kellett kirendeálni. Ma azt híresztelték, hogy Nikita fejedelmet meggyilkolták. Távirati kérdésre a montenegrói miniszterelnök azt válaszolta, hogy egy szó sem igaz,

A Friedjung-pör.

— Supilót leleplezték. —

Bécs, december 11.

A Friedjung-pör mai tárgyalásán nagy szenzáció pattant ki: báró Chlumetzky, akit mint tanút hallgattak ki, szemébe mondta Supilonak, hogy politikai szolgálatokért osztrák részről is pénzt kapott s hogy ezt a pénzt ő maga adta át Supilonak. A leleplezés bombaszzerűleg hatott a Supilo elvtársai körében is, akik neki akartak menni Supilonak azzal a szándékkal, hogy inzultálják. Az elnöknek kellett őket mérsékletre inteni. Kétségtelen, hogy ezzel a leleplezéssel halálos csapás érte Supilót, aminek jele az is, hogy a leleplezés hírére Zágribban már több előkelő politikus ki is lépett a koalícióból. A Friedjung-pör következtében gróf Pejašević, Tomics altábornagy és Nikolics kiléptek a horvát-szerb koalíció kötelékéből. Supilo ma levelet intézett perbeli képviselőjéhez, Harpnerhez s tudtára adta, hogy báró Chlumetzky mai vallomása öt ferde világitásban tünteti föl. Sohasem kapott pénzt a bárótól semmiféle célra s most ő mégis azt állítja, hogy tíz év előtt nyílt utcán 100 forintot adott neki, nem ugyan mint képviselőnek, de mint magánembernek. Ilyen körülmények között érzi, hogy jóllehet ez az ügy semmiképen nem függ össze a most folyó pörrel, kinos helyzetbe hozza fölperes társait s ezért kéri őt, hogy továbbra ne képviselje őt a pörben s tudatja vele, hogy a horvát-szerb koalícióból kilépett. Ugyanígyen tartalmu levelet intézett Supilo a horvát-szerb koalíció elnökéhez is. Zágribban a Friedjung-pör mély benyomást kelt s noha a koalíció lapjai tagadják az előterjesztett okmányok hitelességét, a közvélemény mégis hisz bennük. A kormány körében hangsúlyozzák, hogy báró Rauch bának igaza volt, mikor 1908-ban az önálló szerb pártot antidinasztikusnak bélyegezte. A lapok egytől-egyig azt hangoztatják, hogy ha a bécsi pörben felmerült adatok csak részben is igaznak bizonyulnak, akkor le kell számolni a koalícióval. A mai szenzációs tárgyalást az elnök háromnegyed tíz órakor nyitotta meg.

Dr. Benedikt, Friedjung védője, bemutatja az előbbi tárgyaláson fölolvastott három eredeti okmányt a fényképét. A belgrádi „Slovenski Jug“ forradalmi szövetség jegyzőkönyveiről van szó, amelyekből kitűnik, hogy a horvát koalíció néhány tagja Belgrádból megvesztegetési pénzeket kapott és a „Slovenski Jug“ embereivel belső összeköttetésben állt.

A lefotografált akták.

Az első fénykép a czirill betűkkel írott, szerb nyelvű, eredeti paktumot tünteti fel, a második fénykép egy pénztári kimutatást, amelyből kitűnik, hogy Supilo az egyesülettől különböző összegeket kapott, a harmadik fénykép pedig a „Slovenski Jug“ egy ülésének a jegyzőkönyvét, melyben elhatározták, hogy a belgrádi olvasócsarnokot bezárják. A védő következő bizonyításokat ajánlotta fel: 1. Hogy a szerb nyelv szakértői által bebizonyítja, hogy az előterjesztett okiratok Stefanovics Milán, a „Slovenski Jug“ titkárának kezétől erednek. 2. Hogy a szerb nyelv szakértői által bebizonyítja, hogy az összes előterjesztett okmányokat egy kéz írta.

Az elnök: Mindenekelőtt konstatálni kell, hogy ezek a fogalmazványok tényleg Stefanovics-tól erednek?

Dr. Harpner (Benedikt dr.-hoz): Bizonyos én abban, hogy tényleg létezik Stefanovics Milán?

Dr. Benedikt: Ezt tudjuk az iratainkból.

Dr. Harpner kijelenti, hogy ő ezeknek a pörben megnevezett összes személyeknek a kihallgatását fogja indítványozni.

Az okmányokat erre megmutatják a panaszosoknak, az esküdteknek és a tolmácsoknak.

Dr. Benedikt ezenfelül bemutat a törvényszéknek egy jegyzőkönyvet, melyet a „Slovenski Jug“ amaz üléséről vettek fel, amelyen

a bandák alakítását beszélték meg és amely tanácskozás alapján készítették azt a fényképet, melyet Friedjung a pörhöz becsatolt. A belgrádi osztrák-magyar katonai attasé a jegyzőkönyv tartalmát bécsi illetékes helyen közölte és jelentéséhez mellékelte egy jegyzőkönyvnek a levonatát, mely a „Slovenski Jug“ központi választmányának és az ugynevezett bandaképző bizottság együttes üléséről vettek fel és amely ülésen a bandák alakításának tervét megváltoztatták.

Végül Benedikt dr. néhány tanunak, köztük Chlumetzky bárónak és Barotka szerkesztőnek a kihallgatását indítványozza, kik arról adhatnak felvilágosítást, hogy Supilo a monarchia vezető köreivel milyen összeköttetésben állt.

Benedikt védő az eddigi tanumeghívásokon kívül ajánlja Boszniak dr., a zágrábi alsóvárosi gimnázium hittanárának meghívását, aki Horvát dr. megidézett tanuval együtt a koalíciónak a monarchiához való viszonyáról tegyen jelentést.

Harpner dr. vádlóügyvéd ellenzi a javasolt szakértők kihallgatását, javasolja azonban, hogy két más szakértőt, köztük Jagics tanár udvari tanácsost hívják meg. Ellenzi Boszniak tanár kihallgatását is, mert ez nagyon messzire vezetne.

Egy esküdt a többiek nevében kijelenti: Mi teljesen pártatlanok vagyunk. Horvát dr.-t és Boszniak tanárt is meghallgatni kívánjuk. Mindkét pártnak felfogását meghallgatni kívánjuk.

Az elnök hangsúlyozza, hogy az esküdtek kívánsága a legmesszebbmenő mértékben tekintetbe fog vétetni.

Az elnök kijelenti, hogy a kérdések megközdölhetnek és Funder dr. főszerkesztőt szólítja a korlát elé. Harpner dr., a vádlók ügyvédje, kijelenti, hogy politikai ténre kell átmennie és Funder dr.-hoz több kérdést intéz.

Politikai kérdések.

Dr. Funder tanu Harpner azon kérdésére, vajjon a tegnap előterjesztett okmányokon kívül más okmányokat is be tud-e mutatni, azzal felel, hogy e pillanatban nem. Funder tanu elismeri, hogy az inkriminált czikkben tartalmazott azon állítást, hogy a Supilonak ígért 12.000 frank egy névszerint megnevezett zimonyi kereskedő házában nyugtá ellenében került kifizetésre, okmányilag nem bizonyíthatja, hanem, hogy ezt Spalajkovic jelentése alapján joggal tételezheti fel. Dr. Harpner azon kérdésre, vajjon dr. Funder a 6000 frank szubvenzióra vonatkozó eredeti okmányokat látta-e, Funder azt válaszolja, hogy a másolatokat oly helyen látta, amelyről föltelezi, hogy ott csak valódi bizonyítási anyag van. Ily valódi aktadarabok a hivatalos forgalomban bizonyos formát kapnak. Ebben a formában állottak előtte bizonyítékul annak, hogy vezető helyen azokat valódiaknak tartják.

Harpner: Ön a horvátoknak Kossuthhoz való viszonyát mint egy Ausztria elleni hiútlenségnek minősítette. Hisz ön tudja, hogy Kossuth ő felsége minisztere és Justh titkos tanácsos? Azt hiszi, hogy egy magyarországi férfiútól bün oly emberrel politikai szövetséget fentartani, aki ő felsége bizalmát ily mértékben élvezi?

Tanu: Történelmi tény, hogy Magyarországon akadtak, akik előbb forradalmárok voltak és azután nagyon királyhű egyének lettek, mint pl. Andrassy volt külügyminiszter. A horvátokkal való szövetség idején Kossuth forradalmár volt. A méltóság, melyet később Kossuth és Justh kapott, a szóban forgó ügygyel nem függ össze. Tegnap is hangsúlyoztam, hogy a Kossuth-párt tagjai később a koalícióval szemben megváltoztatták magatartásukat. Horvátország, hála Istennek, Magyarországtól független királyság és ezért nem oly természetes, hogy Magyarországgal való együttműködésnek feltétlenül meg kell lennie.

Harpner: Magyarország fokozatos önállósítása még most is programja Kossuthnak.

Tanu: Az eszközöket kell tekinteni, amelyekkel ily ideálokat elérni akarnak.

Elnök: Most felfüggesztem az ülést, hogy határozatot hozzunk a bizonyítási indítványokról.

Szünet után közli az elnök, hogy dr. Jagics László tanár és dr. Übersberger magántanár dr. Benedikt javaslatának megfelelően mint írásszakértők meghívatottak. Szükség esetén a javaslatba hozott többi szakértő is meghívható. A horvátországi állapotok megvilágítása céljából szükség esetén mindkét párt részéről tanuk hallgathatók ki. A törvényszék elhatározta továbbá Bosniak tanár meghívását.

Ezután dr. Popovics vádló több kérdést intéz dr. Funder főszerkesztőhöz, melyek mind abban eszesesodnak ki, vajjon tanu a bizonyítékul előterjesztett okmányok tartalmát vizsgálta-e az aktuális politikai eseményekkel való összefüggés szempontjából.

Az elnök, ki ismételtén figyelmeztette a pártokat, hogy ne tartsanak vád-, illetve védbeszédet, kérdések intézésére szorítkozzanak, véget

vet a további beszédeknek és elrendeli báró Chlumetzky és Dorotka tanuk kihallgatását.

Supilo az ágens.

Chlumetzky Lipót báró, szolgálaton kívüli helytartósági titkár és morva tartománygyűlési képviselő kihallgatása alatt — kit dr. Harpner kívánságára megeskettek — izgatott jelenet támadt.

Chlumetzky 1897-től 1900-ig a kerületi kapitányság fogalmazója volt Raguzában és figyelemmel kísérte az akkor ott támadt szerb mozgalmat. Supilo ebben az időben szintén Raguzában élt és mint az osztrákok barátja és szerbek ellensége szerepelt. Chlumetzky báró, mint tanu, elmondja, hogy Supilót ebben az időben osztrák részről pénzelték. Supilo mindent tagad, mire az elnök következő kérdést intézi a tanuhoz:

— Ön tehát határozottan azt állítja, hogy Supilo magánrésztől pénzt kapott.

A tanu: Igen! (Mozgás.)

Az elnök: Hogy különböző személyektől fogadott el pénzt, mert az egyik esetet ön biztosan tudja és egy másik esetről is hallott.

A tanu: Az utóbbit csak egy ügynöktől hallottam.

Az elnök: Ön tudja, hogy Supilo akkor osztrákbarát magatartást tanusított.

A tanu: Igen.

Harpner dr.: Mikor írta Supilo a levelet?

A tanu: 1901 augusztus 11-én.

Harpner dr.: Ön úgy tudja, hogy Supilo magánrésztől kapott pénzt?

A tanu: Igen, magánrésztől. Ez ugy értendő, hogy nem valamely hatósági rendelkezési alpból, hanem valakitől olyan módon kapta, hogy ez mint magánember adta neki a pénzt. (Nevetés a panaszosok padján.)

Harpner dr.: Mennyi pénzt kapott Supilo?

A tanu: Köteles vagyok erre a kérdésre válaszolni?

Harpner dr.: Igen, ezt tudni akarom.

A tanu: Hogy mennyit kapott Supilo bosnyák részről, nem tudom. Az összege, amelyről itt szó van, körülbelül 2000 korona lehetett.

Harpner dr.: Ki adta neki ezt a pénzt?

A tanu: Erre a kérdésre nem válaszolok.

Supilo: Én itt ismételve kijelentem becsület-szavamra és kész vagyok esküvel is megerősíteni, hogy 1903-ig nem voltam a szerbek ellensége.

Az elnök (erősebb hangon): Én majd valamit más kérdek, Supilo ur! Igaz, hogy ön pénzt kapott azért, mert olyan politikát folytatott, mint ahogy a tanu előadta?

Supilo (nagyon izgatott hangon): Kijelentem, hogy soha életemben egy krajczárt sem fogadtam el senkitől, sem a politikáért, sem azért, hogy azt megváltoztassam. Lehet, hogy valaki visszaélt a nevemmel. Én magam soha semiféle szubvenziót, vagy segélyt nem kaptam.

Harpner dr.: Ön tehát esküvel is kész megerősíteni, hogy sohasem kapott pénzt?

Supilo: Igen.

Az elnök: Tanu ur mit szól ön ehhez?

A tanu: Az a kérdés, hogy Supilo ur minék tekintette azokat az összegeket, melyeket kézhez kapott.

Az elnök: Supilo ur, elismeri ön, hogy egyáltalán kapott pénzt életében, olyan pénzt, melylyel önnek senkisémet tartozott?

Supilo: Sohasem kaptam pénzt!

Az elnök: Eszerint tehát a tanu hazudik.

E szavaknál a panaszosok padjáról viharos felkiáltások hallatszanak: Oh nem!

Az elnök: Felszólítom a tanu urat, nevezze meg azt az embert, ki Supilonak a 2000 koronát adta.

Chlumetzky báró: Ha meg kell lenni, jól van. Én magam adtam neki.

Nagy mozgás a panaszosok padján. Nevetés.

Az elnök: Kérem urak, ezen nincs semmi nevetni való. Épp most hallottuk, hogy Supilo ur itt a nyílt bírósági ülésében megszegté a becsületszavát. Uraim, ezek után önöknek megkaphat meg kell gonddolniuk, hogy kezet foghatnak-e még ilyen emberrel? És most még egyet kérdek, Supilo ur! Ezek után már érthető az a levél is, melyben ön azt írja Chlumetzky bárónak, hogy Boszniában összeesküvés készül. Ez tehát azt jelenti, hogy ön ismét pénzt akart. Ez tehát a levél magyarázata.

Supilo: Nem ugy van. Én nem tagadtam, én azt mondtam, hogy a szerbekkel 1904-ig ellenséges viszonyban voltam.

Az elnök: Mit akar most ezekkel a dolgokkal, melyeknek semmi köze ahhoz a kérdéshez, hogy kapott-e pénzt, vagy sem. Ön becsületszavával állította, hogy sohasem kapott pénzt.

Supilo: Chlumetzky báró ur, hol adta ön nekem a pénzt?

Chlumetzky: Raguzában.

Supilo a tanuhoz: Mikor adott ön nekem pénzt? Hiszen Raguzában nem is ismertük egymást, csak

az ön raguzai tartózkodásának utolsó néhány hetében ismertem önt. Politikáról soha sem beszélünk.

Tanu: Politikai beszélgetést is folytattunk N. N.-nél (megmondja a nevet.) Kállay bizalmasánál.

Supilo: Soha.

Elnök: Mért irt ön egy, mint mondja, idegen embernek?

Supilo: De engedje a dolgot megmagyarázni! Chlumetzky raguzai tartózkodásának utolsó hetében ismertem őt. 1899. telén Fiuméba mentem, Susakon átvettem a Novi List vezetését. Chlumetzky Fiuméba jött, találkoztam vele. Egy darabig együtt mentünk. Elbeszélte nekem, hogy a bécsi kereskedelmi minisztériumba kerül és akkor politikai kérdésekről beszélgettem vele. Néhány hónap múlva bécsi hirdetői irodákkal üzleti dolgom volt, amelyeknek elintézésére Bécsbe jöttem. Akkoriban Chlumetzky báróhoz fordultam, mert tudtam, hogy atyja a déli vasut elnöke és kértem tőle déli vasuti szabadjegy kieszközlését.

Elnök: Erről nincs szó. A 200 koronáról van szó. Megkapta ön ezt az összeget?

Supilo: Nem.

Elnök: Talán mégis!

Supilo: Nem, soha. A báró ur akkor megküldte nekem a szabadjegyet.

Chlumetzky: Nem emlékszem pontosan, de azt hiszem, hogy ez tényleg így van.

Supilo: Báró Chlumetzky akkor állandó déli vasuti szabadjegyet szerzett nekem, amelyet még ma is bírok.

Tanu: Ezekre a dolgokra nem emlékszem oly pontosan, mint a raguzai politikai beszélgetésre.

Elnök: Ez itt mind mellékes. Most ismét és ismét csakis arról a kérdéssel van szó: Supilo ur, elfogadta-e ön a pénzt?

Supilo: Nem.

Elnök: A tanuhoz: Mondja neki a szemébe!

Chlumetzky báró Supilóhoz: Eskümlre emlékezve ismétlem, hogy önnek Raguzában 200 koronát adtam N. N. (megmondja a nevet) Kállay bizalmasának lakásán. Itt hosszabb ideig beszélgettünk. Önnel együtt elmentem. Az utcán ön tőlem 100 forintot kapott. (Mozgás.)

Elnök: Most már vége a tagadásnak!

Supilo: Sohasem voltam jelen ezen a beszélgetésen!

Elnök: Lehetséges-e, hogy a tanu téved a személyt illetőleg?

Tanu: Nem, egészen ki van zárva.

Supilo azután elmondja, hogy báró Chlumetzky lapja előfizetőjének jelentkezett, de figyelemzetésekre dacára nem fizetett öt éven át előfizetési díjat. Chlumetzky azt mondta nekem — folytatja Supilo — ha valamit tudok politikai dolgokról, közöljem ezt vele. Cikkeket akart írni és ezért küldtem neki közléseket az összeesküvésről.

Elnök: Jobban tenné Supilo ur, ha az igazsághoz tartaná magát. Mi érdeke van a tanunak, hogy olyat mondjon, ami nem igaz és a hamis eskü bűnét kövesse el? (Nyugtalanág és felkiáltások a vádlók sorában: Esküszegés, politikai motívumokból, Supilo tönkretétele végett!)

Elnök: Bocsanatot kérek, most Bécsben vagyunk. Ilyen állapotok nálunk ki vannak zárva. Ilyesmit itt nem engedek mondani.

Harpner dr. ügyvéd kérdésére a tanu megmondja Kállay bizalmasának nevét, valamint annak nevét, akinek házában a fentemlített politikai beszélgetés Raguzában lefolyt.

Supilo megmarad állítása mellett, elismeri azonban, hogy egyetlen egyszer tisztán magánjellegű okból és egyáltalában nem politikai okból volt az illető házában.

Dr. Harpner: Ki fog tenni, vajjon Supilo igazat mondott-e vagy hazudott. Szóló nem kíván tanuhoz több kérdést intézni.

Tanu átadja a törvénytörésnek a felolvasott levelet és visszalép.

A képviselők igazgatótanácsa Supilo felé mennek.

Elnök: Uraim, ha valami elintézni valójuk van Supilo képviselő urral, intézzék el egymás között, de ne itt a teremben.

Ezután kihallgatják a második tanut, **Doroika** Vilmost, a zágrábi Ustavnost főszerkesztőjét, aki a Reichspost cikkének reprodukálása miatt szintén vád alatt áll, amiért nem esketik meg. Arra vonatkozólag kell nyilatkoznia, hogy Supilo azért, hogy a régi Tisza-párt érdekében fejtett ki publicisztikai munkásságot, rendszeresen, bár nem esekély anyagi támogatást kapott hivatalos helyről.

Az **elnök** felszólítja tanut, hogy csak azt mondja meg, amit tökéletes bizonyossággal tud.

Tanu Supilót 1893. óta ismeri. Tanu 1903. október havában szerkesztőségi ügyben Budapesten volt és ez alkalommal egy urnak társaságában megismerkedett gróf Szápáry László akkori fiúmei kormányzóval. Az 1902. és 1903. évi zágrábi politikai eseményekről folytatott komoly beszélgetésben Szápáry, amidőn Supilo újságírói működésére került a sar, azt mondta: Supilo olyan ember, aki-

nek írásai nem valami fontosak. Supilo mindig megjelent nála e kérdéssel: Miről parancsolja excellenciád, hogy írjak? Szápáry mindenkor információkat és egyuttal 5 frtot adott Supilónak.

Supilo innepiesen kijelenti, hogy a jelen pillanatig soha életében gróf Szápáry Lászlóval nem beszélt.

Miután a vádlók ügyvédje lemond a további kérdések intézéséről, tanut elbocsátják.

Az **elnök** ezután délután 1 óra 23 perczkor a tárgyalást hétéfőre halasztja.

A hatás Zágrábban.

A Hrvatska Novosti jelentése szerint azok a vallomások, amelyek a Friedjung-perben a mai tárgyaláson **Supilo** Ferenc országgyűlési képviselőt, a horvát-szerb koalíció tagját leleplezték, **Pejacsevich** Tivadar, dr. **Nikolics** és **Tomisics** nyugalmazott altábornagy, horvát képviselőket arra birták, hogy a horvát-szerb koalíció kötelékéből kilépjenek.

Gelléri Mór nyilatkozata.

A Friedjung-perben sok szó volt a magyar újságírók belgrádi kirándulásáról. Erről a kirándulásról most Gelléri Mór, kir. tanácsos, az Otthonkör alelnöke egy újságíró előtt hosszasan nyilatkozik. Nyilatkozatából közöljük a következőket:

A Friedjung-per alkalmával nagyon sokat emlegetik a magyar újságíróknak 1906. derekán Belgrádba rendezett kirándulását és abba mindenféle tendenciát igyekeznek belemagyarázni és azt főleg bizonyos politikai színezet mázával bevonní. Ha ennek a tisztán újságíró kirándulásnak emléke négy év alatt némileg elmosódott volna, nem lehet érdekelni azt egy kiesit fölleveníteni és az utólag rákent hamis patinától megtisztítani.

1906 májusban a Szerb Újságírók Egyesülete meghívta az „Otthon” írók és hírlapírók körét testvér kirándulásra Belgrádba. Az Otthon hevenyében kibocsátotta a felhívását és mert általános újságírói kirándulásról volt szó, meghívta a testvéregyesületeket s általán a sajtót a kirándulásban való részvételre. Jelentkeztek is nemesak az Otthon tagjai, hanem a hírlapírók nyugdíjintézetének, az újságírók egyesületének, a szakíróknak, sőt a vidéki hírlapírók szövetségének tagjai is. (Videkről Győr, Arad, Hódmezővásárhely, Újvidék, Zombor, Nagyvárad. Hatvan voltak a kirándulásban képviselve.) A budapesti újságírók pártkülönbség nélkül vettek részt a kirándulásban.

Ezután következik a kirándulás részleteinek előadása, majd Gelléri így folytatja:

Hogy magánpoharazás közben a szenvedélyek tülesaptak-e a határon, azt nem tudom. Ha igen, amiben kételkedni bátorodom, ezért a felelősség az illető magánurakat illeti. Annyi tény, hogy bizonyos hivatalos körök részéről sok hiábavaló rémlítást panaszoltak nekünk a fogadtatást rendező szerb újságírók.

Persze szó volt azóta többször is a kirándulás, illetőleg a látogatás viszonyára érdekében a szerb újságírókhoz magyar részről intézendő meghívásról. De mert nemsokára látogatásunk után a politikai viszonyok bonyolódni kezdtek, az Otthon elpöke bölcs előrelátással arra kért minket: tegyük el e meghívást eszűsebb, nyugodtabb időkre, amikor annak nem lesz semmiféle kellemetlen melléke és amikor azt mellékezőkre felhasználni nem lesz lehetséges. Ez legjobban bizonyítja, hogy az 1906-iki kirándulástól távol állott minden politikai célzat.

Supilo levonja a következtetéseket.

Supilo képviselő a mai tárgyalás után **Harpner** dr.-hoz, védőjéhez a következő levelet intézte:

Igen tisztelt dr. ur! A mai Chlumetzky ügyet nem hagyhatom szó nélkül. Dacára annak, hogy becsületes alatti kijelenttem és még most is fantatom, hogy Chlumetzky Lipót bárótól sohasem kaptam valamelyes czérra egy pénzösszeget, utóbbi tanuként történt kihallgatása alkalmával azt állította, hogy mintegy tíz év előtt nyílt utcán négyszemközti, mint magánember száz forintot adott. Bár ez az incidens a perrel összefüggésben álló tényekkel semminő összefüggésben nincs úgy látom, hogy a per további folyamatára való tekintet nélkül személyes becsületemben megbántottak. Minthogy nem akarom, hogy ezen engem személyileg érintő s a perrel összefüggésben nem álló kérdés felperes-társaimra valamelyes árnyékot vessen, bejelenttem a horvát-szerb koalícióból való kilépésemet. Ugyanebből a szempontból önt, dr. ur arra kérem, hogy a perben engem tovább ne védjen. Megra-

gadam az alkalmat, hogy önnek eddigi fáradozásaiért meleg köszönetet mondjak. Tisztelettel **Supilo** Ferencz.

Balogh bíró beharangoz.

— A Haverda-ügy új szenzációja. —

Budapest, december 11.

Tizenharmadikán, hétfőn kezdődik a Haverda-ügy új tárgyalása. Mindenki meglepetéssel vette tudomásul, hogy a harmas tanácsból, mely az esküdtszék igazmondása alapján ítélni fog, nem hiányzik az a Balogh bíró sem, akinek a szenvedelmes és pártos magatartása már az első tárgyalás alkalmával kínos feltűnést keltett. Ugyanez a Balogh bíró most — két nappal a tárgyalás előtt új szenzációval szolgál a közönségnek. Egy szabadkai lapban „Prologus” czimvel hosszabb nyilatkozata jelenik meg holnap reggel, melyben heves támadást intéz védők, szakértők, vádlottak ellen, meglegckéztetvén egyben a magyar sajtót is, mely nem tetsző kommentárban merete részeseiteni a bíró ur első szereplését. Nekünk, akiknek eddig az a hitünk volt, hogy a bíró kötelessége az, hogy pártatlan némaságban várja meg, amíg az ítéletet váró ügyet előterjeszték, meglepetés a Balogh bíró ilyen szereplése. A három vádlott, akinek ügye Szabadkán tárgyalás alá került, még csak vádlott, ítélni saját vallomásuk, a tanuk kihallgatása a vád- és véd-beszédek meghallgatása után fognak feleltük. Balogh bíró azonban már is úgy beszél rólok, mintha a vádirat egész tartalma fejükre volna bizonyítva. Ugy beszél róluk, mint az emberiség sópredékéről, mintha maga szem és fültanuja lett volna az eseményeknek, úgy hogy isten és ember előtt kétségbevonhatatlan joga lett a pálczatörése.

A furesa prologust — egy bíró prologusát ítéletet váró ügyben — a következőkben ismertetjük.

A cikk bevezetését a sajtó bírálatainak szenteli. Persze, nem valami elismerő véleményt mond a lapokról, sőt egyenesen azzal vádolja, hogy felfordítja a jogrendet, ha a független bíróságot terrorizálja.

A vádlottakról ezeket mondja:

Kicsodák, micsodák a vádlottak? Ugy a köz-, mint a magánéletben nullák, vagy még ennél is kevesebbek. Részben letört, részben elzüllött alakok. Keresztények, magyarok, az ügyhöz a védők külön érdekén, mondjuk ügyvédi érdekén kívül más érdek, amit itt nem részletezhetek, igazán nem fűződik.

Áttér azután „A borzasztó anya és a derék leány” czímen Haverda Mariskának és anyjának egymáshoz való viszonyára s így folytatja:

Elképzelhető oly eset, amikor emberileg érthető, igazolható, hogy a gyermek szülőjére kezdet, sőt fegyvert emel? Nem háborítja-e fel a jogérzetet, ha például az esküdtek ily esetben a vádlottat fölméltet verdiktet hoznak, ahelyett, hogy az enyhítő körülmények mérlegelését a szakbíróra bíznák?

De ily körülmények között, melyek itt felforognak, mely körülmények között nincs adat, amely az elhidegülésre más okot mutatna a legújabb indítékánál, a nyereségvágyánál, a szülőanyának hideg számításával hosszabb időn át való nyugodt kitervezéssel lelételese oly gyermek részéről, aki anyja halála hírére, a gyilkos szerető, ágyas szájjából hallva, megkönnyebbülten sóhajtott, hogy most már nyugodt, most már boldog vagyok. És tán még emberileg igazolható is, de soha bárkit arra nem bírhat, hogy részvétet, rokonszenvet elölgezzon neki.

Ezek után rátér ismét a sajtóra, majd a memoárokkal foglalkozik.

Hogy ezeknek a memoároknak — ugymond — mennyi a bizonyító erejük, arra tán elég annyi, hogy Jánossy ezekben magasfoku intelligenciával, meglepő közvetlenséggel, választékos stilusokban, szinte filozófiai mélységgel írta le a bűn körülményeit, előzményeit, gyűlölettel és megvetéssel Vojtha iránt, aki őt Haverda Mariskával megcsalta és tele méltatlankodással emiatt, de

mégis mély rokonszenvvel és részvétellel Haverda Mariska iránt, hogy minden szava szinte lehelli az igazságot. Beleszó elbeszélésébe oly tárgyilagos és egyéb adatokkal bizonyítható körülményeket és mindenhez oly lélektani magyarázatokat ad, oly pragmatikus okfejtést fűz, hogy szinte lehetetlen, mikép ez ember lelkében az elbeszélés igaz voltához kétség férközzék.

Hogy miért olvasták fel a memoárokat? Erről a következőket mondja el Balogh bíró:

Oh a szendék! A durvaság bántja őket! De sehol egy durva, triviális szó, sehol egy érzékcsiklandó kifejezés nincs a memoárokból. A tárgyaláson fel nem nőttek jelen nem lehettek és a felnőttek közül is csak válogatott közönség jutott a tárgyaló helyiségbe. A dányosi pör szennye és a Szanin-pör anyaga mellett érthetetlen a közszemérem sérelméről csak beszélni is ez ügyben. Értelmetlennek látszanak, hogy a védelem ki akarta zárni a nyilvánosságot, ha csak arra nem gondol az ember, hogy a vádlottakra nem kedvező az a súly, az a nyomás, amit az esküdtekre ily kitünő bizonyítékoknak, mint a memoárok, a nyilvánosság előtt való produkálásával s a nyilvánosság ellenőrzése által gyakoroltak.

Botrány tehát, hogy az esküdttörvény felemelte a Haverda Mariska elleni vádat olyképp, hogy a gyilkosságban való bűnségély mellett súlyosabb büncselekményre a felbujtásra való kérdés intőzést határozta. Talán nem hagynák figyelmen kívül, hogy a királyi ügyész vádirata már felbujtásra szól. A minősítést a vádtanács szállította le bűnségélyre. A sajtó sajnálja, vagy kerüli a fáradságot, hogy tudósításának leadása előtt akárcsak egy kezdő joggyakornokot vagy ügyvédjelöltet megkérdezze, hogy ha egy hiba van, ez nem a törvényterv tanácsot, hanem a vádtanácsot terheli, és ha már mindenképp debent esse scandala, ez nem az előbbi, hanem az utóbbi nyakába volna varrható. Az elmeszákértők először Jánossyt és Vojthát teljesen épelméjűnek mondták és Haverda Mariskát is csak esékely mértékben korlátozták beszámíthatóságának. A főtárgyaláson aztán ugyan ezek az elmeszákértők megváltoztatták a véleményüket. Jánossyról oda változott az egyik véleménye, hogy ő ugyan épelméjű, akarata szabad elhatározási képességében azonban korlátozott. Haverda Mariskáról pedig oda változott a vélemény, hogy akaratának szabad elhatározási képessége közel áll ahhoz, hogy megszűnjék.

Itt azután ökölnyi betűkkel szedett kifakadás következik.

Hát ez miféle szerzet? Privilégium a bűnözésre? Hát már idáig jutottunk? Doktor urak, vigyázzanak szavaikra!

Az elme beszámíthatatlanságánál a büntető jogban idáig ismeretlen, vagy legalább is szokatlan eset állott az esküdtek elé, melynél fogva Jánossy beszámíthatatlan, mert hiszen már a gyilkosságnál nagyobbra nem vállalkozhatott. Haverda Mariska analógiájára pedig minden perditának volnának bizonyos privilégiumai, melyeknél fogva büntethetlenséget élvezne.

Azután arról beszél, hogy Jánossy jobban ismerhette Mariskát, mint az orvosok s ő magas intelligenciájának mondja.

A cikket így végzi:

Az első tárgyalásnak megvolt az az eredménye és haszna, hogy megmosdatta, megfésülte és felöltöztette ezt az ügyet, úgy hogy ezt még a védelem igazságkereső működésére elismeréssel kell konstatálni. Ma sokkal inkább megnyugvással, mint az első alkalommal, vihető isten és emberek előtt az esküdtek becsülete és lelkiismerete elé a vád.

AZ „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A vasutas árvák pénze.

Budapest, december 11.

A vasutas árvapénzek ügyében ma végre megnyilatkozott Kramer József, a Vasutas Szövetség ügyvezető igazgatója is, akinek személye a legelkeseredettebb támadások központja lett ebben az ügyben. Nyilatkozatát a „Vasutas Szövetség”-ben, a központi vezetőség hivatalos orgánumban tette közzé, amely lap a Szövetség összes tagjainak ingyen jár. Ezzel mintegy kinyilatkoztatta azt, hogy a vezetőség megszorult helyzetében a hivatalos értesítések és jegyzőkönyvek közzétételére fentartott és pártatlanul szerkesztett lapot is korteszézlra akarja felhasználni, ami ellen a vasutasok már most tiltakoznak.

Kramer ügyvezető nem mond új dolgokat nyilatkozatában, amelyet három részre oszt fel: 1. Az árvák pénzének elhelyezésére; 2. a vasutasbank ügyére; 3. a személyét ért támadásokra.

Az árvák pénzének elhelyezésére nézve azt mondja, hogy a f. évi brassói nagygyűlés határozatilag kötelezte a vezetőséget arra, miképp az árvák pénzét a vasutas takarékpénztárnál helyezték el. Ugyanezt állította tegnap gróf Batthyány Tivadar is és ugyanezt állítottuk a tegnapi tudósításban mi is. Ez az állítás, amint az a hozzáunk ma beküldött nyilatkozatból kitűnik — nem teljesen fedi a valóságot, amennyiben a Brassóban május hóban tartott nagygyűlés legfeljebb az eddig begyűlt 30—35 ezer koronányi árvapénzkel foglalkozott és nem a szeptember és október hónapokban tartott árvanapok gyűjtésével, ami pedig az árvapénzek nagyobb kontingensét teszi ki és egymagában száztizenötezer koronára rug. Ebben az ügyben Barok Sándor urtól, a központi szakcsoport előadójától a következő nyilatkozatot vettük:

A folyó hó 11-én megjelent „Egyetértés”-ben azt olvassuk, hogy ez év május havában Brassóban tartott országos nagygyűlés azon határozatot hozta, hogy a vasutas árvák pénze a vasutas takarékpénztárban helyeztessék el.

Szerintem ezen közlemény tévedésen alapszik, mivel a Brassóban tartott országos nagygyűlés még május havában tartatott meg, míg a gyűjtés szeptember 30., illetve október 1-én indult meg.

Igy az október hóban begyűlt 150.000 korona elhelyezése felett május havában nem is lehetett határozatot hozni.

De a nagygyűlés jegyzőkönyve is amellel tesz tanúságot, hogy ott ilyen értelmű határozat nem hozatott.

Budapest, december 11-én.

Tisztelettel

Barok Sándor,
központi szakcsoport-előadó.

Amint tehát e nyilatkozatból és más oldalról nyert információinkból megállapítható, a brassói nagygyűlés jegyzőkönyvében szó sincs arról, hogy az árvanapi gyűjtések eredménye hol és miként helyeztessék el. Ez az ügy teljesen nyílt kérdésnek lett fentartva és ennek folytán az északi kerület teljes joggal és minden megkötöttség nélkül foglalkozhatott állást ebben a kérdésben. Mindenesetre rossz ómen, hogy a vasutas szövetség vezetősége védekezésében oly határozatokba kapaszkodik, amelyek eredetileg meg se hoztattak.

Kramer nyilatkozatának második részében, a vasutasbank ügyére nézve csak beismerések és fenyegetések foglaltatnak. Kramer maga is beismeri, hogy a vasutas takarékpénztárban a vasutasoknak aránylag nagyon kevés pénzüik fekszik. A bank tehát csak névleg vasutas. De van a nyilatkozat e részében más valami is, ami komoly megfontolásra tarthat számot. T. i. az, hogy a vasutas kliensein akar bosszút állani és ezeknek avutas kliensein akar bosszút állani és ezeknek már most kilátásba helyezi, hogy a küzdelemnek ilyen eredménye „súlyosan fogja őket érinteni.”

Ez még ebben a körülményben is pressziót jelent, egyenes beszédben azonban azt, hogy azoknak a vasutasoknak, akik ebben a küzdelemben nem a vezetőséggel tartanak, fel fogja a bank mondni a kölcsönt! . . . És mindezt gróf Batthyány Tivadarnak, a „vasutasok apjá”-nak tudtával és beleegyezésével. Mert gróf Batthyány

Tivadar, amikor Kramerrel szolidaritásba lépett, tényleg vállalkozott erre a „mostohaapai” szerepre.

Kramer nyilatkozata végül a személye ellen irányuló támadásokért a felelősség teljét szeretné Lorber titkár nyakába varrni. Hasznavehetetlen és gyöngye embernek nevezi el Lorbert; aki nek pedig lelkiismeretességéhez és az ügybuzgalmaához a gyanu legesekélyebb árnyéka sem férhet. A Szövetség egyik megalapítója volt ő, akit igazán kartársainak szeretete és nagyrabecsülése emelt arra a méltóságra, amelyet az összes kerületek megelégedésére emberül tölt be. Nem szerencsés dolog tehát, hogy Kramer ügyvezető végső kétségbeesésében az ő személye ellen támad, mert ezzel még azokat a hivatásokat is el fogja riasztani magától, akik eddig az oldala mellett állottak.

A fővárosi kerületeket Kramer nyilatkozata személyeskedő hangjával igen felpaprikázta és ma már bizonyos, hogy a nyilatkozat válasz nélkül nem marad. Mint értesülünk, a fővárosi kerületek december hó 19-én tartandó együttes értekezlete elé kész körirat-tervezet fog terjesztetni, amelyet válaszul Kramer nyilatkozatára a vasutas szövetség minden tagjának meg fognak küldeni. E köriratban akarnak a vasutasok véglegesen leszámolni Kramerrel és szövetségével.

A kasszafurók a rendőrségen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 11.

A tegnapi elfogott Bartuszek Géza, Kulik Ferenc és Bakos József betörők kihallgatását a mai napon folytatták. Csócsán rendőrkapitány Meixnernét, a betörők háziasszonyát és orgazdáját is kihallgatta, de eredményt nem ért el, mert a betörők és az asszony is tagadtak.

A banda tagjai még mind fiatal emberek és pedig a következők: Bartuszek Géza tizennyolc esztendőös rovott multu csavargó, Kulik Ferenc huszonhatéves rovott multu betörő, akit már egy ízben örökre kitiltottak a fővárosból és Bakos József harmincegyéves munkátalan ember. Az egész társaság özvegy Meixner Ferencnénél lakott, akitnek Bartuszek Géza a mostohaafia. Az asszony csak az idén júniusban szabadult ki a mária-nosztrai fegyházból, ahol hat hónapig raboskodott. A nyáron a Visegrádi-utczában lakott, november elsején azonban kiköltözött az Istenhegyi-uton levő nyaralóba, ahol egy két szobából, konyhából és verandából álló lakást bérelt ki évi hatszáz koronáért. Az egész megélhetését a bűnre alapította. A leányát a rossz utra térítette, mostohafiát nemkülönben s mivel a kettejük keresete nem volt elég, befogadta házába a bujkáló betörőket s olykor gondoskodott a zsákmány értékesítéséről is.

A banda zsákmányának jó részét is megtalálták. Meixnerné szekrényében egy ridikülben kétszázhetven korona volt, mindenféle pénznemben. Bartuszek kofferjében 450 darab tízfilléres, 150 darab ötfilléres, 198 darab háromfilléres és 297 darab kétfilléres levélbélyegeket leltek. Bakos József a ruhája belésében rejtgette zsákmányát. Onnan szedtek ki tizennyolc darab huszkoronást, két egyforintost és egy csomó nikkelpénzt. Kulik Ferencnek mindössze három korona nyolczvan fillérje volt.

A betörők közül csak Bartuszek vallott be egyet-mást ma délután. Beismerte, hogy tudott a betörésekről, de azokban aktív nem vett részt. Ő csak mindenkor pénzt kapott a szerszámok rejtgetéséért. Bartuszek újra elmondta azt a mesét, amelyet már tegnap elmondott. Elmondta, hogy Bécs felé utaztában Dombóváron megismerkedett egy emberrel, aki betörő szerszámokat bízott rá. Ettől az embertől kapott minden egyes betörés után kisebb összegeket, így például a Haggenmacher-féle betörés után 70 koronát, a Piatnik-féle betörés után pedig 25 koronát.

Hosszas faggatásra annyit bevallott még Bartuszek, hogy egyszer ő is ajánlott egy „üzletet”. Azt proponálta társainak, hogy törjenek be Radányi Ottó csepreghi-utcai dobozgyárába,

ahol gazdag zsákmány kínálkozik. Másról nem tud semmit.

A banda többi tagjai egyáltalában nem akarnak tudni betörésekről, kasszafurásokról, hanem azt állítják, hogy csak véletlenül tartózkodtak Meixnernénél.

Osócsán kapitány délután félötör a banda tagjai előtt kihirdette az előzetes letartóztatást és visszavezettette őket czelláikba.

TÁVIRATOK.

Bülów a pápánál.

Róma, december 11. A pápa ma Bülów herceget és nejét félóraig tartó kihallgatáson fogadta.

Ferdinánd király Szerbiában.

Belgrád, december 11. Sándor trónörökös ma reggel Salactól északra lévő Cicevacig Ferdinánd király elé utazott; a belgrádi pályaudvaron Milovanovic külügyminiszter fogja Ferdinand királyt üdvözölni.

Belgrád, december 11. Ferdinánd bolgár király Sándor szerb trónörökös kíséretében délután 4 óra 50 perczkor ideérkezett s a pályaudvar udvari várótermében Jurisics ezredes, Péter király első hadsegéde és Milovanovic külügyminiszter üdvözölték. Tíz perczes itt tartózkodás után Ferdinánd király folytatta útját Bécs felé.

Orosz—bolgár pénzügyi egyezmény.

Pétervár, december 11. Dimitro bolgár delegátus kijelentette, hogy azzal a céllal jött Pétervárra, hogy az orosz-bolgár pénzügyi egyezményt aláírja. Bulgária Oroszországnak 75 éven át évi 1,025.600 frankot fizet adóssága törlesztésére.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.

	decz. 11.	decz. 10.	decz. 9.
Buza helyben	126	125½	125½
decemberre	121¼	121¼	121
májusra	115¼	116	115½
Tengeri decemberre	70¼	70	69¾
májusra	71½	70¾	70¼

Chicago.

Buza decemberre	109¾	110	109¾
májusra	109	108¾	108¾
Tengeri decemberre	60¾	60	58¾

Newyork, december 11. Gyapot Newyorkban, helyben 15.20 (15.20). Gyapot januárra 14.94 (15.—). Gyapot márcziusra 15.35 (15.38). Gyapot New-Orleansban, helyben 15.— (15.—). Petroleum Stand white Newyorkban 8.05 (8.05). Petroleum Stand white Philadelphában 8.05 (8.05). Petroleum Refined in Cases 10.45 (10.45). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.43 (1.43). Zsir Western steam 14.— (13.95). Zsir Rohe és Brothers 14.20 (14.20).

Chicago, december 11. Zsir decemberre 13.52 (13.30). Zsir januárra 12.85 (12.65). Szalonna short clear 12.12 (12.12). Sertéshus januárra 21.80 (21.55).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: Vasárnap, december 12. — Róm. kath.: Zenedé. — Prot.: Szabolcs. — Görög-orosz: nov. 29. Param. — Zsidó: Kisz. 29. — A nap két reggel 7 óra 40 perczkor, nyugszik este 4 óra 8 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 17 perczkor, nyugszik este 3 óra 43 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.
A Petőfi Ház (ereklyemúzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta, vasár- és ünnepnapokon is, 10—2 óráig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Magyarok bejövetele, Feszty Árpád kértépe a Városligetben. Nyitva reggeltől estig. Belépődíj 69 fillér. — A Műesernök téli tárlata. Nyitva 9—3-ig. Belépődíj 1 óráig 1 korona, azontúl 40 fillér. — A Nemzeti Szalon jubilaris téli kiállítása. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 1 korona. — Konek Ida festőművésznő gyűjteményes kiállítása saját műtermében (Kmetty-utca 27.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Olgyay-kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—1-ig. Belépődíj nincs. — A Művészeti kiállítás (Váci-utca 9. szám.) Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok és könyvtárak: A Nemzeti Múzeum összes tárai 9—12-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig és 3—5-ig. — A Történelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — Az Aquincumi Mu-

zeum egész nap. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi könyvtár 9—12-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9—12-ig.

Naptár hétfő, december 12. — Róm. kath.: Lucza. — Prot.: Lucia. — Görög-orosz: nov. 30. Adrás ap. — Zsidó: Tebath 1. — A nap két reggel 7 óra 41 perczkor, nyugszik este 4 óra 5 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 24 perczkor, nyugszik este 4 óra 25 perczkor.

A pénzügyi államtitkár fogad 12—2-ig.

Gróf Apponyi Lajos udvarnagyt meghalt.

Budapest, december 11.

Gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagyt, ma éjjel negyedegy órakor Andrassy-uti palotájában tüdőgyulladásban meghalt. Alig néhány napja, hogy megbetegedett, családja és orvosai még tegnap is azt hitték, hogy erős szervezete kiállja a betegséget. A főur ma hirtelen rosszabbul lett. Vasora után táviratban érkezett meg a pápa áldása, rövidre rá fölvetve a halotti szentségeket s elvesztette eszméletét. Betegágynál özvegye, három fia: Antal, Gyula és Henrik grófok és három lánya Adél, Teréz és Margit grófnők, valamint vejei gr. Károlyi László és br. Inkey József álltak. Orvosai: dr. Rosszival és dr. Vajda, meg Tomchányi atya állandóan mellette volt. Az udvarnagyt éjjelétől egy-két pillanatra visszanyerte eszméletét és alig néhány perczre rá meghalt. Hétfőn fogják be-szentelni s holttestét a nagyapponyi családi sír boltba szállítják.

Gr. Apponyi Lajos, mint az ország egyik leg-régibb arisztokrata családjának feje, rendkívül népszerű és közkedvelt volt a magyar arisztokrata világban. Nagyapponyi birtokán tartott vadászatain épp úgy, mint Andrassy-uti palotájában a magyar és osztrák főúri világ legelőkelőbbjei fordultak meg s elragadtatással beszéltek a gazda lekötelőző szíves, igazi magyar vendégszeretetéről. Felesége, született Scheer-Toss Margit grófnő révén a német császári házzal közeli rokonságban állott s mikor a német császár fővárosunkban járt, egy estélyen gróf Apponyinál is megjelent.

A királynak régi kedves embere volt. Miután nem csak ismerte, nem csak barátságban, de a legtöbbször rokonságban is volt arisztokrata családjaikkal, senki az udvarnál a magyar udvarnagyt szerepet oly tökéletesen nem tudta volna betölteni, mint Apponyi Lajos. A király számtalan kitüntetésben részesítette s róla mindig mint egyik legkedvesebb emberéről emlékezett meg.

Gr. Apponyi Lajos 1849-ben született mint gr. Apponyi Antal fia az Apponyiak ősi nagyapponyi kastélyában. Politikai pályán soha szerepet nem vitt, de annál áldásosabban működött a jótékony terén. Igy Kisapponyban közkórházat, leány- és fiúiskolát építtetett s nagyban magyarosította ezáltal a vidék tót lakosságát. 1871-ben nősült. Elvette Scheer-Thoss Margit német grófnőt, akivel hosszú ideig minden nyilvános szerepléstől visszavonultan Nagy-Apponyban éltek. Kastélyuk akkor híres volt a nagy vendégjárásról, mert vadászataikon az ország majd minden arisztokrata családja megfordult. A negyvenézer kötetből, régi okiratokból s néhány Korvinából álló országihires nagyapponyi könyvtár, a vadregényes erdőség s a gyönyörű Nyitra-völgye nagy, igazi főúri összejöveteleknek volt tanuja. A király 1878-ban kamarássá tette, a külön udvartartás felállításánál pedig ő lett Magyarország első udvarnagya. Ugyanakkor nyerte el a belső titkos tanácsosi méltóságot is. A főrendiházban az igazoló bizottság, a naplóbiráló bizottság és a pénzügyi bizottságnak volt a tagja.

Írástól özvegye és hat gyermeke siratja, az Apponyi, a Károlyi és Inkey családokat borította mély gyászba. De siratja őt mint jótékony, nemcsak szívű gazdáját birtokainak és udvartartásának nagy hivatalnokai kara s az a töle istápoltt szegény nép, amelynek falujában és pusztáin mindig segítő, igazi atyja volt.

— Az Egyetértés Vasárnapja ez a héten is rendkívül érdekes és változatos. E heti mellékletünkben a képek sorát

az újra épített velencei Campanile kezd meg, amely a tornyot csaknem készen ábrázolja. Ez után

Lipót belga király következik, ugyanazon az oldalon

Vilma hollandiai királynő és Juliana hercegnő, Vilma királynő újszülött gyermeke látható.

Horváth Elemér arczképét abból az alkalomból közöljük, hogy a budapesti áru- és értéktőzsde elnöke lett.

Gróf Zichy János fotografiáját pedig abból az apropóból adtuk le, hogy a héten tárgyalásokat folytattak a görffel, hogy vegye át a kormányt. Két érdekes képünk van

az országos anya- és csecsemővédő egyesület új otthonáról, másik két képünk

az angol suffragetteket mutatja be, amint London utcáin szónokolnak. A mellékletben Wolff Jaques, a híres biológus, akit a bu-tanuja is szerepel, továbbá

Loeb Jaques, a híres biológus, akit a budapesti egyetemre akarnak meghívni tanárnak. Van még képünk

dr. Liszt Ferenc császári titkos tanácsosról, Európa egyik leghíresebb büntetőjogászáról.

A szövegrészben van:

Győzelm, írta: Ujjalussy Amadil.

A gyerekszobából, írta: Deák Gyuláné.

Bényei Béla, írta: Laborcán Rezső.

A gyapotujjas, írta: Foley Charles.

Ezeket kívül több vers tartkítja az érdekes számot.

— A bécsi orosz nagykövét távozása. Urussov herceg bécsi orosz nagykövét hírszerint, legközelebb elhagyja állását és a birodalmi tanácsba fogják kinevezni. Utóda Giers brüsszeli követ lesz, míg Brüsszelbe Nariskint fogják kinevezni

— Jubiláló egyházi férfiak. Pataky Mikea lugosi minorita házfőnök, a lugosi római katolikus plébánia vezetője, most ünnepelte lugosi házfőnökségének és plébánosságának negyedszázados évfordulóját. Huszonöt évet töltött Pataky a lugosi plébánia élén, amely idő alatt mindenkinek, még a más felekezetieknek is tisztelést és szeretetet is kiérdemelt.

A napokban ünnepelte a soproni izr. hitközség elnökének, dr. Winkler Adolfnak 25 éves jubileumát. Ez alkalmal leplezték le az ünnepeltnek életnagyságu, Steiner Rezső akadémiai festő által készített képét. A hitközség nevében dr. Schönberger hitközségi elnök üdvözölte és átadta az örökös diszinklégről szóló oklevelet. Az ünnepi beszédet dr. Pollák Miksa rabbi tartotta. Dr. Winkler ez alkalomból az ottani hitközség javára több jótékonycélú alapítványt tett.

— Széchenyiek új palotája. Gróf Széchenyi László és felesége, Vanderbilt Gladisz végleges új otthonát építtet az Andrassy-ut és a Bajza-utca sarkán, az egykori Sémsey-nyaraló telkén. A régi villát teljesen lebontották, csak néhány alapfalát hagyták meg és ezeknek a fölhasználásával készült az új grófi hajlék. A palotát egy híres amerikai műépítész tervei szerint építik és rendezik be, szinte szokatlan egyszerűséggel, de igazi amerikai lényelemnek megfelelően. A grófi pár a jövő évben foglalja el fővárosi új otthonát.

— Apponyi köszönete. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Párvy Sándor v. b. t. t. szepesi püspöknek elhatározásáért, hogy a székeskáptalanjával történt együttes megállapodás értelmében a szepesi püspökség területéről származó, használaton kívül helyezett egyházi régiségeket, ugymint nagyobb számú szobrot, oltárképet és faragványt, az egyházmegye tulajdonjogának fenntartása mellett letétképp a kassai felsőmagyarországi Rákóczi-múzeumnak engedte át, továbbá báró Ambrózy István főrendiházi tagnak (Malonya), a Magyar Nemzeti Múzeum növénytári osztálya részére a növénytári gyűjteményekre nyújtott évi 300 korona anyagi támogatásért, Lévai Kócs Pál abauj-tornamegyei birtokos nyug. vármegyei főpénztáros, tornai lakosnak, aki több, kiváló műbecsest bír s a hagyomány szerint II. Rákóczi Ferenc fejedelem tulajdonában volt tárgyat a kassai felsőmagyarországi Rákóczi-múzeumnak ajándékozta és Nedeczky János uradalmi kormányzóknak, a munkácsi internátus részére tett újabb 500 koronás adományáért elismerését fejezte ki.

— **Czimadományozás.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Siess György* I. osztályú állami állatorvosi czimmet és jelleggel felruházott tiszteletbeli vármegyei állatorvosnak a főállatorvosi czimmet és jelleget adományozta.

— **A levegő meghódítása.** Fahrman ma délután 2 óra 52 perczkor aeroplánjával felszállt Bukban (Versailles mellett) és Charitrés felé repült, ahová 3 óra 45 perczkor megérkezett. Az egész ut körülbelül 70 kilométer, tehát a leghosszabb, melyet egy irányban szárazföld felett eddig repülőgéppel megtettek. — **Engelhardt kapitányt** aki Berlin mellett a johannisthali pályán egy Németországban épített Wright-féle repülőgéppel kísérletezik, ma délelőtt súlyos baleset érte. Kévszel azután, hogy az aviatikus felemelkedett, az aeroplán motorja felmondta a szolgálatot és a gép meglehetősen magasságból lezuhant. Engelhardt, akit eszméletlen állapotban huztak ki a repülőgép alól, fején súlyosan megsebesült és ezenfelül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. A szerencsétlenül járt aviatikust beszállították a kórházba, ahol még mindig eszméletlenül fekszik.

Berlinben Engelhardt kapitány ma Wright-féle aeroplánal végzett felszállás után a kormány készülék kissé helytelen működése miatt a leszállásnál nem tudta megakadályozni, hogy a gép hevesen érintse a földet. A kapitány arczán több könnyebb sérülést szenvedett. A repülőgép legfőbb részei, valamint a motor sértetlenek maradtak.

— **Dr. Frank súlyos beteg.** A Starosevic-párt vezére, dr. Frank József hónapok óta súlyos beteg. Állapota most válságosra fordult és tegnap feladták rá az utolsó kenetet. A párt hivatalos lapja szerint a beteg jobban érzi magát, de valószínűleg az orvosok már letettek minden reményről.

— **Az Erzsébet királyné muzeum.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter gróf Andrássy Dénes főrendiházi tagnak (Krasznahorkaváralja), aki az Erzsébet királyné emlékmúzeumnak két Russ Ferenc-féle, illetőleg Strecker Ottilia-féle Erzsébet királyné arcképet ajándékozott olyképp, hogy az ezeknek megvásárlására szükséges összeget a Magyar Nemzeti Muzeum igazgatójának rendelkezésre bocsátotta, köszönetét nyilvánította.

— **Zepelin gróf betegsége.** Zepelin gróf, akinek nyakán kiujult a haja, a napokban operációnak vetette alá magát, de állapota tegnap annyira rosszabbodott, hogy a kezelőorvosai elrendelték a grófnak kórházba való átszállítását. Gróf Zepelin, aki eddig a villájában feküdt, ennek folytán átszállította magát a stuttgarti Katalin-kórházba.

A Katalin-kórház igazgatósága ujabbán közli, hogy gróf Zepelin tul van minden veszélyen és már a napokban elhagyhatja a kórházat.

— **Kardaffér.** A szekszárdi Szekszárd-szálló kávéházában az éjjel Német Árpád tartalékos honvéd főhadnagy, celyemgyári tisztviselő és Kovács Ottó fogorvos összeszólkalkoztak, mire Német főhadnagy kardot rántott és Kovácsot megszurta. Az összeszólkalkozásnak párba j lesz a folytatása.

— **Kautz Gyula emlékérem.** Mindazok, akik a Kautz Gyula plakettára aláírtak, felkéretnek, hogy az aláírási iverket a pénzzel együtt küldjék be a felhíváson megjelölt helyre, minthogy ennek határideje már folyó hó 10-én lejárt.

— **Téves hír.** Téves tudósítás alapján megirtuk hogy Szabadkán a csendörök megszurták és tartóztatták *Kotsis Péter* földbirtokost. A hír a maga igazában az, hogy *Kotsis* nem csendörök, hanem eddig ismeretlen teites surta meg az éjszakában, aki ellen büntügyi nyomozás folyik, *Kotsis* megsebesülése jelentéktelen.

— **Ünnepelt gyógyszerész.** A Budapesti Gyógyszerésztestület ma este a Hungaria-szálló fehérmémben fényesen sikerült bankettet rendezett Filó János gyógyszerész tiszteletére, akit a király a köztéren szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi czimmettel tüntetett ki. Az ünnepeltre az első felköszöntőt dr. Deér Endre mondotta a Budapesti Gyógyszerésztestület nevében. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Bayer Antal és Zollán Béla fővárosi gyógyszerészek köszöntötték még fel a közszeretben álló ünnepelt gyógyszerészt, mely után Filó János hálás szavakban mondott köszönetet azért a kitüntetésért, szerzetért és ragaszkodásért, amelyben kartársai, ismerősei és barátai a mai napon részesítették. Számos felköszöntő hangzott még el s a társaság a legjobb hangulatban maradt együtt.

— **Családirvás.** Marseilleben Bouvier negyven éves korosmáros, aki világlétében iszákos volt, meggyilkolta anyját, feleségét és négy gyermekét és aztán föbelötte magát. Véres tettét elmezavarban követte le. Bouvier néhány százezer frankot akarított meg s városszerte ismerték fősvénységéről. Ma a korosmárból bement lakásába és megint összeveszett anyjával, aki korholta iszákosága miatt. A korosmáros felkapott egy beretvát és elmetszette anyjának nyakát. A vér látása megrészegettette, berohant a szomszédos szobába és elvágta két felnőtt leányának nyakát, aztán két kis fiát hasonló módon megölte. A sikoltozásokra a söntésből beszaladt felesége. Bouvier elővette revolverét és két golyóval leterítette feleségét, végül önmagát lötte agyon.

Ugyanilyen szörnyű vérontás volt July községben is. Egy ottani birtokon két béres az istállóban lelőtte a bérlőt, akinek kiáltásaira felesége is kifutott az istállóba. A két gyilkos dorongokkal agyonverte az asszonyt. Egy kocsis a sikoltozásokra az istállóba rohant s őt is agyonverték. Még két gazdasági cselédet gyilkoltak meg a béresék és egy szolgálóleányt konyhakéssel elvagták a nyakát. Valószínűleg ki akarták rabolni a házat, mert mikor a szomszédok összefutottak, a két gyilkos benn volt a bérlő lakásán, de látván a veszedelmet, futásnak eredtek. Sikerült vasutra ülniök, azonban a csendőrség még a svájci határ előtt a vasúti kocsiban letartóztatta a két gyilkost.

— **Siketnémák karácsonya.** A siketnémák budapesti áll. intézetének igazgatósága (VIII. Mosonyi-u. 8. Telefon: 59—15.) ezúton is felkéri mindazon jószívű embereket, akiknek módjukban van, hogy pénz-, ruha- vagy egyéb adományaikkal tegyék lehetővé az intézet nagyszámu szegény-sorsú növendékeinek a legszükségesebb téli ruházattal való ellátását. Az ajándékokat az intézeti karácsonyfa-ünnepélyen december 22-én nyilvánosan fogják kiosztani és azokról a tanítási év végén az intézetről kiadandó értesítőben részletesen elszámolnak.

— **Az öreg honvédeknek.** A szentgotthárdi „Magyar Asztaltársaság” a mai postával szerkesztőségünk czimére, a 48-as öreg honvédek részére, két doboz szivarveget küldött. A küldeményt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **A berlini titokzatos gyilkosság.** A berlini titokzatos gyilkosság áldozatát sikerült felismerni, még pedig olyan módon, hogy a megsemitott holttesten talált ruháról rájöttek arra az üzletre, ahonnan vásárolták és jelentkezett egy asszony, aki a szerencsétlen lánnyal együtt volt az illető ruhakereskedésben. Így állapították meg, hogy a meggyilkolt leány Arnholz Mária Anna, aki 1872-ben született Stettinben, nemrég a fővárosba költözött, rendőri felügyelet alatt állott és az utóbbi időben hajléktalan volt. A tettest azonban még nem sikerült kinyomozni.

— **Artézi kut a hegyvidéken.** Nagylucska beregvármegyei községben gyakran fordulnak elő járványos betegségek, ami annak tulajdonítható, hogy a községbeli kutakban fertőzött talajvíz van, mely valóságos melegágya a különféle betegségek csíráinak. Darányi földművelésügyi miniszter a hegyvidéki kirendeltség javaslatára tehát a szegény lakosságu község részére 4000 korona államsegélyt engedélyezett, hogy egy mélyfúrású és egészséges ivóvizet szolgáló közkut létesítését lehetővé tegye.

— **Az örült asszony.** Chalsel Mihály piaczi árus felesége, Suszternák Anália az este a Népszínház-utca 49. számú lakásán alvó férjét leöntötte benzinnel, azután meggyújtotta s elfutott. A szerencsétlen ember halálos égett sebeket szenvedett. A mentők a dologkórházba vitték. Ma reggel az utczán rákadtak a merénylő asszonyra. Bevitték a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy veszedelmes örült. A rendőrség a lipótczei örültek házába vitette.

— **Rejtélyes büntény.** A Rue Fignier egyik kis lakásában egy férfi holttestére bukkantak, amely már feloszlásnak indult. A lakást egy Weinstein nevü orosz nő bérelte, aki szeptember végén elutazott anélkül, hogy a lakbérét kifizette volna. Amikor a lakás tulajdonosa végre a lakást felnyitatta, megtalálta az ágyban a holttestet. A halott egy Nedelsko Luseff nevü bolgár, aki állítólag az orosz nő szeretője volt. Még nincs megállapítva, hogy gyilkosságról vagy öngyilkosságról, vagy természetes halálról van szó. Mindenesetre eürü homály fűdi az eltűnt Weinstein alakját. Egész családjával, anyjával és feltűnő szép tizenhatosztendős leányával együtt lakott és sűrűn fogadta honfitársainak a látogatását. Volt Párisban még egy lakása is, a St. Antoine külvárosban. Nem tudják hová tűnt el.

— **Legnépszerűbb intézmény.** Minden jel feljogosítja a mentőegyesületet arra, hogy az idén még a tavalyinál is szebb eredményt várjon gyűjtési akciójától. Mindenütt, ahol csak megjelennék emberei, a legnagyobb készséggel ajánlja föl a közönség pártfogását. Maga a főváros hatósága jár elől a jó példával, amidőn a szilveszteri gyűjtést megengedő végzést a következő elismerő sorokkal tölti meg: Együttal a Budapesti Önkéntes Mentőegyesületet, az emberszeretet terén kifejtett nagyfontosságú és önzetlen munkálkodására való tekintettel, szíves készséggel ajánlom Budapest székesfőváros közönségének jóakaratu pártfogásába. A hivatalos főváros ez egészen szokatlan elismerése szinte visszhangját annak a lelkes fogadtatásnak, melyben mentőink kérelme a lakosság minden rétegében részesül. A kávécsok és vendéglősök gondoskodtak arról, hogy a mentőgarasok és számoló ezüdlak révén is előmozdítsák a sikert. Hü segítőtársaik e munkában a főpinczerek, akik szívesen vállalták magukra a közönség csekély megadóztatását és az eddigi eredmény már is mutatja, hogy a két újítás a közönség minden zaklatása nélkül pompásan bevált. A mentőgaras eszméje szíves fogadtatásra talált a kereskedők közt is és naponként százan meg százan ajánljoknak, hogy verőikkel a mentőgarast beváltatják. Igaz elismeréssel találkoznak a mentők a munkásság részéről is, mely a gyárakban és műhelyekben maga vezzi a gyűjtést és mindenütt ahol megfordul, szinte követeli a mentők támogatását. A fővárosi közönség e rokonszenvéhez csatlakoztak a Budapesttel határos községek és falvak és az ottani előjáróságok az elismerés meleg hangján fordultak a mentőkhez gyűjtőveikért.

— **Házasság.** Dr. Bände Zoltán csongrádi főrabbi e hó 26-án délután köt házasságot Tafler Olga kisasszonnyal, Tafler Dávid és neje Adler Czeccilia soroksári háztulajdonos leányával.

— **Purjesz Szeréna** állami iskolai tanítónőt eljegyezte Bing Ödön állami adótsizt Kisvárdáról.

— **Nászajándékok,** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerterelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29., I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombit) üvegekben 2 koronáért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmulthatatlan hájisvar mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerterakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

— **Az áruló amerikai levél.** Nagyváradon a keddi esti órákban négy összeláncolt kezű parasztembert hoztak be. Köztük három férfi volt, egyikük pedig nő. Mindnyájan a bagaméri Lakatos-család tagjai. A négy új rabot a bagaméri csendőrség kerítette kézre. Egy négy évvel ezelőtt elkövetett rablás részesei. Egy gazdag falusi parasztnabobot raboltak ki. Az elrabolt összeg mintegy félmillió koronára rug. A tetteseket annak idején nem bírták megtalálni s most detektív-regényekbe illő módon jutottak a nyomukra. 1905. nyarán Kis Sándort kirabolták. A rablás egyike volt akkor a legnagyobb szenzációknak. Négy bekormozott, állig felfegyverezett ember rabolta ki. Kis Sándor bevallása szerint mintegy félmillió korona volt az elrabolt összeg. Lefogták, lekötözték és fegyverrel kényszerítették arra, hogy a pénz rejték helyét elárulja. A rablók kiletét a legszorgosabb nyomozás dacára sem bírták megállapítani. Oly ügyesen követték el a rablást, hogy semmi nyom sem maradt, mely elárulja volna őket. A rablás azóta már szinte feledésbe ment. Kis életmódja semmivel sem változott, de ez év októberében Kis Sándor hirtelen betegeskedni kezdett. A zsugori élet tökéletesen megviselte egészségét. Már utolsó napjait élte, mikor magához hívatta a rokonait. Az utolsó napon hirtelen érdekes kijelentéssel lepette meg őket. Bevallotta, hogy a Lakatos-család rabolta ki. „Bé voltak kormozva — mondta — de azért felismertem őket. Azzal fenyegettek, hogy megölnék, ha elárulom őket...“ A leleplezés nagy megröszérlést keltett. Elhatározták, hogy hallgatnak a dologról mindaddig, míg Kis meg nem hal. Kis Sándor október hónap végén tényleg meg is halt. A rokonok nem merték elárulni a rablót, pedig nagyon motoszkálni kezdett a fejükben, hogy a Lakatos-család egy pár év óta tényleg egyike Bagamér község leggazdagabb családjának. Kis Sándor leleplezése mégis lassankint a falu számára került. Már egy hét óta a csendőrség is tudomást szerzett róla. Megfigyelés alá vette őket, de semmi nyomra nem akadt. A csendőrség nyomozását végre teljesen helyes irányba terelte egy névtelen levél. A levelet Debrecenből írték az érmihályfalvai csendőrség címére. A névtelen levél hozzájuttatta a csendőrséget ahhoz a szalhoz, amelyen biztosa kimutathatta Lakatosék bűnösségét. A gyanút a napokban újabb jelek erősítették meg. A posta tegnapi amerikai bélyegű levelet hozott a Lakatos-portára. A csendőrség azonnal tudomást szerzett erről. Tegnap reggel tényleg három csendőr beállított Lakatosékhoz. Már sejtették a jövetelük okát. Gondosan minden levelet, bűnlevelet elégettek. Csak az ujonnan érkezett levélről feledkeztek meg. A házkutatás alkalmával rá is akadtak a levélre Lakatosék hazudásai hiábavalók voltak. A fiu akaratlanul is elárulta szüleit. A levélben ugyanis a következő tartalmu sorok állottak: „... Jó hogy meghalt az öreg Kis. De azért vigyázzanak, ne költekezzenek nagyon, nehogy feltűnjék. Balogh István bátyámnak pedig mondják meg, hogy jó volna, ha a reá eső jussal kijönne ide. Legalább édes apámék is nyugodtabbak lehetnének...“ A levél mindent elárult. Azonnal vasra verték őket, úgy, ahogy voltak. Lakatosék látva, hogy úgy sem segíthetnek magukon a tagadással, bevallották a tettüket. A rablást Lakatos János, az apa, Lakatos Sándor és Lakatos Imre, a gyermekei és Balogh István követették el. Lakatos Jánosné pedig vigyázott, hogy rajta ne kapják őket. A házaspárt, kivéve az Amerikába levő Sándort, és Balogh Istvánt behozták a nagyváradai ügyészség fogházába. Dr. Kármán Elemér kir. ügyész azonnal kihallgatta őket. Mindnyájan fogva maradtak.

— **A Lujza Leány-Egyesület** december hó 12-én délután 5 órakor az újpesti városháza dísztermében tartja V. évi rendes közgyűlését.

— **Öngyilkos milliomas.** Washingtonban Seybold Walter, a hasonnevű milliomas tizenkilenc éves fia szerelémföltés miatt lelőtte Bradon Laurát, egy államügyész 17 éves leányát, mikor pedig a rendőrök üldözébe vették a fiatal embert, föbelőtte magát. A leány haldoklik.

— **A Gyógyszerészhallgatók Segély és Önképzőkörének** delegált bizottsága most írta ki az ezidei pályázati kérdéseket. A pályázatok a kémia, botanika és fizika köréből vétettek, de az idej tanévben a bizottság egy új reformot is vitt keresztül, amelynek értelmében külön szépirodalmi pályázatot is írtak ki. A meghatározott pályázati feltételeket a kör helyiségében függesztették kik közszemlére.

— **Hurkora került betörők.** Balassagyarmaton ma reggel Stücz Antal rendőrpáncelnoknak a főutezán feltűnt, amint három gyanus alak a kirkatokat nézegette. A rendőrtanácsos igazolásra szólította fel őket, majd letartóztatta. Mindhármán a Magyar király szállóban voltak megszállva és lakásuk megmotozásakor a rendőrség feszítővasakat, 250 korona készpénzt, aranyórát, lánczsalat, négy briliánsgyűrűt s több más ékszereket talált. A rendőrség Bécsbe táviratozott, ahonnan az a választávirat érkezett, hogy az egyik gyanus egyen Balázs Pál szállodai szolgáló volt és 250 koronát sikkasztva, megszökött. A másik Kolin Lajos vasbutorlakatos és a harmadik Büchler Sándor pinézér, valamennyien foglalkozás nélküli, rovtomultu egyének, kiket a rendőrség köröz. — Mindhármukat fogságba helyezték. A vizsgálat tovább folyik.

— **A protestáns orsz. árvaházban** (VII. Szegényház-tér 1.) december 24-én délután 4 órakor lesz a karácsonyfa-ünnep.

— **Televizion.** Az új szó a technika új csodáját jelenti: La Rochelle-ben két tudós sikeres kísérleteket végzett egy távolba néző készülékkel, amelyet televizionnak neveztek el. A készüléket Rágnony, egy fiatal tudós találta fel, egy másik társával, Fournier laboratóriumi igazgatóval együtt. Készülékük segítségével több kilométernyi távolságra is lehet látni azt a személyt, akivel telefon utján érintkeznek.

— **A perpetuum mobile.** A perpetuum mobile problémáját, ha himni lehet a Westminster Gazette-nek, amely pedig igen előkelő angol ujság, megoldotta egy angol tudós, R. J. Strutt baronet. Strutt olyan órát szerkesztett, amelyet tizezer évenként csak egyszer kell megtölteni mozgató energiával. Ennek a csodálatos órának szerkezete nem több két alumínium-lapocskánál, meg egy üvegsövecskénél, amelyben egy szemernyi rádium van. A rádium radio-aktivitása percenként egyszer meg-megmozgatja az alumínium-lemezeket és ezeknek minden mozdulására megszólal egy piczi csengő. A rádium-szemecskébe zárt titokzatos energia ható ereje, a föltaláló számítása szerint legalább tizezer esztendeig eltart.

— **Ki tud Armand Margitról?** Armand Margit marliozai (Haute Savoie megye) születésű francia állampolgár körülbelül 25—30 évvel ezelőtt Lyonból Budapestre jött, ahol egy vasuti hivatalnok vette nőül. Most Franciaországból sürgősen keresik az illető hölgyet, vagy magyarországi hozzátartozóit egy folyamatban levő és öt vagy nyolc érdekli ügyben. Akik tudják az ő vagy magyarországi hozzátartozói hollétét, azok közöljék ezt a budapesti francia főkonzulátussal. (VI. Andrassy-ut 27.)

— **A Royal-Orfeum** decemberi műsora zsuffolt házakat vonz állandóan. Az e heti újdonságok közül viharos sikere van a *Mérgezési eset* című párisi jelenetnek, amelyről frappáns fordulatai és szenzációsan meglepő befejezése révén, mint páratlan trükkörrel beszélnek városzerte. A népszerű *Messenger-boy* is szerepel már a Royal-Orfeum műsorán és pedig a *Gyűrfás* Dezső kiváló ábrázolásában. A látványosságok közül a *Márvány lányok* a 3 női előszobor tetszik különösen és lélekzetét viszszafojtva figyelni a közönség a *Lebrunok* bámulatos akrobatikus tánczeit. A *Trabukói herceg* 25-ik előadása után is a műsor főerőssége, a *Zsur* a *legénylakásban* és a *Koztyűsbolt* sok tréfáján és kómikus alakján rengeteg sokat kacag a közönség, amely-

nek *Solti* Hermin új kupléi mellett a jövő héten egy alkalmi kis karácsonyi operettben is alkalma lesz gyönyörködni.

— **Téli kurák** tartására nem kell immár a külföldi szanatóriumokat fölkeresni. Betegeink ne a kénytelenek többé magukat a hosszú, fárasztó és az uti izgalmaktól meg betegbé tevő utnak kitenni. Idehaza is található már a gyomor-, czukor-, bélbetegek, vesebajosok és köszvényesek, neuraszténiában szenvedők enyhülést, gyógyulást, nyugalmat a Dr. Jakob-féle Liget Szanatóriumban, amely fővárosunk legszebb helyén, minden zajtól ment ideális szép környezetben a legmodernebbül épült szanatórium. A fürdők úgy vannak berendezve, hogy azok a téli időnyben is a legnagyobb kényelemmel használhatók, a bejáró betegek is igénybe vehetik az összes gyógytényezőket, vizgyógyintézetet, svédgimnasztikát, villamos gyógyrudókat, vegyi, göröcsövi és Röntgen-laboratóriumot.

— **A Haris-bazárt** lehozták és ezen oknál fogva a régi hírneves Ifj. Weisz Jakab és Fia czég, mely 35 év óta áll fenn és szolid régi kereskedői elvei a vevőközönség köreiben nagy szeretetnek örvend, teljes kiárusítást rendez. Ez alkalommal az összes árat 50—70 százalékkal szállította le. A czég az egész Váci-utca 24. számú házát vette bérbe, hová 1910. május hó 1-én költözködik át.

— **Halálozás.** Kurz Sámuel, a Deák-téri ág. hitv. ev. népiskola nyugalmazott tanítója, tegnap este hosszú szenvedés után 66 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunyt 40 évig működött a tanítói pályán. Az elhunytban Kaczián János budapesti esperes apóstát gyászolja. Temetése holnap, vasárnap lesz.

Felicsidesz Sándor ügyvéd életének 75-ik évében elhunyt Czegléden.

Franz János, a mokri községi iskola igazgatója meghalt.

Palásthy Ágoston 36 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunytban Palásthy Ágoston, a kassa-oderbergi vasut ny. főfelügyelője fiát gyászolja.

Dr. Dienes Gyula ügyvéd neje, született *Keckéssy* Margit, Keckéssy Ede nyugalmazott cs. és kir. huszárornagy leánya, 23 éves korában elhunyt. Temetése nagy részvétellel ment végbe a farkasréti katonai temetőben.

Tóth Odón, Tolna vármegye tiszti ügyésze, a volt szabadalvú párt oszlopos tagja, élete 75-ik évében Szekszárdon meghalt.

Székelly Ignácznak, a budapesti közuti vaspálya-társaság főkönyvelőjének és nejeének, szüül. Hegyi Szerénának leánya. Évike, tegnap hat éves korában rövid szenvedés után meghalt.

Nagy József kőfaragó mester, a brassói ipar-testület elnöke meghalt Brassóban.

Nemes Kövess Nep. János nyug. kir. ítélőtáblai bíró meghalt Veszprémben.

— **Rendőri hírek.** Összegett a asszony. Biró Mátyás iparos felesége, Szücs Julia tegnap a Drégely-utca 18. számú lakásán kiejtette kezéből az égő petróleum-lámpát. Ettől tüzet fogott az asszony ruhája és Biróné súlyos égett sebeket szenvedett. A Szent-István-kórházban ápolják. — *Viczinális és fuvaroshócsi.* Tegnap este a Külső Kerepesi-ut és Pillangó-utca keresztezésénél a czinkotai helyi érdekű 245. számú vonata elütötte Jausz Miksa fuvaros fával megrakott kocsját. A kocsi összetört s a bakon ülő Pásztor Mihály kocsis könnyebb sérülést szenvedett. A rendőrség megindította a vizsgálatot. — *Játék a fegyverrel.* Tegnap este az István-ut 59. szám alatt lévő kávéházban Mollé Antal tekkilördöl revolverével játszadozott, közben a fegyver véletlenül elsült s a golyó Nádas János kávégyomrába furódott. A súlyosan sebesült kávést a Rókus-kórházba vitték.

x **XXVII. jótékonyczéli államsorsjáték** e hó 16-án tartják meg a közös katonai jótékonyczélokra rendezett XXVII. államsorsjáték húzását. Ezen sorsjáték tartalmaz 18.386 nyereményt több mint egy félmillióra rugó összegekkel, közöttük egy 200.000 koronás főnyeremény, melyek mind készpénzben fizettetnek ki. Sorsjegyek ára 4 K, dohánytözsdekben, váltóüzletekben kaphatók.

x **A Beretvás-pasztillát** mindennemű fejfájással rendkívül jól alkalmaztam. Hangoztatnom kell azon tulajdonságát hogy dacára annak, miszerint már két pasztilla legtöbb esetben megszünteti a fejfájást, még egy pasztilla bevételénél sem tapasztaltam szivdobogást, bágyadságot, izzadást, gyomorrontást, vagy fulligást.

TOKAJI

HEGYI BOR (szamorodni), kiváló zamatos, 1908. évi ötliteres csomag 7 kor. 50 fill., 10 literes 14 korona. — **TOKAJI ASZUBOR**, 2 puttonos édes, 5 félliteres üveg 12 korona bérmentve. — Nagyobb vételnél megfelelő engedmény. — Megrendelhető: **GRITTNER LAJOS-nál, TOKAJ.**

x Szép a bajusz Hajdusági pedróval.

x Társasutazás a Rivierán. Január 22-én igen szép és dús programmal, társasutazással indul az olasz és francia Rivierára. A társasutazás programja Milanó, Genua, San-Remo, Ospodaletti, Nizza, Cannes, Beaulieu, Cimiez, Monte-Carlo, Monaco, Menton és Cap-Martin megtekintését öleli fel. A társasutazás Nizzában a Carnevali ünnepségek legszebbjeiben, többek között a Carnevali herceg bevonulásának és az első konfetti és virágcsata ünnepélyének lefolyásában is része lesz. Részletes prospektust és felvilágosítás a Központi Menetjegyi irodában, Budapest, Vigadó-tér 1. díjtalanul kapható.

x A Hitelbank új palotája felépítését a Dorottya-utczában legközelebb már megkezdik. A mostani régi nagy háztömb tehát nem sokára eltűnik a föld színéről. Egy esomó előkelő üzlet környékén ennek helyiséget változtatni, köztük a hírneves Brachfeld F. és kir. udvari szállító is, aki óriási nagy áruraktárán akképpen kénytelen könnyíteni, hogy megkezdte a Dorottya-utca 9. szám alatti ideiglenes helyiségében áru egy részének gyári áron való eladását.

x Tamássy Park-Szanatóriuma Dunaharaszti-ban, Pestmegye, Elsőrangú gyógyító-intézet alkoholisták, morfinisták és idegbetegtek részére. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság.

x Sauer Emil, Feruccio Busoni, D'Albert Jenő, Rosenthal és a világ többi előkelő művészeinek eredeti játéka hallhatjuk naponta a *Phonola* mester-játékszülő-készülék reprodukálásával Kovács Gyula zongorateremben, Gresham-palota. Egyedüli képviselője a Grofrian-Steinweg és más világhírű gyártmányú zongorának, pianóknak és harmoniumoknak. Nagy bérlet és javítási osztály. Hangolások kiváló hangolók által. Hosszú zongorák rövidre és teljesen modern kiállításúvá átalakíttatnak. Állandó képiállítást híres festőművészek műveiben. Hangversenyiroda.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Bob hashajtó a legkellesebb, 10 fillér.

x Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű házi-szerre lett, mely számos családban már évek óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közhű, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és lánycsúfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jó hatást bizonyított. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel alkalmazható bedörzsölésként az influenza ellen is és úvegekben: a 80 fillér, 1 kor., 40 f. és 2 korona a legelőbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre figyelni és csak eredeti úveget elfogadni.

x A Kobrak-czipő a legjobb. Ezt ma már mindenki tudja. Ezért a Kobrak-czipőgyár maj birtéte különös figyelemre méltó. A bevásárlásnál a védjegyekre nagyon kell figyelni.

x Általános választójog Magyarországon. Hogy államjogilag mily fontossága van a szabad választójognak, azt leginkább akkor tapasztaljuk, ha azon körülmény megfigyelésébe mélyedünk, hogy mennyire kifejlődött minden lényben a vágy: teret szerezni úgy, hogy az ő akaratát, az ő saját egyéni izlése érvényesüljön. Hölgyeink a divat terén hozzák érvényre izlésüket és akarataikat és szerencsére, szabad választójogukat e tekintetben fel is használják, midőn sikkes és elegáns alakért a bécsi *Schönsenfabrik* cégét tisztelik meg rendeléseikkel. Egyebekben tessék a mai hirdetést megkeresni.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Sába királynője. Goldmark operájának czimszerepében mutatkozott be ma este először az Opera ösztöndíjas tagja, *Dömötör* Ilona kisasszony. A bemutatkozás nagyon szerencsés és meglepő eredménnyel járt. A kisasszony jó színpadi megjelenés, játékkészsége — kezdőtől — igazán meglepő s a hangja, ha itt ott kissé nyers is még, nagyterjedelmű, van fénye és érzéki melegsége. A második felvonásban a királynő egész démoni forróságát éreztetni tudta s ez után a felvonás után a közönség sokszor szólította a lámpák elé. Kitűnő partnere volt *Arányi* Dezső, mint Asszad, *Erdő*, mint főpap, *Szemere*, mint Salamon király és *Krammer* Teréz, mint Szulamit.

(*) A bécsi hangversenyegyesület második estélye. Ma este tartotta meg a bécsi hangversenyegyesület második hangversenyét a Vigadó nagytermében. Az óriási terem ezúttal már nem

volt olyan zsúfolt, mint a tegnapi estélyen, ami azonban nem szállította le a bécsi szimfonikusok nagy sikerének az értékét. Műsoruk ma is pompás volt. Nagy számban mutatták be magas képességeiket és nagy tudásukat. Először Brahms C-moll szimfóniáját játszották el igen élénk plasztikával és tökéletességgel. Azután D'Indy Vincent Istar című szimfonikus változatai kápráztatták el a zeneértő közönséget. A harmadik szám valóságos szenzáció volt a zeneművészet gourmandjai részére. Ezúttal először játszották el Budapesten Bantoch Granville nagyszerű zenés vígjátékának, a *The Pierrot of the Minute*-nek nyitányát. Az új szám csodálatos hatással volt a közönségre, ami természetesen a művészi interpretációnak, a minden szépséget teljesen érvényre juttató kidolgozásnak volt köszönhető. Végül két Wagner-részletet hallottunk a bécsi hangverseny egyesület zenekarától. Az egyik Isolda szerelmi halála Tristan és Isoldából, a másik a Tannhaeuser nyitánya, melyet, a program szerint közkívánatra játszottak el. A bécsiek nagy sikerrel lehetetlen regisztrálniuk anélkül, hogy Löwe Ferdinánd érdemeit ne méltatnók. Ő a zenekar mestere, lelke és neki kizárólag neki köszönhetik a bécsi szimfonikusok, hogy becsülsére méltó nevet szereztek maguknak mindenfelé, ahol eddig megfordultak.

(*) Színházak műsora. Az Operaházban, holnap, vasárnap Cahier Charlesné asszony, a bécsi opera tagja fellépésével „Aida“-t adják, melyben a vendég Amneris szerepét énekl. Vezényel *Benkő* Henrik karmester, rendező *Alszevgy* Kálmán. Hétfőn óleső helyáru delutáni gyermekelőadásul a „Janosi és Juliska“ című meseoperát tüzték ki. A dalmi után „A babatündér“ című balletben a teljes tánczkaron kívül *Pallai*, *Smeraldi* és *Brada* vesznek részt. Vezénylő karmester *Székla* Adolf, rendező *Guerra* Miklós balletmester. Kedden a Magyar Gazdasszonyok Országos Egylete javára *Svaerdström* Valborg, a kedvelt svéd énekesnő énekl. „Mignon“ czimszerepét magyar nyelven. *Philinet Sándor* Erzsébet, *Vilmot Arányi*, *Lotharot Taláts*, *Fridriket Payer*, *Laertest Mihályi*, *Jarnot Kornay* adja. (Általános bérletszűnet XX. sz.) mérsékeltlen felemelt helyáruk, *Szerdán* „Carmen“-t adják, a czimszerepét *Szamosi*, *Micuelát Szoyer*, *Josef Környey*, *Escamillót Szemere*, a többi szerepét *Payer*, *Berts*, *Kornay Pichler*, *Ney B.* és *Mihályi* énekl. (Évi bérlet 150. sz.) Csütörtökön *Beethoven* születésének évfordulója alkalmából „Fidelio“-t tüzték műsorra, a czimszerepben *Vasqueznevel*. Pénteken *Svaerdström* Valborg „Lakmé“-ben lép fel. A dalmi ez ötvenedik operaházi előadásán a vendégen kívül *Ambrusne*, *Berts*, *Payer*, *Várent*, *Arányi*, *Szemere* és *Mihályi* játszzák a főszerepeket.

A *Nemzei Színház* jövő heti művészi eseménye, *Móricz* Zsigmond „Sári bíró“ című paraszt-vígjátékának péntekre kitűzött bemutatódoladása lesz. Az újdonság, amely *Móricz* Zsigmondnak első színpadi műve, nagyon érdekes és eredeti alakokat hoz színpadra. A „Sári bíró“ meglepő humorral telt szerepét *Ujházi* Ede játszza. A bíróé pompás alakját *Blaha* Lujza eleveníti.

A *Vígsház* jövő hetének is minden napján, mint a múlt héten is minden este, eredeti magyar darabot adnak, amennyiben a színház két nagy-sikerű darabja, a „Taifun“ és a „Liliom“ váltakoznak. A „Liliom“, *Molnár* Ferencz külvárosi legendája holnap, vasárnap, kerül színre, azután hétfőn, szerdán és pénteken és a következő vasárnap és hétfőn. A „Taifun“-t, *Lengyel* M. nyhért színművét, kedden, csütörtökön és szombaton ismétlik. Csütörtökön delutáni gyermekelőadás lesz, amelyen *Komor* Gyula vidám darabja, a „Furfangos tata“ kerül bemutatásra.

A *Király Színház* igazgatóságának sikerült megnyerni *Környey* Bélát, az Operaház kitűnő művészt arra, hogy a bolygó görögnek, *Buttykay* Ákos daljátékának régebben tervezett fölújításában a czimszerepét, első nagyszabású diadalának emléket énekelje. A repriz e hét csütörtökjén lesz, pénteken adják a daljátékot másodsor ugyancsak *Környey* Bélával és ugyanebben a szerepeltében, amelynek másik érdekessége a női szerep háromszoros kiosztása lesz. Az első felvonás Nau-

sikáját *Váradi* Illi, a második felvonás *Czirezjét* *Komlóssy* Emma, *Penelopét* a harmadik felvonásban *Medgyaszay* Vilma fogja énekelni. Régi szerepében vesz részt az előadásban *Németh* József, *Herceg* Ferencz és *Huszka* Jenő operettje, a *Rébusz báró* e hét szombatján éri meg első jubileumának, a 25-ik előadásnak ünnepét.

A *Magyar Színház* személyzete most nagy buzgalommal készül *Bernhardt* Shaw egyik világhírű remekére, a „Warrenné mesterség“-re. A kiváló színű szombaton este elsőrangú szereposztásban kerül színre a Magyar Színházban. Játsszák benne: *Forrai* Róza, *Báthori* Giza, *Csontos* Gyula, *Törzs* Jenő, *Vágó* Béla és *Réthey* Lajos.

Az *Uránia* M. Tudományos Színházban napnap után a közönség zajos tetszése mellett, zsúfolta házak előtt kerül színre *Ráth-Végh* István darabja „A szegény gazdagok“. A darab szatirikus humoros milieujébe pompásan illeszkednek bele az első-rangú művészi filmek, amelyek estéknél zajosan megtapsol a közönség. A jövő hét egész műsorán a „Szegény gazdagok“ szerepel.

Városi Színház. Vasárnap delután mérsékelt helyárukkal a bájos zenéjű „Az erdőszécsény“ operett, *Küry* Klárával a czimszerepben, este rendez helyárukkal „Orpheus a pokolban“, *Offenbach* klasszikus operettje kerül színre. Már az utolsó próbák folynak a városzerte nagy érdeklődéssel várt „Trenk báró“ című új operettből.

(*) A *Tosca* Kolozsvárt. A kolozsvári Nemzeti Színház *Puccini* „Tosca“-jának előadásával gazdagította tartalmas és változatos operaműsorát. A darabot telt ház nézte végig és sűrű tapssal jutalmazta a szereplőket, *P. Sidó* Etelka, *Tosca* szerepében befejezett művészetet adott zajos tetszéstől kísérvé. Igen jók voltak *Pajor* Ödön és *Szántó* Gáspár. Karmester *Müller* Mátyás volt, aki nehéz feladatát nagy erővel oldotta meg. A további előadások a czimszerepét *P. Sidó* Etelka és *Rédey* Szidi fogják énekelni.

(*) A bűnös asszony. (Tudományos felolvasás az Urániában. Tartotta *Ráth-Végh* István.) Ma delután az Urániában érdekes lélektani tanulmányt hallhattunk. Szerző tanulmányában kifejtette, hogy a női lélek alaptulajdona, hogy az érzelmek uralkodnak rajta s innen van, hogy érzelmileg világuk gazdag, de jogérzékük fejletlen. Mikor a szenvedély erőit vesz rajtuk, sokkal hamarabb ragadja a végleteket, mint a férfit. A bűnös asszony női természete még a gyilkolás módjában is megnyilatkozik. A legasszonyibb ölési mód a méregkeverés. A bűncselekményeknek egész sorára teszi a nőt alkalmassá az asszonyi szervezetnek az a különös sajátsága is, hogy rendkívüli mértékben enged a hipnotikus és ezzel rokon befolyásoknak. A modern szenzációs bűnperekben majd minden esetben egyforma magyarázata van. A hősnő többnyire a gyönyört hajszoló asszonyok sorából kerül ki, aki az élvezeteket és a saját személyén kívül nem imád senkit. És sajátságos ellentétképpen az önző asszonyok a leghevesebb szenvedélyt képesek kiváltani. Valóságban szerelmi jóbágyává lesz az ilyen megbabonázott férfi kedvesének s bármely bűnre képes az asszony kedvéért. A *Schönebeck*, *Tarnowska*, *Haverda*-perekben majdnem teljesen azonos a lélektani rugó, — lehet, hogy a *Steinheil*-pör nyitját is itt kellene keresni. A felolvasást vetített képek kísérték, többnyire természet után készült felvételek. A közönségnek rendkívül tetszett az illusztrált felolvasás, amelyet hétfőn is meg fogunk ismételni.

(*) Vizsgaelőadás a Király-színházban. Ma delután a Király-Színházban *Rákosi* Szidi asszony növendékei mutatkoztak be *Rip van Winkle*-ben. A színház zsúfolásig megtelt érdeklőkkel, természetesen többnyire a szereplők rokonai és ismerősei, kik zajos tapssal adták tetszésüknek kifejezést, valahányszor valamelyik hozzátartozójuk megjelent a színpadon. Mindamelllett a szereplők közül néhányan figyelemre méltó tehetségről tettek tanúsítót. Első sorban *Rip van Winkle* személyesítőjét, *Andort* kell megemlítenünk. Határozottan tehetség. Szimpatikus, férfias megjelenés, pompás organummal. Hangja minden regiszterben meglepően friss. Meleg, tömör baritonjának már elég szép iskolája van, ami dicséretére válik *Manheit* tanárnak. *Hudacsek* Nelly tempe-

Salgótarjáni,
petrozsényi és porosz szén és
légszuszgvári pirszenet szoba-
fűtési célokra, pirszengvári pirszenet központi fűtésre szállít

SALAMON JAKAB és Tá.

Budapest, V., Erzsébet-tér 5.

Telefon:
73-96, 73-97, 116-19.

ramentumos és széphangu szellem volt. Lisbethet Schmolli E. játszotta. Kellemes szopránja idővel igen jól fog érvényesülni. Pásztor egész otthonosan mozog már a színpadon. A többi szereplő közül még dicsőretet érdemel Nádasi, Rumi L. és Vértés.

(*) Konek Ida képei. A Kmetty-utczában, eszentes, intím műtermében állította ki képeit Konek Ida. Valami halk, asszonyi stílusérzékre vall, hogy ezeknek a finom ecsettel festett vásznaknak nem keresett hangos, nagy kiállítási helyiséget, hanem megelégedett a kerettel, amelyhez már keletkezésük idején is hozzáhangolódtak képei. Néhány csendélet, apró genre, lágy, asszonyi hangulatok szín- és vonalbeszéde, ez minden, amit itt láthatunk, s ami jóleső harmóniát kelet a nézőben. A kiállítás délelőtt 10 órától, délután 4 óráig rendelkezésére áll a nagyközönségnek.

(*) Kalmár Elza kiállítása. Kalmár Elza legnagyobb sikerét mai, a Könyves Kálmánban rögtönzött kiállítása előtt érte el. Várakozást tudott kelteni. Ez ugyan nem pozitív siker, még csak nem is közvetlen, de művészerköltői honoráriumnak: valami, Nem sok, de ma bemutatott szobrai után itélve: elég. Kalmár Elzának ez a szerény jelentkezése nem alkalmas arra, hogy végleges ítéletet mondjunk. A várakozást nem elégitette ki, az ígéretét nem tartotta meg, ennyi konstatació. De a periodikus visszaesés lehetőségét nem akarjuk elvitatni tőle. Ezután még mindig lehetséges, hogy nem fogunk csalódní benne. Az a néhány szobra, amit ma láttunk, nélkülöz minden egyéni karaktert, egy kézre valló, egy nézésnek elhithető egységességét. Egyik csoportja, „Mózes a hegyen”, valami becsületos és német iskolaiságról beszél, míg „Salome” című női mellszobra jóismert sémája a sablontól való elrugaskodásnak. Szirupos irodalmi hangulatossá és aranyfestékkel aláhúzott antiskulptúra. Aztán van itt néhány mozgást illusztráló kis szobor is, amelyekben azonban éppen az a baj, hogy illusztrálnak, de nem érzékeltetnek és mintha kissé az anatómiai tudással is hadilában állnának. Majolika gyermekfeje az anyag meg nem értéséről, egy reliefje pedig a plasztikai érzék pillanatnyi szunnyadásáról mond egyet-mást. De hát mindez nem jelenthet megállást, talán csak ideiglenes megtorpanást. Ezennel tehát további várakozásba helyezük magunkat.

(*) Góth-házaspár vendégszerepe. Góth Sándor és neje, Kertész Ella három napon át vendégszereltek a miskolci színházban. Felléptek „A tolvaj”, „A király” és a „Baccarat” című darabokban. A Góth-pár ezúttal először szerepelt Miskolcon és vendégjátékukkal rendkívül nagy hatást értek el. Góth Sándort és nejét a közönség valamennyi estén át szakadatlanul lelkes ovációkban részesítette.

(*) A Művészházról. A Művészház új helyiségei és első csoportos kiállításának általános sikere napról-napra nagy közönséget vonzanak az egyesület Váci-utczai szalonjaiba s művészeti közéletünk vezérférfiai is egymásután keresik fel az intím és magas színvonalu tárlatot. Így megjelent a vernissage óta:

Szalay Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója, Kammerer Ernő, a Szépművészeti Múzeum igazgatója, báró Forsler Gyula főrend, a Képzőművészeti Tanács elnöke, dr. Nyári Sándor, dr. Czákó Elemér, Balló Ede, akadémiai igazgató, továbbá báró Lipthay Béláné, gróf Bethlen Ádám, Zsilinszky Mihály nyugalmazott államtitkár, báró Madarassy-Beck Gyula és neje, Láncoz Gyula, báró Huszár Ilona, báró Bánffy Györgyné, Fodor Kálmán országgyűlési képviselő és közéletünk sok más előkelősége. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, akit egy művészekből álló küldöttség külön meghívott a Művészház új hajlékának megtekintésére, ígéretet tett, hogy amint ideje engedi, még a napokban meg fog jelenni a Művészházban s részletesen megtekinti a kiállítást.

(*) Vizsgaelőadás a Színész Akadémián. Osiky Gergely „A jóslat” című vígjátékában mutatkozott be ma este a Színész Akadémia növendékei s most is, mint már sokszor, megnyerték a hallgatóság rokonszenvét, ha ma meglehetősen nehéz feladattal kellett is megküzdeniök. Igen szép, közvetlen játéku volt Kertész Endre, míg Nyikos Zsigmond, László Tivadar és Tompa Béla igyekezettel megrajzolt alakításaiikkal vonták magukra a közönség érdeklődését. Sajnos, a női szereplőkről ez nem mondható, mert nagyobb részüket az erőltetett gesztusok használata s a versforma ez-

goru betartása miatt nagy mértékben csökkentették az összájték értékét. A kitünő rendezésért a rendező tanárt illeti elismerés.

(*) Békéscsabai színház. Nádasy soproni színtársulata most tartja Békéscsabán utolsó előadásait, melyek már többnyire a társulat primadonnáinak jutalmi játéka. A napokban „Boszorkányvár” került színre, amelynek Korali szerepében Görög Olga, a társulat koloratur énekesnője bucsuzott el a közönségtől. A fiatal művésznő szép hangjával ezúttal is igen nagy sikert aratott. A többi szerepben Feledő Boriska, Nádasy igazgató, Solti és Szarvasi nyerték meg a közönség tetszését.

(*) A Petőfi-ház. A minap felavatott Petőfi-házat nagy számban látogatja az érdeklődő közönség. A fővárosi iskolák növendékei tanáraik vezetésével alatt mind sürribben keresik föl a Petőfi-házat, amelynek gyűjteményeit tudósok és irodalomkedvelők ritka előszeretettel tanulmányozzák.

(*) Harmadik ifjúsági matiné. Az Országos Szimfoniai Zenekar ez idényben harmadik ifjúsági matinéja, Kun László vezetésével holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Zeneakadémiában. Műsor ez: I. Grieg: „Őszell.” Hangverseny-nyitány. II. Demény Dezső: Magyar rapszódia. III. Haendel-Martucci: Suite. 1. Minuetto. 2. Musetta. 3. Gavotta. Második előadás. (Az ifjúsági hangversenyeken először.) IV. Franck César: Szimfonia. D-moll. 1. Allegro non troppo. 2. Allegretto. 3. Allegro non troppo. (Szerlette 1889-ben; a mester utolsó műve.) Budapestén másodikszor. Az ifjúsági hangversenyeken először. Az egyes zeneszámok alatt az ajtók zárva vannak. A III. és IV. szám között 15 perc szünet. Az ifjúsági hangversenyekre a ruházat használata és a szöveges műsor ingyenes. A szimfonikusok legközelebbi hangversenyei a következők: december 15-én Miskolcra, december 16-án Kassa, december 26-án Budapest, Várszínház, 1910. január 9-én Budapest, Zeneakadémia (IV. bérleti hangverseny), január 16-án IV. ifjúsági matiné.

(*) Hangversenyek. Steiner Ferencz kamara-énekes holnapután, kedden a Royal-teremben tartandó dalestélyén a következő végleges műsort fogja bemutatni: 1. Schubert. An die Musik, Die Stadt, Frühlingstraum, der Poppelgaenger, Wohin. 2. Schumann. Der Sandmann. Lewe. Tom der Reiner. 3. Brahms. Auf dem Kirchhof, So willst du des Armen, Wir wandelten, Feldeinsamkeit, O liebliche Wangen. 4. Strauss Richard. Befreit, Zueigung, Staendchen.

Az Orosz Trio jövő szerdán, december 15-én mutatkozik be először a Royal-teremben rendezendő kamaraestélyén (bérlet 2. sz.) a következő értékes műsorral: Brahms zongoratrio h-dur op 8, Gretschaninoff e-moll op 38 (Budapestén először), Tschaikowsky a-moll op 50. Az est újdonságáról külföldi szaklapok a legnagyobb elismeréssel referáltak.

A nagyhirű Sevcik vonósnégyes, amely ezidén a cseh vonósokat helyettesíti a Méry-féle kamara-bérletben, esütörtökön január 6-án rendezi a Royal-teremben első budapesti hangversenyét. A kamaratársulat tagjai kivétel nélkül Sevcik, a nagyszerű hegedűpedagógus iskolájából kerültek ki és a következők: Lhotsky (I. hegedű), Prohazka (II. hegedű), Moravetz (Viola) és Vaska (gordonka).

Goldmark-ünnepély. A jövő év elején hazánk világhíru zeneszerzője és egyik büszkesége Goldmark Károly, aki a magyar névnek annyi fényt és dicsőséget szerzett, 80-ik születésnapját fogja ünnepelni. Ezen alkalomra a bécsi Tonkünstlerorchester bérleti filharmóniai hangversenyi keretében mint harmadiknak a Vigadó termében pénteken, január 7-én Nedbal Oskar vezénylete mellett, Geyer Stefi hegedűművész és Shmedes Erik bécsi udvari operaénekes közreműködésével Goldmark ünnepélyt rendez, amelyen kizárólagosan a nagymester művei fognak szerepelni a díszes műsoron. Goldmark a zenekar meghívását már elfogadta és jelen lesz ezen ritka ünnepélyen. Jegyek Steiner az Orosz Trio, Sevcik és a Goldmark-ünnepélyre Méry Bélánál váltandók.

Monstre hangverseny a Vigadóban. Valóságos bakrétája a válogatott művészi csemegének az a fényes műsor hangverseny, melylyel a „Dunántúli Közművelődési Egyesület” kedveskedik a főváros közönségének, amiért minden alkalommal szeretettel adozik a nagy kulturegyület céljai javára. Bőségesen gondoskodnak ugyanis Jászai Mari, Blaha Lujza, Sándor Erzsé, Fodorné Aranka, Császár Mariska, Komlóssy Emma, Petrus Sári, Várady Illi, Morvay Zsuzsika, Pavir Sándor, Tanay Frigyes, Raskó Géza, Thury Elemér és Stephanides Károly műsoruk legjavával arról, hogy a hallgatóság élvezete zavartalan és feltehetetlen legyen. A nagyközönség kényelme szempontjából a jegyek előjegyzését már most telefonon is ellátja a D. K. E. főtítkára irodája (Dohányutca 30., telefon szám 82—82). Jegyek 10, 6, 4, 2, és 1 koronáért a főváros összes jegyirodáiban válthatók.

Az Akadémiai Zenekar holnap, vasárnap délután fél négy órakor tartja meg második hangversenyének nyilvános főpróbáját. A hangverseny hétfőn este lesz. Műsoron van Berlioz „Benvenuto Cellini”-je, Sinding hegedűversenye, melyet Kemény Rezső tanár játszik, Szerémi új zenekari ábrándja és Beethoven negyedik szimfóniája Karnagy Popper Dávid. Jegyek a Liszt Ferencz-téri zenepalotában kaphatók.

A Grünfeld-Danziger-Köszegi-Son-féle négyes társaság II-ik hangversenye december 10-én lesz veszprémi és hegyi Hegyi Emánuel zongoraművész közreműködésével, akivel Beethoven „Geister” trióját fogják előadni. A nagymester születésnapjára való tekintettel az egész műsor az ő műveiből alakul, előadják a nagy hetest és a 18-ik műnek jelzett C-moll négyest.

Filharmónia. A december 20-iki V-ik filharmóniai hangverseny vendége ismét magyar lesz: Szigeti József hegedűművész, ki Hartly Hamilton egészen új hegedűversenyét fogja előadni. A zenekari újdonság Bruckner VI. szimfóniája.

FELTI AZ ARCZÁT?
HASZNÁLJON
AMERIKAI PORCELLÁN
POUDERT

Az eredeti doboz tetején a
Yes szöcska áll!

Kapható a földtekén mindenütt.
Kis doboz ára 3 korona.
Nagy doboz ára 5 korona.

27664

IRODALOM.

* A betleri vadászatok. Az ősztől és téli vadászatoknak legkiemelkedőbb eseménye a betleri főr vadászat volt, amelyen magas vendégek üzték a vadkant és medvét. Hallalától visszhangoztak a betleri erdők és a vadásztársaság központjában ott állott József főherczeg, Henrik orosz herczeg, Windischgraetz herczeg és még számos főúr, akik gyors vadászfegyvereikkel Hubertusnak áldoztak. A betleri vadászatokról most az Új Idők közül számos érdekes fényképfelvételek és a vadászat nemes izgalmi elevenednek meg a lap hasábjain, amelynek szövegrésze mint mindenkor, ugy most is magas irodalmi színvonalu és fölöttébb tartalmas. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

* Az irodalom karácsonya. Régtől fogva nem volt olyan bőséges és mindenkit kielégítő termése a magyar irodalomnak karácsony ünnepére, mint az idén. Mindenkinél, aki maradandó becsü ajándékkal akar örömet szerezni fiatainak, öregnek, módja van, hogy szebbnél-szebb és érdekesnél-érdekesebb könyvek közül válaszsza meg ajándékát. A karácsony asztalán a magyar könyv évről-évre nagyobb tért hódít az ajándékok sorában és ma már elmondhatjuk, hogy nincs nálunk művelt család, amely magyar könyvajándék nélkül ünnepelné karácsony estéjét. Ki ne lelne igaz gyönyörűséget a Művészet könyvében, amelyben Lyka Károly a képzőművészetek történeti és technikai fejlődését ismerteti avatott tollal és tökéletes tudással. Ötszázötvenegy remek szövegképe és tizenegy pompás műmelléklete valóságos művészetek történetének gazdag muzeumává avatja a kötetet. Vagy ki ne keresné módját annak, hogy hogyan érheti el családjá és otthona tökéletes boldogságát? Erre viszont a Magyar család aranykönyve ad utbaigazítást, amely három remek díszkötetben nyújtja mindazt, ami az egészségápolás, a családi nevelés és a család gazdasági életének egyensúlyozásához mulhatlanul szükséges. E műből két kötet megjelent, míg a harmadik sajtó alatt van. Madách remekműve, az Ember tragédiája is új köntösben kínálkozik ezúttal, és pedig kétféleben. Az egyik csodaszép díszmunka, külsejében mindenképen méltó a nagy műhöz, amelyben Vágó Dezső szobrászművészek remek bronzplakettje díszíti annak tábláját, míg a kötetben Zichy Mihály husz művészi heliogravür képe

foglal helyet; a másik, az olcsóbb pedig Alexander Bernát magyarázatai és jegyzetei révén emeli a páratlan drámai költemény értékét. — Új könyve jelent meg Kenedi Gézának is: *Az élet könyve*, amelynek tartalmából csak a következőket idézzük: Világ, Jellem, Asszony, Szeretem, Házasság, Élet, Vigasztalások. *Mult és jelen* a címe *Család* Bertalan kulturtörténeti rajzainak, amelyek közé itthon, és a külföldön folytatott tanulmányai révén szerzett gazdag kulturtörténeti feljegyzéseit gyűjtötte egy kötetbe a jeles szerző. Az immár művészetté fejlődött sakkjáték világszerte csodálatot keltett legszebb mesterjátszmáit gyűjtötte egy kötetbe *Porgács Leo Sakkjáték gyöngyei* címen, amely kötet bizonyára nagy gyönyörűségére szolgál minden sakkozónak. A repülés és lég-hajózás művészetének és titkainak ösmereit nyújtja *Serényi Gusztáv* és dr. *Vásnyai Aladár* könyve, *A Lévegő meghódítása*, amely szép képekkel és vonzó szöveggel egészen a napjainkban elért csodás diadalokig vezeti az olvasót. — Egyenesen az ifjúság számára készültek, de felnőtteknek is igaz gyönyörűséget szereznek — *Benedek Elek* munkái, amelyek közül a *Magyar Mese és Mondavilág*-nak harmadik kiadása most tíz olcsóbb kötetre osztva jelenik meg. A tizből négy kötet már megjelent. *Radó Vilmos*nak a *Magyar Robinson*, *Ujvári Miklós* története című kötet is második díszes kiadásban jelent meg, valamint ugyane szerző átdolgozásában *Vámbéry Ármán utazásai Ázsiában*. Mindkettő kiváló ifjúsági olvasmány, lelket fűdtető és rendkívül szórakoztató tartalommal. A természettudományokat kedvelő ifjúságnak keresve sem találhatunk alkalmasabb olvasnivalót dr. *Papp Dezső* *Délutáni csevegések* című művében, amelyet K. Kræpelin „Naturstudien“-jei nyomán írt meg a szerző. Egy kiváló természetbúvár valóban csevegve párbeszédet folytat a könyvben az okos, tanulmányos ifjával és így vezeti be őt a természettudományok érdekes titkaiba. Az Athenaeum gyermekszíndarabokat is adott ki egy kötetben, még pedig tízet egyszerre. Ezeket a darabokat *Gyermekszínház* címen *Altag Margit* írta. Házi előadásra kiválóan alkalmasak, kevés a szereplő bennük és alig kell hozzájuk kellék, díszlet, amelletted kedvesek, okosak, teli elmés fordulatokkal, hatásos jelenetekkel.

* A „Vasárnapi Ujság“ december 12-iki száma nagyon érdekes képsorozatot közöl gr. Andrássy Géza betéri medvevadászatról, melyen Henrik porosz herceg is részt vett. Közli a szám még Damjanichné két képét élete utolsó idejéből. *Pörge Gergely* egy művész rajzát, *Katona József*re vonatkozó képeket, egy képsorozatot a budapesti evezősök nyári életéről, képeket a caeni francia templomokról (Bertha Sándor czikkével), képeket a budapesti református gimnázium jubileumáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: *Mikszáth Kálmán* regénye, *Oláh Gábor* és *Hanaszthy Lajos* versei, *Zsoldos László* novellája, *Dániel Lesueur* francziából fordított regénye. Egyéb közlemények: *Benczky Ödön* cikke az evezős-életéről, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: *Irodalom és művészet*, *sakkjáték* stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy kor, a „Világkrónika“-val együtt négy kor, 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában Budapest, IV. kerület., *Egyetem-utca 4. szám*. Ugyanott megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* Az *En Ujságom*. Hosszu téli esteiken jókedvű kis pájtást talál a gyermekvilág *Pósa Lajos* kedves gyermeklapjában. Az *En Ujságomban*, amely a héten is változatos tartalommal kopogtat be a gyermekszobába. Tányértalpu *Koma* és *Mackó* család ivadéka e héten is beszámol a repülőgépen átélt kalandjairól, *Pali bácsi* folytatja „*Laczi Törökországban*“ című elbeszélését, *Pósa bácsi* verset ír. *Móra Ferencz* és *Gaal Mózes* elbeszélést írtak, *Gárdonyi Géza* és *Egri György* tréfás apróságokkal kedveskednek az apró emberkének. Az *En Ujságom* előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Kiadóhivatal Budapest, VI., *Andrássy-ut 10. szám*.

FŐVÁROS.

(A józsefvárosi református templom. A VIII. kerületi református parókia nevében és megbízásából ma délelőtt dr. *Szabó Aladár* református lelkész és *Hosay Lajos* udvari tanácsos és *Bóza Károly* presbiterekből álló küldöttség jelent meg dr. *Heltai Ferencz*nél, akit arra kért, hogy mint a VIII. kerületi bizottsági tagok értekezletének elnöke, hasson oda, hogy a bizottsági tagok egyékel fel programjukba a józsefvárosi református templom építését is. Ez annál inkább szükséges, mert a Józsefvárosban a református hívek száma meghaladja a tízezeret és templomuk

még most sincsen. Dr. *Heltai Ferencz* kijelentette, hogy a református parókia kérését tőle telhetőleg a legmesszebb menő támogatásban fogja részesíteni.

(A lift kezelése. A kerületi elöljárók előterjesztést tettek a tanácsnak, eszközölje ki, hogy a lift kezelésének a megtanulására az állami felsőiparisiskolában esti tanfolyamot rendezzenek. A tanács legutóbbi ülésén hozzájárult az előterjesztéshez s a tanfolyam rendezése érdekében fölirt a kereskedelmi miniszterhez.

(Felelősség az egyházi segélyek ellen. A fővárosi törvényhatósági bizottsága november utolsó napjaiban tartott közgyűlésén zajos vita után az angol kasszonyok részére 500.000, a Szent Domokos-rend részére 200.000 és a pesti auth. ortodox izraelita hitközség részére 200.000 korona segélyt szavazott meg. A közgyűlésnek e határozata ellen dr. *Benedek János*, dr. *Füredi Mór* és *Szilágyi Károly* bizottsági tagok ma felelősséget nyújtottak be a belügyminiszterhez.

Mulatságok.

Az „Egyetértés Társaság“ szombaton este rendezte évadnyitó estélyét, amelyen nagyszámu díszes közönség jelent meg. Az estélyt *Balla Miklós* ismert író felolvasása, mely nagy tetszést keltett, fényes sikerre emelte. Utána *Tarján Ödön* szavalta *Balla Miklós*nak néhány szép versét, amelyek közül különösen tetszett az „*Étetés közben*“ című vers. Szavaltat után vigan zugott át a szépen kidíszített termen a talp alá való csgánymuzsika, hogy az összegyűlt díszes társaság reggelik táncoljon. Az estély tiszta jövedelmét a Kereskedelmi Alkalmazott Országos Egyesülete jótékony alapja javára fordítja a társaság. Jelen voltak:

Asszonyok: *Sipos Dávidné*, *Sarlós Józsefné*, *Krusbach Mártonné*, *Fleischhauer Vilmosné*, *Abraham Salamonné*, *Kaufmann Gyuláné*, *Tachbauer Ferenczné*, *Salgó Gyuláné*, *Freiberger Sámuelné*, öz. *Epstein Józsefné*, *Breuer Simonné*, *Pajor Sándorné*, *Berger Kálmánné*, *Friedmann Sándorné*, *Markbreiter Jónásné*, *Gyémánt Mártonné*, *Milkó Lipótné*, *Förster Mórné*, *Romer Miksáné*, *Fischhof Mórné*, *Biró Iguázné*.

Leányok: *Sipos Margitka*, *Deutsch Rózsika* (Siófok), *Sarlós Paula*, *Sonnenschein Paula*, *Fleischhauer Vilma*, *Klein Böske*, *Keresztesy Ilonka*, *Fleischhauer Böske*, *Weininger Ferike*, *Abraham Gizella*, *Schaefer Irénke*, *Kaufmann Jolánka*, *Erdős Nellike*, *Holzer Maneczika*, *Freiberger Blanka*, *Breuer Irén*, *Berger Frida*, *Friedman Elvira*, *Altstaedter Elza*, *Gyémánt Iróke*, *Major Margitka*, *Milkó Czillike*, *Rosenberg Gizike* (Ipolság), *Frank Tusika*, *Stern Eszike*, *Forster Rezsín* és *Katicza*, *Davidovics Jolán*, *Erdős Jolika*, *Fischhof Lea*, *Nuszbaum Paula*, *Biró Klárka* és *Sárika*.

Gyógyszerészből. Az országos gyógyszerész-társaság rendező-bizottsága e hó 11-én tartott ülésén elhatározta, hogy nagyszámu táncestélyt jövő év február 3-án tartja a Royal szálló összes termeiben.

Finom

angol téli nadrág

mérték szerint készíve

26 koronától

feljebb. Elismert jó szabásban kívánságra

12 óra alatt

szállítunk.

Városi bundák és télikabátok nagy választékban.

DEUTSCH F. KÁROLY

ÉS TÁRSA

férfi-szabók

IV., FERENCZIEK-TERE 2. SZ. A templommal szemben.

Tüdőbeteg

sovány, gyenge, vérszegény, lábadozó, étvágytalan, ideges, almatlan személyeknél, szoptató anyáknál meglepő hatású: —

Herkules - sör,

a világ legtartalmasabb malátásora. — Kifűző ízű, csokely szesz-tartalmu, nem rothlik. — Grand Prix London, Páris, Roma 1909. Budapesti képviselő: *Mosch B.* Király-utca 99 b. Árlap ingyen.

EGYESÜLETEK.

(—) Tea-délután a Poliklinika javára. Szépen sikerült tea-délután rendezett ma délután a Nemzeti Szalon termeiben lelkes hölgybizottság, amelynek célja, hogy a mai és a még rendezendő három tea-délután jövedelméből az évek óta szép sikerrel működő és fontos missziót betöltő poliklinika-kórház alapját gyarapítsák. A mai, első tea-délután nagy közönség vett részt, amely zsufolásig megtöltötte a Nemzeti Szalon összes helyiségeit. Holnap, vasárnap délután lesz a második tea a Nemzeti Szalonban. Ezenkívül még 18-án és 19-én lesznek tea-délutánok.

(—) Az Orvosegyesület közgyűlése. A Budapesti Orvosegyesület ma este tartotta meg LXXII. évszázó rendező közgyűlését *Dollinger Gyula* egyetemi tanár vezetésével. A közgyűlésen nagy számmal jelentek meg az egyesület tagjai. *Dollinger Gyula* elnök megnyitotta az ülést és üdvözölte a tagokat. Utalt a nemrég megtartott XVI. nemzetközi orvoskongresszusra, amelynek rendezéséből az egyesület is kivette a részét. A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után *Blaskovics László* titkár terjesztette elő évi jelentését. Ezután a közgyűlés napirendjének legfontosabb tárgya, az egyesületi ház kibővítésének ügye került sorra. Az igazgatótanács ajánlotta, hogy a megállapított terv szerint bővítsék ki az egyesület épületét. *Tóth Lajos* miniszteri tanácsos, a kiküldött bizottság elnöke feltétlenül szükségesnek mondtotta ki a kibővítést. Az átépítés költségeiről és a pénzügyi transzakcióról tett ezután bővebb felvilágosítást. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatótanács javaslatát a kibővítés dolgában. A közgyűlés *György Tibort* háznagygyá, báró *Müller Kálmánt* pedig tiszteleti taggá választotta. Megválasztott a közgyűlés több levelező és 23 rendes tagot. A közgyűlés az elnök záró szavaival ért véget.

(—) Béke estély. Nagy érdeklődés mutatkozik a Magyar Békeegyesület vasárnap este hat óra körül a Szent István-társulat dísztermében (VIII., Szentkirályi-utca 28.) rendezendő Béke Estély iránt. Az ünnep végleges műsora a következő: 1. Béke-dal *Elba Cederstrandtól*, éneklj az *Egyetemi Énekkar Hackl N. Lajos* tenár vezetésével. 2. *Karácsony Boszniában*, ez alkalomra írta *Balla Ignác*, elmondja dr. *Ferenczy Sári*. 3. *Ima Stradellitól* és *Ária a Proféta* című operából, éneklj *György Alexander Erzsé*. 4. *Egy békeapostol naplójából*, szabad előadás, tartja dr. *Giesswein Sándor* elnök. 5. *Dalok*, éneklj az *Egyetemi Énekkar*. Belépő-díj nincsen. Vendégeket szívesen látnak.

(—) Szegény gyermekek felruházása. A budapesti belvárosi szegény gyermekeket felruházó asztaltársaság *Nidzelsky János* elnöke alatt e hó 12-én, vasárnap a Sas-körben ülést tart. Ezen az ülésen fogja kiosztani az asztaltársaság a jelentkező szegény gyermekeknek az összegyűjtött ruhákat. Összesen huszonhat gyermeket fognak felruházni.

(—) A Magyar Vörös Kereszt Egylet központi választmánya december 13-án, hétfőn délután 4 órakor az egyesület gyűléstermében (I., Vár, Disz-tér 1.) rendes ülést tart.

SPORT.

() A Nemzeti Tornaegylet díszturnája. Ma este hét órakor tartotta a Nemzeti Tornaegylet rendes évi díszturnázását, gazdagon felkészített csarnokában, melynek tribünjeit az előkelő nézőközönség szorongásig megtöltötte. A felvonulásban, melyhez az I-ő honvédszenekar a Rákóczi-indulót intonálta, az egylet zászlója alatt ifjúsági tagok, nőtornászok és 20—65 éves egyleti tagok, összesen 142-en vettek részt. Ezután az egyleti tagok buzogánnyal végzett szabadgyakorlatát következtek. A szabatosan előadott mutatványt zúgó taps honorálta. Ezt csapattorna követte különféle szereken. Itt az érdeklődést az első csapat mellett főleg az „öreg urak“ csapata kötötte le. Az est fénypontja kétségkívül a nők tornázása volt, 68 csinosnő-csinosnő ifjú hölgy 10 tornapadon 5-ös csoportokban egyensúlyozási gyakorlatokat produkált. *Bájos látvány* volt, amint a fees tornaruhás hölgyek

Maurer igazgató vezényszavára plasztikus könyvnyedséggel szökkentek föl és le, elegáns mozdulatokban egyidejűleg érvényre juttatva az izom-erőt és női gráciát. Végül az egyesület elnöke, Kun Gyula megköszönve a közönség érdeklődését, buzditó szavak kíséretében átadta a győztesek díjait, mire a tornászok elvonultak és az ünnepély véget ért.

() **BTC—Törekvés bajnoki mérkőzése.** Holnap, vasárnap délután lesz az I. osztályu bajnokság őszi fordulójának utolsó mérkőzése a Budapesti Torna Club és a Törekvés Sport Egyesület között a millenáris versenypályán. A match délután félhárom órakor kezdődik.

() **Egyetemi ezéllővő tanfolyam.** A Budapesti Egyetemi Athletikai Club folyó évi december hó 13-án este 6 órakor rendezi 1909—10. évi ezéllővő tanfolyamának ünnepélyes megnyitását a Tudományegyetem kupola-termében (Egyetem-tér). Az ünnepély tárgya sárói Szabó Lajos vezérkari százados „Honvédó Polgárok” című vetített képekkel illusztrált előadása; felolvassa ifj. Prokopp Sándor ezéllővő szakosztályi elnök.

() **Sportélet.** Kiváló lövészügyi és lövényszési közlönyünk, a Sportélet ezen a héten is gazdag tartalommal jelent meg. Közli apaméneink nyeresénystatistikájának méltatását, cikket hoz jockeyinkről, ismerteti a Hesp-istállót s a fenéki ménes kanczáit, foglalkozik a nizzai nagy versenyekkel, s az érdekes hírek és ügétő-ujdon-ságok egész tömegével szolgál. A „Sportélet” 40 fillérért kapható a dohánytözsdékben.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Róna Arnold bűnpöre.** Gáti Ödön háztulajdonos háza építésére 40.000 korona kölcsönt vett fel a Valuta Bank Részvénytársaságnál. Róna Arnold vezérigazgatóval tárgyalta a kölcsönkérő háztulajdonos, akinek a Valuta Bank a 40.000 korona kölcsönt meg is szavazott, de a kölcsönből Gáti csak 34.063 koronát kapott kézhez, a többi levonták kamatra, biztosítéki alapra, 25 darab részvényre, illetékszámllára, ügyvédi költségre és váltóblanket-tára. A váltó lejáratakor is nagy kamatot fizet-tettek vele. Gáti ekkor uzsoravétség miatt panaszt emelt a Valuta Bank Részvénytársaság ellen. A budapesti büntető törvényszék ma tárgyalta az ügyet. A védő igazolta, hogy a vezérigazgató a kölcsönnél osupán alapszabályszerű levonásokat eszközölt. A vádtanács ennek alapján Róna Arnold bankigazgató ellen a további eljárást megszüntette. Ebben az ügyben az ügyészség a vizsgálatot befejezte, de a hamis mérlegek és a részvényesek elvesztett pénzének kérdésével az ügyészségnek még lesz alkalma foglalkozni. Hogy a dolog még máig nincs a rendőrség előtt ezt a Valuta Bank köszönje meg az Általános Bank Részvénytársaságnak.

§ **A Szanin-pör befejezése.** A budapesti esküdtbíróság a minap tudvalevően fölmentő verdiktet hozott abban a sajtópörben, amelyet a királyi ügyészség Szabó Endre író, a Szanin című orosz regény fordítója ellen indított. A királyi ügyész a fölmentő ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, a koronaügyészség azonban, mint értesülünk, most a semmisségi panaszt visszavonta. A Szanin ellen indított bírói eljárás során az ügyészség a regénynek német fordítását is elkölözta. Balázs Elemér királyi ügyész ma bejelentette a törvényszéknek, hogy ebben az ügyben a vádat visszavonja, miután az esküdtek a főügyben fölmentő ítéletet hoztak.

§ **Sikkasztó képviselőházi irodatiszt.** A képviselőház gazdasági hivatalának főnöke Kiszely László 1908. év nyarán szabadságra ment s távolléte tartamára rábizta Pap István képviselőházi irodatisztra a képviselőház bérháza jövedelmének kezelését. A megbízás folytán Pap István 1908. augusztus 1-én esedékes 4435 korona házbért a házfelügyelőtől felvette s ezt a negyedévi bért a képviselőház elnökének beutaló rendelete daczára sem fizette be a pénztárba, hanem magánál tartotta s a löversenyen eljátszotta. A befejezett vizsgálat után a kir. törvényszék vádtanácsa közönséges sikkasztás büntetése miatt helyezte vád alá Pap Istvánt. Ma tárgyalta bűnügyét a büntető törvényszék dr. Tholdt bíró elnökelete alatt. A tárgyalá-

son a vádlott beismerte a sikkasztást, de tiltakozott az ellen, hogy bűnét hivatali sikkasztásnak minősítsék. A bérház-jövedelem kezelésével nem ő, hanem Kiszely László volt megbízva s ő csak ennek helyettesítése alkalmával követte el a terhére rótt bűncselekményt. Beismerte azt is, hogy az elsikkasztott pénzt a löversenyen játszotta el. A bíróság Pap Istvánt sikkasztás büntetért nyolcz hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttáért, a vádlott a büntetés enyhítéséért fellebezett.

Ne küldjük pénzünket külföldre!
MAGYARNAK PÉCS—NÉMETNEK BÉCS

Legjobb szerkezetű egész lapos „Lonius”
uri remontoir óra igen finom oxidált
acéltokban **10 kor.**
Ugyanaz valódi ezüsttokban **20 kor.**

!Ötévi jótállással!

!! Nemtetszőért a pénzt vissza!!

Hazánk első és legnagyobb ókszer-, óra-,
latszter- és iparművészeti tárgyak telepe

SCHÖNWALD IMRE

magyar óraszm., ókszergyáros és latszterész

PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy
képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve

KÖZGAZDASÁG.

Uj államkölcsön. Egy ízben már, bécsi források nyomán bejárta a magyar lapokat is az a hír, hogy abban a provizóriumban, melyet a magyar képviselőház elé terjesztenek, a kormány többek között felhatalmazást fog kérni a Háztól arra, hogy állami czimleteket bocsáthasson ki 500 millió koronányi összegben. Most újból felfrissítik ezt a hírt, sőt részletekkel is kibővítik. Ebből az összegből 215 millió korona az 1908. évi 4 és fél százalékos magyar kincstári jegyek beváltására van szánva, további jelentős összeg az annexió költségeinek a pénztári készletekben való refundálására, a maradvány pedig azon beruházások fedezésére, amelyeket a törvényhozás már előzőleg elhatározott. Az uj kölcsön frankokra fog szólni és Franciaországban fog piacra kerülni. E kölcsönből fedezni remélik a magyar államháztartás 3 évi hitelszükségletét. Határozottan biztosítani fogják a szelvényeknek aranyban való beváltását. A kölcsön, amint hírlik, 4 százalékos lesz. Az annexió költségeinek Magyarországára eső hányadrészét 85 millió koronára számítják. A bécsi lapok — úgy látszik — a magyar pénzügyi politikát is saját izlésük szerint akarják irányítani. Pedig még igen nagy és igen nehéz kérdéseket kell megoldani, mielőtt finanziaális kérdésekkel foglalkozhatnák a parlament. Már multkor megirtuk, hogy Ullmann Adolf, a Hitelbank igazgatója csakugyan járt előzetesen informálódni a párisi Rotschild-csoportnál, mert hiszen ez neki, mint a csoport magyar exponensének, kötelessége is: a kormány azonban még bajosan foglalkozhatott a kölcsön ügyével. Aki ismeri politikai viszonyainkat, az rögtön hitelt is ad a kormány által ma kibocsátott czáfolatnak, hogy ma még nem gondolhat a kormány a kölcsön betérjesztésére.

Kikötőmegnyitás Triesztben. A trieszti Ferencz József-kikötő ünnepélyes megnyitását január közepén tartják meg. A raktárházi bizottság fölkérte Weissbirchner osztrák kereskedelemügyi minisztert az ünnepségen való részvételre.

Egy mezőgazdasági gépgyár szubvenzionálása. Egy hazai mezőgazdasági gépgyár, mely részvénytársaság alakjában régóta fennáll, üzemet kibővíteni akarja s e czélból a kereskedelemügyi miniszterhez fordult, kérve a befektetéseknek 30

százalékát államsegély gyanánt. A részvénytársaság eredetileg 1.600.000 korona alaptőkével alakult, amelyet fokozatosan három millióra emelt fel. Később azonban a társaságnak üzletei nem a legjobban sikerültek, úgy, hogy kénytelen volt veszteségeinek fedezésére részvénytőkéjét 1/4 értékére leszállítani s azután az ekként 750.000 koronára lesüllyedt részvénytőkét uj részvények kibocsátásával másfél millióra emelni. A vállalat, amely telekben 192.344 koronát, épületekben 458.009 koronát, a gépberendezésekben 89.207 koronát, egyéb felszerelésekben 66.315 koronát fektetett be és 1907-ben 3.567.318 korona forgalmat ért el, a mult évben 857 munkást foglalkoztatott, akikkel főleg mezőgazdasági gépeket gyártott. A vállalat most 700.000 korona uj tőkebefektetéssel üzemet kibővíteni akarja, s e czélra az uj befektetéseknek 30 százalékát kéri államsegély gyanánt. Az ügy már az ipartanács előtt fektűt és úgy értesülünk, hogy az ipartanács kedvezően intézte el az ügyet. Így az uj üzem kibővítése létre is jön, ami annál inkább örvendetesebb mert fejlett mezőgazdasági gépiparunk daczára 1907-ben a 10 és fél milliót meghaladta mezőgazdasági gépekben a behozatali többlet.

Két csöd. A Magyar Műszaki Kefeipar és Kefenyersáru R. T. csödbe került. A társaságot az egyedüli igazgató, Perlmutter Dávid alapította huszezer korona tőkével, éppen akkor, mikor már ő ellene csödöt kértek. — Ugyancsak csödöt kértek Stern Arnold posztónagykereskedő ellen is, akinek bukását főképpen az okozta, hogy nem annyira posztóval, mint inkább váltó eszkömpptálással foglalkozott a czégfőnök.

Az Angol-Osztrák Bank a tisztviselőiért. Az Angol-Osztrák Bank igazgatósága elhatározta, hogy tekintettel a most uralkodó nagy drágaságra, tisztviselőinek egy havi fizetést utalványoz drágasági pótlék gyanánt. A pótlékot a tisztviselők már ma meg is kapták. Reméljük, hogy a többi bank követni fogja a humánus érzésről tanuskodó szép példát.

A jövő évi faanyag-eladás. Az 1910. évben eladásra kerülő faanyagról a földmivélsügyi miniszter által összeállított kimutatás most jelent meg s 150 kihasználásra kerülő tölgyfa, 65 bükkfa, 127 fenyőfa-erdő jegyzékét tartalmazza az összes azokra vonatkozó tudnivalókkal együtt. Ezen kívül 49 olyan tétel is fel van sorolva, amelyek vegyes fanemekre vonatkoznak. A fát felhasználó iparágakra nézve oly nagy fontossággal bír ez a jegyzék, amely a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségénél az érdeklődők részére több példányban rendelkezésre áll.

Az orosházi iparfejlesztési akció. Egy könnyomatos lap közlése nyomán ma kedvezőtlen hírek terjedtek el az orosházi iparfejlesztési akcióról, melyet a város fényes pályát megfűtött kiváló szülötte, Thék Endre gyáros, udvari tanácsos irányít. E hírekre ma a kiváló magyar iparostól a következő fölvilágosító levelet kaptuk:

„Az a hír, hogy az orosházi iparosoknak nem kell az állam által bölcsen följánlott segedelem, tévedésen alapszik, valamint az is, hogy a még rendelkezésre álló összeg az államkincstárnak visszaadatik. Ezzel szemben igazság az, hogy az iparfejlesztési akció biztos mederben halad a kitűzött czél felé; azonban bizonyos idő kell ahoz, hogy az akció feladatának teljesen megfelelhessen s minden arra érdemes iparos megkapja az értelmiségéhez, hitelképességéhez és a helyi viszonyokhoz mért államsegélyt. Az orosházi iparfejlesztő bizottság, mely közvetlenül figyeli az elért hatást, a helyi kisipar fejlesztésében máris a messzemenő haladás jeleit látja és legjobb meggyőződése szerint hiszi, hogy az a mód, ahogy a kisipar láburaállítását ott megkísérlették, biztosítja a kisiparosság jövő fejlődését is és megmutatja a kormány-nak azt az utat, melyet a kisipar fejlesztésére országszerte követnie kell, hogy megmentse az országban szerte élő kisiparosok értelmisé-

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatá valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székeszoruában szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

gét és rendelkezésükre bocsássa azokat a termelési eszközöket, amelyek az iparosság versenyképességét fokozzák, szemben az idegenből beözönlő termékekkel. Ezen tényezők egybevetése parancsolólag hat az orosházi ipart fejlesztő bizottságra, mely az állam által adott összegért felelős minden vagyonával, hogy a befektetett összegek lehető legbiztosabb alappal birjanak. A bizottság pedig pihenést nem ismerve halad a helyi iparossággal karöltve a cél irányában, mit örömmel jelzek, mint az orosházi bizottság elnöke: *Thék Endre.*

Thék Endre ma kisiparfejlesztési kérdésekben az ország legelső szaktekintélyeinek egyike. Ő maga vasszorgalommal — igaz, kivételes tehetséggel is — küzdött föl magát mai előkelő pozíciójába. A vezetése alatt működő budapesti kamarai szakbizottság iparfejlesztési kérdésekben elismert tekintély az egész országban, úgy hogy megnyugvással nézhetünk amaz iparfejlesztési tevékenység elé, melyet *Thék Endre* Orosházán irányít.

A Pénzügyi Szövetség közgyűlése. A Magyarországi Pénzügyi Szövetség Országos Szövetsége december 12-én délután 3 órakor a Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete nagytermében tartja *Mándy Lajos* elnöke alatt ötödik rendes közgyűlést. Napirend: 1. Az ülés megnyitása. 2. Jelentés a Szövetség működéséről. 3. Az 1908. évi zárószámadás jóváhagyása a számvizsgáló-bizottság jelentése alapján. 4. Az 1910. évi költségvetés iránymegállapítása. 5. Tiszteleti tagok választása. 6. A szabályszervi választások. 7. Indítványok tárgyalása. — 1. A kötelező készfizetések felvételének kérdése. — Előadja dr. *Bari Ágost.* 2. A közéleti könyvek pupillaritása. — Előadja *Leitner Zsigmond.* 3. A Pénzügyi Szövetség Országos Nyugdíjgyorsítójáról. Előadja *Hajduczky József.*

A Trencsén-Teplézi Fürdő-Részvénytársaság. Ismeretes, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság a d'Hancourt-féle óriási birtok megváltásával olyan nagy mezőgazdasági és birtokpolitika megoldására lett hivatott, amely a társaság ügykezelését óriási mértékben igénybe vette volna. Jelenítettük, hogy a társaság a birtokok kezelésére, az egyes gazdasági ágak kihasználására és fejlesztésére külön-külön részvénytársaságot alapít. Így a Trencsén-Teplézi fürdő kezelésére *Magyar Gyógyfürdő Részvénytársaság* cím alatt alapított a napokban egy új vállalatot, még pedig 2 millió korona alaptőkével. A társaság igazgatója Elek Pál vezetése alatt *Vajda Imre, Blum Brunó* és *Szalay Béla* tagokból áll.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelteljes védőegylet a következő fizetéseketelenségeket közli: *Werheim J. M.* kereskedő hivatalka, *Zboró,* *Hascler Ottó* kereskedő cég, *Löcse,* *Rosenstringl Testvérek* kereskedő cég, *Sopron;* *Goldberg Simon* fűszer- és rövidáru-kereskedő, *Baja.*

Déry Károly nyugalmában. *Déry Károly* királyi tanácsos, a Dunagőzhajózási Társaság közszékhelyi elnöke hivatalának igazgatója — írja egy estillap — legközelebb megváltik állásától és a társulatnál eltöltött harmincz évi működés után nyugdíjba megy.

Az O. M. G. E. közgyűlése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december 19-én délután tíz órakor tartja közgyűlését a Közteleken. A közgyűlésen amelyen 21 igazgatói tagot választanak, *Cserhúti Sándor* tiszteleti tagról *Kerpely Kálmán* gazdasági akadémiai igazgató emlékbeszédet mond. A közgyűlés után a Royal nagytermében lakoma lesz. Másnap, december 20-án, az O. M. G. E. székházának nagytermében a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége tartja nagygyűlését. A nagygyűlésen *Szilassy Zoltán,* a mezőgazdasági termények értékesítéséről tart előadást.

A magyar munkásviszonyok és a magyar ipar. Magyarországon évek óta állandó a munkáshiány. Az ipari munkások száma évről-évre nő, de ez az emelkedés nem áll arányban iparunk fejlődésével. Az 1909. év harmadik negyedében például az

összes ipari alkalmazottak száma (beleértve a művezetőket és előmunkásokat is) 505.778 volt, míg az ipari üzemek teljes kihasználásához 580.432 munkásra lett volna szükség. A hiány tehát körülbelül 80.000. Hogy ez a számarány nem fog javulni, bizonyosra vehető. Kevés ipartelepünk dolgozik teljes üzemmel; emellett az ipari munkások kivándorlása egyre növekedik, mert az amerikai kereseti viszonyok csábítóan hatnak a kivándorlásra, bár a magyar ipari munkában is javultak a kereseti viszonyok. Igaz, hogy a megélhetési viszonyok hasonló arányú emelkedése nem sokat változtatott az ipari munkás sorsán, de viszont el kell ismernünk, hogy az ipari érdekeltségek mindenütt a legmesszebb mentek az engedékenységben. Az ipartelepeken ipari munkát végző munkások közül magyar honos volt 232.884 munkás és 74.909 munkásnő. Az idegen munkások közül legtöbb az osztrák, összesen 20.000, míg a többi nemzetiségű munkások jelentéktelen számokkal szerepelnek az ideiglenes statisztikai kimutatásban. Mikor az amerikai krízis kitört, mint ismeretes, seregestül vándoroltak vissza hazánkba a magyar munkások is. A kormány akkoriban visszavándorlási akciózt indított és remélte, hogy a visszavándorlók újból állandóan telepednek le idehaza és megszűnik a munkáshiány. De ez a reménység nem vált valóra. Azok a munkások, akik beleköltöztek az amerikai munkáséletbe, nem tudtak többé itthon maradni és mihelyt jaut Amerikában a gazdasági helyzet, újból itt hagyták az országot, sőt biztatásaikkal, ígéreteikkel fokozták a kivándorlási hajlandóságot az ipari munkások között. S talán ezért olyan jelentékeny ma is az ipari munkások kivándorlása. A magyar ipar fejlődéséről beszélünk, holott iparunk a kedvezőtlen munkásviszonyok következtében nem fejlődhetik a kívánt mértékben. Hogy ez nem pusztán féltetés, azt számos példával tudnók illusztrálni. Csak néhány esetet említünk meg. Egy budapesti nagyobb fehérneműgyáros egész gyárát Bécsbe helyezte át, mert ott képzettebb, olcsóbb munkásokat talált. A fumei *Neuberger cég* és még egy másik nagy fakiviteli cég azért költözött Triestbe és Spalatóba, mert ott kedvezőbbek a munkásviszonyok. A Nyugatmagyarországi Kőszénbánya R. T. üzembhelyezése azért késik, mert nem tudtak idejében kellő számú bányamunkást összehozni. És még egész sorog hasonló példával hozakodhatnánk elő. Ezzel azonban nincs segítve a bajon. A munkásviszonyok javulását a megélhetési viszonyok javulásával lehet csak elérni. Ezt pedig két irányban lehet megoldani. A szociális intézmények fejlesztésével és a kivándorlásnak szűkebb keretekbe való szorításával. Az utóbbit már meg is kezdte a belügyi kormány, de az akcióz nem járt teljes eredményrel. Mert amit egy részről megnehezítettek, azt másrészről még könnyebbé tették. Az idegen hajóstársaságok ma ismét szabadon működnek az országban, bármennyire szigorú is az ellenőrzés.

Az O. M. K. E. igazgatósági gyűlése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés igazgatósága tegnap *Fürst Bertalan* elnöklésével ülést tartott, amelyen a fővárosi és a vidéki tagok nagy számmal vettek részt. *Fürst Bertalan* megnyitó beszéde után *Beck Géza* helyettes főtájtár jelentést tett az Egyesülés legutóbbi tevékenységéről, referált a külföldi cégek közvetlen képviselete ügyében indított akcióz kedvező eredményéről, az új mértéktörvény visszahívásának enyhítésére vonatkozó tevékenységről és végül bejelentette, hogy az elnökség a vámpolitikai központ ügyében legközelebb előterjesztést tesz az igazgatóságunk, hogy az Egyesülés ebben a kérdésben újabb állást foglalhasson. A *Steinitzer Géza* igazgatósági tagtól beérkezett indítvány kapcsán dr. *Glücksthal Samu,* az O. M. K. E. központi ügyésze ismertette ezután azon jogbizonytalanságot, amely a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló 1898-iki törvény alkalmazása körül keletkezett és javasolja, hogy az O. M. K. E. hívja

össze közös értekezletre a fővárosi pénzügyi intézeteket, amelyen az orvoslásra alkalmas eszközök megállapíttassanak. Az igazgatóság az előző javaslatához hozzájárult. Dr. *Szende Pál* főtájtár jelentést tett azokról az intézkedésekről, amelyeket a török kereskedők látogatásának viszonzása ügyében tett az Egyesülés és jelentést tett arról a kontroverzáról, amely a vasúti alkalmazottak kereskedelmi mellékfoglalkozása ügyében a kereskedelmi miniszter és az O. M. K. E. felfogása között felmerült. Az igazgatóság hozzájárult az elnökség javaslatához, hogy az ügyet a miniszter második leiratáért sem tekintsi elintézettnek és az eljárást eredeti állapontjának fentartásával a hivatásos kereskedők jogos érdekeinek megoltalmazása végett folytatja. Ezután még több ügyet intéztek el.

Új pamutfonó és szövőgyár. Egy régebben fennálló töltszasi pamutszövőgyári részvénytársaság igazgatója és egyik főrészvényese — mint értesítünk — Magyarországon lépéseket tett azért, hogy egy nagyobb pamutfonó és szövőgyárat alapítanak. A fonógyárat 30.000 orsóval, a szövőgyárat 500 darab mechanikai szövőgéppel szerelnék fel és főleg sima pamutszöveteket állítanak elő. A részvénytársaságot 2 és fél millió alaptőkével tervezik, amelyből a fondóba 1 és fél milliót, a szövődébe pedig 850.000 koronát fektetnek bele. A tervezet szerint a telep 300 munkást foglalkoztatna. A német cég ajánlatával már a kormány elé járult és államsegélyképpen a telepbe fektetett összeg 30 százalékát kéri 5 évre való felosztással. Kér azonkívül 15 évre adó- és illetékmenyiséget, továbbá szállítási kedvezményeket. A terv mindenestre olyan, amelynek megvalósítása iparfejlesztési szempontból kívánatos, mert hiszen évente a százmilliót meghaladja pamutárubból a behozatali többlet.

Előadás. Az amerikai reklám módszereiről tegnap este dr. *Gondos Viktor,* a m. kir. Kereskedelmi Múzeum chicagói levelezője, az intézet könyvtártermében előadást tartott. Bemutatta az Egyesült-Államokból magával hozott reklámgyűjteményét, mintegy 300 nagyobb cég képes árjegyzékét, körülbelül 200 plakátot és fényképet, melyeket a cégek pamflet alakban vagy közúti kocnikon és más ilyen helyeken terjesztenek, továbbá több hírlap számára készült hirdetési szövegek kliséit stb. Érdekesen ecsetelte azokat a módszereket, amelyek segítségével a vállalatok igazolni, dollárokkal kimutatni tudják hogy a hirdetések által mekkora forgalmat szereztek. A reklámgyűjtemény a Kereskedelmi Múzeumban pár héten át megtekinthető.

Nyugalomba vonuló tőzsdetanácsos. *Stranes Antal* tőzsdetanácsos — amint értesülünk — legközelebb lemond tiszttségéről s nyugalmába vonul.

A görög kikötői illetékek. A görög kormány tudvalevően a kikötői illetékek fölemelését tervezi. Ez a terv természetesen élesen érdeklí azokat a hajóstársaságokat, amelyek a görög kikötőkkel forgalmat bonyolítanak le. Az érdekelte társaságok képviselői, — mint nekünk Athénből jelentik — beadványt intéztek a kormányhoz, melyben károsnak tartják a tervezett illetékemelés a fogalom fejlődése szempontjából. Valószínű, hogy a görög kamara enyhíteni fog a törvényjavaslaton, úgy, hogy a görög kikötői illetékek nem fogják megnehezíteni a forgalom kedvező alakulását.

Német főhercegnő a berlini magyar háziipari kiállításon. Berlinben, mint annak idején megírtuk, magyar háziipari kiállítás van, amelynek az a célja, hogy a magyar háziipari termékeket Németországban ismertté tegye s elterjessze. A magyar háziipari kiállításon, mint nekünk Berlinből írják, a napokban megjelent *Salm-Salm* főhercegnő, aki a Berlinben kiállításokat rendező országos szövetségnek védnöknője. A főhercegnő másnap megismételte látogatását, bátyja, a mecklenburg-schwerini nagyherceg kíséretében és elragadtatással gyönyörködött a magyar házi- és kézműipar szebbnél-szebb alkotásaiban, amelyekből nagyobb vásárlásokat is tett.

Az Iparegyesület gyáripari szakosztálya tegnap *Ullmann Adolf* elnöke alatt ülést tartott. *Gelléri Mór* igazgató bemutatta az ipartestületi szövetségnek átiratát, amely kérte, hogy a szak-

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, Frakk, v. Ferencz József-ölt. egészen selyem-béléssel 55 frt.

Legnagyobb angolmértékű, oszák mérték szerint, első-rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű
úri szabótermelő
IV. ker., Belváros,
Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-
utca mellett. — Telefon 116-59.

osztály a kamarai előkészítő bizottságba két tagot delegáljon. Dr. Soltész Adolf titkár ismertette az osztrák tarifareform ügyében megindított akciókat, aztán beszámolt az új adótörvények végrehajtása ügyében tett intézkedésekről. A szakosztály foglalkozott ezután a nyersolaj szállításának december 31-ig adott kedvezményes díjtételeknek január 1-én tul való meghosszabbításának kérdésével. Többek felszólalása után a szakosztály Ullmann Adolf indítványát fogadta el, amelynek értelmében az egyesület felül a kereskedelmi miniszterhez, hogy a nyersolajra adott díjkedvezményeket hosszabbítsa meg azokra a gyárakra nézve, amelyek ez év végéig olajfűtésre berendezkedtek. Ezután Méhely Kálmán iparfelügyelő tartotta meg előadását „A mérnöknevelés a gyár- ipar szempontjából” címmel. Végül dr. Csapó Béla egyesületi tag írásbeli indítványt nyújtott be, amelyben rámutatott arra, hogy az államvasutakon kívül még számos helyi érdekű vasut készül díjtételeit fölemelni: továbbá, hogy január elsejével megszűnik a magyar vasúti kötelek, valamint megszűnnek az osztrák-magyar kötelek díjszabások is és a lehető legzavarosabb állapotok következnek be, aminek következtében a fuvardíjkalkuláció lehetetlen lesz. Indítványozza, hogy az Országos Iparegyesület intézzen felterjesztést a kereskedelmi miniszterhez, hogy a folyamatban levő díjszabási munkálatok befejezését és hatályba helyezését siettesse. A szakosztály a javaslatához egyhangulag hozzájárult.

Medolino vagy Preluha? Még mindig kísért az osztrákok új kikötőalapítási terve. Az osztrákok ugyanis Triest mellé egy másik nagy kereskedelmi kikötő után áhítoznak, hogy Pólat mentesítsék a kereskedelmi hajóforgalomtól és egy közvetlen vasúti kapcsolattal közelebb hozzák Bécsset a tengerhez és Dalmáciához. Az osztrák kormány foglalkozott a medolinoi és preluhai kikötői tervekkel, de most, mint értesülünk, elállott a tervek megvalósításától s így megszűnt az a kérdés, hogy Preluha, vagy Medolino lesz-e az osztrák partvidék második nagy kikötője. Egyik sem.

Téli forgalom a tátralomniczi h. é. vasuton. A kassa-oderbergi vasut vezérigazgatósága a tátralomniczi h. é. vasut a tátrai télisport tartá- mára f. évi december 15-étől 1910. február végéig ezidén is üzembe helyezi. A közölt időben a menetrend hirdetésekben hirdetett 800., 807., 808., 809., 810. és 815. sz. vonatokon kívül a 804. (Poprádfelkáról indul reggel 8 óra 45 perczkor, Tátralomniczra érkezik d. e. 9 óra 25 perczkor) és a 813.—a (Tátralomniczról indul este 6 óra 21 perczkor, Poprád-Felkára érkezik este 7 órakor) vonatok is naponta fognak közlekedni. Az utazó közönség kényelmére a f. évi december 15-től 1910. február végéig terjedő időben a Budapest k. p.-ról este 10 órakor induló vonattal jelenleg csak Poprád-Felkára közlekedő hálókocs Tátralomniczig fog vitetni. A Wien Steg-ről este 7 óra 40 perczkor induló és Kassára d. e. 11 óra 40 perczkor érkező, valamint az ellenkező irányban Kassáról délután 4 órakor induló és Wien-Stegre reggel 7 óra 39 perczkor érkező vonatokkal jelenleg Wien—Steg—Kassa között közlekedő I—II osztályú közvetlen k. p. Kassa helyett szintén Tátralomniczig fog vitetni, illetve Tátralomniczról fog indítani. Ez az utóbbi kocs 1910. évi márczius hó 1-től kezdve ismét Kassáig fog közlekedni.

A mészáros melléktermékeket földolgozó tröszt vesztesége. „Turul” Mészáros Termékek Feldolgozására Alakult Rt. címmel 1903-ban 1.600.000 korona alaptőkével egy részvénytársaság alakult, mely tröszt szerien végezte a termelést és értékesítést. A társaság állandóan veszteséggel dolgozott, mely a múlt évben 105.774 korona 93 fillért tett ki, az idén azonban már 13.992 korona 35 fillérré csökkent. A tröszt e hó 28-án közgyűlést tart, amelynek bemutatják a mérleget s egyuttal a nyers faggyu árának megállapítására bizottságot is fognak kiküldeni, amely — fel fogja emelni az árakat.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége évkönyve. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége december hó 20-án tartja meg Budapesten rendes évi nagygyűlését, mely elé terjesztendő évi jelentés vaskos kötet alakjában Szi-

lassy Zoltán országgyűlési képviselő, a szövetség titkárja szerkesztésében most jelent meg. Az évkönyv a szövetség jubiláris 10-ik évi kiadványa s részletes ismertetést tartalmazza a szövetség tagjai, az egyes gazdasági egyesületek legutóbbi évi működésének. A szövetségben tömörült testületek vagyoni állapota az évkönyv szerint 8.092.996 korona értéket képvisel, a tagállománya pedig az országos testületeinek 7557; a törvényhatósági egyesületekbe tömörülten pedig 59.254.

A Kazinczi Kőszénbánya r.-t. vesztesége. Két kőszénbánya vállalatunk Magyarországon, amely állandóan nagyobb veszteséggel dolgozik. Az egyik a Budapest-vidéki kőszénbánya részvénytársaság, a másik a Kazinczi kőszénbánya részvénytársaság. A Kazinczi most tette közzé 1908—9-ik évi mérle- gét. A társaság 1907-ben 234.709, 1908-ban 215.570 korona, s mostani mérlegében 194.381 korona vesz- teséget mutatott ki. Szóval egy millió korona alap- tőkjének több mint a felét már elvesztette.

A pénzintézetek nyugdíjgyesületének nagy- gyűlése. A Pénzintézetek Országos Nyugdíjgye- sületének nagygyűlése igen sok pénzintézeti igaz- gató és tisztviselő jelenlétében folyt le ma délután a Magyar Pénzintézetek Központi Hitelbankjának Arany János-utcai helyiségében. Megjelentek Luk- ács László belső titkos tanácsos, elnök, Hajduczky József alelnök, dr. Hantos Elemér ügyvezető ale- lnök, az igazgatósági tagok közül Blaskovics Fer- encz (Temesvár), ifjabb Feuer Béla (Kiskun- félegyháza), Franz I. L. (Nagybecskerek), Gaál Antal (Monor), Hetényi Ákos (Apostag), Kégl János dr. (Monor), Tüdös János dr. (Debreczen), Radó Béla ügyvezető igazgató, Nyáry Pál dr. ve- zértitkár. A közgyűlést Lukács László elnök nyi- totta meg. Szívélyesen üdvözlő, mondotta és kö- szönöm, hogy ilyen szép számmal jelentek meg. Azt hiszem, hogy ez a megjelenés már maga is bizonyítéka annak, hogy sikerült az országban érdeklődést kelteni annak az ügynek, amelynek szolgáltatába szegődtünk és hiszem, hogy azok a magok, amelyeket elhíntünk, tényleg talajra ta- lálnak. Ezután elmondotta, hogy sok olyan pénz- intézet van, amely nem tud külön nyugdíjgyesü- letet fentartani s így nagyon helyes, hogy ezek összeállnak és kihasználják a szövetkezésben rejlő erőt. Az aktív működést persze a nyugdíjgyesület csak bizonyos évek multán kezdeti meg és így ma azzal a kérdéssel kell foglalkoznia a közgyűlésnek, mivel lehet az egyesület tagjainak támogatására addig is, míg a nyugdíj élvezésére sor kerül. Dr. Hantos Elemér ügyvezető alelnök ismer- tette az eddig kifejtett propaganda irányát. Azt az ötletet veti fel, nem lehetne-e a tisztviselők kulturális támogatására mozgalmat indítani. Ő azt hiszi, hogy szervezni lehetne az összes pénzintézeti tisztviselőket, még azokat is, akiknek megvan a maguk nyugdíjuk abban az intézetben, ahol szol- gálnak, hogy a pénzintézetek országos nyugdíjgye- sülete érdekében működjenek, még pedig olyanfor- mában, hogy a nyugdíjalap javára bizonyos összeget szerezzenek. Ez a következő módon volna lehet- séges. Az intézetek egymás között bizonyos infor- mációkat kérnek és azt szeretné, hogy ebből a célból külön információs blankettákat állítaná- nak ki és minden információs blanketta fejében a nyugdíjgyesület részére csekélységet adomá- nyozzanak. Nem föltétlenül szükséges, hogy infor- mációs blanketta legyen ez; lehet ez bélyegjegy is, amit az információ fejében mint jótékony- sági adót szednének a nyugdíjgyesület javára. Hajduczky József vezérigazgató elmondja, hogy örömeire szolgál e terv, mert a forma kitűnő és az országos szövetség elé akarja terjeszteni azzal a kéréssel, hogy ez indítványhoz pártolólag csatlakoz- zanak. Kelen Béla megemlékezésként azt indítvá- nyozza, hogy tekintettel arra, hogy a vidéki pénz- intézetek nagy összegeket fordítanak évről-évre jó- tékony célra és ez összegek bizony nagy részben elforgásolódnak, hogy a jövőben ezeket az össze- geteket mind központilag kezeljék és belőle az egre- sület részére is juttassanak. Lukács László ezután kimondja, hogy az ülés elvileg elfogadja dr. Hantos Elemér indítványát és erre vonatkozólag részletes terv kidolgozását indítványozza. Radó Béla igazgató jelenti, hogy szántiz alapító tag van, aki 246 részjegyet jegyzett 49.260 korona összegben. Befolyt tizezer koronánál több, de a többi is nap-nap után folyik be. Egymásután ér- keznek az újabb alapítólevelek is. Ajánlja, hogy állítsanak föl gőzpontokat az ország különböző

részeiben, amelyek a központtal közvetlen össze- kötöttesben állnak. Ezt a javaslatot is egyhangu- lag elfogadták, ami után Lukács László a gyűlést bezárta.

Közszállítási Értesítő. A kereskedelemügyi miniszter kiadásában megjelenő „Közszállítási Értesítő”-nek legutóbbi száma áru csoportok sze- rint 108 (bel és külföldi) pályázati hirdetést közöl és ezenkívül 258 versenytárgyalási határnapról tar- talmaz nyilvántartást „Közszállítási Naptár” cí- mi rovatában. A „Versenytárgyalási Eredmények” című rovatában 24 versenytárgyalásnak eredmé- nyét találjuk. A kereskedelmi miniszternek ez a szaklapja, mely a közszállítások terén ma már nélkülözhetetlen forrásmunka, hetenként egyszer (csütörtökön) jelenik meg. Előfizetési ára csak évi 10 korona. Közelebbi felvilágosítással a Kereske- delmi Muzeumnál szolgál a lap kiadóhivatala.

Magyar Gazdasági Szakkönyvek Jegyzéke 1910. E címen most jelent meg kerek tíz nyom- tatott ivnyi tejedelemben egy könyvárjegyzék, melyet a „Patria” gazdasági szakkönyvkereskedés adott ki (Budapest, IX., Ullői-ut 25.) és a hozzá- forduló érdeklődőnek portómentesen küld meg.

Az Első magyar biztosító forgalma. Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság”-nál 1908. év november havában 7.758.169 korona tőkével szóló életbiztosítási ajánlat nyújtatott be, melyből 6.515.269 korona biztosítási tőkével szóló ajánlat kötvénykiállítás által lett elintézve. 1909. év ja- nuár elsejétől 80.543.402 korona tőkével szóló élet- biztosítási ajánlat lett betervezve és 74.615.986 korona tőkével szóló kötvény lett kiállítva. A fo- lyó év január elseje óta bekövetkezett halálesetek folytán 5.067.919 korona biztosítási tőkével szóló kár lett bejelentve. Mult év december 31-dikével 444.781.778 korona biztosított tőkével és 1.518.984 korona életjáradékra szóló 127.155 drb. életbizto- sítási kötvény volt érvényben, melyre 120.090.742 korona gyűjtött díjtartalék van kimutatva. Élet- biztosítási károk címén az 1908. évben 4.326.582 korona lett kifizetve, míg a társaság alapítása óta (1857) az évenként közzétett kimutatások sze- rint, az összes biztosítási ágazatban előfordult ká- rókért 491.886.020 korona összeg fizettetett ki.

Radó Aladár

Bécsi-utca 5.

Deák Ferencz-u. sarok

OCCASIO-

eladás.

Bluz, pongyola, kosztüm és estélyi köpenyekben,

Eddig nem létezett kedvezményes árak.

Szén, kokszt, téli fűtéshez briket és antracit

téli fűtéshez

a pontos szállítás érdekében későbbi határidőkre már most rendelendő.

Telefon: dotali: 25-26, 26-27. 164 interurban.

Radnay Károly

Budapest, Váci-körút 78. sz.

Szolgálat: ANTRACIT Budapest.

Nyiltter.

Brevetban közlötték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. Harmat Gyula

Tüdőbetegek Rendelőintézete

Budapest, VII., Rákóczi-ut 82.

Tüdő-mellbajok: Tuberkulózis I. és II. stádiumában (vérköpés, tüdő ceucehurut), kitűnő eredménnyel gyógyíthatnak szérum oltásokkal
INHALATORIUM. Rendelés d. e. 11—12-ig és d. n. 2—4-ig
 (A betegek 70 százaléka teljesen gyógyul.)

Bécsi egészségügyi kiállítás

1906. állami díj, díszoklevél, aranyérem.

SERRAVALLO

Kina-bora
 vassal. Gyengélkedőknek és lábadozóknak. Kitűnő ízű. Kapható gyógyszerárakban, palackokban 1/2 ltr. K 2,60, 1 ltr. K 4,80.

TÉLI FÜRDŐKURA.

A Budai Szt.-Lukácsfürdő
 Nagyszállójában és Thermal-szállóházában lakás teljes ellátással naponta 10 koronától feljebb. Minden szobából fűtött folyóvíz vezetnek az iszapfürdőbe. Termásvíz forró meleg kén források, iszapborogatások Prospektus küld a Szt.-Lukácsfürdő Részvénytársaság Budapest, Budaán

A Wettenstein-Ambulatorium

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5.
 és a Dr. Wettenstein-Sanatorium-R.-T.

szanatoriumában Margitliget, Pomáz mellett Pestmegye a tüdőbetegek és egyéb tuberkulózisban szenvedők **Wettens ein Jozsef dr.** gyógymódjával nyernek gyógykezelést.

Felhívás!

Gelkérjük a t. cz. közönséget, hogy amennyiben a közeledő karácsonyi ünnepekre zongorát, vagy pianót óhajt nálunk beszerezni, sziveskedjék a megrendelést minél előbb eszközölni, különben a nagy terhelés következtében a szállítás esetleg akadályokba ütközne.

Megemlítjük, hogy csakis kiválóbb minőségű zongorákat és pianókat készpénzért legjutányosabban, valamint a legkedvezményesebb, kényelmesen fizeti, rendszer mellett szállítjuk.

Tisztelettel

„Musica” részvénytársaság
 Steuberg Dersó igazgató
 zongora-telep Budapest, Telez-körút 1.

Dr. Kállay Zoltán

jogi szeminariuma

az összes jogi vizsgákra előkészítő intézet

BUDAPEST
 IV., Magyar-utca 3. sz.

97837

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, december 11.

A készáru-piaczon lanyha volt ma is az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodóak voltak, csak keveset vásároltak és rossz árakat igértek. Így aztán csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 8000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 5—10 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 14.30 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 13.45 korona 74 kilós dunabácskai buzáért. Egyéb gabonameműek közül a rozs csökkenő, a többi változatlan. Forgalomba került 9.50—9.60 koronás áron. A határidő-piaczon a mai üzlet, noha Amerika valamivel magasabb jegyzéseket küldött, mégis kedvtelenül és csak alig hogy a tegnapi zárlat jegyzésével indult meg: a forgalom folyamán hamar tulsúlyba jutott a kínálat és mivel ezzel szemben csak nagyon gyenge vételkedv mutatkozott, az irányzat egyre jobban lanyhult és ezzel együtt az árfolyamok is visszaszorultak. Az áprilisi buza 13.81 koronán indulva, 13.73-ig csökkent, aztán 13.78-ig emelkedett és zárlathoz 13.77 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen az áprilisi buza 3 fillérrel, a májusi buza 1 fillérrel, az októberi buza és az áprilisi zab szintén egy fillérrel gyöngült, az áprilisi zab 1 fillérrel, a májusi tengeri 2 fillérrel javult.

*

A lefolyt héten 274.690 q buza érkezett Budapestre, — túlnyomó részben külföldi áru, — ezzel szemben 117.421 q liszt és 21.120 q korpa szállított el innen. — A helybeli malmok az egész hét folyamán igen gyenge vételkedvet mutattak és mindössze alig 40 ezer métermáza buzát vásároltak előbb 10—15 fillérrel drágább, aztán 5—10 fillérrel olcsóbb áron.

A készáru-üzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.15—28.65
"	76	—	80	28.35—28.75
"	77	27.70—28.05	81	—
"	78	27.90—28.25	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.15—28.65
"	76	—	80	28.35—28.75
"	77	27.55—27.95	81	—
"	78	27.75—28.25	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.05—28.40
"	76	—	80	28.35—28.65
"	77	27.65—28.05	81	—
"	78	27.80—28.25	82	—
Bánsági	75	—	79	27.80—28.50
"	76	—	80	28.35—28.65
"	77	27.7—27.95	81	—
"	78	27.85—28.25	82	—
Bácskai	75	—	79	28.15—28.55
"	76	27.3—27.85	80	—
"	77	27.70—28.05	81	—
"	78	27.85—28.25	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	19.20—19.4
középmínőségű új	—	—	—	19.0—19.10
II-rendű	—	—	—	14.4—14.5
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	14.10—14.30
Zab I-rendű	—	—	—	15.70—16.0
II-rendű	—	—	—	15.0—15.40
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.60—14.70
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A készáru-piaczon elhelyezett:

Buza: Tiszavidéki: 600 q 79 k 28.60 K, 200 q 78.3 k 200 q 79 k 28.55 K.
 Kalocsai: 1800 q 74 k 28 K.
 D.-Bácskai: 560 q 74 k 28.90 K.
 Fehérmegyei: 1100 q 76.5 k 27.80 K.
 Román: 2600 q 78.8 k 27.80 K.
 Rozs: 100 q 19.10 K kpf par, 200 q 19.10 K kpf par, 300 q 19.20 K kpf, 600 q 19.20 K kpf p. jun. 100 q 19.20 K kpf par. jan. 100 q 19.20 K kpf par.

A határidő-piaczon kötött:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1909-re:
 Buza ápr. 13.81—13.82—13.72—13.78—
 Buza májusra 13.62—13.57—13.63—13.61—

Buza októberre 11.73—11.74—11.70—11.74—
 Rozs áprilisa 9.90—9.85—9.99—
 Rozs októberre 8.86—8.2—8.5—
 Tengeri májusra 6.61—6.64—6.62—6.66—
 Zab áprilisa 7.56—7.5—7.55—

1 óra 30 perccor zárulnak:

Buza áprilisa	18.77—13.78
Buza májusra	18.61—13.62
Buza októberre	11.72—1.73
Rozs áprilisa	9.89—9.90
Rozs októberre	8.85—8.86
Tengeri májusra	6.64—6.65
Zab áprilisa	7.5—7.56
Repeze augusztusra	13.30—13.40

Budapesti gabonaforgalom.

1909. december 9-től 1909. december 11-ig.
 Érkezett Elszállítottat

	métermáza
Buza	27497
Rozs	721
Árpa	215
Zab	12444
Tengeri	6181
Liszt	—
Korpa	—
	7057
	606
	22217
	3336

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde teljesen üzletlen. Ennek az oka elsősorban a kedvezőtlen helypolitikai helyzetben keresendő, mert a spekuláció főképpen emiatt nagyon lehangolt és inkább realizálja a fennálló érdeklődéseit is, semhogy bátorsága volna az értékeket megvenni. Ezért majdnem állandóan tulsúlyban tartja magát a kínálat, ami természetesen kifejezésre jut az árfolyamok visszaszorulásában. Az is igaz, hogy a külföldi tőzsdék sem nyujtanak különös ösztönzést, mert ott is kedvtelen a hangulat és alig változnak az árfolyamok. A mai üzlet csendes irányzat mellett kedvtelenül nyílt meg, a forgalom folyamán nyugodt volt a hangulat, mi mellett az árfolyamok lassan legyöngyült az üzlet, mint a nemzetközi értékek piacán. Forgalmomba került: Adria 445—446—444.50 koronán. Egyesült izzólámpa és villamossági r. t. 315—325—316.— kor., Fegyvergyár 349—347 kor., Hazai bank 293.50 kor., Hazai sorsjegy 109 kor., Kereskedelmi r. t. 645 kor., Salgó 630 kor., Agrár-bank 440.50—441.50 kor., Magyar villamossági 357 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 672—671.50—671.75, Magyar h. 783.25—783, Osztrák-magyar államvasút 744.50—745, Leszámitolóbank 516.50—516, Jelzálogbank 458.50, Rmamarányi 665, Városi villamosvasutak 312.50 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 671.50—671.25, Magyar hitel. 782.75, Osztrák-magyar államvasút 745—744.— K, Leszámitolóbank 515.25—515.50, Jelzálogbank 458—457.75, Városi villamosvasutak 312.25—312 K, Magyar koronajáradék 92.42 és fél K.

Díjbitosítások osztrák hitelrészvényre holnapra 4—5, nyolc napra 8—10, december hónap végére 18—20 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 617, Magyar hitel 782, Leszámitoló 516, Jelzálog 548, Államv. 744.25, Városi vasut 312, Közuti vasut 601.

GRAF-FÉLE
 marhahús-leves-
KOCKA
 páratlan minőségű darabja 6 f.
KONKURENCIA nélkül.

Bécsi gabonátözsde.

Bécs, december 11. (Saját tudósítónktól.) A mai hetitőzsdén gyöngye volt a látogatottság, buzában a vevők nagy árengedményeket követeltek, amelyeket az eladók részben meg is adtak. Rozs is gyöngén tartott és csak némi kötés fordult elő a felvidéki árban, Árpa iránt a konzum alig érdeklődött és ez a cikk megtartotta eddigi árait. Zab gyöngén ártartó, tengeri nyugodt irányzat mellett változatlan. A külföldi tőzsdén szilárdabb jelentéseit az enyhe időjárás ellensúlyozta.

Ha fáj a feje ne téovazzék, hanem használjon azonnal Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja
 Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten.

Ára 1 korona 20 fillér,
 Orvosok által ajánlva.

Kapható minden gyógyszerárban,
 Három doboznál ingyen postai szállítás.

Jegyzetelt bura: tiszavidéki 14.85-15.20, bánáti 14.50-14.85, mosoni 13.90-14.30, tótfelvidéki 13.90-14.15, délviasuti 13.35-14.35, marchfeldi 13.40-13.75, romániai 14.45-14.70, orosz 14.10-14.60.

Rosz: tótfelvidéki 9.95-10.10, csepeli 9.90-10.05, pestmegyei 10-10.10, délviasuti 9.90-10.05, különféle magyar 9.90-10, osztrák 9.90-10.10.

Arpa: morvaországi 8.10-9, marchfeldi 7.40-8, tótfelvidéki 7.10-10, csepeli 7.10-7.80, győri 7-7.50, közpundai állomások 7-7.25, délviasuti 7.25-8.40, északmagyarországi 6.80-7.60, tiszavidéki 6.80-7.20, maláta 7.45-7.70, takarmány 6.20-7.20.

Magyar tengeri 7.65-7.90, új 6.35-6.70, Cinqquantin 8.50-9.

Magyar zab 7.80-8.45, válogatott 8.45-8.75, esch-országi 7.60-7.95.

Lisztben az irányzat lanyha és a forgalom csekély, rozsliszt szilárdabb, takarmányliszt és korpa nyugodt.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, december 11. A parlamenti viszonyok kedvező alakulása és a külföldi tőzsdéről érkezett jelentések az árfolyamok emelkedéséről jó hatást tettek az itteni előtőzsde irányzatára, csak éppen alpesi részvények hanyatlottak. Korlátértékek közül Ausztria-email részvények kerestettek. A déli tőzsde megnyitáskor az irányzat továbbra is tartózkodó volt, később az árfolyamok jelentéktelen forgalom mellett alig változtak, csak alpesi részvények javultak helyi visszavásárlások következtében. Berlin gyengült irányzatot jelentett.

Tizenegy órákor: Osztrák hitel 672, Magyar hitel 784, Laenderbank 593.50, Bankverein 547, Államvasut 744.75, Delivasut 124, Alpesi 730.50, Rimamurányi 667, Skoda 336 K.

Egy óra 30 perckor: Osztrák hitel 671.50, Magyar hitel 784, Anglo 314.75, Bankverein 547.50, Laenderbank 593.50, Union 585.50, Államvasutak 743.75, Delivasut 124, Dunagőzhajózás 1046, Alpesi 731, Rimamurányi 666, Orosz járadék 101.70, Török sorsjegy 221, Ausztria-email 381 K.

Bécs, decz. 11. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjárdék 113.90, Tiszai és szeredi kölcsön sorsjegy 107.75, Magyar hitelbank részvény 782.90, Magyar leszámítoló és váltó részvény 516, Rimamurányi 66, Magyar cukoripar, Adria hajózási részvénytársaság 444, Magyar koronajárdék 92.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény, Magyar nyeresim. kötv. sorsjegy 214.50, Kassa-Oderbergi Vasutészv., Magyar jelzálogbank 47, Magyar kereskedelmi bank, nyomott,

Bécs, decz. 11. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjárdék 96.25, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 118.10, 1860-as sorsjegy 172.35, Osztrák hitelsorsjegy 533, Angol-osztrák bankrészvény 314.25, Bécsi Bankverein 546.35, Osztrák magyar bank 1776, Déli vasut 123.40, Dunagőzhajózás 1042, Dohány részv. 370, Cs. k. arany (vert) 113, Német bankv. 117.61, Osztr. Lloyd 540, 4.2 szaz ezüst jár. 95.20-99.30, Osztr. korona járadék 95.20, 1864-es sorsj. 329, Osztrák hitelintézeti részvény 67.50, Union-Bank 585.75, Osztrák Landerbank 502.70, Osztrák-magyar államvasut 743, Elbevölgyi vasut, Alpesi részvény 130.25, 20 frankos 19.16, Londoni váltóár 241.12, Lipótkohó 511, Török sorsjegy 220.50.

Magyarnak Pécs! Ne küldjük pénzünket külföldre! Németnek Bécs!

Nem tetszőert a pénz visszaadatik!

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes árjegyzékemet ingyen s bérmentve

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, (Zárlat). Decz. 11. (Saját tudósítónktól) Zárlathor jegyzetetik: 4.2 százalékos papírjárdék, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 100, osztrák hitelrészvény, Déli vasut 23.50, orosz bankjegyek 216.15, 4 százalékos új orosz kölcsön 89.60, Disconto Commandit 156.25, Dinamitruszt 179.25, Harpe i 206, Unifikált török járadék 94.40, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.90, 4 százalékos magyar aranyjárdék 95.30, Magyar koronajárdék 92.30, Osztrák-magyar államvasut 150.75, Bécsi váltóár 84.25, Olasz járadék, Alt. villamosági Edison 262.40, Gelsenkircheni 216.25, Laurakohó 190.75, Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat). Dec. 11. 4.2 szaz-os papírjárdék, 4 szaz-os osztr. ar-jár. 95.52, Magy. ar-jár. 95.45, Osztr. hitelint. részv. 210.60, Osztrák-magyar államvasut 158.70, Északnyugati vasut, Bastiehradi vasut, Londoni váltóár 243.35, Bécsi Bankverein 182.25, Villamos részvény, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.10, 4.2 százalékos ezüstjárdék 98.95, Osztrák koronajárdék 94.9, Magyar koronajárdék 92.30, Osztrák-magyar bank 127.50, Déli vasut részvény 23.40, Elbevölgyi vasut, Bécsi váltóár 84.75, Párisi váltóár 811.75, Union bankrészvény, Alpesi részv., Allandó.

Hamburg, (Zárlat). Decz. 11. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.00, 1860. sorsjegy 172.75, Déli vasut 23.15, 4 százalékos aranyjárdék 99.4, Osztrák hitelrészvény 210.85, Osztrák-magyar államvasut, Olasz járadék 104, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 95, Nyugodt.

London, decz. 11. Angol consol 82.1/2, Paris, (Zárlat). Dec 11. 3 százalékos francia járadék 99.2, Osztr. aranyjárdék 101.60 Magyar aranyjárdék 99, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 515, 3/4 százalékos Olasz járadék 105.80, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 291, 5 százalékos marokkói jára-

dék 529, 4 százalékos 1890. román kölcs, 98.80, 4 százalékos amort. román jár. 92.70, 5 százalékos orosz járadék 103.90, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.47, 4 százalékos spanyol jár. 97.40 4 százalékos unifikált török jár. 94.75, Török sorsjegy 220.25, Török dohányrészvény 393, Osztrák földhitelintézet 1218, Osztr. Landerbank 548, Magyar jelzálogbank 488.50, Banque de Paris 1791, Banque Ottomane 738, Osztrák-magyar államvasut 801, Déli vasut 130, Meridionalvasut 693, Hartman gépgyár 568, Rio Tinto 19.64, Sucrerie d'Egypte 88, Tula 341, Uríkányi kőszén 172, Chartored 41.75, De Beers 482.50, East Rand 135.50, Jagerfontein 207.50, Trans. Land Comp. 74.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.62, Váltó német piacokra (rövid) 123.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.37, Váltó Belgiumra (rövid) 116, Olasz aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (Rövid) 1/2, Csekk Londonra 250, Magánkamatlab 2/4, Szilárd.

Üzleti tudósítások.

Kőbányai sertés piac.

December 11. Magyar elsőredű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) 144-144 fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 153-155 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammi terjedő súlyban) 153-155 fillér. Közép (páronként 240-280 klg.) 145-149 fillérig. Könnyű (páronként 240 klg.) 144-145 fillérig.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közvágóhíd igazgatósága.) December 11-én. Előző napi eladatlann maradvány 10 drb sertés. Mai felhajtás 388 drb sertés, 19 drb süldő, 13 drb malacz, összesen 398 drb sertés, 19 drb süldő, 13 drb malacz. Eladott 397 drb sertés, Mai maradvány 1 drb sertés, 19 drb süldő, 13 drb malacz.

Következő árak jegyzetelték: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felüli ételsúlyban 110 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli ételsúlylevonással 144-148 fillérig, fiatal közép 220-300 klg.-ig ételsúlylevonással 146-154 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 146-154. Husértés, belföldi süldő 104-124 fillérig. Árak minden levonás nélküli kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata élénk. Az árak 4 fillérrel emelkedtek.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Egész országban jó hírnevű Koch I.-féle törv. védett „Európa” szabású rendszerezett 5 óra alatt garancia mellett tanulhat bárki mindenféle női ruha szabást 15 kor. ért. divatú : : : Nappali, esti tanfolyamok - Az „Európa” szabászat 5 korona utasítással is megrendelhető.

KOCH I., Budapest, VI., Petőfi-utca 5.

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE, Mai záró árfolyam, Gőzmalmok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénznekem és váltók. It lists various financial instruments and their current market prices.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Deczember 11. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Marti Henrik okleveles tanítót a hecsai állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Reichardt Lajos balatonfüredi szeretetházi csuládtanítót és Menyí Anna okleveles tanítónőt gyékényesi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónővé, Czírjek Ida okleveles kisdudóvónőt a kovásznai állami kisdudóvó-dához kisdudóvónővé, Marossy Eszter mezőfuri városi kisdudóvónőt a mezőfuri I-só számú állami kisdudóvó-dához kisdudóvónővé, özv. Takács Imréné, sz. Berényi Ilona okleveles kisdudóvónőt az óverbázi állami kisdudóvó-dához kisdudóvónővé;

a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Losonczy Géza budapesti lakost pénzügyi fogalmazóvá a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben, az országos kataszteri felméréshez Lux Béla volt vaskőmérnök-hallgatót ideiglenes minőségű felmérésű növendékeké, Székely József tordai lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számvagyornokká;

a budapesti főügyész Kasztánék Ferenc 1-ső honvédhuszárezredbeli igazolványos őrmestert a budapesti ügyészséghez irnokká;

a pestvidéki törvényszék elnöke Nagy Lajos gödöllői járásbírói ideiglenes napibéres szolgát a göröllői járásbíróshoz III. oszt. hivatalszolgárává nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiss Zoltán zámárdújfalui, Nagy Ignác aradi gaj-külvárosi s Priegl Paula szapárligeti állami elemi iskolai tanítókat, illetve tanítónőt az aradi belterületi, Tichy Ferenc makranczi állami elemi iskolai tanítót pedig az aradi gaj-külvárosi állami elemi iskolához, Sezenésiné Schögl Margit battonyai állami elemi iskolai tanítónőt a szászvárosi állami elemi iskolához eddigi minőségben, Brösztel Gyula karasszörnymegyei segédtanfelügyelőt az ugocsamegyei tanfelügyelőséghez eddigi minőségben, Várady Dezső ugocsamegyei segédtanfelügyelőt eddigi minőségben a torontálmegyei tanfelügyelőséghez, Lichtner János törli állami elemi iskolai tanítót a kékellői állami elemi iskolához eddigi minőségben áthelyezte;

a győri főügyész Kovács Mihály soproni és Barkovits István nagymartoni járásbírói fogházöröket kölesönösi áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Grünbaum Lajos, Ernő, Pál és Jenő budapesti lakosok Görögre, Friedmann Móricz nyiregyházi lakos Földesre, Kajla János budapesti lakos, valamint Ilona és Erzsébet nevű kiskoru gyermekei Váradira, Ballásch Mihály zernesti lakos Balázásra, Roth Herman budapesti lakos saját, valamint Ernő nevű kiskoru gyermeke Rudásra, Sztanek Lajos besztercebányai lakos Szászra, Reich József szolnoki lakos saját, valamint Sándor, Margit, Valéria és Imre nevű kiskoru gyermekei Lukácsra, Sikora János kassai lakos Szekeresre, Hochtheil Izák budapesti lakos Erdőre, kiskoru Vrba János besztercebányai lakos Vadászra, Blau József budapesti lakos Balogra, kiskoru Stark Mór budapesti lakos Erőre, Báveschitz Gyula szegedi lakos Bánra, Tachauer Ignác zombolyai lakos saját, valamint Erzsébet nevű kiskoru gyermeke Tarjánra, Schubert Mór kaposvári lakos Siklósi, Silber Ignác sároskőszegi lakos Zemplényire, kiskoru Czigán József bánokszentgyörgyi lakos Szilágyira, kiskoru Mannheim Ernő budapesti lakos Méreire, kiskoru Uher József pécsi lakos Ujlakira, kiskoru Rengert István pécsi lakos Radnaira, kiskoru Freund Mihály budapesti lakos Fodorra, kiskoru Berger Jenő budapesti lakos Balintra, kiskoru Kohn Samu lajtaszentmiklósi lakos Kelemenre, Antalkovics Vilmos felsőszentiváni lakos család névének Molnárra kért átválttatását megengedte.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Finsen-féle vívilámpa fűrdők; szívhaj és veredényelmesedés ellen.
Elektromágneses gyógyítás
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfűrdők (Elektrotherm).
Villamos fenyűfűrdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfűrdők.
Szénsavas fűrdők.
— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthénia, hystéria).
Ideggyengeségi állapotok.
Almaflanság, Fejfájás.
Hüdesek (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, ischián).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Veredényelmesedés.
Köszvény és osz, reuma, izületi és csontbajok.
Székrekedés, Daganatok.
Anyagcserebajok (Elhízó cukorbetegség, verszegénység).
Bőrbajok, Bőrviszketeg, Lupus.
Hajhullás, kopaszág.
Szörtelenítés (nőknél az arezon).
Aranyeres csomók.

Szerkesztői üzenetek.

Magurhói, Poprád. A magyar tengerparton az egyhálat körülbelül öt fokkal enyhébb, mint az ország többi vidékének hőmérséklete. Nagyon téved azonban, ha azt hiszi, hogy a Tengeremléken nincs tél. Az ottani tél, igaz, hogy egészen más, mint a mi telünk, de mind a kettőnek meg vannak a fény és árnyoldalai. Így például a tengeremléki ember nem művelheti a pompás korcsolyasportot. Aki mégis korcsolyázni akar, az vasutón elutazik a horvátországi Delnicébe. Azután a gyermekek téli öröme sincs meg. Nincs hó, tehát nincs hólapdázás, hóember formálás, nem ismerik a számkézás gyönyöreit. De annál gyakrabban dühög a bóra, sírokkó. Az előbbi néha oly heves, hogy háztetőket dönt le, kocsi, lovat sodor a tengerbe. Olyankor valóságos veszedelem a tengerpart mentén járni. A bóra nem mindenütt egyformán heves. Pl. Abbázidában, Ikában és Lovranban gyöngébb, mint Fiumében. A lehevesebb a horvát partok mentén. Egy tengerparti legenda szerint a bóra Zengben születik, Fiumében házasodik és Velencében hal meg. Tehát szép pályafutást tesz meg.

Nagyatapolcsány K.-né. Newyorkban lakik. Elég ez a cím, megtalálják.

M. Z. Martonháza. Tévesen hiszi, egyelőre nem új gyár építéséről, hanem a réginek a főváros kezelésébe való átvételéről van szó. Ilyen körülmények között egyáltalában nem bizonyos, hogy új állásokat foglalkoztatni a gyár munkásai részére. Egyelőre még nincs megállapítva az sem, hogy mikor veszi át a főváros teljesen, de valószínű, hogy egy éven belül ez semmiesetre sem fog megtörténni.

Hü olvasó. Kiskoru gyermekeknek az illetősége ugyanaz, mint az apáé.

A. B. Galánta. 1. Deák Ferenc halála napja 1876. január 28. 2. Állami pénztárak és az Osztrák-Magyar Bank intézetei még elfogadják.

Kecskeméti elnök. 1. Folyamodás útján a kereskedelmi miniszterhez. 2. Bármely állásra képesít.

3. Először fizetéstelen fogalmazógyakorlat lesz.

K. M. Budapest. 1. A látogatást mindig vissza kell adni. 2. Neveltiltség ellen nincs védelem.

Aradi olvasó. Ilyenképpen keresztül vinni lehetetlen.

V. Sándor, Tiszavalk. Az első évi díjat mindenestre meg kell fizetnie. Bepörölhetik s el is marasztalják.

H. Károly. A méltányosság elve szerint ez a kérdés csak akképpen oldható meg, hogy aki a munka és a teher, azé a vele járó haszon is.

B. Ferenc. Ha a tanfelügyelőség elbírálása alá bocsátja ügyét, más döntést nem is tudunk elképzelni, mint öné néve kedvezőt.

F. Lajos. Az iskolai adónak a megjelölt módon való kivetése nem szabályellenes és nem is tudunk rá okot, amiért a határozat végrehajtható nem lenne. Ha mégis akadnak egyesek, kiknek a kivetés módja ellen észrevételük van, föllebezzenek az elsőfoku határozat felülbírálására illetékes közg. bizottsághoz.

K. 929. Röviden megokolt és a belügyminiszterhez ezimzett folyamodványát pártoló fölterjesztés végett küldje be a vármegyei alispánhoz. Elégleges, ha keresztlevélet esatolja. A névmagyarosítás tekintetében követendő eljárás fölül különben Telkes Simon ny. min. számtanácsos (Budapest, I., Attila-körút 85.) készséggel ad utbaigazítást s küldi el a nyomtatványokat.

B. Nándor, Pozsony. Az a kérdés, hogy szabály szerinti fejeletti eljárás lefolytatott-e és hogy ennek során minő ítélet hozott? Mert ha az áll, hogy egyházi hatósága felfüggesztette s panaszára a közoktatásügyi miniszter állásába visszahelyezte, akkor az egész megvont fizetésre igénye van ottani alkalmazatásának időpontjáig. Tessenek különben bevárni a közg. hatóság intézkedésének eredményét.

H. Lajos. 1920. Általános érvényű szabály legyen az, hogy közvetlenül nyers gyümölcs evése előtt vagy után sohasé igyunk vizet, forralatlan tejet vagy sör. Aki nyers gyümölcs evése után nagy szomjúságot érez, igyék egy kis hideg teát vagy kávét. Hideg buillon is jó szomjúságcsillapító ilyenkor. Egyszerre nagy mennyiségű gyümölcsöt enni nem ajánlatos, mert ilyenkor a gyomor a belékertült nagy tömegű puha anyagot csak nehezen tudja megemészteni. Minden gyümölcsöt lenyelés előtt jól meg kell rágni és a szájban megforgatni. Gyermekeknek igen ajánlatos, ha a gyümölcsöt egy kis zsemlyét vagy kenyéret esznek. Ebből, vaesora vagy egyéb étkezés után mindenkinek, még a gyengébb gyomru embereknek is, igen jót tesz, ha egy kevés gyümölcsöt eszik. Aki valami gyógyvizet, különösen vastartalnu ásványvizet iszik vagy kapszidai kurát használ, annak semmi körülmények között sem szabad nyers gyümölcsöt ennie; mert ezzel a kúra jó hatását teljesen leronthatja, sőt súlyos betegséget szerezhet magának.

B. Dezső. Arad. Felderült konkrét fényből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondta ki a budapesti kir. tábla: „Nincs törvényes gyakorlat, mely a tulajdonost eltiltana attól, hogy telken fakat vagy bokrokat ültessen; nem lehet tehát a tulajdonost a fak vagy bokrok kivágására kötelezni, azt pedig nem lehet megakadályozni hogy a fa és bokor árnyékot vessen s a levegő járását gátolja. Ily illetvényekkel szemben a szomszéd joga arra vonatkozik, hogy a fakak és gyökerek árnyulását saját területén ne tölje meg.”

„EGYETERTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOR NATYAS.

IDEGENEK UTMUTATÓJA
Legajánlhatóbb beszerzési források
Budapestben.

Előmezősi cikkek.

Wikus Tátra tejcsokoládé gyára Budapest, V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csokoládé-bombongyár, teásütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközli.

Fleischmann Lipót szalámi és füstöltusáru gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27-08. Keleti Export. É állítás naponta 17.000 pár. Állandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti áll. biztosító-társaság. Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 346.151.371,42 korona. Budapest, Dorottya-utca 10. az intzvet saját házában. **Életbiztosítás** minden módozat szerint, valamint **fuellátást és leánykiképzési biztosítások.** — **Tűz- szállítmány, betérőes lopás elleni és üvegbiztosítások.** — **Jegbiztosítás a Magyar jeg- és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által.** Részvénytőke és tartalékalap 346.151.371,42 korona. Egyenkénti és csoportos **baletbiztosítások** (egyenkénti baletbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az **Elő 6. áll. balet ellen biztosító társ.** által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Első Leánykiképzési Egylet m. sz. Gyermekek és Életbiztosító Intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindenemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölesső Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító helye: **VI., Andrassy-ut 5.** Kézi zálogkönyvek: **IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4.** Irányi-utca sarkán. **VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.**

Gazdasági gép

Legfinomabb újkori találmány a szabadalm. **kaszakivérő** (kalapáló) gép, mely a kaszát 5 perces alatt a leg-tökéletesebben kiélezi. Munkája gyors, egyenletes, a kaszát kiméli s kivált nagyobb gazdaságokban jelentékeny pénz- és időbeli megtakarítást jelent. Ára 40 korona. Egyedüli elárusító: **Reichmann Sándor Budapest, VII., Dembinszky-utca 46. szám.**

Víz- és légszuszvezeték és csatornázás.

Pisurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, építőhadogató mihelye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezetékek, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, ivóvíz, mindenemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegviz-gyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések fűtő-fűtőhely összekötéssel vagy saját tüzhelyivel. **Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra.** Saját légszusz-készülék minden házában. **Telefon 20-83.**

Magyar-Siemens-Schuckert-művek

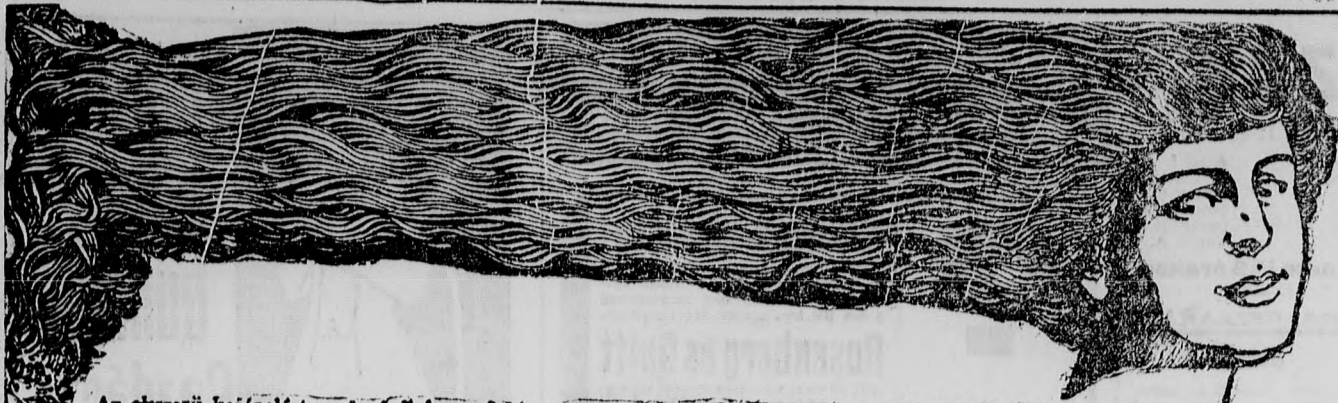
villamosági részvénytársaság Budapest, V., Lipót-körút 5. Gyár: **Pozsonyban.** Telefonszám 211. és 212. Táviratezim: **Siemenschuckert.** Köszit: **Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket.** Villamos vasutakat. **Bányavasutakat.** Egyenáramu, forgóáramu és váltakézőáramu generátorokat és motorokat, vezetékanyagot, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsolókészülékeket, biztosítékokat, wattóraszámolókat (Schuckert-rendszer), vezetékberendezéseket központi telepekhöz való bekapcsolásra. **Világító testeket. Vilámpaszeketeket.** Különlegességek: **Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűtőgépek, villamos bánya fűtőgépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari cselokra.**

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak **Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüsttárgyára.** IV., ker. Királyi Pál-utca 13. szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületben a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárát földszint.) **E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fényvüzei cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.**

Selyemáruk.

Szőnásy, Hoffmann és Társa solvamaruház IV., Bécsi-utca 4. Az összes tavaszi újdonságok dus választékban már megérkeztek. **Mintákat vidékre bérmentve küldünk.** Miután helyben többféle szakmájú „Szénássy cég van, tisztelettel kérjük, selyemáruházunknak szóló b. rendeléményeknél a pontos címünknek szives kírását, Szénássy, Hoffmann és Társa selyemáruház” kizárólag IV., Bécsi-utca 4.

Az ókezerü hajjapolást egybe kell kapcsolni egy jó, kipróbált hajnövesztő szerrel és óvakodjunk a reklámosan kidíesért értéktelen és többnyire ártalmas vizektől. Egyedüli kipróbált és kitünő voltánál fogva elimert szer a mi gumónk, melynek

Az „Ipe“-gumó nem engedi a haj öszülését egész a késő korig, a haj kihullása megszűnik és tartós kezelés mellett a haj új buja tenyésztésének indul! Már az első mosás után nyer a frizura, a haj illatosabb lesz és pompás tömörségűvé válik. A korpa rögtön eltűnik.

„IPE“

a neve, ez egy szenzációt keltő hajnövesztő-szer, amelyet Európában még nem láttak. Egy csomag „Ipe“-gumóból minden gyermek tud magának két liter „Ipe“-hajvizet előállítani. A hatása csodás és mindenki azt mondja rá: „Egy-szer próbáltam, mindig használok.“

LEGJOBB

még a leggyöngédebb szőke hajnak is az „Ipe“-gumó. 1 nagy csomag „Ipe“-gumót küldünk mindenhova 4 koronáért, 1 fél csomagot 2 koronáért. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegekben is lehet) vagy utánvétellel. — Gondot kell fordítani

a HAJ NÖVÉSÉRE!

A test és az arc bőrének ápolására föltétlenül enyhe, még a leggyöngédebb bőrre is ártalmatlan szappanra van szükség. Csakis a mi

„OJA“

szappanunk kölesönöz a bőrnek viruló színt, légyságot és simaságot, melyben mindenki gyönyörködik. A bőr minden tisztátalansága, minők: pörsenések, ezeplők, vörösség, paraziták, ráncok stb.

okvetlenül eltűnnek az „OJA“-szappan használatá folytán. „OJA“-tól a legkérgeesebb kéz is elegánsá, gyöngéddé és finommá válik. A pörusok megtisztulnak és a tulságos izzadás csakhamar megszűnik. Rövid használat után be fogja Ön látni, hogy az „OJA“

nélkülözhetetlen

1 egész doboz „OJA“ csodaszappan K 2.—, 1 kis doboz K 1.—. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegekben is lehet) vagy utánvétellel. „OJA“ az egyetlen jó szer

a bőrápolásra!

Ajánljuk továbbá hírneves specialitásainkat:

RIORET, perui szappangyökér, garantálva elsimítja fiatalosan üdév és vakító fehérré teszi. **Eredeti csomag K 5.—.** Mintacsomag K 2.—.

INCARNAT halvány arcoknak gyöngéd, rózsás lehetet kölesönöz. Teljesen fölsmerhetetlen. **Nem kondózo-szer!** 1 doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—

Kaliforniai „OJA“-crème, előállítva Virginából (a tavasz szépsége), nincs benne sem zsiradék, sem semmiféle festőanyag a reggel és este használandó, előzetesen „OJA“-szappannal való mosás után. „OJA“-crème a legdurvább, vörös és fel pattogzott bőrt nyomban bársonypuhássá válogtatja. 1 eredeti doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 3.—, 1/2 doboz Kaliforniai „OJA“-crème K 2.—.

Kaliforniai „OJA“-puder az „OJA“-crème vagy az „OJA“-szappannal való mosás után használják. Az „OJA“-pudernek előnye, hogy abszoluto láthatatlan és hogy mentes minden fémanyagoktól. A bőr az „OJA“-puder használatá után nagyon gyöngéd és üde lesz. **My megipő hatásu pudert Európában cédigé még nem ismerik!** Kaliforniai „OJA“-puder 1 eredeti doboz K 5.—. Kaliforniai „OJA“-puder 1 mintadoboz K 2.—. (Fehér, rózsaszín, vagy crème).

Amerikai „OJA“-körömfény a körömeknek nyomban gyönyörű zománcos fényt kölesönöz, mely 8 napnál tovább is eltart. Egy doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—.

Szállítás naponta az összeg beküldése vagy utánvét mellett az

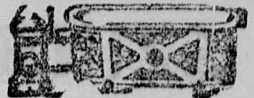
7555

„OJA“ első amerikai illatszer-palotából

WIEN, I., PETERSPLATZ 11.

PRÁGA, OBSTGASSE 9.

Budapestben kapható a cégéknél: Thalimayer és Seitz, V., Zrinyi-utca 3., Dr. Egger Leo és Egger J. gyógyszerész, VI., Váci-körút 17., Molnár és Moser, drogueria, IV., Koronaherceg-utca 11., Török József, Király-utca.

Saját gyártmányu fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak 60 kortól feljebb. Elváltak mindenféle kúszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF

Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pénzkölcsönt

4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon fölbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő be házakra I., II., III., helyen 15-60 evig törleszthető. S emélyhitelt tisztviselőknék gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

KWIZDA-FÉLE

FLUID

Eg bevált aromátikus beörszülés az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpárosok, vadászok és lovasok által sikeresen használva elő- és utóerősítésre nagyobb turak után.

Egész üveg ára K 2.—

Fél üveg ára K 1.20

Kwizda-féle Fluid

Valódián kapható a gyógyszerárakban. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 13., Andrássy-u. 26.

Fényes jövedelem

Magyar gyártmány.

Árjegyzék bérmentve.

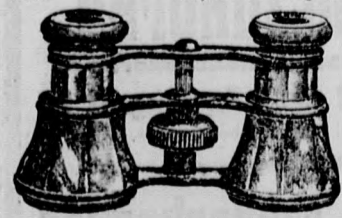
nők és családok részére!
Eredeti Styria kötőgép.

Magyar Styria Kötőgépgyár Budapest. Iroda és elárúshely VI. ker., Csengeri-u. 54/b. sz. Gyár: VII., Dongó-u. A legjobb és leghíresebb kötőgépek a szabadalmazott zárossal ellátva. Teljes tanítás ingyen. — Cégvezető: Fogl Lajos.

Calderoni és Társa

Budapest, Váci-utca 1. szám.

Színházi látosóvek alumíniumból, legkülönbözőbb kiállításban, kitünő uvegekkel.

Női látosóvek fogantyúval, Zeiss-, Buoh és Goerz-féle prizmas látosóvek. — Tábori, vadász- és verseny-látosóvek, a tirage rapide. Szalon lognetek, orrcsipesetek és szemüvegek arany, ezüst, teknőbékacsontkerekben. Stereoskop-szekerények. — Laterna magikák: kísérletező-szekerények. Anereid légszűrők. Terem- és ablakhőmérők díszes kivitelben.

Fényképeszeti készülékek Kodak stb. dugváltókban. — Budapest, IV., Váci-utca 50. szám. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, HÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK A LEDELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-és Művés

BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOK. ÁRJEGYZÉK 20 000 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1909. december hó 12-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután méréket helyárrak.

Rosenkranz és Gildenstern.

Vígjáték 4 felv. Irt: Klapp M.

Fordította: Csiky Gergely

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Este rendez helyárrakkal.

A szentivánéji álom.

Színház 5 felv. Irt: Shakespeare.

Zenéjét szerette: Mendelssohn.

Fordította: Arany János.

Kezdeté 7 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Kezdeté 1/3 3 órákor.

Hippolyta
Hermia
Helena
Oberon
Titania
Puck

Aczél I.
D. Ligeti J.
Páulay E.
Mészáros A.
Lenkei H.
Varadi A.

Kezdeté 1/3 8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Aida.

Dalmó 4 felv. Zenéjét szerette:
Verdi. Szövegét írta Christianoni

Személyek:

A király
Amneris
Aida
Radames
Rampsis
Amnaso
Küldött
Főpapó

Vascel
Vasquezó
Cahier
Lunardi
Erdős
Takats
Ney B.
Berts M.

Kezdeté 7 órákor.

VÁRSZINHÁZ.

Nincs előadás.

MOSKOVITS ANATOMIA CIPOGYAR R.T. NAGYVÁRAD FIOK-GYARTELEP: BUDAPEST. RAKÓCZY-UT 6

?

Szőnyeg-ujdonság!
300/200 cm. nagyságu mindkét olda-
lón egyforma nyírott Jaquard sző-
nyeg elpusztíthatatlan minőségben
5 frt 80 kr. szabott árért kapható.

Rosenberg és Quitt
női divat, vászon és szőnyeg-
árak nagy áruház.

Budapest, VI., Király-u. 32.
(sarküzlet.) 28087

Alapítva 1895.

Csillgó karácsonyfadiszek

legnagyobb választékban és legol-
csóbban. Teljes összeállítás K 5.—,
10.—, 20.—. Angyalhaj, hó, angyalka, csil-
lagok. Ragyogó üvegdiszkek tucatja 40,
60 és 80 fill. Harmonikus angyalharan-
gok. Patent gyertyatartók. Ujdonság!
Játék-karácsonyfadiszek Kertész Tódor
Budapest, IV., Kristóf-tér. Karácsonyi
kiállítás. Játék és ajándék. Képes árjegy
zárk (ingyen és bérmentve)

**Városi- és
utazó-
bundák.
Gazdász-
kabátok.**

Minden csak
valódi szőrmé-
vel bélelve szí-
goruan szabott
árak mellett.

Kohn Heilman és Fiai
cs. és kir. udv. szállítók.

Legnagyobb férfi- és gyermek-ruha áruház.
BUDAPEST, Károly-körut 12.

Nem téveszti el üzletünket, ha vigyáz
a Károly-köruton a nagy 12. számra.

A nm. v. és közs. miniszter elismerő leiratával kitüntetve

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelő

FOGORVOSI INTEZETE

Áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**

Fájófogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak
Tartós fogtömések, Jól használható fogszorók el-
készítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Vidékiek félnap alatt megkapják műfogaikat

STEINHARDT MULATÓ
Rakóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 1/3 8 órákor. Ma és mindennap
8 órákor. **Ejféltől—Hajnaltig.** 8 órákor

Bobózat 1 felv. Irták: Glinger és Taussig, ford. és rendezte:
Steinhardt.

Ujdonság **A szerelmes kappan** Ujdonság
11 órákor! 11 órákor!

Bobózat 1 felv. Irták: Glinger és Taussig, ford. és rendezte
Steinhardt.

Továbbá: Steinhardt mint repülő esendőr és 4 Musical
Lundó. The two Howells — The 2 Willard's.

Jegyek: 10-12 és 3-6-12 Rakóczi-ut 63. és 65. sz.
Kontinens-dohánykülönlegeségi Áruházban Andrásy-ut 29.
Erdi pásztorház 7 órákor. Ünnepr- és vasárnap délután fél
4 órákor mérsékelt helyáru előadás. Izletes francia konyha
Előadás után a téli kertben tánc- és cabaré. Belépő-díj nincs!

**Budapesti Cabaret
BONBONNIÉRE**
Teréz-körut 28. Telefon 52-88.

Ma és a következő napokon a
rendkívül mulatságos decemberi műsor
december 12-én
Vasárnap délutáni előadás
1 és 2 koronás helyárrakkal

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

Ridikül, pénz-, szivar-, ci-
garetta- és névjegyárca.
necessair, írómappa és
mindenféle finom bőr-
diszműárak és utazási
csikkok.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

HELLER MÓR UTÓDA
Főüzlet:
Budapest, Károly-körut 3.

Belvárosi fiók: Lipótvárosi fiók:
Museum-körut 1. sz. Deák Ferencz-utca 16.

Karácsonyi Vásár

MAGYAR
MIKLÓS
DIVATÁRUHÁZÁBAN
Budapest, Andrásy-ut 33.

Szenzáció!

I. Sima és oszkos, nehéz minő-
ségű szövetsz blúz drbja... 8 K
II. Remek csipke vagy selyem
blúz drbja... 14 K
III. Flanel-pongyola... 7 és 12 K
IV. Posztó-pongyola... 20 K
V. Princesz-ruha... 60 és 80 K
VI. Kosztümök... 40, 50 és 60 K
VII. Estéli köpeny... 60 és 80 K
VIII. Taft alsó... 12 K

Nem megfelelőt kicserélek.
Legutóbb megküldött női divattudó-
sítóm áraiból november 15-től de-
cember 31-ig 15 százalék kedvez-
ményt adok.

Kívánatra divattudósítóm megküldöm.

Minden könyvbarátnak melegen ajánljuk ez évi

karácsonyi katalogusunkat,

mely 184 oldalon bő választékát tartalmazza a német, francia
és angol nyelven megjelent ajánható műveknek, vala-
mint képeknek. Tanagra-figuráknak és bő jegyzékét
a legjobb lényképező készülékeknek. E könyv meg-
bízható katalógus a karácsonyi könyvpiacoz s kívánatra bárkinek
díjtalanul megküldjük.

R. Lechner (Wilh. Müller)
Wien, Graben 31.
cs. és kir. udvari és egyetemi könyvkereskedés.

Alkalmi vételt
ajánl szép és finom

**butorok,
szőnyegek,
csillárok**-ban

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési
áruház

VI., Lázár-utca 3.
(BAZILIKA KÖZELEBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nél-
kül mindenkinek meglepetésként ajánlatos.

Surányi
szalonczukorka
és karácsonyfa-diszozukorka

1 kg. 4 K., 2 kg. 7 K., 4 kg. 12 K.,
utánvétel mellett bérmentve.

Finom friss teásütemény is kapható.

Surányi cukorkagyár
Nagy-Surány Nyitra megye.

SZÍNHÁZAK

Vasárnap, 1909. december hó 12-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Délután mérsékelt helyre.
Faust

Színmű 4 felvonásban. Irtó Goethe
Fordította: Báró Dóczy Lajos.

Személyek:
Igazgató Vágó
Kötő Vándory
Bobóc Czobor
Faust Törzs
Molnár Sebastyán
Wagner Réthey
Bálint Papp
Fiatal tanítvány Tarnai
Brander Rákai
Frosch Z. Molnár
Siebel Dobi
Altmyer Körmenydy
Oreg paraszt Kurli
Margit Nagy Teréz

Kezdeté 3 órakor.

Este rendezés helyvárakkal.
A kuruzsló.

Színmű 3 felvonásban. Irtó:
Földes Imre.

Személyek:
Uzv. Horváthné T. Halmy
Ilma leánya Nagy Teréz
Tordai Dezső Csontos
Csáthyné Mészáros G.
Schilling Ratsay
Rostay dr. Vágó
Fejér dr. Pártos
Zeámoly Z. Molnár
Dora Csatay J.
Vida Józka Papp
Vödör Kajetán Körmenydy
Aladina Loránt I.
Kovácsné P. Tárnoki
Veréb Dobi
Verebnyé Zala K.
Egy hölgy Saári R.
Pápaszemes ur Réthey
Terka, cseléd Tóth Irma
A gróf Tarnai
Középkora ur Czobor

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Tokaji Bortermelők Társasága Részvénytársaság Tokaj

ajánlja zamatos, tisztán kezelt szamorodni és aszuborát, melyek állami felügyelet alatt állanak.

Ünnepi ajándékoknak alkalmas bérmentes postacsoportok:

3 lit. palack 1904. évi kiváló szamorodni bor	6.50 K
3 " " 1901. " zamatos " "	8.30 "
3 " " 1900. " nehéz " "	12.20 "
3 " " 1889. " szagos " "	17. — "
5 palack 0.5 lit. 1904. évi 2 putt. édes aszu bor	16. — "
5 " 0.5 " 1901. " 4 " kövér " "	21.50 "
5 " 0.5 " 1889. " 4 " nehéz aszubor	30.50 "

3 db 0.5 lit. 1883. évi régi nehéz szamorodni bor	25. — K
2 db 0.5 lit. 1904. évi 2 putt. édes aszubor	25. — K
3 db 0.5 lit. 1889. évi szagos szamorodni bor	19.40 K
2 db 0.5 lit. 1901. évi 4 putt. kövér aszubor	19.40 K
3 db 0.5 lit. 1900. évi nehéz szamorodni bor	19.40 K
2 db 0.5 lit. 1889. évi 4 putt. nehéz aszubor	19.40 K
3 db 0.5 lit. 1901. évi zamatos szamorodni bor	21.40 K
2 db 0.5 lit. 1888. évi 4 putt. gyógyaszubor	21.40 K
3 db 0.5 lit. 1904. évi kiváló szamorodni bor	24.40 K
2 db 0.5 lit. 1883. évi 5 putt. zamatos nehéz aszubor	24.40 K

Ünnepi ajándékoknak alkalmas vasuti csoportok:

20 palack 0.7 lit. 1904. évi tokaji szamorodni bor	33. — kor.
12 palack 0.5 lit. 1904. évi tokaji 2 putt. édes aszubor	37.20 "
20 palack és pedig: 10 palack 0.7 lit. 1904. évi szamorodni bor, 10 palack 0.5 lit. 1904. évi 2 puttonos aszu bor	47.50 "
20 palack és pedig 10 palack 0.7 lit. 1901. évi szamorodni bor, 10 palack 0.5 lit. 1901. évi 1 putt. aszubor	63. — "

Ünnepi ajándékoknak alkalmas hordócskák:

60 liter 1908. évi tokaji asztali bor	54. — kor.
60 liter 1907. évi tokaji pecsenyebor	66. — "
60 liter 1904. évi tokaji szamorodni bor	81. — "
60 liter 1901. évi tokaji szamorodni bor	126. — "
30 liter 1904. évi tokaji 2 putt. aszubor	120. — "
30 liter 1901. évi tokaji 4 putt. aszubor	150. — "

Csomagolásért, ládaért és hordóért semmit sem számítunk fel. — A megrendelő vasuti állomásig bérmentve küldünk minden rendelést. — Árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

■ Vizontelárusítók kedvezményben részesülnek. ■

A nagy karácsonyi

OCCASIO

megkezdődött

BRACHFELD F.

es. és kir. udvari szállító

Dorattya-utca 9. alatti elkülő nitett

ideiglenes helyiségében

GYÁRI ÁRON kerülnek eladásra

Nyakkendők, kész férfi fehérneműk, zsebkendők, női és férfi harisnyák, plaid-ek, takarók, férfi és női enyők, téli kötött árak, kész férfi és női felöltők, angol kesztyűk stb.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma vasárnap két nagy előadás kezdetük 4 és 8 órakor.

Mindkét előadáson fellép:

Cléo de Mérode

CHEV. ERNEST THORN

CLÉO utolsó délutáni fellépése!

Bővebbet a falragaszok.

Jegyelővétel a nappali pénztárnál d. e. 10—1 és d. u. 3—6 óráig.

A télikerthen reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

A legkényesebb igényeknek is megfelelő legszeszénzősőbb ??? Tacianó ??? JAQUÉS! A legjobb német humorista! Cleo de Mérode! A német előadó művészet nagymestere. "Bacho Ideal" Indiai Pagod táncosnő 3 néger boys-sal Roly Berto bravour enekesné. Ada Purette dan soubrette. Hedy Silvano etoille française. Mark Ein Pechvogel. Eredeti bohócsoubrette. hozatalkatonai életből. Irtó: Schmidt Bertalan. Kezdeté 8 órakor. Pénztárnyitás 5 órakor. Telefon: 15—10.

FOGAK

és fogsorokat szajpadlás nélkül, a természetes fogaktól meg nem különbözhető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készít

Külföldről. **Guttermuth János** Külföldre. műfog specialista Budapest, VII., Baross-tér 20. I. em. Jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Érkezőkértem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159—63.

„Standard”
amerikai husvágó- és aprítógép. Házi-asszonyoknak vendéglősöknek, henteseknek, hus. zsir. főzelék, zöldség, gyümölcs, kenyér stb. aprításra és kolbásztöltésre. Könnyű, tiszta, egyszerű. Kolbásztöltő: 5, 10, 12, 22, 32 szám. 120 ill. 1.—, 7.—, 10.—, 12.—, 20.—, 30.— kor. tő 80 ill. 1.—, 1.20, 1.40, 1.60 kor. KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Kristóftér. — Célszerű ajándékok. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

CIMBALMOK,

legjobb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangja, hangtartása rendkívül jónak bizonyult, rezetlészés: a legmélyebb rézből készült hangszórók, fém nagrafok, gramofonok, hegedők, fuvolák, alt, tenor, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kétféle elismerést jó munkáért.

Árjegyzék ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szobalászló, hangszergyára Bpest, VIII., Bákóczy-ut 71. Telefon 58—29.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezése 360 frtért,

mely áll: 1 háló-, ebédlő- és szalonból. 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. — Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér belyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalkozata

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

Téli sport
Korcsolya Szánkó Rodli Ski

Kertész Todor
Budapest Kristóftér
Sportárjegyzék ingyen.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1909. december 12-én.

KIRALY SZINHÁZ.

Este rendes helyárrakkal.

Délután mérsékelt helyárrak.

Jánoska.

Fantasztikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Irta: Maros Ferenc. Zenejét szerzőtte: Jakóbi Viktor.

Személyek:

A nagymama Margit lányal Bócsa László, Margit férje Jánoska Kázmér Rozsika Magda Rozsás báró A tanár ur Kovács Döme

Kezdeté 3 órakor.

Rébusz báró.

Operett 3 felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc. Zenejét szerzőtte Huszka Jenő.

Személyek:

Rébusz báró Stopo Katica Misa Styrling Diane de Pótero Eskinác, úgynök Peterli Pál mérnök Castel-Famine Tornado mester A fejedelemszony Lolo Nini Szárnysegéd Úrvarmester Sziklay Petrus S. Orley F. Szegedi E. Boross Raskó Salmái Kovács Németh Erdei B. Saári B. Gergely I. Ligeti Sáfány

Kezdeté 1/2 8 órakor.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám. Telefon: 14-32. Igazgatók: Leibner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor. Az előadás kezdete 10 órakor.

10 órakor: MA! Ujdonság!

„Röntgen fotográfiák“

Bőhőzat írta: Uhc. Rendező: Rott Sándor. 11 órakor.

„Seitensprünge“.

Képek egy vizsgyöntézetből, írta: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch A.

Jegyek kaphatók a Folies Caprice Révay-utca nappali pénztárnál, d. e. 9-1-ig és d. n. 8-6-ig. „Lyra“ jegyirodájában, Andrassy-ut 15, valamint Sopronyi nagytársaságban Rákóczi ut 1. 12 óra után az I-ső emeleti CASINO DE PARIS-ban a világ legelső ének- és tánc számok fellépte.

Babák!!

Csinosan öltözött francia baba, mozgatható tagokkal 2 korona, Francia babák 50 fillértől 20 koronáig. Járó-, beszélő-, alvóbabák. Bohócok, kosztümbabák. Baba-kelemlények, stb. Karácsonyi kiállítás. Karácsonyfa-dísz. Társasjáték. Tanulságos játékok. Téli sportcikkeik, korcsolya, szánkó, ski.

Kertész Tódornál

IV., ker., Kristóf-tér.

Képes árjegyzék ingyen.

Ismeri ön már a **RICHTER VINCZE-féle** haj- és szakállnövesztő = kenőcsöt? =

Utóhatetlen hatása hajhullás és korpaképződés ellen és erőteljes hajszőves előidézésére. Egy tégely ára használati utasítással 3 kor.

Shampon (hajmosó por) a legjobb fej tisztító szer.

Egy csomagára 50 fillér. —, 70 fillérlevélbélyeg ellen bérmentve küldetik. — Elismert legjobb készítmények. — Naponta szétküldés a világ minden részébe. Ausztria és Magyarországra utánvétellel, a többi államokba készpénz ellenében.

RICHTER VINCZE

specialista hajápoló szerekben

:: WIEN 9/4. Sobieskygasse No. 22. ::

Bécsi raktár: MOLL A. gyógyszerháza, I., Tuchlauben No. 9.

Kunz József és Tsa

csász. és kir. udvari szállítók

Budapest, V., Deák Ferenc- és Bécsi-u. sarok

nagyáruházának karácsonyi vásárjára

felhívjuk a t. c. közönség figyelmét.

Az összes osztályokban igen előnyös occasió árusítás:

Vásznak, asztalneműek, törülközők, zsebkezdők. Női fehérneműek, modellek mélyen leszállított árban.

Mindennemű szőnyegek, függönyök.

Óriási választék keleti szőnyegekben.

Paplanok és takarók.

Uri és női divat áruk, dísz- és pipere-cikkek.

Bluzok, pongyolák, minden árban.

Szövött áruk, sport kabátok és sapkák.

Mindennemű szövetek.

Csipkék és himzések.

Házi ipari cikkek, saját telepeinken készült retikülök, terítők, futók.

Művészfüggönyök

Ritka alkalom

ROECKL-féle müncheni HAMERLI-féle pécsi **keztyük**

reklám árban!

Alapítva 1802. 107. éves cég.

CSILLAG-SORTIMENT

Tünnökölő ezüst karácsonyfadísz. (Nem a Pró törékeny üvegholmi.) 1 nagy "elf-elcsillag, 1 angyal ezüst koszoruban, 1 e. nagy csillag, 1 pompónos, 2 kisebb 1 nagy amorettes csillag, 1 bálabda, 1 fenyőfacska, 1 nagy fenyőfacska ezüst gömbön, 2 fantaszia, 2 nagy kévés üstökös, 2 kis kévés, 1 különös nagy és 1 relief-üstökös, 5 közep-nagy és 5 egész nagy üstökös, 1 ragyogó margaréta, 1 ragyogó Krisztusz-rozsa, 1 ezüst rezgő barka 4 darab preselt ragyogó naptári állat, 1 gombacska ad, 1 szerencsefogó, 1 vörös répa, 2 meggy, 2 természethű körte, 1 alma és 2 vadkörte. Összesen tehát 45 db kiváló szép karácsonyfa-dísz 2 kor. 60 fillér.

Plökl és Haas

sportházának karácsonyi idényosztálya

Andrassy-ut 13. sz.

Ragyogó Vattadiszek, elragadó ujdonság, 12 db 1 K. 60 f. Karácsonyfadísz összeállítás. I. sz. 5 K., II. sz. 10 K., III. sz. 20 K.

Damenkos J. plébános. Betlehemi járás könyv e 65 fill. bélyeg ellenében bérmentve.

Legszebb karácsonyi és újévi ajándék

egy művésziesen kidolgozott

fénykép vagy nagyított kép.

Ez alkalommal felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét

műintézetemben készült olaj-, pastel- vagy aquarell-festményeimre, valamint czizellált arany, ezüst vagy rézben készített fényképeimre és minden e szakmába vágó munkáimra.

= Fényképészeti és Festészeti Műintézet

GANZ L. BUDAPEST,

Andrassy-ut és Izabella-utca sarok

(bejárat: Izabella-utca 62/64.)

Munkatorlódás elkerülése végett kérem a rendelést minél előbb eszközölni!

Butor

EHRENTREU és FUCHS

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

SZÍNHÁZAK

Vasárnap, 1909. december hó 12-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárral.
Buridán számara.

Vígjáték, írták: Fiers és Caillavet

Emelvények:
 Versannes Lucien Hegedűs
 Boullains Georges Góth
 Morange Fenyvesi
 Ado pha Tanay
 Giraud Vendrej
 Jean Bárdi Odón
 Micheline Harmath H.
 Vivette Kornai B.
 Chantal Fernando Hezédus Gy.
 Versannes Odette Abelovszky
 De Stecke baróné Varga Anna
 De Lignoulé Kész Rózi
 Romariné Molnár A.
 Louise Kürthi Sári

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárral.
Liliom.

egy csirketo, a eto és halála.
Legenda három felvonásban 7
képben. Írta: Molnár Ferencz,
Zenéjét szerelte: Kacsóh Pongrácz

Emelvények:
 Liliom Hegedűs
 Juli Varsányi
 Margit Harmat H.
 Fesur Szeremi
 Hugó Tapolczai
 Lutzmann Fenyvesi
 Muskatné Harasztii
 Hollunderné Kiss Irón
 A fia Harsányi
 Orvos Bárdi
 Fogalmazó Balassa
 Kapitány Bihari
 Öreg rendőr Vendrej
 Budai rendőr Győző
 Első detektív Tihanyi
 Ma-odi Kozalicsky

Kezdeté 1/28 órakor.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÜL TELEFON 110-22

Ma vasárnap, december hó 12-én

KÉT ELŐADÁS.

Délután 1/4 órakor mérsékelt helyárral nagy családi műsor.

Este 8 órakor rendez helyárral a kolosszális sikerű műsor.

Mérgezési eset, parisi jelenet **A kezly sbolt**
 Zsur a legénylakásban **A trabukoi hercege**
 Les Lebruns Gyárfás Dezső mint Messenger Boy

Azonkívül: **Solti Hermin, Varjas Antal, Les Vallières, Az élő szobrok, Erika-Quintett és még 16 elsőrangú attrakció.**

A télikert tükörtérképben **ROYAL-KABARET.** Ének és táncelőadás. Keringő-verseny. — Csányzsené reggeli 5 óráig. Rendes helyárral. Elővételei díj (este 6 óráig) páholyoknál 5 kor., minden egyéb jegynél 1 korona.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Telefon 93-16 Andrássy-ut 69.

Minden este: **Csokonai-cabaret.** Lavotha zenéjére előadja: Medgyaszay Vilma, Ferencozy, Papp Janos. Szeniorozta: Mark Lajos. Kabaret a külfölden. — Kossuth párt helyisége: keres (politikai szatira) A maitresse: (bohózat). „Tudok valami izet.” (Előadja: Pállay Rózi.) U) magánzenekari Fellépnek: Nagy Endre, Medgyaszay, Ferencozy, Nemeth Juliska, Sajo, Pal ay Rózi, Huszar, Barsony, Garas, Boldizsar, Papp J. Kezdeté: 9/4 órakor.

12 drb. gyönyörűen csillogó karácsonyfadísz

30 :: illér ::

12 drb csillogó csoda-gyertya 20 fill. 12 drb gyönyörű csillag, vegyítve, 60 fill. 12 drb repülőgép, léghajó, hólapda, hőemberke, vegyes hangszerek, trombita, harang, csengő vagy különféle gyümölcsök és állatok vegyítve, 50, 70 fillér, 1 és 2 kor. 100 drb gyöngy, színes 50, 70 fillér, 1 és 2 kor. 12 drb gyertyatartó rugóval 20 fillér. 25 drb karácsonyfa-gyertya, színes, 20 fill. Angyalok és lepke repülő szárnyakkal drbja 18, 30 és 50 fillér. Karácsonyfa-harangcsokkak, gyönyörű angyalkákkal, nikkelből, darabja 50 fillér és 1 korona. Boa-özüst, két méter hosszú, darabja 20, 30 és 50 fillér.

DUKESZ MIKSA karácsonyfa-disz nagybani raktára. Budapest, Óutca 8. (Az udvarban). 28151

Kedvező részlet-törlesztésre

Nagy képes árjegyzék ingyen.

Gramofonok, Hanglemezek, Cimbalmok, Hegedűk, Fuvolák és egyéb hangszerek ár-emelés nélkül kaphatók

Vári és Társa nagyruhazsa Budaest IV., Múzeum-körút 15. Nagy képes árjegyzék és hanglemezek jegyzéke ingyen.

Csütörtökön, januán 6-án. Royalterem.

SEVČIK

Vonósnégyes első kamarastélye (bérlet 3. sz.)
Műsor: d'Ambrosio c-moll, Brahms c-dur, Schubert d-moll vonósnégyesek.
Jegyek: 10, 6, 4, 2 kor. kizárólag Mery Belánál Andrássy-ut 12. szám. 28218

Pénteken, január 7-én a Vigadó termeiben

GOLDMARK

Ünnepélyt rendez a bécsi Tonkünstlerorchester (bérlet 3.)
Nedbal Oszkár vezényletével. Geyer Stefi és Schmedes Erik közreműködésével.
Jegyek: 10, 6, 4, 2 kor. kizárólag Mery Belánál Andrássy-ut 12. szám. 28219

Eredeti Meidinger töltő-, szellőztető és szabályozó-kályhák. Meidinger kályhák, cseréppel való burkolásra vagy légütőek részére való befelezésére.
♦♦ Szellőző díszrácsek minden nagyságban. ♦♦
Elismert elsőrendű gyártmány!
Arjegyzekek, költségvetőkek és tervek díjlanul és bérmentve.

Zur SCHOSSENFABRIK

BÉCS, XVI., Neuerchenfelderstrasse 2. sz.

Fazon ZEPPELIN 10.- korona.

Elegáns újdonság, legdivatosabb mider-passzeval, melyet gazdag himzés díszít, ezen alul az alj dus faltnikba van rakva. Fekete, barna, sötétkek vagy zöld chevron cheviotból — 10.- korona.

Finom női posztóból vagy kitűnő minőségű legtartósabb gypju cheviotból minden színben, krémben is — 15.- korona.

Magyar levelezés!

Fazon BLERIOT 8.- K.

Ezen remek mider-alj passe-formában sikkosen simul a csipőre, gazdag harang-alkja teszi szabását tökéletessé. Díszítését gombok és zsinórszegélyeztet képezik E fazon az alakot termé-

Fazon RENNER 5.- korona.

Strapára és utazásra tökéletesen megfelelő bluz-alj. — Szürke, szolid mintázatu, csikozott jó brünni szövetekből, selymfényű bortníval és saját kelmőjéből díszítve 5.- K
Szürke, tegethófkék, vagy s. felposztóból — 6.- K

Magyar levelezés!

Megrendelésnél méltóztatassék előírni fazon, szövetszint, schluss- és esipőbőséget, az ay hosszúságát elől és hátul; ezek alapján minden alj hűen a megrendelés szerint lelkiismeretes pontossággal lesz elkészítve.

December hó 13, 14, 15, 16 és 17-én

SEMLER I.

cs. és kir. udvari szállító, külön ezen célra berendezett helyiségében

Deák Ferencz-u. 13. I. em. (az üzlettel szemben) nagy

alkalmi maradék vásárt

rendez a legkényesebb izlésnek megfelelő és minden célra alkalmas, legjobb gyártmányu

női és férfi kelmékben

meglepő olcsó árak mellett.

Eladási órák d. e. 9-től este 7-ig.

SZINNHÁZAK.

Vasárnap, 1909. december 12-én.

Fővárosi Városi Színház

Déután méréseket bejárnak:

Küry Klára fellépéssel:

Az erdészeleány.

Operette a felvonásban Szévegét írta: Buchbinder Bernát. Zenéjét szerzte: Jarno György.

Bemélyek:

II. József császár Kiss
Leóten Godotred Andorffy
Erdész Julka Küry K.
Földessy Ferencz Csapó
Ótthegraven Láng E.
Minka cigányleány Kulocsayné
Walperl, szep Szalay
Beuferrn báró Keller
Kolontzky gróf Szardahelyi
Sternfeld gróf Pánszky
Lange János Bihari
Kleinán báróné Farkas J.
Franck grófné Markus L.
Stegeren báróné Hattai A.
Ellgen comtesse Berzenyi M.
Werben grófné Kovács L.

Kezdeté 1/4 órákor.

Este rendes helyárrakkal.

Orpheus a pokolban.

Operette 4 felvonásban. Írta: H. M. Cremieux Fordította: Latabár Endre. Zenéjét szerzte: Offenbach J.

Kezdeté 1/8 órákor.

Fővárosi GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI. Rávacsi-utca 18. szám.

Igazgató: Feld Zsigmond.

Csiperkőzsa.

Várasszegi felvonásban.

Utána:

Ezerszép Böske.

V. sz. felvonásban.

Kezdeté 4 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Déután méréseket bejárnak:

Utazás a földkörül.

Kezdeté 4 órákor.

Este rendes helyárrakkal.

Szegény gazdagok.

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Telefon 68-39.

Hétköznapokon minden előadásban közreműködik

KUN ÁRPÁD

az európai és amerikai sikereiben gazdag hangversenykörutjáról hazatért 15 éves begedművész. Azonkívül az elsőrangú heti műsor: **Utazás a Mont-Biancon.** — **Megszárazt idill.** — **Farsztás az Alpokban.** **BIANCA CAPELLO.** stb. stb.

Az első előadás hétköznapokon d. u. 6 órákor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 8 órákor kezdődik

Likörgyárosok, kereskedők és pálinkakészítők a legmegbízhatóbb beszerzési forrása

Báró Pászthory Árpád

Budapest, Dohány-utca 1b.

Aetherikus olajok, komposztók, esszenciák, rum, likőr és pálinkák, továbbá cukrászati kellékek és méregmentes italtestékek ipartelepe.

Árjegyzék és mintákra kívánatra szolgálok. Nagyobb megrendelésnél utazómat küldöm ki.

Versenyképesség bármely külföldi és hazai hasonló gyárral.

!! Óvakodjunk silány utánczásoktól. !!

W. Graaff & Compagnie, Ges. mit beschr. Haftung
berlini cég 2627

a 38041. számú „Chemiai tűzoltó berendezés“

ezimű magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlatba vétele céljából belföldi gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja, vagy gyártási engedélyket ad. — Bővebb felvilágosítás: szabadalmi ügyvivő: **Halmár J. mérnök**, Budapest VII., Rakóczi-ut 44. sz. szolgái.

Legrégibb hazai gyár kizárólag

TRANSMISSIÓK

gyártására.

Schlesinger Alajos

BUDAPEST, V., VÁCI-UT 30. SZÁM.

Transmissió-tesztelők I. rendű Bessemer-acévból. Ten selykapcsolók a legkülönbözőbb rendszerekben. Szilke-rekek igen könnyű modellek szerint. **Csepőgép** gyűrű-koncsú és minden más rendszerben. **Fogaskerekek** egy és kétrésű kivitelben. Kötélkerek kecske- és sodrony kötelek számára.

Kitűnő és pontos kivittel!

Rendkívül olcsó árak! Prospektusok díjmentesen!

A legjobban elismert kapható

D. LEONHARDT & CO

gömbhegyű iró tollak

Magyarban Wien I. Plan 60-9-7.

Azonnal jogos tulajdona!

A zongora vagy pianó ha REMÉNYI MIHALY

legjobb rendszerű hitelössztől veszi azt meg. Nem bérli a zongorát, hanem azonnal sajátja a megvett hangszer. Ugyanazon árak mintha készpénzzel venne.

Előleg nem kell! 10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. pianót. Részletes árjegyzék és prospektus díjtalanul küldetik Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapesten, de vidéken is birtokunk rendelkezésére áll ezen eddig még nem létező alkalmú könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

December hó 1-én jelent meg a

Vállalkozók Lapja

jubiláris száma

a lap fennállásának 30 éves emlékére.

E szaklapra, mely Lakatos Lajos, Komor Marcell építész és Sócs Izor szerkesztésében jelenik meg és a legnagyobb elterjedésnek örvend, azzal hívjuk fel a vállalkozók, mérnökök, építésszek, építésmesterek, rajzolóok, szállítók, gyárosok, építőiparosok, fakereskedők, munkavezetők, szakmányosok és bérletk figyelmét, hogy a lapban teljes szakcikkekkel kívül közzéve vannak az országban felmerülő összes építkezésekre, szállításokra, bérletkre és adásvétellekre vonatkozó árjegyzék és árverések; a vasutépítési, vízszabályozási, valamint minden más terepen előforduló vállalkozások; a mérnöki és általánosan a technikai szakba való mindeneműi tevélységeik. Előfizetési ár egész évre 20 kor., félévre 10 kor. Előfizetni lehet minden postahivatalnál, valamint nevezett lap kiadóivatalában: Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 8. sz. alatt, a honnét kívánatra mutatványos árak is küldendők.

A Harisbazárt lebontják!

Ifj. Weisz Jakab és Fia cég

Budapest, IV., Váci-utca 30. (Harisbazár.)

Ez év november elsejétől

teljes kiárusítást rendez.

Az összes raktáron levő

selymek, gyapjuszövetek, szalagok, csipkék, hari-nyak, keztyűk, függönyök és női divatárak

50-75%-al olcsóbbak.

Heti műsor:

1909. december hó.	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Varszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Fővárosi Városi Színház	Hangversenyek
13 Hétfő	A boszorkány	Jancsi és Juliska	-	Liliom	A kuruzsló	Rebusz báró	Szegény gaz agok	A Smokk-család	Zenepalota d. u. 3. Akad. zenekar. Vízadó Thin ng Hugó est
14 Kedd	Találkozás	Mignon	Kisértetek	Taifun	A kuruzsló	Tilos a csók	Szegény gazdagok	A betyár királynő	Royal Steiner Ferencz Zenepalota Marieau és Regor
15 Szerda	A botrány	A róféta	-	Liliom	Jack, a senki	Rebusz báró	Szegény gazdagok	Orpheus a pokolban	Royal Orosz trio
16 Csütörtök	Kisértetek	F derio	-	A furfangos tata	A kuruzsló	A bolygó görög	Szegény gazdagok	A betyárkirálynő	Royal Komény vonos négyes
17 Péntek	Sári bíró	Lakmé	Tartuffe	Liliom	A kuruzsló	A bolygó görög	Szegény gazdagok	A fürdő szépe	-
18 Szombat	Sári bíró	Hegyek alján	-	Taifun	Warrené mesterege	Rebusz báró	Az Országos zinnművészeti Akadémia nem tart előadást.	Szerelmi keringő	-
19 Vasárnap	A nászinduló	Lohengrin	-	Buridán számára	A lökfők Warrené mesterege	Jánoska	-	A betyár királynő	-
	Sári bíró	-	-	Liliom	-	Az elvált asszony	-	A Smokk-család	-

Nagy karácsonyi vásár

női divat-
áruházában

UNGÁR

BUDAPEST,
Kossuth Lajos-u. 2.

Rendkívüli árajánlat

 folyó hó 25-ig.

Kosztümök hosszú kabáttal divatszabásban	-----	most	36, 50	K
Téli paletók jó posztóból divatszabásban	-----	most	28, 36	"
Plüss-paletók 60-65 cm. hosszúságban	-----	most	36, 44	"
Plüss-paletók finom silkskinből, plüssből, divat fazonokban	most	60, 80, 100	"	"
Szőrme-paletók silskin v. caracül szőrméből, 60-65 cm. hosszúságban	-----	most	50, 60	"
Szőrme-paletók silskin v. caracül szőrméből, 80-90 cm. hosszúságban	-----	most	80, 100	"
Perzsia-paletók	-----	most	300, 360	"
Bundák rövid (mikádó) fazonban	-----	most	50	"
Utazó- és városi bundák kitűnő szőrme béléssel	-----	most	70, 80	"
Színházi köpenyek minden színben	-----	most	40, 50	"
Toilettek utcai vagy estélyi fazonokban	-----	most	50, 70, 100	"
Bluzok posztó-, selyem- és tüllből	-----	most	10, 16, 20	"
Leány-paletók hosszú divatfazonokban chevrot v. posztóból	-----	most	28, 32	"

Aljak, pongyolák, zsuponok rendkívül olcsó árban.

Szabott árak.

Kérje az árjegyzéket.

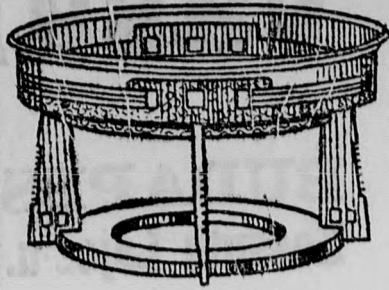
Telefon 922.

„ELEKTRA“
VILLAMOS ÉS ERŐTELEPEKET ÉPÍTŐ R.-T.
Budapest, VI., Gyár-utca 11. sz. Telefon 84-84.
Villamos berendezés saját teleppel:
Gazdaságok, kastélyok, ipartelepek, gyárak, malmok, nyomdák stb. részére.
Villamos vasutak, vágány nélküli villamos gépjárat.
Nagy raktár
Osram- és Wolfram-lámpákban, kisipari motorokban.
Tervezés! Építés! Rekonstrukció! Üzembentartás!
MÜNCHENI GÁZMOTORGYÁR
Magyarországi vezérképviselete.
Költségvetésekkel és szakszerű előterjesztésekkel szívesen szolgálunk.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható az éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján
Dr. KAJDACSY
v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyagbajtot, sebeket, bajkört (syphilit), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbjait, ideg- és hágerinezbajtot, valamint minden női bajokat.
Rendel. d. c. 9 órától d. n. 4-ig és este 7-8-ig
Budapest, VIII., József-körút 2. szám.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. - Levél útján is biztos gyógyítást.
Porosz kőszén
és légszuszogó-berendezés (kekes) első osztályú minőségben téli beraktározásra fuvarszámra is, vidékre vagonok számra jutányosan szállít.
ANGYAL IGNÁC kőszénagykereskedő
Budapest, VI., Nagymező-u. 49. Telefon 97-52.
Belföldi és külföldi szén mindennemű ipari csatlakozás.
28122

Eladunk karácsonyig!
Pesti Hazai Első Takarékpénztár sorsjegyét,
melynek évenként 3 huzása van
600.000, 300.000 korona stb.
főnyereménnyel, darabonként
26 havi 5 kor.-ás részletre.
Napi árfolyama 114 korona.
Már az első részlet befizetése után kiadjuk a sorozat és számot feltüntető részletívet, mely azonnali játékjogot biztosít.
Általános Bank Részvénytársaság
Budapest, VII., Erzsébet-körút 39. sz.

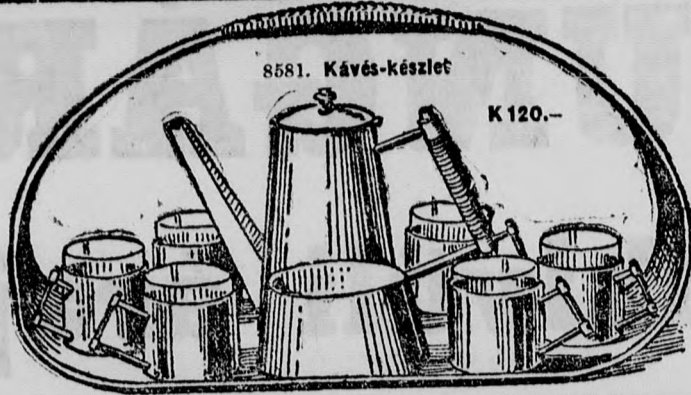
ZONGORA CHMEL J. és FIAI
II. emeleten. Legrégibb, legnagyobb és legjobb hírnevű zongora- és harmonium-üzlet Magyarországon, Alapított 1835-ben. A világ legjobb zongorái, mint Bösendorfer, Bechstein stb. és valamennyi gyártmányok egyedüli képviselője. „PIANOLA” zongorázó készülék ára 1500 korona.
os. és kir. udvari zongoragyárosok Budapest, Haas-palota (V. ker., Deák-utca 6. sz.) I. és

8529. Állvány K 29.—

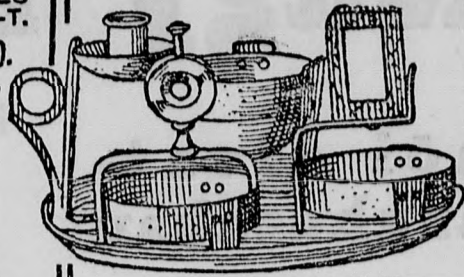
Legjobb minőségű china-ezüst, alpakka-ezüst és alpakka-évo-eszközök, háztartási cikkek és dísz tárgyak dus választékban

SZANDRIK MAGYAR EZÜST- ÉS FÉMÁRU-GYÁR R.-T. BUDAPEST, VACI-U. 10.

8581. Kávé-készlet

K 120.—

8448. Dohányzó-készlet K 48.—

Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve

MAGYAR IPAR!

DIESEL-motorral
a tényleges lóerő
óránként csak **1 fillérbe**
kerül.
Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a **Fegyver- és Gépgyár R.-T. BUDAPESTEN.**

Az én Ujságom

előfizetési ára
Negyedévre 2.50, félévre 5.—, egész éve 10.— kor Singer és Wolfner, Andrássy-ut 10. szám.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéknél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Neu Samu és Fia
szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet

VÁCZ.
Gyárt: mindennemű fa- és vastalcskát, kő- és kézkocsi, szárszámokat, emelőgöpeket, kettős áttételel, tűzfűrészeszátalokat kerti és locomobilfecskendőket stb. stb.

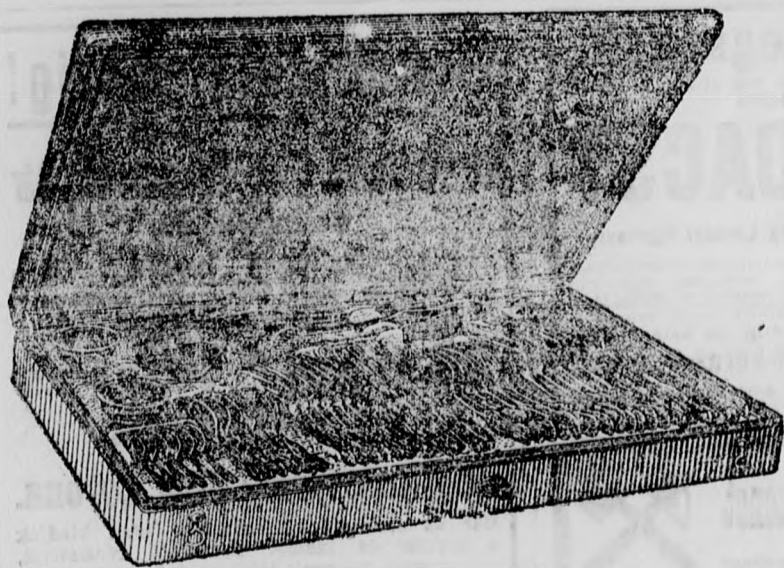
Budapesti raktár és iroda:
VI., Gyár-utca 23.
Telefon: 161—27.
Kérjen árajánlatot!

Hirdetések felvételnek a kiadóban, VI., Eötvös-utca 32. sz.

Aufrecht és Goldschmied

nagyáruháza BUDAPEST, VII. Rákóczi-út 30.
Remek kivitelű tömören ezüstözött alpakka-ezüst evőkészletek, tálca, kosarak, gyertyatartók és egyéb háztartási cikkek. Szandrik-féle hazai gyártmány

evőkészlet hat személyre
elegáns kazettában, 49 drb, ára 10 kor. havi részletre 200 ker.

Letárgandó és hozzánk beküldendő!

Megrendelési ív. ■ AUFRECHT és GOLDSCHMIED cégnél Budapest, VII Rákóczi-ut 30. sz. ezennel megrendelem a fent körülírt 6 személyre való alpakka-ezüst evőkészletet elegáns kazettában, 200 korona árban, fizetendő 10 koronás havi részletekben a szállítástól kezdve Budapesten, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi.

Olvasható írást kérünk!

Lakhely.....
Kelet.....
Név és foglalkozás.....
Háztartási cikkekről szóló árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magyar fém- és lámpaáru-gyár
részvénytársaság BUDAPEST-KÖBÁNYA.

Petroleum-lámpák, gáz- és villamos-csillárok, fémdíszműtárgyak.

Uj!

Optimus

nélkülözhetetlen kézi tüzelőkészülék gyárakban, üzletekben, irodákban.

Raktárak:

Budapesten:
II., Szilágyi Dezső-tér 3. sz.
V., Erzsébet-ter 16. szám.
VII., Erzsébet-körút 19. sz.
VIII., Üllői-ut 2. sz.

Vidéken:
POZSONY, Lőrincskayu-u.
KOLOZSVAR, Mátyás király-ter.
DEBRECEN, Simonffy-utca.

Vasárnap, december 12.

ÖN
Mindazon készletek szerezhetik az

Szüle
Ért
Jáross
Az ir

15 fo

adunk,
fejeben k
fizeti fél
felsorolt
fontos, ho
kivánja. E
bátran a
kedvezme
előfizetés,
a 30 kötet
felsorolt

1-6 cs

1. Ma
2. Zen
érze
3. Gut
4. Táb
5. Zbo
6. Sas
7. Táb
8. Ver
9. Hev
10. Gar
caz

2-ik cs

1. Her
2. Pak
3. Czo
4. Nag
5. Lon
6. Ser
7. Sier
8. Sier
9. Kób
10. Bar

B-ik 10

Abonyi
Kövér
Darvin

Verne
Nógrád
Barna
Verne
Prém J
Rexa D

Muta
Az előfizet
Budape

Legjobb és legszebb CZIPÓK
BENCZE ÉS TÁRSA
 cégénél, Budapest, IV., Váci-utca 2. sz.
 A KOBRAK-CIPÓK EGYEDÜLI ELÁRUSÍTÓJA A BELVÁROSBAN.
 Nagy occasió-eladás november 15-től január 15-ig.

KI AKAR egyéves ÖNKÉNTES LENNI?
 Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültre és foglalkozásra való tekintet nélkül megszerezhetik az **egyéves önkéntesi jogot.**
 Aki már sor alatt volt, elkészt.
 Születési év okvetlen közlendő.
 Ertesítőt ingyen és bérmentve küld:
Járossy Lajos, a Lichtblau-féle katonai előkészítő tanf. igazg. tulajdonosa Debreczen.
 Az intézet állami felügyelet alatt áll.

15 forintos könyvtárt INGYEN

Küldünk, csupán a bekötésért való némi hozzájárulás fejében kérünk a **tíz kötet után 95 krt.** ha előfizeti fél évre 2 forinttal a „**Bazar**“-t. Az itt felsorolt három csoport bármelyikét választhatja, de fontos, hogy megjelöltesse, melyik regénycsoportot kívánja. Ezen lap szépség és kiállítás tekintetében bátran a divatlapok királyának nevezhető. Ha 3-féle kedvezményt egyszerre kíván, egész évre kötelező az előfizetés, ami 4 forint. A három kedvezmény, vagyis a 30 kötet regény ráfizetése 2 forint 85 krajczár. Az itt felsorolt művek angol vászonkötésbe vannak bekötve.

1-ső csoport 10 kötetes regény címei:

1. Malonyay Dező: A gyáva.
2. Zempléni P. Gy.-né: A leg hatalmasabb érzés.
3. Gutti Soma: A pupos.
4. Tábori Kornél: A nőgyűlölt.
5. Zboray Aladár: Megváltó szerelem.
6. Sas Ede: Küzdelem a sirért.
7. Tábori Kornél: A boldogsáért.
8. Vertesi Arnold: Az élet betegsége.
9. Hevesi József: A becület.
10. Garai Ferencz: Dr. Molitorisz rég. eszméje.

2-ik csoport 10 kötetes regény címei:

1. Hervieu: Titokzatos hatalom.
2. Pakots József: A nyárádi kényur.
3. Czobel Minka: Két arany hajszál.
4. Nagy Endre: A Geódfyek.
5. Lombroso: Lángész és örültsej.
6. Seress Imre: A végzet.
7. Sienkiewicz: Quo Vadis I.
8. Sienkiewicz: Quo Vadis II.
9. Kóbor Tamás: A tisztesség nevében.
10. Bársony István: Sugok valomit.

3-ik 10 kötetes regénycsoport címei:

- Abonyi Árpád: A fehér asszony.
 Kövér Ilma: Révész Magda.
 Darwin Károly: Harcz a természetben I.
 Verne Gyula: "Öle sorsjegye."
 Nógrádi László: Katóka.
 Barna J.: Játékok könyve.
 Verne Gyula: A dunai hajós.
 Prém József: Idegen szavak szótára.
 Rexa Dező: Egy nemes család története

Mutatványt díjtalanul küldünk.
 Az előfizetést Osszeg A. Bazar kiadóhivatalához küldendő.
 Budapest, VII., Dohány-utca 16. szám.

Hol vásároljunk?

Porcellán-háznál

Bpest Baross-tér 4.

Aram béművelés ócsók

Legújabb vásárlók: porcellán lámpa, romantikus edény, egyes konyhaberendezések, mennyezeti kályga, nasszándók. Minden vidék megrendelések jogában áll az árú kicsomagolni és nem teljes eseten saját költségére visszaküldeni.

Étkezőkészlet 6 személyre, rokokó, finom porcellán, csak	3.50
Étkezőkészlet 6 személyre, teljesen modern fazon, festve és aranyozással	6.50
Étkezőkészlet teljesen 6 személyre, rokokó-stílus, díszes festés, elsőrendű minőség	7.50
Étkezőkészlet 6 személyre, rendkívül díszes rokokó-stílus, pecsenyétál, elegáns festéssel	10.-

Legolcsóbb és legnagyobb választék csak 12 személyes étkező-készletekben díszesen festve, dusan aranyozott rokokó-fazon kétszer égetve, finom minőségű porcellán árai

2 ovál levestál	2 mártás aljs	25 FORINT
2 nagy pecsenyétál	2 nagykanál	
2 kis pecsenyétál	2 kiskanál	
2 nagy tésztátál	2 sótarló	
2 kis tésztátál	12 mély tányér	
2 főzeléktál	38 lapos tányér	
2 salátátál	12 kis tányér	
2 mártástál		

Azonkívül vannak készletek egészen 100 forintig.

Étkező 12 személyre, rokokó-stílus, kisebb összeállítás, 42 db., díszes festéssel + beégetve	12.50
Tea vagy kávékészlet festve és beégetett aranyozással, rokokó-stílus	3.25
Tea vagy kávékészlet, díszes és beégetett, dús aranyozással, rokokó-stílus szép festéssel	4.-
6 személyes likorkészlet, festett és beégetett aranyozással	7.75
6 személyes boros-, sörös-, vagy vizes készlet festett és beégetett aranyozással	1.75
1 tejes angol díszes, nagy, valódi majolika mosdókészlet	4.50
Porcellán-tányérok, tiszta fehér, mély, lapos	3 és 5
Vizes vagy boros pohár	5 és 1.50
1 asztali lámpa ernyővel, díszes	1.50

6 személyes finom üvegkészlet vért, elegáns mintával

6 vizes pohár	6 pezsgős pohár	6.50 kr
6 boros pohár	1 vizes kanecso	
6 likörös pohár	1 boros butella	
6 sörös pohár	1 likör-üveg	

1 románczozott kávédaráló csak
 Vidékre legyen láda, csomagolás, vasúthoz szállítva.

Takács Ferencz
 Budapest, VIII., Baross-tér 4.
 Rákóczi-ut végén.

Egy értékes könyvet teljesen ingyen

és azonfelül bérmentve, zárt borítékban kap mindenki, a ki-hozzánk fordul. Ezt az ajándékot csak azért hozzuk, hogy a szenvedő emberiséget a villamos gyógymodnak áldásos hatására figyelmessé tegyük. Sok beteg még nem tudja, hogy általános ideggyengeség, reumatizmus, neuralgiák, ideges emésztési zavarok, álmatlanság, főfájás, mindenféle gyengeségi állapotok és sok női betegség ellen az egyenletes galvánáram kitűnő eredménnyel alkalmazható. A könyv, melyet mindenkinek

ingyen és bérmentve

zárt borítékban, minden kötelezettség nélkül küldünk, nem árjegyzők, hanem tudományos értekezés, könnyen érthető, népszerű nyelven megírva, tehát mindenki részére hozzáférhető.

Elektro-Vitalizer orv. rend.-intézet
 Bpest, Károly-körút 2., félem. 10/H.
 Rendelő órák: hétköznapokon 10-11-ig és 3-6-ig, vasár- és ünnepnapokon 11-1-ig.

Szelvény egy ingyen könyvre.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rend.-intézet
 Budapest, IV., Károly-körút 2. félem. 10/H.
 Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyógyászati” szülő művet.

Név
 Cím

Nők részére külön női értekezés.

VETKEZIK

Önmaga ellen minden nemi betegségben vagy nemi gyengeségben szenvedő, ha nem olvassa el Dr. GARAI hírneves szakorvos

Hasznos tanácsadó
 minden férfi és női nemi betegségben

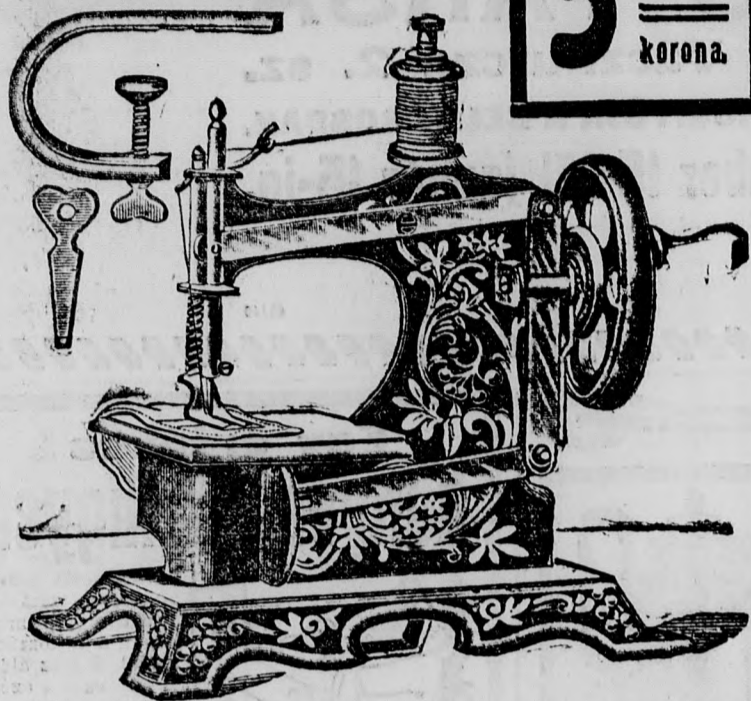
ozimú számos ábrával ellátott könyvet, mely az összes férfi és női nemi betegségek leírását, okait és gyógyítását tárgyalja népszerű előadásban. A könyv ára 2 korona, mely összeg 10 filléres levélbélygekben is beküldhető. Zárt borítékban bérmentve küldi a szerző:

Dr. GARAI,
 Budapest, Andrassy-ut 24.
 Rendel. hűgysszeri, bőr és nemi betegségek deléltől 10-től délután 4-ig és este 7-8-ig.

Rendkívül kedves
Karácsonyi ajándéktárgy

GYERMEK-
VARRÓGÉP

3 50
korona.

Kitűnő acélszerkezettel, remek színes zománcfestéssel, hajtókerékkel és asztalhoz szorítható csavarral. Legkisebb gyermekek által is könnyen kezelhető. Egyöntetű szép öltéssel kitűnően varr. Kisebb háztartási munkálatokra, valamint zsebkendők szegélyezésére igen alkalmas. Tartósságáért és kitűnő működéséért jótállás adatik. **Ára 3 korona 50 fillér.**

Képes nagy árjegyzék az összes létező áruokról ingyen és bérmentve.
PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 38/10.

Legújabb rendszerű

hangverseny-gramofonok
óriási választékban

kaphatók a minőségért elvállalt teljes szavatosság mellett

csekély havi részletfizetésre.

Legújabb kimerítő hangszer- és lemezjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Elek és Társa BUDAPEST IV. ker., Károly-körút 10. sz.

1909/5586. számhoz.

Fürdőbérbeadási hirdetmény.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező Koronahegy fürdőtelep összes szállóival (20 szoba) és melléképületeivel, valamint a Dunajec partján levő Magyar csárda és végül a Vörösklastrom melletti kocsma 1910. január 1-től kezdődőleg 1912. december hó végéig

nyilvános versenytárgyalás utján

bérbe fog adatni.

Az árverés 1909. év december 29-én d. e. 10 órakor a tátrai m. kir. erdőgazdálkodás irodájában Felkán fog megtartatni.

A szállodák és konyha teljesen felszerelve fognak a bérlőnek átadatni, csupán a konyha és étteremhez tartozó üveg- és porcellánemű, továbbá asztalteríték és kendők s evőeszköz lesznek bérlő által beszerzendők. Évi hasznóbérlő a kiképzési ár 1500 azaz Egyezeröttszáz korona.

Árverezők tartoznak a kiképzési ár 10%-át azaz 150 koronát bánatpénzül készpénzben lefizetni.

150 kor. bánatpénzzel terhelt írásbeli zárt ajánlatok szintén elfogadhatnak, melyek lepecsételve, kellő felírással ellátandók.

Az árverési és szerződési feltételek a tátrai m. kir. erdőgazdálkodásnál Felkán és a koronahegyi m. kir. védkerületi erdőőrnél megtekinthetők. Utóajánlatok el nem fogadhatnak.

Liptó-Ujvárt, 1909. évi december hó 9-én.

M. kir. főerdőhivatal.

Ó csász és Apost. kir. Felsegének Legfelsőbb elhatározása folytán

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXVII. csász. kir. államsorsjáték.

Ez az Ausztriában egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 514.800 korona összegben 14.390 készpénz nyere pénzt tartalmaz.

A főnyeremény 200.000 korona.

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövődék kezelszolgálatának feladata. A húzások visszavonhatatlanul 1909. december 16-án fog megtartatni. Egy sor-jegynek ára 4 korona. A sorsjegyek Bécsben a cs. z. és kir. állam sorsjátékok osztályánál, III., Vorderer Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtésben, dönánytársaságokban, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjeggyűjtők részére ingyen adtatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét. A csász. kir. lottó jövődéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB RIRNEVÜ ORAÚZLETE.

Alapított 1847

Brausweller János

Szegeden a k. kir. királyi udvari órák, ékszerek és műtárgyak restaurálására és javítására

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Invitások postai úton elküldhetők.

BERLINI VICTORIA

Általános biztosító részvénytársaság. Alapított 1853.

Biztosítási állomány 1908. december 31-én: K. 1.903.687.094
Összes vagyon 1908. december 31-én: K. 812.003.231
Bevétel az 1908. évben: K. 175.701.447
Nyereség az 1908. évben: K. 35.639.619

Különös előnyök:

Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után semmiféle szigorban nem támadható meg.

Paraj vagy ongyilkosság: Az első évben a teljes díjtartalék, annak a haláláig pedig az egész biztosítási összeg fizetett ki halál esetében.

Világ kötvény: A biztosított minden külön pótlékozás nélkül kezdettől fogva tartozkodhat és utazhat az egész földön.

A biztosítás megszűnésének kizárása: Három évi fennállás után a biztosítás nem válhat érvénytelenné.

Legmagasabb költségek és visszaváltási érték: 3 évi fennállás után.

Megszűnt biztosítók érvénybe helyezésétől 6 hónapra belül orvosi vizsgálat nélkül.

Háború biztosítás teljesen költségmentes a teljes biztosítási összeg érvényesítésével.

Nyereségprézsesedés: A tiszta nyereség 80%-a biztosítottaknak szavatoltatik.

Az 1908. üzletévre 38.014.808 korona utaltott át a biztosítottaknak mint nyereségrészesedés. Már 1878. óta az összes díjbevételek 3%-val emelkedő osztalék fizetett ki.

Példa: 10.000 koronás elérés és halál esetére szóló biztosítás 20 évi időtartamra egy 80 éves egyének csupán 684 koronájába kerül.

Rövid, világos biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. **Ügyes képviselőket alkalmazunk.**

Igazgatóság Magyarország és a Kelet részére:

Budapest, V., Széchenyi-utca 1. szám.

ELSŐ
VIII., N
Első

Legu
Hastáncz,
Ágyász, to

Óriási választék karácsonyi ajándék és játékszerekben olcsóért!

Olcsóság! Olcsóság! Ez aztán az olcsó!

43 cm. öltözött baba cipő és harisnyával 1 frt.
Fatestrézi francia baba, selyem hajjal 40 cm.
90 kr., 50 cm. 115 frt.
Iskola hegedű valódi hurrál 1 frt.
Babakos 50 kr.-tól 3 frt.
Hintáló 3-4 éves gyermeknek 1 frt 50 kr.
Laterna magica 6 képpel 1 frt.
Sines vasut óraszerkezettel 1 frt.
Richter féle köpítő, 3. szám 1 frt.

Öltözött francia baba 50 krajczár.
Magától szaladó vasut 50 krajczár.
Gyermek játékhedű 50 krajczár.
Óriási dob pléből, verővel 50 krajczár.
Magától szaladó posta automobil 50 krajczár.
Óriási nikkelt trombita kettes hanggal 50 kr.
Nagy doboz czinodény 50 krajczár.
Törhetően maché 10 keréken 50 krajczár.
Fakocsi befogott lóval 50 krajczár.

Veszélytelen amerikai csallóvó 50 krajczár.
Fénykép album verettel 1 frt.
Emlékönyv seiyem plüssből 1 frt.
Levelezőlappak album igen díszes selyem plüssből 1 frt.
Női táskák finom bőrből 1 frt.
Csont domino teljes játék 50 krajczár.
Csont domino teljes játék, nagyobb 1 frt.
Sörös v. boros készlet 6 pohárral dísz. festve 1 frt.

Halló!! 25 krajczáros és 1 koronás játékok nagy választékban külön osztályban vannak.

Továbbá minden létező gyermekjátékok, öltöző és öltöztetlen babák igazán mesés olcsó áron kaphatók.

Egyedül Budapesten! Blerió-repülőgép 50 krajczár!

Aki tehát szépet, jót és olcsót akar karácsonyra venni, legyen az szegény vagy gazdag, munkás vagy iparos az jöjjön! nézzent és vegyen a

VERSENY-BAZÁRBA Budapest, VII., Rákóczi-ut 60. sz.

Vidékre 5 koronán felül utánvétellel. : Árjegyzék a naponta érkező újdonságok miatt nem küldetik.

**LEVÉLPAPIROK
CSALÁDI DOBOZOK**

**KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI
CZÉLSZERŰ ÉS HASZNOS
AJÁNDÉK TÁRGYAK**

**RIGLER JÓZSEF EDE R.T.
BUDAPEST**

V. ERZSÉBET-TÉR 19. IV. EGYETEM-TÉR 5-6.

F O G A K

8 koronától szájpádás nélkül, gyökérel-távolítás fájdalommentes, aranykoronák és tartós fogtömések, foghuzások érzéstelenítéssel. — Vidékek 12 óra alatt kielégítettek. **Égő hasznavehetetlen fogszort hasznavehetővé alakítok.**

Dr. Hegedűs Jakab fogorvos
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44. szám.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

Magyarország legnagyobb cipőraktára

DÓCZI M.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 10.
tulhalmozott raktár miatt

kiárusít 50.000 pár
cipőt minden árban!

Gyermekcipő:	Kor.
Lakk, szürke vagy pesszessinben, 20-25 számig	2.-
NŐI CIPŐ:	Kor.
Szines házcipők prémiummal	3.-
Zergebőr fűzés vagy cugos	7.-
Boxbőr	8.-
Chevreaux	10.-
Posztó bőrrel 7.50, oroszakkal	8.50
FÉRFICIPŐ:	
Amerikai cipők 10., 12., 14.	14.-
Borjuborból fűzés vagy cugos	8.-
Boxbőrbeli, cugos vagy fűzés	9.-
Chevreaux fűzés vagy cugos	10.-
Posztó bőrrel 8.50, oroszakkal	9.50
FÉRFICSIZMA:	
Tiszti-cizma boxbőrbeli	25.-
Bogariabőrbeli, erős talppal	20.-
Halinából, minőség szerint	13.-

Vidéki megrendelések a leggyelmesebben eszközöltetnek
20 koronától feljebb bérmentve.
Meg nem felelőt kicserélek.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ÁGY és ÁGY BETÉTEK

Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint

részletfizetésre

is kapható.

Pfeffermann Imre utóda
GYÁRÁBÓL
Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz.
Arjegyzéket bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küld.

60-65 vaságyak minden kivitelben.

Betörő-ágyak.

Fodrenyos kocisták minden méretben.

Összevasható vaságyak legjobb minőségben.

Betörny-ágybetétek bármely nagyságban.

És lettek, Jaulonszinek és nádroletták minden méretben kaphatók.

ELSŐ MAGYAR HANGLEMEZGYÁR R.-T.

Gyár: **BUDAPEST** Vezérképviselő: **VII., Rákóczi-ut 40.**
VIII., Nap-utca 29.

Elsőrendű gyártmány! Mindenütt kapható!

Karácsonyi felvételek:
kitűnő cigány, zenekar, opera, operett, férfi és női ének, carabédalok, valamint új zsidó, szerb, román, tót, orosz és jargon felvételek.

Legujabb kitűnően sikerült újdonságok:
Hastáncz, Honi baj, Csömpdal, Mikor a pezgő a jégén hül, Rácsos kapu rácsos ablak, éjjeli ügyész, továbbá Ferenczy Károly, Pintér Imre, Sajó Géza, Parlagi Kornélia, Papp Jancsi, Gündör Aurel stb. közkedvelt műsorszámok.

Ne vegyünk idegen iparczikket, ha jobb a hazai.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
Eszközök és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6-C.

Nevelőnőket,
gyermeknevelőnőket, bonokat és óratantónőket minden nemzetiségűt ajánlunk es lelkiismeretesen elhelyez Paragó Francziska, ezelőtt Schlessinger S. Váci-körút 64. II. 15.

Pergettett
csomagemész 5 kilós postabőndőben 6 kor. 50 fillér. Nemes István mérésznel, Jász-szentandrás. 5845

Vasbutor.
Részgy 36 ft, gyermekágy 11, összecukható vaságy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, rézgarnis 2.50. Összecukható tábori ágy aczélsodronnyal 8.—, sodronnyonát kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Bieker Gy. Gyára Holló-utca 3/B. Telefon 22-66. 26975

Káposztát,
kemény, nagyfejűeket métermázsánként 10 korona; házilag főzött baracklekvárnak, különleges birsalma-sajtjának kilóját K 2.40, mézdedes szilvalekvárnak K 1.20, téli almát mézsánnként 36 kor., postakosarankint K 2.60 szállít Szabó Csongrádról.

Zöldbab,
eczetbe savanyított paprika, egész és vagdalt ugorka, savanyított káposzta hasábbal postakosarankint 2 és 3 korona, papírhéjú nagy dió K 3.60. Gyümölcskivétel Csongrád.

Fajborokat
lefejítve, kölesbőrdőben hektoliterenkint 36 koronáért, kisüsten főzött hamisítatlan barack-konyak 5 kilós demyonnal 16 kor. Gyümölcskivétel Csongrád.

Csemegeszőlő
(Chasselas) postakosarankint K. 3.40. Pírosbőrű Jaffa-narancs, citrom, tíri maroni, datolya, füge, mogyoró, mazsola, birsalmasajt vegyesen postakosarankint K. 2.60. Szabó Csongrádról. 28149

Rizike gomba
gomba, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcszok, szörpök, szépségi csemegékről kérjen árjegyzéket. Felkai konzervgyár, Barta József Felka, Szepesm. 28006

Csemegeszőlőt
legnemesebb téli fajokban muskotálylival 5 kilót 4 koronáért, remekszép finom almát vagy körtét 3 koronáért, vékonyhéjú diót vagy óriás birsét 2 1/2 koronáért, óriás gesztenyét vagy lédús citromot 2 koronáért szállít Müller L. gyümölcskivétel Kiskunhalas. 28090

Réz és vasbutor
a legolcsóbb gyári árban, részgy 30 ft. Gyermekágy 10 ft. Angol vaságy aczel scironnyal 30 ft. Összecukható vaságy 3 matraczal 8.25 legjobban minőségben kapható Weisz J. Bpest. Andrassy-ut 77., bejárat a Rózsa-utca) Árjegyzék ingyen. 27980

Réthy-
név látható a valódi pemotefü cukorka minden egyes darabkáján.

Pótvizsgálóra,
javítóra, póterettségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Száznél Tantolyam” Garay-u. 5. II. 12/a.

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyetek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-u. E. 46.

Kocsiarucarnok
VII., Rákóczi-ut 72. sz. Magyarországi legnagyobb kocsi raktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

Rekord hangversenyemezek legjobbak a világon!
25 cm. mindkét oldalán bejárva db K 8.— 12 db vásárlással K 2.50.— Grammofonok K 25.—, 35.—, 50.—, 300.— Fon grafok Lyra K 7.—, Fonograf hangerek K 1.50.— csak stánnyal! SCHMUTZER FÉSTVÉREK gramfon és hanglemez nagyraktárban Budapest, 44. szent-körút 26/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ROSSUTH LAJOS ARC-RÉPE

berakott fából kidolgozva művészi kivitelben, elefant csont mintával izlésesen díszített valódi ébenfakereettel, 75 cm. magas és 60 cm. széles nagyságban **300K-értazonnal eladó**
Ezt a remek művet egy Ausztráliából visszatért magyar ember készítette Kossuth Lajos legutolsó fényképfelvétele után. A tisztán, válogatott szines falapokból kirakott kép életű másolata az eredetinek, melynek összeállításán és díszítésén hat hónapnál tovább dolgozott a művész. Ez az egyedülálló, pompásan sikerült mű 600 koronára van értékelve és kiállítva. Bővebbet: VII. ker., Erzsébet-körút 50. I. 3.

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai orvópára. Soványak tartós, szép teit testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Vérszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknek nélkülözhetetlen tápszer. Kiténtve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Készülő levelek minden országból. Dobozonként 1 ft 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

Gyümölcseledás.
szállítok finom fajú almát 500 drb. piros alma K 10.— 1000 „ „ alma K 18.— 500 „ róza alma K 17.— 500 „ gyöngy „ K 17.— 500 „ masánszky „ K 16.— 500 „ boralma „ K 19.— 500 „ Ranet alma K 20.— 500 „ arany Ranet K 22.— 50 kg. únomalma K 16.— 100 „ „ K 31.— 50 „ „ Ranet alma K 20.— 100 „ „ K 39.— 100 „ körte „ K 7.— 100 „ császárkörte K 8.50 100 „ vajkörte „ K 10.— Csomagolás ingyen. Utánvét. Friedman Mihály Győr

Pénzelőleget.
Telefon 149-99. Butorra zongorára varrógép kereskedelmi árakra, melyek bizományba beraktározatnak. Régi Tauber cég csak Baross-ter 17. sz.

Zálogcédulet,
brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszer és régiéket veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.—

10 frt
havi részletfizetésre a legjobb **zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt**
ugyanoly árért, mintha készpénzért venné, kizárólag csak **REMÉNYI MINÁLY** elsőrangú nagy hangszerelő Budapest, Király-utca 58. Árjegyzék és prospectus díjtalan.

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Kézpenziöléssel beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszert raktárba csekély díjazásért értékesítéssel céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Gőzka ánok.
1 drb Kornwall-kazán 97 m² tüzfűtlet, 6 1/2 atm.; 1 drb Kornwall-kazán 48 m² tüzfűtlet, 6 atm.; 1 drb Kornwall-kazán 41 m² tüzfűtlet, 7 atm.; 1 drb Kornwall-kazán 31 m² tüzfűtlet, 6 atm.; 1 drb Kornwall-kazán 27 m² tüzfűtlet, 6 atm.; 1 drb Fairbairn-kazán 173 m² tüzfűtlet, 7 atm.; 1 drb Tischbein-kazán, 166 m² tüzfűtlet, 10 atm.; 3 drb csőveskazan, 4 75 m² tüzfűtlet, 11 atm.; 1 drb csőveskazan 66 m² tüzfűtlet, 6 1/2 atm.; 1 drb csőveskazan 33 m² tüzfűtlet, 8 atm.; 1 darab csőveskazan álló, 13 m² tüzfűtlet, 7 atm.; 1 drb Bouilleur-kazán 23 m² tüzfűtlet, 5 atm.; továbbá több kisebb és nagyobb kazán olcsón kapható; Abeles Emilnél, Budapest, V., Váci-ut 14. Telefon 24-41. és 98-32. 30618

Légszész és villamos csillárok
legelőnyösebben szerezhették be **Kulcsár Sándor** bronzár- és csillárgyárában, Budapest, VI. ker., Dessozffy-u. 9-11.

Téli almát
100 kilót 30 és 36 koronáért ingyen csomagolással bérmentlenül szállít utánvét nélkül **Dabsek Peter** Felsőb. nya. 5848

600 hektoliter
saját termései Budaörs-vidéki finom hegyi bor eladó **Balogh Gyula** szálló-gazdaságában Balaton-Bony. 50 literen felül mennyiséget kölcsönbördőben is szállít utánvét nélkül. Árjegyzék ingyen.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. A Országos Magyar Gyorsíró-Egyo illet hivatalos tanfolyama. Alapította **Marsov. Is Ivan 1863-ban.** Biztosállás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabeisberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépezékek től s más hirdetésűktől utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

Zálogcédulet
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét ki fizetem. 736
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Singer Jakab
ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27093

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol börgarnitúrák eladása s vétele **Wechsler Károlyné** VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-utca sarok. 267

VALÓDI FRANCZIA GUMMIÉS HALHÓLYAGOK
füge 1,75, 2,3, 3,0 K.ig. 3 db. kis. átl. átl. átl. átl. K.ig. **STERYL**
körny. védett legfinomabb GUMMI-KÜLÖNLEGESSEG csak cséggel kapható **NEUMAYER LIPÓT** BUDAPEST VI. VÁCI-KÖRÚT 13. ÁRUÉRTÉKELŐ

Sztraka Menthol-
fogszappannának nem kell nagyhang, drága reklám, finom íze s kitűnő fogtisztító hatása folytán terjed az magától is. Ara gyógytárakban 1 korona. 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész, Mohol/10.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1886-ban.

Pénzt rögtön
butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiséreikbe bizományba beraktározza **Tauber** VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 24-33.

Amerikai porcellán
pouder. Az eredeti doboz tetején „Yes” szócska áll. Kapható: Magyarországon mindenütt. Budapest. Kecskeméti-utca 8. szám. Rákóczi-ut 9. szám.

Zálogcédulet
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét ki fizetem. 736
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Mielőtt **gramfont** vásárol, kérje a világhírű **THEROYAL** beszélgépek legújabb árjegyzékét. Ezen gépeket egy évi jótállással szigorúan az eredeti nagy brit gyári áron és minden árfelemlés nélkül, havi 6-10 korona részletfizetéssel szállítjuk, a vidékre is barhová. Gramfontok 24 koronától feljebb. Kétoldali nagy lemezek 3 kor. és 4 kor. 50 fill.

LÁNG JAKAB és FIA
gramfont-nagykereskedők Budapest, Jozsef-körút 41. Fióküzleteink: VIII., Baross-ter 4. és Budán, II., Margit-körút 6. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-, nri szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SANDOR és Társa** Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. szám, ezelőtt Gyár utca. Telefon 14-09.

Modern transzmissziószerek, és pedig: szíjkerekek, egy- és kétrésziétek, modern, könynyű modellek szorint, csapágyak és pedig álló-, függő és fali-csapágyak, gyűrűs kenésziétek, és Sellers-félek transzmisszió-tengelyek, kuplungok, kötélkerekek, fogaskerekek, a legkönynyebb és legprecízebb kivitelben, mielőbbi szállításra olcsón kaphatók Abeles Emilnél, Budapest V., Váci-ut 14. Telefon 24-1. és 98-32. 30618

237 kg-os sinek, összekötő anyaggal, ugy szintén normális vasuti sinek is, építési és vádnyüzélokra, továbbá szivattyúk, gőz- és szíjhajásra tartányok, kutak, építési szivattyúk, diaphragmaszivattyúk, Omnia-szivattyúk, állványkapcsok, bányakocsik, távirdahuzal, daruk, amerikanerek, géterek, stb., használtak, de nagyon jó állapotban, olcsón kaphatók: Abeles Emilnél, Budapest, V. ker., Váci-ut 14. Telefon 24-41 és 98-32. 30618

60 fillért
akár bélyegben is, ha küld az alantú címre, megkapja **Tábori Róbertnének**

Egy igazi anyaszellemi hatyateka
— című kis művét. — **Lengyel Ödön** Bpest, VI., Andrassy-ut 27.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3. félemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, nrasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrák és szalonbutorok, keleti — szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13.

Ne kínozd az állatot!
Állattulajdonosok, vadászok, közséji bírák, esendőrök és rendőröknek fontos tudnivaló

ÁLLATVEDŐK TÖRVÉNYKÖNYVE
Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. Az Országos Állatvédő Egyesület megbízásából írta **K. NAGY SÁNDOR.** Negyedik bővített kiadás. Ára 2 kor. Kapható: **LAMPÉL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. nál Budapest, VI. Andrassy-ut 21. valamint minden könyvkereskedésben.

Utolsó Szakmári kastélyból sirboltba. Legelő másodikna városi renbéli öreg a főnemes szövetneklkontössel. lovon vitt felé fordítván a megszegezette ember iltvetett karó Magák két becsüvörösbe övétnekl. özvegy, és uri, fő és Lassa ten. Nem láb. Hány, sőt az utavagy kivamugy apris oldalt a éppen nem Egyke nyeste üdilyenkor, a utjára kísé Maga sirt egyre, milyen szazégn rult be. No a nap. Jobb évre, száza parányok lödött volna cseréli a v. És hód. Oda i Fekete sz és délszak. A küs vasok leugnyek fogtjóságokat zott. De helyezkedt. A pap felette. A keltek, mar fejenél tar. Az as ismét föle helyére a ban mellé türkizes a nepi lövés mind a lo. Csata halállal Nem egy val. Éles áztatta! N mint magtét, hej passzony, Nem egy fekete gy az édes Még látszott,

AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

HETI MELLÉKLETE AZ „EGYETÉRTÉS“-NEK

Győzelem.

Irtá: *Ujfalussy Amadil.*

Utolsó útjára vitték tekintetes s nemes Szakmári Péter uramat. A gyászlobogós ősi kastélyból a kert alján meghuzódó czimeres sirboltba.

Legelőül ment két török sipos és dobos, másodiknak meg a szolgálja meg a közönséges városi rend és a köznemesség. Majd a tanácsbeli öreg emberek, a bírák, diákok, pátérek, a főnemesség meg az úri rend ketten-ketten szövétnekkel. Most következett a lova veres köntössel. És senki sem ült rajta. Egy másik lovon vitték a harczi lobogóját, hegyével föld felé fordítva. Továbbá aranyszerszámó paripán a megye zászlóját, hasonlóképpen földnek szegezve. A harmadik díszített jászágón egy ember ült buzogánnyal kezében s nyakába vetett karddal.

Magát a testet négy szolgabíró és más két becsületes ember cipelte. Kétfelől tőle vörösbe öltöztetett legény haladt ismét szövétnekkel. Azután jöttek a siralmas felek, az özvegy, az elhunyt árvája, Zsuzska és a többi úri, fő és nemes asszonyok szép rendben.

Lassan hömpölygött tova az áradat a ker- ten. Nem egy virágszálat tört ketté gondtalan láb. Hány, de hány bársonyos szirmot taposott az út kavicsa alá! A szörnyű búbanatban, avagy kíváncsiságban ugyan ki nézte volna amugy apróra, hová is lép? De meg özönlött is oldalt a menettől a szabadjára eresztett és éppen nem szertartásosan lépkedő nép.

Egykettőre vége is volt az avatott kezek nyeste üdezöld pázsitnak is. Ugyan ki bánta ilyenkor, amikor a várkastély urát kellett utolsó útjára kísérni?

Maga az özvegy föl sem tekintett. Csak sirt egyre, mint a záporosó. Hát még a Zsuzska milyen szaporán hullatta bogárszemé könnyét!

Az ég ellenben mosolyos volt. Nem borult be. Nem vont maga elé szintelen kárpitot a nap. Jobban se kellett, úgy sütött. Évről-évre, századokról-századokra látja az emberparányok közönséges elmúlását, mit is törődött volna hát vele, hogy Szakmári uram meg- eszeréli a várkastélyt a sirbolttal?

És hömpölygött tova a lassu menet.

Oda is érték a czimeres pihenőhelyhez. Fekete szövöttek kívül-belől falához és délszaki növények fitogtatták hideg bájaikat.

A küszöb előtt letették a koporsót. A lovasok leugráltak és a vörösbe öltöztetett legé- nyek fogták meg a díszesen szerszámozott jászágókat. Akit illetett, a test mellé sorako- zott. De elsőbben is a keseredett asszonyok helyezkedtek el körülötte.

A pap aztán még egyszer imát mondott felette. A diákok teli torokból halotti dalt éne- keltek, mialatt a vármegye zászlóját a halott fejénél tartották.

Az asszonyok sirtak még egy sort, majd ismét fölemelték az érckoporsót. Bevitték illó helyére a neki szánt fülkébe. S amely pillanat- ban melléje helyezték lobogóját, vörös kövel, türkizes arany boglással díszített kardját, ün- nepi lövés dördült el, mind a muskatérosok, mind a lovasok három lövést tettek.

Csatában esett el Szakmári uram. Hős halállal mult ki a hazáért. Vitéz kurucz volt. Nem egy harcban volt legelőül, lelkesítő zászló- val. Éles pengéjű kardját de sok labanczvér áztatta! Nem kímélte az ellenséget épp úgy, mint magát nem. Egyremásra koczkáztatta éle- tét, hej pedig de drága volt neki a Borbála asszony, a szépséges hitese feleség szeméért. Nem egy szívesen mondott is le a tündöklő fekete gyémántok zavartalan élvezéséről, csakis az édes haza érdeke birta rá.

Még a végrendeletén is ugyancsak meg- látszott, mennyire szerette azt az asszonyt.

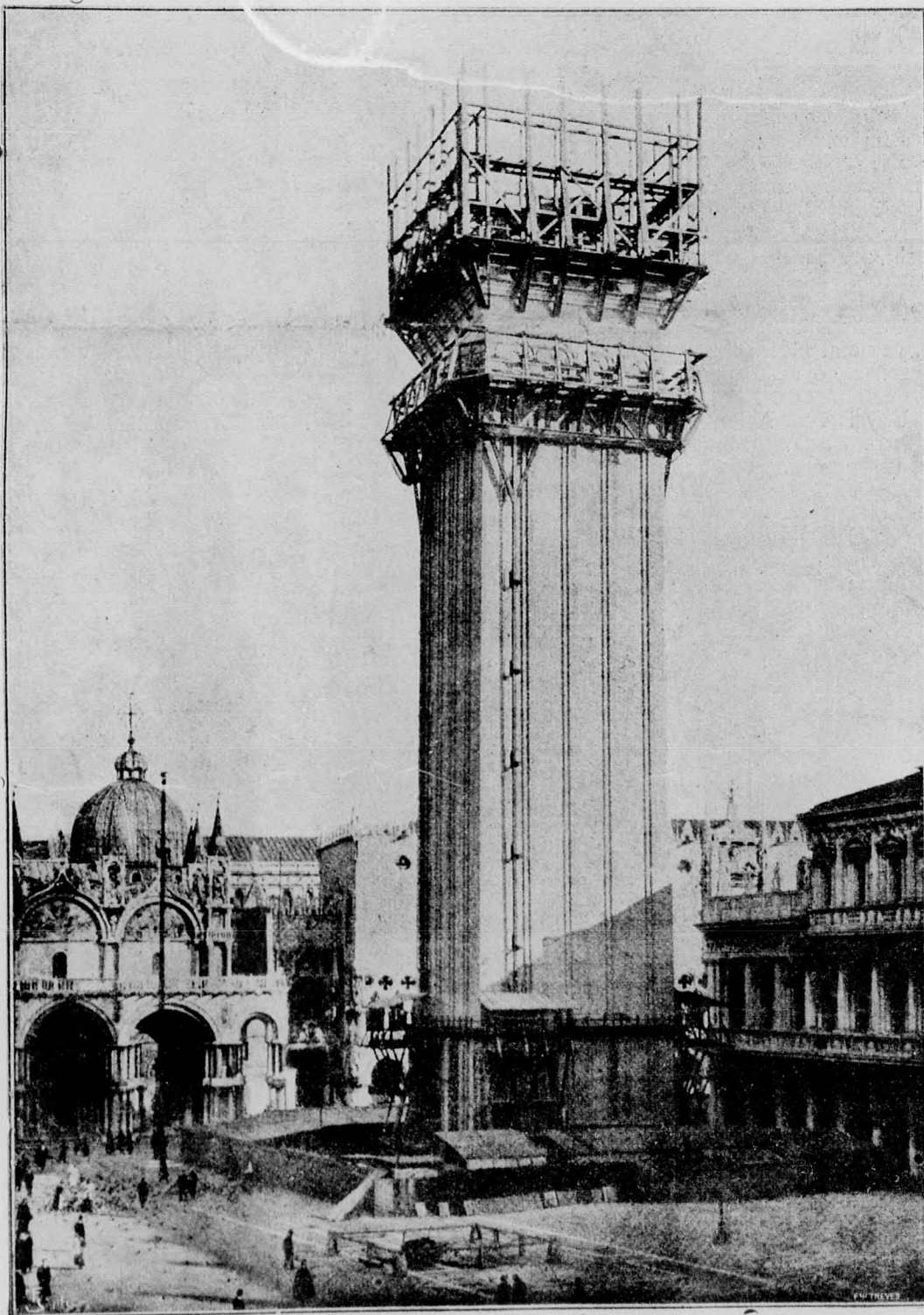
Mikor bevezeték annak rendje és módja szerint az ő teremtő, megváltó és üdvözítő Istenének ajánlotta benne lelkét, sok szóval, bőszéges magyarázattal, szokásos körülírással rengeteg vagyonát azonmód csorbítatlanul mind ráhagyta. «Ennek nagyobb erősségére és bizonyosságára adom kezem írásával és pe- csétemmel ellátott ezen levelemet» volt a vég- szó. Csak aztán irta még oda, hogy felesége halála után Zsuzska leányát illeti meg a sok birtok, arany és ezüst, jászágófele.

A vér törvénye szerint szerette azt a kis fogyatékos, éppen nem szép leánykát is, de mi türes-tagadás benne, korántsen úgy, mintha fiu lett volna. Sőt voltak talán perczei, amikor haragudott is reá, hogy nem annak született. Mintha az az ártatlan jóságos teremtés tehe- tett volna róla, hogy oda vitte az a gonosz gölya, ahova nem kellett.

Meg is érezte ám Zsuzska, hogy olykor

sanda szemmel nézik s olyan féltéken meg- huzta magát, mint a keselyűtől rettegő galamb. Annál jobban esett aztán neki, amikor Szak- mári uram elő-elővette jobbik esztét és gyön- géden megsimogatta a vastag fonatos, fénylő haját. Csak úgy áradozott olyankor a boldog- ságtól. Csupa színmelegség volt szíve, amit többnyire palástolnia kellett, nehogy terhére legyen vele szüleinek vagy bárkinek is. Mennyi elrejtett igazgyöngy érzélem is hevert benne parlagon!

Csakhogy mikor nagyleánysorba került, akadt ám magvetője. Valami ünnepség alkalmával bevetődött a várkastélyba — amely a város végén büszkélkedett, angol izlésre gon- dozott terjedelmes kert közepén — a mézes beszédű, nyalka Bodrogh Endre. Afféle sze- gény nemes volt, aki csak úgy tengődött- lengődött, de akin úgy állott a magyar dol- mány és mente, mint valódi főúron. Úgyes

A velencei Campanile,

amely néhány év előtt összedült, most újraépült. Képiünk a kész toronyépitményt mutatja, amelyről csak a tető hiányzik.

ember is volt ám a talpán. Ugy tudott az asszony népség körül sürgölődni, hogy megannyinak megnyerte kezét.

A legtermékenyebb talajra azonban a Zsuzskánál talált a sok szép szapora szó. Nem egyszer beszélgettek aztán együtt a kertben tükös bujkálásban. Merész volt Endre, nem félt a tilosban járni.

Es egykettőre czélt is ért. Oda ígerte neki a kezét Zsuzska.

Holdvilágos fehér est volt, amikor eljegyezték egymást. De a falevelek nem édes nászdalt suttogtak, hanem mintha gunyosan kacagtak volna az Endre forró esküin.

Zsuzska nem birt titkával. Már másnap elujságolta anyjának mátkaságát. Éppen a tükör előtt állott és igazgatta magára a zöldvirágos atlaszszoknyát, amin két renddel volt az aranycsipke. Még a királyszinnel bélelt lantujját is körülszegte. Fülében meg fehér zománczos és tündöklő rubintól ékes drága ékszer lógott, a függőjén egy-egy nagy gyöngyszemmel.

Az urát várta haza a háborúból Borbála asszony. Annak czifráta magát és csak úgy félvállról szólott oda a leányának, hogy majd megbeszéli a dolgot a hazaérkezéssel, addig ő sem igent, sem nemet nem tud mondani. Aztán homlokon csókolta piruló gyermekét és folytatta a gondos öltözködést.

De nem jött ám haza Szakmári uram. Sem aznap, sem máskor. Jött azonban a futár a halálhírrrel.

Utóbb meghozták a koporsót is a hős porhüvelyével.

Es megvolt a nagy temetés is. Folyt tovább az idő, mint annak előtte s ahogy fog a végtelenségig, mindörökre.

A bánatosok sebe is gyógyulni kezdett. Így kívánta és fogja is mindig a természet bölcs törvénye.

Zsuzskát elküldte az anyja a nénjéhez, hogy kissé szórakozzék a szegény gyermek, ne csak mindig a szomorú házat lássa.

Napsugaras tavaszi napon indult onnan vissza. Öreg, megbízható cseléd kísérte haza a batáron.

A város alatt, közel a kastélyhoz, erdő volt. Ott leszállott s meghagyta egy kocsinak, valamint kísérőjének, hogy csak igyekezzenek haza, ő majd gyalogszerrel teszi meg a jól ismert utat.

Ugy is volt. A fogat előre ment. És egyedül maradt az erdő áhitatot gerjesztő árnyában, neszes csöndjében. Teli tudóval szívta be ózonját. Szinte megittasította az illatos levegő.

S amint lassudan tovahaladt, halk mozgolódásfélét hallott egy bokor irányából. Akaratlanul is megállt. Odanézett, ahonnan az ágesörrenés jött.

Majd elsikoltotta magát örömeiben — anyját pillantotta meg. Éppen azon volt, hogy a nyakába ugrik, beczégetően megszólítja, amikor elhalt ajkán a hang. Endre lépett elő a csalátból s valami sajátságos mohósággal közeledett az anyja felé.

— Megkéstem ugy-e? ... Ne rója föl ... Nem vagyok oka — mentegette magát, majd drága egészsége felől tudakozódott Szakmári-nénak.

Talpig feketében volt az. Ugyanolyan

Lipót belga király,

aki súlyosan megbetegedett. Az orvosok véleménye szerint állapota aggasztó.

szinü gyöngyös atlasz párta volt a fején, fekete zománczos boglárával. A fülében is affajta, de gyémántköves függő volt. Az övében ellenben — Isten bocsáss — piros rózsza tűzelt.

— Késedelmét gonosz néven nem veszem ugyan, de máskor illő pontossággal jelenjen meg asszonyszóra — mosolygott Szakmáriné, feddés volt azonban hangjában.

Zsuzska mozdulni sem mert a bokrok között. Várta a fejleményeket. Ugy érezte, most dől el sorsa. Jókora szívdobogással leste Endre ajkáról a szót. Ugy hitte, most kéri

meg a kezét anyjától. Szörnyen kíváncsi volt rá, hogyan is ejti módját?

A szép asszony is izgatott lehetett. Tépdeste a cserje leveleit. Ő is tudhatta, hogy most valami következik. S még pedig csakugyan vallomás. Az éjsztét szempár úgy csüggyött Endrén, mintha a lelke legmélyére akart volna hatolni, bonczoló, kutató, a legapróbb érzelmét szerzte tagoló tekintettel ...

— Nem először vagyunk itt az erdő meg-hítt árnyában, nem először menekültünk ide a zavartalan magányba az emberek pletykasága elől, ámde sohasem láttam még ilyen szépnek fát-füszálat, vadvirágot, soha olyan gyönyörűnek, különösen ő kegyelmét, mint ma — szölt Endre kenetes lelkesültséggel és megcsókolta a Borbála asszony kezét.

Zsuzska nagyon furcsán kezdte valahogy érezni magát. Anyja ezalatt elvonta Endrétől, de nem valami sietősen, gyűrűs fehér ujjait és nézegette a drága köveken megtörő napsugár szemét kápráztató játékát. Vagy talán azt vizsgálta, hova is esett az a forró csók?

S amint ott állott, egyszerre csak azon vette magát észre, hogy két fiatal erős kar fonódott derekára, az a csók meg, amit gyűrűs ujjaira kapott, odavándorolt ajakára.

Am Borbála asszony nem lökte el magát a leánya kérését, mert hát régen tudta már, hogy nem a Zsuzska keze kell neki, hanem egyenesen az övére áhítozik. Azzal is persze tisztában volt már, hogy ő meg bizony elfelejtette azt a jóságos urát, aki annyira bizott s irig tartó hűségében, érte való örök busulásában, hogy mintegy kárpótlás fejében neki adta kincses vagyonát.

Be is látta Borbála asszony, hogy csuf haládatlanság, amit elkövet, de vére sehogy sem akart még megsavanyodni. Azt is érezte, hogy a leánya iránt éppen nem önfeláldozóan jár el, de ebben az irányban meg akképpen vigasztalta meg magát, hogy egy tizenhat éves gyermek nem is szerethet még illő komolysággal s mit is érne különben vele, ha úgy is volna, mikor Endre meg éppenséggel megszünt érte epekedni?

— Édes, szépséges asszonyom — folytatta Endre a magát — az én életemig igaz, hű szerelemmel való szolgálatomat ajánlom kegyelmednek.

Borbála asszony még kételkedett, nem-e vagyona miatt vágyakozik bírására és mielőtt igent mondott volna, megkérte, esküdjék meg az Atya, Fiu, teljes Szentháromság egy bizony örök Istenre, hogy csakis egyedül magát kívánja hitestársul.

Endre nem volt vallásos. Soha eszébe nem jutott Istennel foglalkozni, mint ahogy egyébbel se törődött tulajdon személyén és érdekein kívül.

Vilma hollandiai királynő és újszülött gyermeke, Juliána hercegnő az apeldorni kastélyban.

Képünk az első fölvetél, amely a hercegnőről készült.

Gróf Zichy János,

akivel a mostani válság folyamán a kormány tárgyalásokat folytatott, hogy a miniszterelnökséget vállalja. A tárgyalások meghiúsultak.

De hogyan láthatta volna ezt együgyű asszonyi szem? Honnan tudhatta volna Borbála asszony, hogy az Istenre esküdni épp annyi neki, mint bármi másra.

Hitt hát szerelmében, szaporán kiejtett esküiben, mint ahogy az igénytelen kis Zsuzska hitt a fehér holdvilágos estéken.

Es vajjon mit csinált ő most ott a sűrű cserjésben?

Az Endre láttán első pillanatra fakadt pünkösdi tüzek hirtelen elhalványodtak arcáról. Csukló térdel, megtört virágként állott ott egy helyben tiprott fűszálakon. Ugy érezte, hogy mindörökre vége az ő boldogságának. Az aranyosolygásos napfény is feketére vált előtte. A csicsergő madárdal meg gyászos halotti éneként csengett fülébe.

De aztán sebtében fölkapta fejét. Kevélyen hátraszegte. Diadalmas elszántsággal kilépett a bokorból — az apja bátorsága kerekedett felül benne — és odament Borbála asszonyhoz.

— Kivánok az Uristentől szerencsés boldog életet asszonyanyámnak és minden kívánsága szerint való sok jókat — szólt tiszta, érczes hangon. Homlokán meg a győzelem sugárzó visszfénye ült.

Azzal sarkon fordult és eltűnt az erdő ölelő árnyában.

A gyerekszobából.

Irta: Deák Gyuláné.

A két kicsi leányka divatlapból kivágott figurákkal játszott. Volt díszes, színes bál ruhás alak, volt egyszerűbb, színtelen, utcai ruhás, — volt kalappal, kalap nélkül, még reformruhában is. Regen gyűjtötték már az üres Kugler-skatulyába.

Ugy látszik, azon veszték össze az előbb, hogy hogyan kezdjék a játékot. De már minden volt minden és Margit, a nagyobbik, így szólt:

— Te leszel a szegény és én a gazdag! Meglátod, jó lesz így is!

A kis kerekfejű, nagy kékszemű Klári nagyon nehezen egyezett bele, hogy ő legyen a szegény, de a négy évvel idősebb Margitka nagyon imponált neki, mert mégis belenyugodott.

Igy hát Margitka kikereste a díszes, kiszínezett képeket, az elegáns ruhás figurákat.

Került azután ki a skatulyából képeskönyvből kivágott asztal, szék, kocsi, mindenféle. Margitka nagy ügyesen szép kis lakást rendezett be, szőnyeget rakott kis szövetdarabokból s leültette dámáit a diványra.

Klárka, a kis göndörfejű, sóvárgó szemmel nézte ezt, mert ő csak a kopott, színtelen képeket kapta, de különben se tudott volna olyan szép szobát berendezni. De az ügyes nagyobb testvérétől jobban félt, mint a mamától s így elrendezte valahogy az ő kopottas figuráit és leküzdve fájdalmát, savanyu arccal szólt:

— Hát tedd el!

Margitka felállította s körülsétáltatta babáit a szobában s beszélt helyettük.

— Igazán, elég csinos a mi palotánk, örülök, hogy megvettük. Ugy-e leányom?

— Ó igen, — felelte vékonyabb hangon aztán a másik helyett a kis öreg, — azt hiszem, a vendégeinknek is fog tetszeni. De hiszen itt az idő, hogy öltözködjünk! Menjünk át az öltözőszobába.

Erre kitépett a Margitka kezével a két papiroshölgy a szobából.

Klárka, az édes kis gyerek, tágra nyitott szemekkel, de nagyon szomorúan nézte ezt a jelenetet és remegő hangon kérdezte:

— Hát én mikor jövök?

— Mindjárt, mindjárt, — felelte a kis Margit és azzal a skatulyából kikeresett díszes bálruhás alakokat s kis lépésekben ugratva azokat vitte a szobába. — Azt hiszem, jó a ruhám, — mondta az egyik baba helyett, — no majd mérgelednek a barátnőim! De már itt is vannak!

És ezzel elővett megint két papiroshölgyet, hogy bevigye őket a szobába.

Ekkor a kicsi Klárka, aki a csodálkozástól és bámulattól pár percze megfedekezett mindenről, síró hangon kérdezte megint:

— Margit, hát én nem jövök?

— De igen, — felelte Margit, — te vagy a házmesterné, kinyitod a kaput és elkiséred a vendégeket a lépcsőig.

Ekkor belépett az egyik hölgy. Klárka sietve elősétáltatta az övét; de hirtelen megállt és ijedten kérdezte:

— Mit mondjak?

— Mondd, hogy «kezeit csókolom» és mást is mondhatsz, de nem illik tulsokat beszélni a házmesternének.

Klárka, a kicsi, hát alázatos hangon mondta:

— Kezeit csókolom, és daczára annak, hogy még sok vendég érkezett, bizony szegénykének semmi más nem jutott eszébe, úgy hogy a végén már a szegény házmesterné nagyon szomorú és sokkal kevésbé apró tipegésekkel jelent meg, hogy elkényszeredve és félig sirva ismétlje: Kezeit csókolom, kezeit csókolom!

Ezalatt a vendégek bent ide-oda sétáltak, dicsérték a lakást, egyik énekelt, a többi ült és hallgatta, majd megint elmentek és Klárka újra elmondhatta az egyforma mondókáját.

Mikor aztán pongyolás alakok jöttek a bál ruhások helyett és másnap reggel lévén, a házmesternének lekiáltottak, hogy fogjon be a kocsi, mert most kocsikázni akarnak. Amire egy kis játékkocsi jelent meg és Margitka babái díszes utcai toalettként elhelyezkedtek a kocsiban, a szegény szürke házmesternét otthagya a küszöbön, akkor Kláriból, az édes kis csacsiból, aki megint nem tudott mást mondani, mint igenis, kezeit csókolom, — ki-tört a zokogás és így kiáltott fel:

— Én nem akarok tovább szegény lenni, én sok babával akarok játszani, az az enyém is, nemcsak a tied! Én nem leszek mindig szegény, hagyjál gazdagnak lenni!

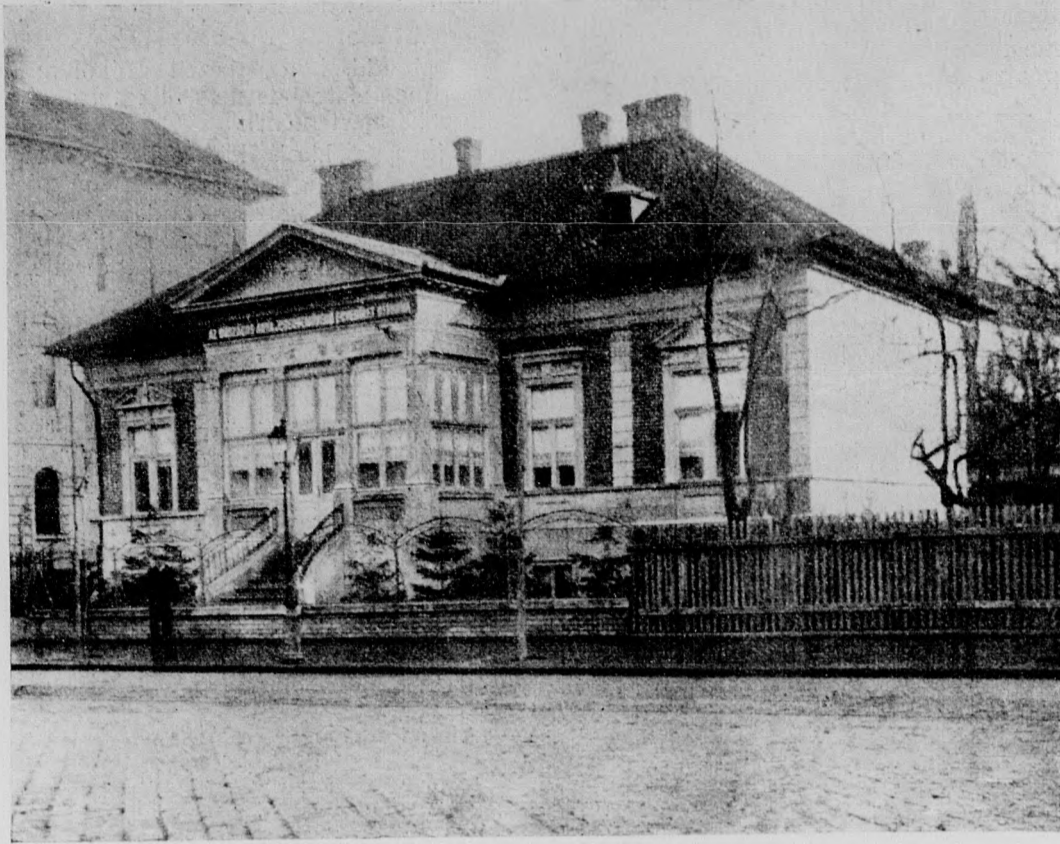
Erre Margit, a kis okos, odaadta azokat a figurákat, amelyekkel ő játszott s cserébe a másikat vette elő és letelepedett a házmesterszoba mellé.

Klárka pedig az arczán végigpotyogó könyek daczára tulboldogan, kipirult arccal foglalta el a szép szobát és elkezdett gondolkodni.

Horváth Elemér,

a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, akit e napokban választottak meg a Budapesti Áru- és Értéktőzsde elnökévé.

Az országos anya- és csecsemő-védő egyesület otthona,
amelyet e napokban avatott föl Lónyai Stefánia grófnő.

Margitka pedig újra rendezte a szegény szobát és várta, hogy Klári kezdje el a játékot. Miután azonban a kicsi igen sokáig gondolkozott, ő kezdte el. Egyik kopottas alakját megszólaltatta:

— Milyen jó kis szoba ez, ugy-e? Olyan gyönyörűen el tudtam benne rendezni a mi régi butorainkat, hogy most nem cserélnék a királylával sem. Nem mint azok a gazdagok, akik soha sincsenek megelégedve. Ugy-e, lányom, láttad, milyen szomorúak most is.

S a másik helyett is beszélt: Bizony, bizony, a szép ruhájuk, meg a drága lakásuk sem tudja boldoggá tenni őket. A szép kis-asszonyt is elhagyta a vőlegénye, mert mégse volt neki elég gazdag. Ugy-e, anyám, engem az én Jancsim nem hagy a faképnél, mert tudja, hogy jól tudok dolgozni a két kezemmel.

Ezalatt az okos és valószínűleg egy szobalánytól ellesett beszéde alatt Margitkának, a kis Klári arczán a legkülönbözőbb érzelmek tükröződtek vissza. Az elején még boldog volt,

hogy a szép szobában «gazdag» lehet, azután érdeklődéssel hallgatta a neki annyira imponáló Margitka beszédjét, majd lassacskán megértette a helyzetet, az arca ijedt lett, aztán szomorú és kétségbeesett. Megenni való volt; amikor a végén kifejezhetetlen megvetéssel mérte végig az előbb annyira becsült gazdagokat és legvégül egészen megértve a helyzetet, vagyis a saját tehetetlenségét: egyszerre leborult a szép szobára a «gazdagjai» mellé — és igazi nagy fájdalommal zokogott, zokogott.

De erre már mi sem állottuk meg, hogy oda ne siessünk és ölünkbe kapva azt az édes kis buta jószágot, összevissza ne csókoljuk a kerek arczocskáját. S amit az életben sokszor, azt éreztük: hogy bámuljuk az életrevalóságot, okosságot, érvényesülést és sajnálkozásunkkal, szimpátiánkkal, szeretetünkkel fordulunk a ki-játszott, hívő, csalódott naivságához.

Jelenet az országos anya- és csecsemő-védő egyesület otthonából.

Dalok utja.

Álomtalan, bús éjszakában
Róttam föl és le a szobát,
Ólomsúlyként emeltem lábam
S valami hajsztolt: csak tovább!

A négy fal között összemértem,
Azt hittem: szabadban megyek.
Mellem zihált, rogyott a térdem,
Elhagytam uj mértföldeket.

Bejártam a kerek világot,
Átszálltam tengerén, hegyén;
Itt természet tárt elem a nábob,
Ott lelkét a milljárd szegény. —

A természet végtelen méhe
Örökdúsan elem hasadt,
Mindent, mi van, kínált cserébe,
Hogy ajkam őt dalolja csak.

Megnyílt a pompák palotája,
Ezernyi ezer dús terem
S megannyi terhes, kincses gálya
Uszott felém a tengeren.

Minden gályán s minden teremben
Egy nagy úr hozta kincseit
És mindannyi megkínált engem:
Add el jövendő verseid!

Bomlott haju, tüzarczu lányok
Jöttek felém ígérve kéjt;
Lábamhoz vetették ruhájok
A róluk csengő rímekért.

Elhamvadt hősök, síri árnyak,
Nagy eszmék és nagy férfiak
Öltöttek újra testet, szárnyat
Egy ihlett költemény miatt.

És mindez elmaradt alattam,
A kincs, a hr, a fény, a báj —
Folyvást csak előbbre haladtam,
Mint meg nem ingott Parzifál.

És kinzó, szörnyü ellentétül
A sok csábító szín után,
Komoly, sötét tömeg jött végül,
Melyben árny és éj volt csupán.

Nem jöttek hizelegve, kérve,
Hogy adjam el nekik dalom;
Hisz' amit kínálhattak érte:
A köny, harag és fájdalom.

Am ez ára nálam a dalnak,
E hármás czél kellett nekem:
Lebirni haragot, fájdalmat
És úr lenni a könyeken!

Rudnyánszky Endre.

Bényey Béla.

Bényey Béla, mikor a «Király dij»-ban elsőnek futott át a czélszalagon, összeroskadt. Barátai, akik győzelmeire büszkébbek voltak, mint saját maga, csak az izgalomtól való elgyengülésnek vették ezt. De ő érezte, hogy nem sokáig tart a dicsőség. Az inai már nem eléggé rugalmasak s a tüdeje sebesebben szedi a levegőt. És arra gondolt, hogy ő már halott ember. Nem prédikációs, kántusos halott. Sokkal több annál. Sport-nyelven mondva: kifutotta magát.

Bényey Béla is, mint annyi sok nagyság, az utca porában kezdte. Az apja vészna, szurtos, fekete ember. Mint afféle gyári munkás. A Külső váczu-uton laktak. A Külső váczu-ut

a rongyosok, betegek kolóniája. Ugy születnek mindezek az emberek. A kikopott óraszerkezetnek adhatnak ugyan új köpenyeget.

És Bényey Béla koplalt, mint a többi gyerek s kirágtá az utcán talált dinnyehéjat. De a váci-uti gyerekek álmái is vannak. Nem puhásak, lomhák. Mindeniknek van egy ideálja. Szinte elérhetetlen magasságban állanak. A bérkocsis, katona és villamos-vezető. Különösen az utóbbinak van sok hive. Estefelé egész karavánok utaznak a villamosok ütközőin. De a kalauz könyörtelen, ha észreveszi. Potyognak a gyerekek, szétfoszlik az álom. Néha csak kis horzsolás, néha betört fej marad utána. Ilyenkor bosszankodik az utazó.

— Pajkos gazemberek — szokta mondani.

Én meg azt, hogy:

— Álmodnak a gyerekek.

Ugy-e különös, de így van.

A nappal, az egyhangubb. Ilyenkor csak futni lehet. Szoborgyártól a Rákospatakig. Kivérzódik a lábuk, de futnak. Nem tudom elképzelni, mi lehet a lelkükben, ami így hajtja őket. És futnának a végtelenségig. A Rákospatak meg áldott víz. A rongyosok vize. Talán azért is olyan vékony folyású. Kimossa a sebüket zöld hulláma. És lentebb, a Duna felé, árnyékosak a fák. Itt szoktak összetalálkozni porosan, fáradtan. Azért ványadt arcuk nem pirul ki sohasem. Talán nincs is vérük. Ki tudja?...

Ilyen futás közben fedezte fel Bényey Bélát egy öreg ur, a «Botond»-klub elnöke. És kiképezette. Tizenhat éves korában nem volt Magyarországon futó, aki legyőzze. Külföldre küldték. Itt is veretlen maradt. Magába bolondított egy csomó asszonyt. Lehet, hogy a «világ bajnok» büszke czime volt a vonzerő. De különben sem volt csunya fiu.

*

Angliában egy záporosós, lucskos versenyen meghült Bényey Béla. Másnap már fel sem tudott kelni.

Áldott a tunya, lomha csendesség. A filiszter-agy olyan lesz, mint a kialudt tüzü gép. De jaj az álmodozóknak. Ilyenkor jönnek a czirádás látások seregei! És a láz pirossága kiüt a homlokon. És őrlődik mindjobban a lélek. Megremegnek a kolduskirályok, gerhes testükről lefoszlik a rongy. Bényey Béla is látott. Egy asszony jött be az ajtón. Fehéren, kacagón. Ekkor már nem mert felnézni. Félt, hogy elriaszítja. Különben így, behunyva szemmel is jól látta. Az asszony gallérján vízcespek csillogtak. A köd elszabadult fiai.

És az asszony leült az ágy szélére. A hidegség, amit magával hozott, meglegyintette Bényey Béla arcát.

— Béla — mondta azután lihegőn — Béla.

A férfi teste megremegett.

Az asszony felkaczagott.

— Ugy-e nem akarsz ismerni.

Nem vagyok a régi. Persze. Sokáig vártam. A leányságom már nem tudtam neked megtartani. A tűz annál lángolóbb. Téged azért nem ért az átok. Te nem vagy az oka. Nem miattad öltem meg. Neked megmondom. Én öltem meg. Gyereket akart. Gyereket, aki hasonlít hozzá. De én utálnám az ő gyerekét. Neked akarom az első. Érted? Csak neked. És a testem. Sohasem volt ily pompázó. De a férfiak gyávák. Gyávák.

Bényey Béla felült ágyában.

*

És mindennap eljött hozzá az örült asszony. Mindig volt új titka, új meséje. A hangja olyan volt, mint egy tulvilági muzsika. Csupa áldott, nagy sejtelenről rezgett. Tartozéka lett neki az asszony. A szeretője. Nemsokára együtt laktak. Az asszony özvegye volt egy földbirtokosnak, aki hirtelen mult ki. Senki sem gyanakodott. Bényey Béla sem hitte.

Az asszony nappal rendszeren nyugodt volt. Esténként jött rá a roham. Ilyenkor az ágy alját fürkészte. Torlókért kiáltott.

És Bényey Béla nem tudott tőle megszabadulni. Gondolta, hogy visszautazik Magyarországra, a tudta nélkül. Nem bírta megtenni. Ritkán is versenyzett. Inkább csak a látszatért. Az asszony meg folyton turbékolni akart.

*

Az angol suffragettek mozgalma.

Egy suffragett London utcáján beszédet intéz a néphez.

Hosszu arcú, vékony fiu lett a gyerekük. Inkább az apjára hasonlított. Az asszony lefogyott a szülésben. De megszépült. Csak a haja lett gyérebb.

Ahogy nőtt a gyerek, Bényey egyre szomorubb lett. Magát látta benne. A külső váci-uti utcagyereket. És az apjára gondolt. A kis szurtos munkásemberre. Meg a pajtásaira. Az asszony nem értette meg.

— Nem szeret — gondolta — s ilyenkor dühöngeni kezdett.

*

Bényey nem bírta magát tovább tartóztatni.

— Versenyre megyek — mondotta az asszonynak — Magyarországra. S az végre is beletörődött.

— Ha nem jön vissza, utána megyek és megölöm — gondolta.

*

Az utolsó versenye után, úgy ahogy volt, esetlen, törődötten hajtotta a Váci-utra. A kocsit itt visszaküldte, ő meg ment, ment a maga útján. Még minden a régi. Csak a fák törzse lett vastagabb, meg a gyárak épültek át jobban. És Bényey Béla itt megállott. Egy villamos jött. Nem az avultsínü, lóvonatból kigyurt alkalmatosság. És felhőrdült a melle.

— A villamos.

Ahogy mellé ért a kocsi, nekirugaszkodott. Most már újra gyerek volt. Nem győzte sokáig. Egy helyen azután összerogyott.

— A villamos, — hörögte egyre — a villamos.

Szél támadt. Befujta porral a kabátját, arcát.

És a porszemek szeretettel tapadtak hozzá.

Laborcán Rezső.

A gyapotujjas.

Irtá: Charles Foley.

Eszembe jutott, hogy Cadion apónak névnapja van és a szegény öreg a borzasztó rossz időben, mikor az eső szakadatlanul zuhog, a tenger nyugtalanul zajlik, rideg otthonában milyen elhagyottnak érezheti magát. Utra keltem tehát a nyomoruságos viskó felé, melynek fedelét a moha és kőrözsa vadon belepte. Az öreg a tüzhely előtt állott és mélyen elgondolkozva élesztgette a tüzet. Köszöntésemet alig hallható, kellemetlen dörmögéssel fogadta. Rátértem tehát mindjárt arra a témára, mely tudomásom szerint rendszeren felvidította:

Angol suffragettek mozgalma.

A tömeg lelkesen tapsol a szónoknőnek.

Wolff Marietta,

Steinheilné volt házvezetőnője, aki a Steinheil-pörben koronatanúként szerepelt és most plakát-ragasztó Párisban.

— Nos, Cadion apó, nevenapjának ünnepe-re kapott-e valami hírt Auberte leányáról?

— Kaptam, már hogy is ne kaptam volna... Azt a holmit küldte... ott ni!

És anélkül, hogy felém fordult volna, megvetőleg mutatott a fatöncré, melyen egy élig felbontott csomag hevert, azután ismét

rideg hallgatásba merült. Mielőtt még bánatát elmondhatta volna, észrevettem az álla mozgásáról, milyen kínosan rágja meg a szavakat, melyek most mély keserőséggel özönlöttek ki ajakán:

— Az a gyapotujjas, amit a kicsike küldött, már eddig is sok fejtörést szerzett.

Garabonciás.

Garabonciás vér szorult belém,
Garabonciás vén diák vagyok.
Forgószelekkel járok és kelek,
Vak éjszakák szívökbe rejtenek,
Jöttömön felhős gyászruhába
Szomorkodnak a nappalok.

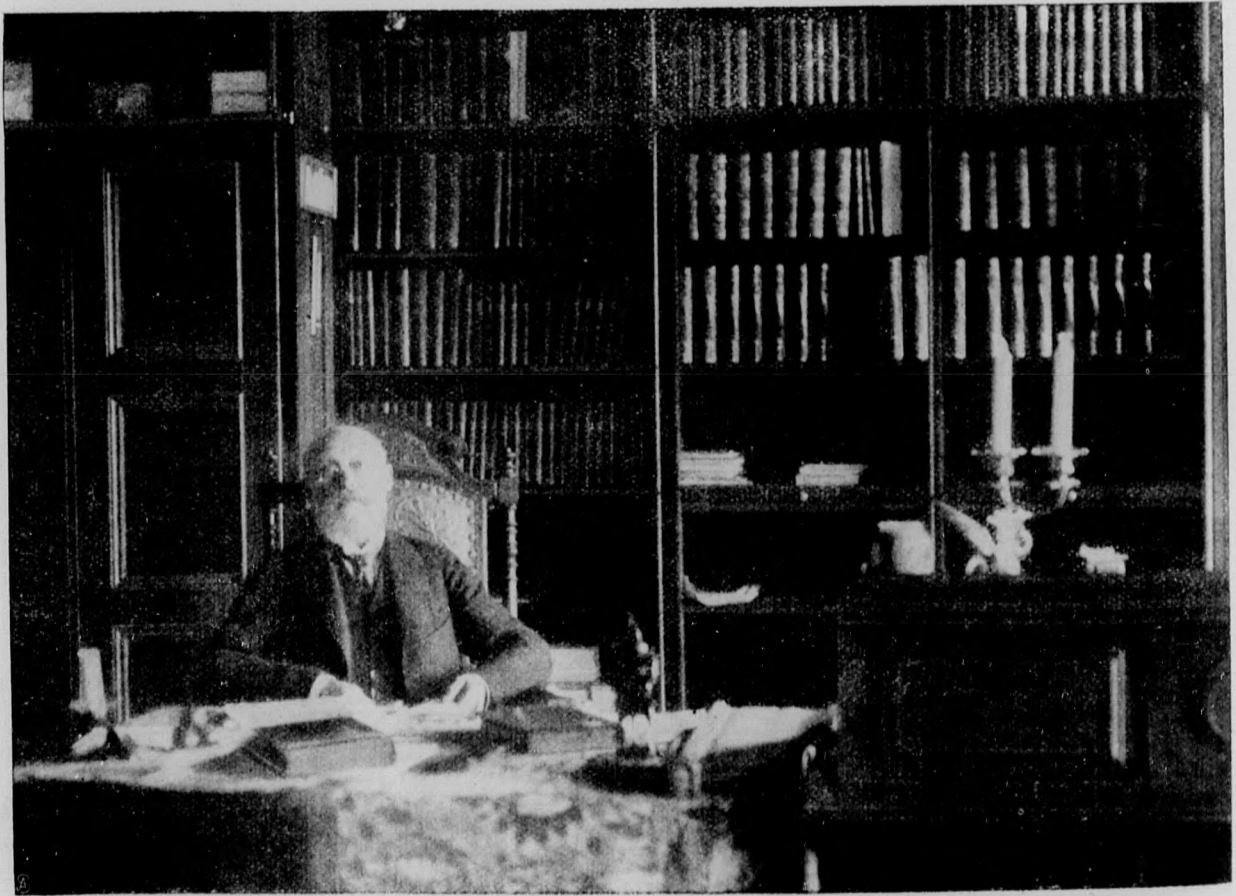
Boszorkánytermő zivatarokba
Barna palástom vállamra vetem,
Megyek, amikor senkise jár,
Oda, ahol rám senkise vár,
Megálllok a repkényes romokon,
Sir és mosolyog a szemem.

Minden erembe nekifeszülve
Sebes folyással patakzik a vér.
Villám volna az ölelésem
És nem tudok ölelni mégsem,
Lányszívek édes bús dobogása
Elfárad míg szívemhez ér.

Lázás agyamba nagy gondolatok,
A kik meghalnak bölcsőjükbe még...
Nagy tudásom, sok szép szavam van,
Mégse járok soha tavaszban,
Nem vagyok senki, nem vagyok semmi,
Sohse egész, csak töredék...

Az éjszakám nagy bolondos álom,
Csillagsugárral átfogott keret,
Homlokán a nagy messzeségnek
Fellobogva csillagok égnek,
Szomorúság-e, dicsőség-e?...
De én megyek. De én megyek...

Kató József.

Dr. Liszt Ferenc,

császári titkos tanácsos, Európa egyik leghíresebb büntetőjogásza dolgozó-szobájában.

Mikor észrevette, hogy nem értem meg szavait, boszusan a tűzbe pökött, azután némileg megkönnyebbülten, folyékonyabban folytatta:

— Tudja, hogy Auberte már kis lány korában olyan jól tudott kötni, mint akár-melyik asszony. Az anyja — mielőtt megboldogult — mindenre megtanította, amit ő maga tudott, mert ha a kezek és szemek munkálkodnak, nem marad idő rosszat cselekedni vagy gondolni. Én mindig szép, vastag, kék pamutot vettem Aubertének, aki hatéves korától fogva olyan ujjasokat kötött belőle, amiket a városban tíz frankért se lehet kapni; ugy tessenék elhinni, amint mondom, hogy mindegyik eltartott jó hat hónapig, pedig szélben, esőben, viharban mindig koptattam. Vastag, simulékony, meleg és mégis olyan könnyű volt, mint a pelyhely és az ilyet csak az én kis lányom tudta kedvemre megkötni.

A sorok olyan sűrűen simultak egymáshoz, hogy szél, eső, hideg és köd nem hatott át rajtuk, és megóvtak minden betegségtől! Ha a hazámtól távol, künn voltam a sük tengeren, olyan jóleső melegséggel árasztottak el, mintha csak otthon ültem volna családi tűzhelyemnél. Ugy csiklandozták, cizirógatták a bőrömet és nyakamat a legeseke-lyebb mozdulatnál is, mintha az én drága kicsikém bársonyos ujjai még mindig ott volnának a puha pamutban.

Oh! azok még szép idők voltak és a gonoszok csak a vénséggel törtek rám. Meg kellett válnom a tengertől, el kellett adnom a bárkámat és kénytelen voltam nyomoruságos nyugdíjamra támaszkodni. Ez éppen elég nekem a mindennapi kenyérre; egyébire nem telik. És hogy semmibe se legyen hiányom és ne csináljak adósságokat, szegény kis Aubertem elhatározta, hogy a városba megy állást keresni. Mielőtt elment, titokban, sebtében még befejezte a megkezdett gyapotujjast és mikor kész lett a munkájával, elment... magamra hagyott... A küszöbön átadta a gyapotujjast és mikor bucsuzól megcsókolt, így szólt:

— Nesze, apuskám, ez az ujjas jó melegt tart majd és megvéd a szigorú hideg ellen. Azután elsielt, hogy könnyeimet ne lát-hassa...

Cadion köhécselt és öklével a szeméit törülgette.

— Bizony, a kicsikém gyapotujjasa nélkül kegyetlenül megfáztam volna. Az egész télen csupán az melengette szívemben a reá való megemlékezést. Mikor a puha pamut a nya-

kamat csiklandozta, mindig úgy éreztem, mintha ő csirógatna. Azután úgy elszomorodtam, mikor elgondoltam, hogy ha ez az ujjasom elszakad, akkor már nem kapok ehhez hasonlót többet. Azért nagyon megkíméltem és mikor foszladozni kezdett, ügyetlen, vén kezeimmel javítottam, ahogy tudtam. Végre mégis szétfeszült. Ha az ember megvénül, hiába ül nyugodtan, mégis lesóványodik, a husa lefogy, csak a vén, kiálló csontok maradnak, azok pedig mindent átszakítanak. Mikorra az esztendő a végére járt, az ujjasomból már csak a rongyok maradtak.

Éppen ezen szomorkodtam, mikor délben, a nevenapján, az ajtó megnyílt és a levélhordó lépett be hozzám:

— Hoztam magának valamit, Cadion apó! — így szólott biztatva.

A kezeim úgy reszkettek, hogy képtelen voltam a csomagot kibontani. A levélhordó — mert szintén kíváncsi volt a tartalmára — szívesen segítkezett. Hát, Uramisten, egy gyönyörű, meleg, szép gyapotujjas volt benne, melyet az én kicsikém kötött és küldött számomra. A meglepetéstől alig tudtam szólani, de még arról is megfeledkeztem, hogy a derék levélhordót egy pohár itókéval megkináljam. De mikor eltávozott és az ajtót betette maga után, már nem türtöztethettem magamat...

Hirtelen magamra öltöttem a vadonatúj gyapotujjast, mely úgy átmelegített, hogy sírni tudtam volna örömben... Mikor aztán éreztem, hogy a szép, puha gyapot a nyakamat csiklandozza, hogy egyedül vagyok, kacagni, ujongni kezdtem, mint egy vén bolond...

Azóta ez minden születésnapomon megismétlődött, mindig kaptam a kicsikémtől egy szép meleg ujjast. Boldog voltam, mint egy kis király abban a tudatban, hogy az én édes leánykám, nappali munkájának végeztével, minden este a nekem szánt ajándékon dolgozgat. Képzetelemben láttam, mint mászik fel padlás-szobája lépcsőjén... meggyújtja a gyertyát és réám gondolva, leül az asztalhoz számomra az ujjast kötégetni, míg a többi leányok alig várják, hogy a legényekhez az utcára mehessezenek, fecsegni, ihánczolni, vihánczolni... Ha az ujjason dolgozik — így képzelődtem — akkor bizonyosan öreg apjára, gyermekkorára, szülőföldjére gondol és ez kiüzi az ostobaságokat a fejéből. Amíg az ujjason dolgozik, kötöget, bizonyosan megmarad a tisztesség, a becsület, az erény útján...

Itt megcsuklott az öreg Cadion hangja és susogássá tompult:

— Olyan szép, olyan gyönyörű álom volt ez, hogy nem is tarthatott sokáig...

Elhallgatott... a melle zihált... láttam, hogy valami nyomja a lelkét és kísérletet tettem vigasztalására:

— Ugyan, ugyan, Cadion apó, hisz a leánya most se feledkezett meg magáról... lássa, most is pontosan elküldte a csomagot!...

Cadion megvetőleg csóválta a fejét.

— Azt a hitványságot!

— Nem gyapotujjas?

— Az — az — de milyen...

— No hát!

— No hát? No hát nézze meg az ur maga!

Hirtelen megint a tűz felé fordult és nyilvánvalóan ürügyet keresett, hogy ne kelljen a csomaghoz nyulnia. En szétbontottam és egy vadonatúj, igen csinos, rézgombos vadászujjast találtam benne.

— Hisz ez gyönyörű ruhadarab, Cadion apó! — így biztatgattam.

Felém se nézett, hanem tompa, fáradt, rekedt hangon mormogta:

— De nem olyan, mint azelőtt volt...

Nem olyan a pamuja, nem meleg, nem puha, nem finom, mert nem a kicsikém bársonyos keze kötötte!...

— De lássa, mégis csak gondolt magára?

— Igen, gondolt addig, amíg a bolthoz ment megvenni... de nem úgy és addig, mint a régebbi időkben... minden este... egyedül... a padlás-szobájában...

— Pedig lássa, ez a szép ujjas sok pénzbe kerülhetett.

— Éppen ez a baj!... Tudom... mert az ára rajta van a czéduláján és éppen ez busított el olyan nagyon... Azelőtt nem ve-

Loeb Jaques,

üres biológus, a berkeley-i (California) egyetem tanára. A világhírű tudóst a budapesti egyetemre akarják meghívni, ahol a biológiának tanszékét állítanának.

hetettilyent... mert nem volt rá pénze! Hát most... honnan szerezte?... Főlegyenesedett és szinte remegve nézett rám. Szólani akartam, de érdesen félbeszakított:

— Ne mentegesse! Ne ámitson! Érzem, tudom, hogy a kicsikém megváltozott! Abbar-

A legújabb téli divat.
Modern sétaruha.

a pillanatban, mikor az ujjast a boltban megveszi, már nincs kedve saját kezével megkötni, mert nem gondol többé a gyermekkorára, szülőföldjére és öreg apjára... Ismerem én a kicsikémet! Hogy nincs már kedve az ujjas megkötéséhez, annak a jele, hogy mást... egészen mást... nem jót csinál!

Összeroskadt és abbahagyta a tűz piszkálását... Fejét a tenyereibe rejtette és fájdalmas, megindító hangon ismételte:

— Nem köt már nekem többé ujjast... nem ér rá... nincs ideje rám gondolni... A kicsikém eltévedt... én mondom... örökre elveszett rám nézve...

Emlékek.

*Te kartonszoknyás kis leányka voltál,
Én iskolába járó kis diák.
Ép úgy, mint mostan, bódító tavasz volt
És illatot lehelt minden virág.*

*Emlékszel-e?... Míg koszoruba fűztük
A tarka rél színes virágait,
Bohó szívvel ezrével szövögettük
Az ifju évek legszebb álmaít.*

*És jártunk-kellünk reggeltől napestig.
Játékunk félbe csak akkor maradt,
Ha — kifáradva — leültünk pihenni
A patakmenti árnyas fák alatt.*

*Miről se tudva, dalolgatva, játszva,
Oly gyorsan teltek-múltak a napok.
Hogy játékunkat elülről kezdhessük
Csupán azért vártuk a holnapot.*

*Tavasz van most is. A virágos fákön
Most is dalol a lombok közt madár.
Minden a régi, épen úgy mint akkor,
Csak te, meg én nem vagyunk ifjak már.*

*Az ifju évek gondtalan világa
Elmulott régen, gyorsan tovaszállt,
Az álomkergetés, a dal, a játék
Súlyos robot, nehéz munkára vált.*

*Az élet terhes igáját vonszolva
Oly lassan telnek-múlnak a napok...
— Mióta eljöttem arról a tájról,
Azóta olyan elhagyott vagyok.*

*Titokban meg-megsiratgatom most is,
— Igy tavasszal, mikor sok a virág. —
Azt az időt, mikor te kis lány voltál
S én iskolába járó kis diák.*

Novák Pál.

A fekete hajó.

*Haragos, mély vizen suhan a gyász hajó,
Körölte zug a víz, s piroslik, mint a vér...
Rajta virághalom. Temetésre való
És hófehér.*

*Halott, szűz álmokat viszen a gyászhajó,
— Fehér virághalma tört szívekből fakadt.
Liliom és álom egyaránt hervadó
Az ég alatt.*

*Körüllengik síró, fekete sirályok,
Oda lett az álom! Hiu volt, hiu volt!
Szép álom volt, meghalt — és lett sötét átok,
Ami dalolt.*

*Az eget borítja borús, lila felleg.
— Távolban a holt nap átszurt szíve vérzik,
Körüllötte meglőtt lelkek énekelnek,
Ugy kísérik.*

*— Fekete cziprusos, sötét, átok partra
Haragos, mély vizen száguld a gyászhajó...
— Oly sötét, mint a kín, de hófehér rajta
A lobogó!*

Horváth Ákos.

TARKA MOZAIK.

Aquarium.

Az aranyorfa. Az *aranyzompó* vagy *aranyorfa* rokona a potykának, kárásznak és az aranyhalnak, ezektől csak karcsubb testalkatával tér el.

Ezt a halat az aquariumok számára igen bátran merjük ajánlani. Háta és oldalain élénk narancssárga vagy miniumpiros és e mellett élénkebb és kevés igényű kedves halacska, a mely a kényesebb aranyhal mellett az aquariumnak igen szép disze. Nagy gondot nem okoz s igen élénk természetű és mindennel, a mit adunk neki, megelégszik, kenyérmorzst, kukaczt, abált buzaszemeket, husvagdalékok, mindent egyaránt szívesen fogad.

Az aranyorfa nincs annyi betegségnek sem kitéve, mint az aranyhal s azonkívül nagyobb vízmedenczébe, szökőkútakba igen alkalmas diszhal, a mely meglehetősen tekintélyes nagyságot is elér. Mint eledel is kitűnő, azt mondják, Vilmos császár kedvencz eledele volt. Németországban már a XVIII. század óta tenyésztik s használják diszhalul.

Időjelző hal az aquariumban. A csíkot mindenki ismeri, de ennek a közönséges éti csíkhálnak van egy kis, szép, diszes, faja, a melyet az aquariumban is már számtalanszor láttunk. Igen élénk egy kis halacska ez és a mi a legérdekesebb, az, hogy valóságos időjelző. Már régen észrevették, hogy ha esős az idő, a csík felzavarja a vizet, leszáll az iszapba, ha pedig szép tiszta idő van, vigan uszik a víz színén. Érdekes különben az, hogy ha igen nagy meleg van és a víz elpárolog, mélyen beássa magát az iszapba, sőt a szabadban valósággal behálózza magát, mint az afrikai forróvívi halak.

Roppant szívós természetű s az aquariumba csinos alakja, könnyű tartása s igénytelen volta miatt nagyon ajánlható. Hónapokig kitart az aquarium valamely zugában, a nélkül azonban, hogy álomba merülne.

A legkisebb víztartóban is könnyen megmarad, nem kell egyéb, mint az alján egy réteg homok és legalább is kéthetenként friss víz és egy kis figyelem mellett számos éveig él.

A teleskop-halakat az ivás után azonnal el kell távolítani az aquariumból és egy másik aquariumba áthelyezni, vagy pedig a petéket kell áthelyezni, a mit azonban még a peterakás napján elvégezzünk.

A petéből kikelt halacskákat természetesen nagy gondnal kell ápolni és etetni. Ez a legnehezebb feladat. Etetésre jók az apró crustaceák, a melyeket kereskedésből lehet hoztatni, vagy pedig a környék mocsaraiból összegyűjteni. Továbbá kitűnő tápláléknak bizonyult az igen finomra összetetelt giliszta, a melyet szükség esetén marhahussal helyettesíthetünk.

Lehet ugyan szárított crustaceákat is használni, de ezek nem olyan jók s ennél fogva nem felelnek meg a czélnek.

A kis halacskáknak jó friss — vizéről egyenletes hőmérséklettel sohasem szabad hiányoznia. A hőmérsékletnek 8° C. alá sohasem szabad süllyednie, mert az ennél kisebb hőmérséklet az egész ivadéka kártékony lehet. De nagyon veszélyes a magas hőmérséklet és azonkívül a gyakori hőmérsékletingadozás is.

A műétket illető kérdésre vonatkozólag azt jegyezhetjük meg, hogy csak a *Flosca*-féle haltápot ismerjük, a mely voltaképpen nem egyéb, mint finomra őrölt kutyaedél prima minőségben. Tapasztalatok szerint evvel a műétellel is el lehet a halakat tartani, a melyek igen megszokják és megszeretik. Természetesen ezt a mesterséges tápanyagot csakis télen ajánlhatjuk, midőn természetes tápanyaghoz jutni igen nehéz vagy éppen lehetetlen; télen szinte pótolhatatlan. Azt, hogy az aquariumba kevés sőt tesznek, miután úgy vélik, hogy egyes halaik betegeskednek, nem hagyhatjuk jóvá, mert tapasztaltuk, hogy a só a halak felhám-bőreit megtámadja úgy, hogy az nyálkás alak-

ban leválik a testről és izgatja az állatot. Megeshetik ezenkívül az is, hogy a kopoltyukat támadja meg a nagyobb mennyiségű só s azok egyes foszlányokban lökettetnek ki. Világos, hogy ennek csak egy következménye lehet: a halaknak végleges elpusztulása. A beteges állatokat azonnal el kell különíteni és friss élyendus vízbe helyezni.

Konyha.

Diópálinka. Ötven zöld diót vékony karikákra vágva beleteszünk egy üvegbe, $\frac{1}{8}$ kiló durvára törött cukrot, két narancs héját, két szem szegfűszeget és 4 fillért fahajat hozzáadunk. Azután három iteze rozspálinka és egy iteze alkohollal feltöltjük és negyvenkét napig a napon állni hagyjuk. Ekkor leszűrjük és frissen feltöltjük ugyanannyival, de télen át rajta hagyjuk, elég tavaszkor leszűrni. E módszer szerint igen kitűnő pálinkát nyerünk.

Házi cognac illó-olajok nélkül. Egy üvegbe töltünk 1 liter 90 fokos tisztított borszeszt, egy üveg jó fehér bort és egy pohárka szilvóriumot. Egy lábasban $1\frac{1}{2}$ deka orosz teát és 3 deka szentjánoskenyeret főzünk tíz percig $\frac{1}{2}$ liter vízzel, ha valami elfő a vízből, azt forralt vízzel ki lehet pótolni. E főzetet megsűrjük és a borszeszhez öntjük, az üveget jól megrázzuk, aztán bedugaszoljuk és félre tesszük három hónapra. Ez idő leteltével élvezhető és ize olyan, mint a finom cognacé.

Őszibarack-bowle. Fél kiló érett őszibarackot meghámozzunk, kettévágjuk, mély tálba rakjuk és 35–50 deka porcukorral jól behintjük. Érettebb gyümölcshöz kevesebb cukor kell. Négy üveg fehér vagy vörös pécenyebort öntünk rá és a jégre tesszük 4–5 órára. Közvetlen a használat előtt egy üveg pezsgőt, vagy ha ez nincs, szódavizet öntünk hozzá.

Kertészet.

Hidegen folyó ojtóviasz készítése. Igen jó, hidegen folyó ojtóviaszt készíthetünk a következő módon: Egy egyliteres új cserépfazékba teszünk 30 deka vastag terpentint, felolvastva hozzáadunk 10 deka tiszta sárga-vaszt, ennek feloldása után 6 deka fagyut, majd 10 deka gyantát és 5 deka fehér szurkot. Ha mindez egymásután felolvadt egy új fenyőfa, vagy zsindegyéből készült pálcikával megkeverjük, hogy ki ne fusson, aztán leveszük a tűzről, kissé lehűtjük, $\frac{1}{2}$ liter szeszt öntünk hozzá és ha megfűsödött, még kevés szeszszel meghigítjuk.

Adomák.

Jó feleség. *Asszony* (pakkolás közben): Ma visszautazom férjcskémhez, nem szabad a férfiakat túlságosan elkényeztetni.

Kissé valószínűtlen. *Anya*: Karcsi, Feri, mit kerestek ott fenn a körtefán? — *Karcsi*: Feri körtét akart szakítani! — *Anya*: És te, minek másztál oda? — *Karcsi*: Én... én csak le akartam róla beszélni.

Óvatos. *A jó barát*: Tudod pajtás, én az örülésig szerelmes vagyok! — *Szerkesztő*: Figyelmeztetek pajtás, hogy mi fél évre el vagyunk már látva szerelmes versekkel.

Meggondolatlan kívánság. Egy rossz énekes egyik gúkszert a másik után követi el s midőn ezt énekli: «Madár szeretnék lenni», egy hang lekiáltja a karzatról: — Ki is tekerném a nyakadat!

Rejtvények.

Kiegészítő-rejtvény.

.	ár	.
.	rá	.
.	u	.
.	c	.
.	ai	.
.	m	.
.	ó	.

A pontok helyébe tett betűk a szavakat kiegészítik és a pótlóbetűk az első sor alulról fölfelé, az utolsó sorban pedig felülről lefelé egy ismert közmondást alkotnak.

A szavak értelme a következő:

1. Maga magának senki sem lehet.
2. Nagy hegység.
3. Francia regényíró.
4. A piczinél is kisebb.
5. Görög szépség.
6. Délamerikai vadállat.
7. Dalban megénekel helység.

Névrejtvény.

Olga	Károly
Ernő	Aron
Irma	Rodion
Kelemen	Lajos
Lázár	Lehel
Aladár	Albert
Kálmán	Nándor
Nina	Tamás
Elek	András
Rezső	Yvette

A nevek úgy állíttassanak össze, hogy a kezdőbetűk felülről lefelé olvasva egy közmondást adjanak.

Megfejtési határidő decz. 23-ika. — A megfejtők közt érdekes könyvet sorsolunk ki.

A nov. 28-iki számban közölt rejtvény megfejtése:

«A hű barátság nappal láthatatlan, éjjel ragyog csak, mint a fénybogár.»

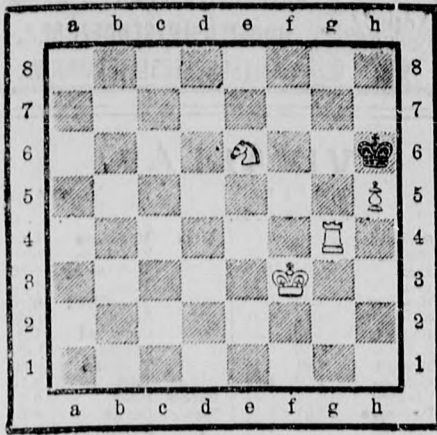
Megfejtették: Pártos Elemér, Kármán Etelka, Bera Klára, Tóvölgyi Ödön, Stern Géza, Szücs Gábor, Vermes testvérek, Kovalik Dezső, Barna Elvira, Mészáros János, dr. Geréblyés Ödön, Kondor Aranka és Malvin, Thoma Lajos, Végessy Lajos és Andorka, Sebestyén Lajos, Büttner Szerén, Gottlieb Tihamér, Kárász Elemérné, Licht Károly, Sebestyén Béla és Kálmán, Halász Márta, Kormos Béla, Bergthal Irénke, Miklós Jenőke, Pintér Kálmán, Nyáray Lajos, Kerékgyártó Margit, Molnár Gyula, László Loránd, Farkas Ödönné, Filipp Domokos, Ujhelyi László és Irén, Stomfai Berta, Szirmai Sándor, Peterdi Gáborné, Gáspár Árpád, Soós Juliska, Telegdi Kálmán, Karfunkel Károly, Biró Tivadar, Ács Ernő, Büchler Lajos, Lakos Alfréd, Pásztor Tihamér, Gstettner Béla, Andayné Fekesházy Malvin, Záborszky Imréné, Roos János, Kerékgyártó Loránt, Czember Miczi, ifj. Elfer Edéné, Fűrész Sándorné, Fekete Mária, Malatinszky Györgyné, Salgó Endre, Fehér Jolán, Nagy Mihály, Feiser Manczika, Schmidt István, Lázár Etelka, Steiner Rezső, Kanosik Mihály, Bakanek János, Schultz Ilonka, Pesti Juliska, Úveges Géza, Paksa János, Paraker István, Kertész Emmuska, Kondicz Béla, Szabó Miczi, Szécsány Károly, Stenke Hugó, Janura Lajos, Spitzer Rezső, Kiss Sándor, Dobsa István.

A kitűzött díjat Kormos Béla — Debreczen nyerte el.

SAKK.

40. számú feladvány.

Dr. Palkoska E., Pardubitz.

Matt a harmadik lépésre.

292. számú játszma.

Játszották Székesfehérvárott 1909 november 28-án.

Spanyol játék.

Világos: Molnár Imre és Vértess István
Sötét: Exner Győző

1. e2-e4	e7-e5
2. Hg1-f3	Hb8-c6
3. Ff1-b5	Hg8-f6
4. 0-0	Ff8-e7
5. d2-d4	

Erősebb itt 5. Bf1-e1

0-0

Teljesen szokatlan, de nem rossz folytatás. Rendesen 5. e5xd4 történik.

6. Fc1-g5
A szokatlanra még szokatlanabb a válasz, de ennek értelmét nem tudjuk megmagyarázni. Most is erősebb volna 6. Bf1-e1.

6.	d7-d8
7. Hb1-c2	e5xd4
8. Hf3xd4	Fc8-d7
9. Hd4xc6	

Jobb volna 9. Fb5xc6, mint hasonló állásban a pétervári versenyen is történt. Sötét most megszabadul minden nehézségtől, világosnak pedig a meggyítésből nincs semmi előnye.

9.	b7xc6
10. Fb5-d3	Hf6-g4
11. Fg5xc7	Vd8xe7
12. h2-h3	Hg4-e5
13. f2-f4	Qe5xd3
14. Vd1xd3	f7-f5
15. Ba1-e1	f5xe4
16. Hc3xe4	Ve7-h4
17. He4-g5	Ba8-e9
18. g2-g3	

Jobb volt a bástyaere; a tett lépés után a világos királyállás nagyon meggyöngyül.

18.	Vh4-h5
19. h3-h4	d6-d5
20. Hg5-f3	Fd7-f5
21. Vd3-c3	Ff5-e4
22. Hf3-e5	Vh5-f5
23. Bf1-f2	Be8-e6
24. He5xc6	Vf5-h3
25. Bf2-h2	Vh3-g4
26. He6-e5	

A királyállás gyöngesége most már érezhető, az f4 gyalog is védelemre szorul. A tett lépésnél világos birtosítani véli állását (sötét fenyegetett esetleges Be6xc6-al is), de figyelmen kívül hagyja a következő korrekciós minőség-áldozat lehetőségét. A legjobb volt még 26. Bh2-f2!

26.	Be6xe5
27. f4xe5	Bf8-f3
28. Be1-e3	

Világosnak itt már nincs védelme.

28.	Vg4xg3
29. Bh2-g2	Vg3xg2
30. Kg1xg2	Bf3xe3
31. Kg2-f2	Be3xc3
32. b2xc3	c7-c5

293. számú játszma.

Játszották Amerikában 1909 november hó. V. match játszma.

Spanyol játék.

Világos: Showalter	Sötét: Marshall
1. e2-e4	e7-e5
2. Hg1-f3	Hb8-c6
3. Ff1-b5	f7-f5

4. Hb1-c3	f5xe4
5. Hc3xe4	d7-d5
6. He4-g3	

Érdekes folytatás itt 6. Hf3xe5, f5xe4 He5xc6 stb. A tett lépésen kívül számításba jön 6. He4-c3 is, ami után a sötét gyalogok szintén gyöngék.

6.	Ff8-d7
7. d2-d4	Fc8-g4

Igazán csodálatos, hogy Marshall, ki ebben a megnyitásban elég otthonos, mily fölületesen játszik. Különben az egész játszma lefolyása azt a benyomást kelti, hogy kezdő amatőr játszsa, nem pedig azt, hogy ez az amerikai bajnokságért folyik.

8. d4xe5	Fd6xe5
9. Fb5xc6	b7xc6
10. Vd1-e2	Fg4xf3

A figuravezetés elkerülhetetlen. Ki hinné, hogy egy tapasztalt mester már a 10. lépésnél ily döntő hátrányba kerülhet.

11. Ve2xe5	Hg8xe7
12. g2xf3	0-0
13. Fc1-g5	Vd8-d7
14. Fg5xe7	Ba8-e8
15. 0-0-0	Bf8xf3

Marshall elég következetes. Ha már van egy tisztihátránya, miért ne lehetne még egy?!

16. Ve5-h5	Bf3xf2
17. Fe7-c5	g7-g6
18. Vh5-g6	Bf2-g2
19. Vg5-f6	Vd7-h3
20. Fc5-d4	Vh3-h6
21. Kc1-b1	c6-c5
22. Bh1-f1	c5xd4
23. Vf6-f7	feladja.

Sakk-hírek.

Ujpest. Az Ujpesti Sakk-Körben e hó 7-én Gajdos János szimultánjátékban mérkőzött együtójúleg 20 ellenféllel. Rovatvezetőnk szimultán-előadása este kilenc órakor kezdődött; az ujpesti sakkozók azonban szívós ellenállást fejtettek ki, mert bár a játszmák zöme éjjel körül már befejezést nyert, az utolsó játszma mégis háromnegyed 1 órajór ért véget. Gajdos megnyert 17 játszmát és 3 játszmát veszített.

Szimultán előadás. A Budapesti Sakk-Körben (Akadémia kávéház, Arany János-utca 6.) e hó 18-án, szombaton este nyolc órakor Abonyi István titkár, a körnek egyik kiváló játékosa és Gajdos János, rovatuink vezetője, közösen, a lépéseket felváltva, de tanácskozás nélkül mérkőztek

KÉT NYAKÉK.

— REGÉNY —

Irta: G. W. APPLETON.

HETEDIK FEJEZET.

A lopást követő reggelen Beale inspektor már jókor felkelt és a télikertet, valamint az eltört ablakot is alaposan megvizsgálta. A nyílás, elég nagy volt ahhoz, hogy egy kar valami kisebb tárggyal keresztül férhetett rajta.

Egy keztyűtlen kezet sértetlenül keresztül hozni, kivált sötétben teljes lehetetlenség lenne. Egy különös felfedezést tett. Különböző lábnyomok közt, melyek a nedves kövön megmaradtak, volt olyan lábnyom is, mely a szomszédos szobából a törött ablakig és jsmét visszavezetett. A lányomok teljesen sanok nélkül, laposak voltak, tehát feltétlenül házi cipőktől származtak. A nyomokat késéssel kaparta be, hogy vízzel ne lehessenek eltávolíthatók és ezek után bevezette notiszkönyvébe újabb felfedezését.

Ezek után kiment, de nem talált ugyanolyan lábnyomokat az összetört üveg alatt; ezt nem is várta, ellenben egy mély lábnyomot talált, mely szegezett cipőtől eredt. Először gondosan lemérte és ezután követte rézút a terraszig, onnan a gyaloguton egészen ki az országra.

Nem is volt rossz reggeli munka, gondolta, miközben visszatért a kastélyba.

A reggelinél, melyről Selhurst lady ismét távol maradt, sir Johnnal hosszabb megbeszélést folytatott. Azután Francoisért küldött, mikor meglátta, hogy a komornyikon házi cipő van, megelégedett egy-két közböcs kérdéssel s azután hátorító mosolyalval elbocsátotta. Majd egy kis ponyy-foga-

ton, mely már várt rá, Addleheadbe kocsizott.

Jimie Selhurst leste már a felügyelőt, egészen a park kapujáig lesétált s ott elfogta.

— Beszélhetnék önnel valahol, négy-szemkőzt? — kérdezte Bealetől.

A felügyelő azonnal kiugrott a kocsiból és előre ment a fatalemberrel, hogy a lovász meg ne hallja.

— Rendelkezésre állok! — szólt.

— Tudok valamit, — mondta Jimmie, — ez az egész. Mikor és hol beszélhetek önnel?

— Ma este pont kuencz órakor, Scotland Jardban. Kérdezősködjek utánam, majd hozám vezetik. Ezzel Beale már ismét benn volt a kocsiban és elhajtatott.

Addleheadba megérkezett, ott rögtön visszaküldte a kocsit s elment a rendőrségi állomásra, hogy beszéljen a felügyelővel.

— Odaát a kastélyban gyanus valaki, szeretném öt megfigyeltetni; Francois komornyik az.

— Az, aki az ujját megvágta?

— Igen. Éjjel-nappal meg kell figyelni. Azt akarom, hogy a legcsekélyebb mozzanatról is jelentést kapjak. Van itt valaki, aki ezt meg tudja tenni?

— Eppen van rá alkalmas emberem. Mert ismeretségben van az egyik — nővel odaát a kastélyban.

— Ez a legjobb. Francois házi cipőt hord, talán véletlenül elveszt egyet.

— És a mi emberünk majd megtalálja. Helyes. Vannak még parancsai?

— Igen. Az eltört ablak alatt kívül szegezett cipőnyomok láthatók. Egészen a kertfalig követtem őket. Talán még lehetne továbbra is követni. Meg kell tudni, hogy a kastélyban, ki hord szegesalpu cipőket. Ez az egész. Vizontlátásra holnap!

Következő útja a pályaudvarra vezetett; Előző este jött-e valaki első osztályon térti-

jegygyel Londonból és vissza, és ha igen, mikor?

— Igen, — felelte az állomásfőnök, — a hat óra tizenöt perczkor érkező vonattal egy magas, katonás kinézésű uriember — a a féljegyet, amit leadott, mindjárt elő is ke-reste.

Beale összehasonlította azzal, ami a z zsebében volt és teljesen összeillettek.

— Beale felügyelő vagyok, Scotland Jardból — szólt. Ezt a jegyet megtartom és valószínűleg önt hivatni is fogom, hogy szükségem lesz önre.

— Az állomásfőnök meghajtotta magát.

— Talán összefüggésben van a lopással? — kérdezte.

— Igen. Látta valaki, hogy az az uri-ember merre távozott?

A portás oda lépett és megemelte a sapkáját.

— Egy kocsiba ült; a kocsis most éppen künn van.

A kocsist behivatták és ő elmondotta, hogy a tegnapi utast először a „medvébe“ vitte és onnan a másik vendéglőbe, amely öt percznyire van a kastélytól. Ott ő, a kocsis, várt vagy egy félórát és akkor a leggyorsabb galoppban hajtattott vissza állomására a londoni vonathoz.

A portás emlékezett, hogy az az ur az éppen induló vonatba ugrott már be. Nem vett jegyet.

Mind a három férfi megismerné azonnal. Eppen jött egy vonat. Beale beszállt, Westbourne-parknál pedig leszállt.

A jegyellenőr emlékezett, hogy egy ur utána fizetett Addleheadtól, mert nem találta a jegyét; azonnal felismerné.

Ezek után a felügyelő abban a tudatban, hogy pompásan végezte dolgát, Scotland Jardba ment.

[[Folyt. Köv.]]

szimultán-játékokban az összes jelentkezőkkel. Az érdekesnek ígérkező tömeges mérkőzésen a kör vendégeket is szívesen lát, a játékokban résztvevni óhajtó sakkozók azonban ez uton is felkértenek, hogy sakkablájukat magukkal hozni szíveskedjenek, mert a nagyszámú jelentkezőkre való tekintettel esetleg tábla nélkül maradnának.

Amerika. A Marshall—Showalter-match, mely Lexingtonban folyik az amerikai bajnokságért, a tizedik játszma után Marshall óriási fölényét mutatja, lévén az állás a következő: Marshall 6, Showalter 1, remis 3. — A Newyorkban folyó Johner—Rosenfeld-match jelenlegi állása: Johner 5, Rosenfeld 2, remis 1.

Sakk-lizenetek.

V. I., Székesfehérvár. A játszmat közölni fogjuk. Ha a díjak mikénti elosztása előre meg volt állapítva, a verseny befejezése után a versenyvezetőnek egyáltalán semmi joga sincs ahhoz, hogy a díjak fölött másként ítélkezzen. Az előre megállapított feltételek szerint a csoportok külön díjaztatnak. Önnök tehát, mint a II. csoport 2. győztesnek, joga van a kitűzött második díjra.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a **SCOTT-féle EMULSIÓ.** Jobb, mert könnyen emészthető és ennél fogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, akik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfokú lófolteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ

készítésére; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

A **SCOTT-féle EMULSIÓ** a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógyszerben.

Az Emulsióvásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük ügyeltembe venni.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban a keleti részeket meg Fiume környékét kivéve országsszerte volt csapadék (nyugaton itt-ott havazott), melyeknek mennyisége nagyobb részt 5 mm.-en felülemelkedett, a Dunántúl meg a Nagy Alföld dunamenti megyéiben pedig 10 és 25 mm. között ingadozott. A hőmérséklet keleten emelkedett és ott 6—10 fokkal és egyebütt is —6 fokkal magasabb volt a normálisnál; a maximum Tarzalón, Szatmáron, Nagyváradon meg Marosvásárhelyen 12 C°, a minimum Sopronban 1 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és inkább csak délen csapadék várható. (Sürgöny prog.: Euyhe, sok helyütt csapadék.)

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér-séklet	
					max.	min.	max.	min.
A.-Szelidna	70.0	4.8	SE	2	4	—	8	1
Ungvár	68.7	4.0	N	1	4	1	6	4
Késmárk	69.2	4.0	—	1	4	3	4	0
Losoncz	—	0.0	—	—	—	—	—	—
Ógyalsa	67.0	3.2	—	4	4	5	1	—
Budapest	67.7	6.3	—	—	—	—	—	—
Hérvény	67.6	1.4	—	4	—	4	2	—
Keszthely	67.8	2.8	N	—	—	—	—	—
Pécs	67.6	8.0	—	1	0	2	8	4
Zágráb	67.2	2.0	—	1	0	—	4	8
Fiume	68.3	6.1	N	3	4	—	9	5
Szeged	67.3	6.2	SE	1	0	5	7	4
Temesvár	66.7	9.9	E	1	0	14	10	6
Nagyvárad	67.0	5.7	E	—	—	—	12	6
Kolozsvár	70.1	3.6	—	0	0	1	6	2
Nagyszombat	68.5	4.4	SE	4	4	—	8	2
Szatmár	—	5.2	N	2	4	—	11	7
Eger	—	6.6	NSE	1	0	—	5	5
Arvaváralja	—	2.4	N	2	0	—	8	3
Selmeczbánya	—	3.0	N	1	1	—	6	4
Komárom	—	2.2	NW	1	4	—	2	7
Magyar-Ovár	—	1.6	NE	2	4	—	1	5
Sopron	—	0.8	E	2	4	6	4	1
Ezrák	—	1.4	S	1	0	8	13	4
Cirkvenica	—	7.4	—	1	4	—	12	4
Debreczen	—	5.8	E	1	4	5	10	3
Kecskemét	—	3.6	—	4	4	7	6	4
Orosháza	—	5.2	—	8	4	7	10	2
Arad	—	5.9	NE	2	0	12	11	7
Zombolya	—	3.4	—	3	0	8	10	0
Versecz	—	4.6	NW	1	0	1	0	0
Orsova	—	6.5	NE	1	0	24	7	4

DITRICH (ES) KOMLÓS
OKL. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, V. NÁDOR-U. 2.
SIRIOS LÉGGÁZ, BRIKETT, ACÉTYLEN
KÖZPONTTELEPEK ÉS ÖNÁLLÓ
VILÁGÍTÁSI BERENDEZÉSEK.
KÖLTSÉGVETÉS ÉS TERV DITIRICH.

VIZÁLLÁS.

méter		méter	
decr. 10. decr. 11.		decr. 10. decr. 11.	
Inn	Schärding 0.65 0.38	Tisza	M.-Sziget 0.24 0.10
Duna	Passau 2.70 1.28		Tekeháza 0.60 0.13
	Linz 0.04 1.28		V.-Námény 0.56 1.30
	Bécs 0.32 1.23		Tokaj 1.— 0.70
	Pozsony 1.42 0.46		Tiszafüred 0.10 0.70
	Komárom 2.44 1.52		Szolnok 0.62 0.50
	Budapest 1.50 0.24		Csongrád 1.20 0.83
	Paks 0.30 0.18		Szeged 0.82 0.29
	Mohács 0.91 1.18		T.-Bece 0.56 0.10
	Gömbös 0.98 1.47		Tita 1.17 1.73
	Ujvidék 1.54 2.15	Óndova	Hód 0.50 0.23
	Fancsova 2.08 2.74	Tapoly	Bartfa 0.30 0.33
	Órsova 2.08 2.74	Podrož	Ladmoča 0.96 0.—
	Morvafalu 1.46 0.39	Sajó	Zsolca 1.51 1.30
	Zsolna 1.46 0.22	Hernád	H.-Németi 0.54 0.16
	Trencsén 1.27 0.15	Berettyó	Margitta 0.— 0.10
	Szered 2.05 0.47		B.-Ujfalu 0.— 0.15
	Szt.-Gothárd 0.08 0.46	Körös	Csucs 0.48 0.16
	Sárvár 0.36 0.09		N.-Várad 0.05 0.25
	Győr 2.08 1.48		Belényes 0.47 0.12
	Várasd 1.72 1.30		Tenke 0.— 0.20
	Zákány 0.18 0.72		Gurabonc 0.— 0.—
	Baros 0.28 0.52		Borosjenő 0.04 0.40
	Eszék 0.68 0.72		Békes 0.76 0.16
	Mura M.-Szerdah 0.70 0.44		Gyoma 0.50 0.08
	Zágráb 1.78 0.10	Maros	Gy.-Fehérvár 0.12 0.30
	Sziszak 3.55 1.37		Branjovska 0.26 0.66
	Mitrovicza 4.28 4.22		Soborsin 1.34 1.30
	Does 0.10 0.65		Arad 0.24 0.26
	Szatmár 0.20 0.23		Makó 0.50 0.40
	Kraszna N.-Majtény 0.45 0.40	Temes	K.-Kostély 1.03 0.70
	Latorcza-Munkács 0.20 0.10		Kiszető 3.38 0.52
	Luboroz Homonna 6.40 0.04	Béga	Temesvár 0.72 0.04
	Ung Percsejny 0.— 0.—		Beckerek 0.20 1.38

Ügyvédi és bírói vizgára, az összes jogi vizgára, államszámvevő-tani államvizgára gyorsan biztos sikerrel készülhet el

Dr. Erős Vilmos
jogi szemináriumában
Budapest, VII., Wesselanyi-utca 13. Telefon 1
Nem tevésthető össze hasonló intézetekkel.
Fiókiintézet: Kolozsvár, Páris-utca 11.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dalok utja.

Ne irigyled a potótát,
Mert lekében dal fakad
S hogy, mi rajta átviharzik,
Annak lenge szárnyát ad.

Vérkönyeket hullat szíve,
Míg szenvedés, gond, gyönyör
Felölti kis dal formáját
S a magosa utat tör.

Mint rab madár, mely szabad lett,
Hegy s völgyön át elrepül,
Míg gazdája, a szegény szív,
Tovább szenved egyedül.

Bekopogtat, hol bánat, gond.
Ahol szenved nagy beteg.
Enyhíti a nóta lelkét,
Mint tavaszi permeteg.

Szép fátlyolt szó más bajára,
Mögötte nincs szenvedés,
De magának a költnök
Hitén, álman szemfedő!

Feleki Sándor.

(Hogyan lehet elkerülni az irógöresöket?)
Egy francia orvos foglalkozott nemrég ezzel a kérdéssel egy rendkívül érdekes cikkben, amely egy francia folyóiratban látott napvilágot. Ugy látszik az irógöres évről-évre gyakoribb lesz. Ennek a betegségnek okait kutatva, a vizsgálódások közben rájöttek arra, hogy a kéz izmainak túlerőltetésénél és elfáradásánál az írónak pszichikai állapota is fontos szerepet játszik. Az az igyekezet, hogy gyors egymásutánban keletkező gondolatainkat írásban fixirozzuk, arra ösztönzi az író, hogy kezének mozdulatait egyre jobban siettesse és ezáltal megváltoztatja azokat a feltételeket, amelyek mellett az izmok írás közben rendeltetésüknek eleget tesznek. Minden ember írásához képest, ke-

zének bizonyos izomszövetét hozza írás közben bizonyos működésbe. A toll tartásának a módja, az írás, az íróasztal formája, az alsókar tartása, mindez fontos befolyással van arra, hogy milyen kézszerzők, illetve karizmok előtérnek meg. Hogy már most az írást kevésbé megerőltetővé tegyük, az csak attól függ, hogy a munkát a különböző izmok között, amennyire csak lehetséges, elosztjuk és változtassuk, hogy minden megerőltetést egy-uttal megfelelő pihenés is kövessen. Minthogy az írás nem történik, előáll az irógöres. És ebből egy-uttal az is következik, hogy minden eszköz az irógöres ellen, ugymint message, villamozás stb. sohasem fognak tartós eredményt felmutatni. Keveset, lassan, kevéken, nagy betűk és állóírás, ezt a néhány szót kell mindenkinek szem előtt tartani, akit hivatása, foglalkozása arra kényszerít, hogy naponta hosszabb ideig írnia kell. Akit az irógöres kínoz, az keveset írjon, illetve bizonyos idő múlva egy kis szünetet tartson az írásban, hogy izmai megpihenhessenek. A gyors írás gyakran válik az irógöres előidézőjévé, mert a heves mozdulatok erőszakos izomműködést követelnek. Ker-kező szó alatt az értendő, hogy betűinknél amenny-nyire csak lehet, kerüljük a szögleteseket. A szög-letes betűk vetésekor az izmok annál jobban pi-hipennek, minél nagyobbak a betűk. Az állóírás elő-nyeiről az utóbbi időben sokat beszéltek. Ennél az írásmódnál a kéz valamivel befelé hajlítva fe-kezik, míg a dült betűknél a kéz inkább kissé kifelé hajlik el. Kísérletek igazolták, hogy az előbbi kéz-írtás kevésbé megerőltető, mint az utóbbi.

(A hiszékeny parasztnőb.) Egy Gold-smith nevű amerikai szőhívos alaposan becsapott egy jámbor atyáit. Argentuillen megismerkedett egy paraszttal, akinek millióra menő vagyona van. Bebeszélte neki, hogy az Oise-folyó homokjában te-mérdek az arany. A paraszt eleinte kételkedett, me-sének vélte az egész dolgot, de Goldsmithnek sike-rült őt meggyőzni állítása igaz voltáról. Éjnek idején elmentek a folyóra, kiemelték a vízből egy marék homokot s beleeregették egy flakóba. Gold-smith egy észrevétlen pillanatban több aranyré-szeoskét kevert a homok közé. A homokot megmu-tatták egy vegyésznek és a szakvélemény persze ug-yazt volt, hogy a homoknak jelentékeny az arany tar-talma. Most már a parasztnak teljesen megjött a

bizodalma és hamarosan leszukolt nyolcvan da-rab ropogós ezrest Goldsmithnek, hogy legyen pénz a kincserekesési munkálatokra. A csaló ezzel az összeggel már meglelte a maga porcióját és szépen a faképnél hagyta emberét.

(A gyertyagyártás új segédanyaga.) Mexikó-ban legújabbban a gyertyagyártásra nézve igen fon-tos növénynek a termelésével próbálkoznak meg. A növénynek Candelilla a neve és Mexikó több államában, valamint az Egyesült-Államok déli részén végtelen tömegekben fordul elő. Rengeteg, különben műveletlen földek vannak beüve vele, de a mesterséges tenyésztésre is alkalmas, annál is inkább, mert semmiféle ápolásra nincs szüksége. Gilbe német kémikus eljárása szerint a növény viaszrétegét szabadalmazott és titokban tartott filtrálási mód segítségével teljesen ki lehet vonni. Sajnos, a learatott növény hosszabb szállítástra nem alkalmas, mert az utközben történő dörzsölő-dés a növénynek a felszínén levő viaszrétegét tel-jesen elporlasztja. Ilyenformán arra lenne szük-ség, hogy a helyszínen kitesüljenek viaszgyárak, amelyeknek költsége legalább 5000 pesora rughat. Bár a Candelilla növény körülbelül csak 1 1/2% viaszt tartalmaz, termelése igen kifutodik, mert elvadási pontja 76—80°, mely körülmény, valamint a viasz világossárga színe a gyertyagyártásnál igen nagy fontossággal bír. De nemcsak a gyertyagyár-tás terén, hanem a cipőkrém- és viaszfirnisz-gyár-tásban is nagy jelentőségre tehet szert ez a viasz, amely még mint villamosság-szigetelő anyag, vala-mint guttapercha- és gumipótlék is használható. Egy tonna candelilla-viasz előállítási költsége 90—110 peso közt váltakozik.

(Edison emlékiratai.) Edison emlékiratain dolgozik; életéről szóló könyve nem sokára meg fog jelenni. Nemcsak hányt-vetett ifjúságát és változatos élete történetét fogja benne elmondani, hanem arról is beszél, hogy mint támadták találmányának ötleteit. Könyve három részre oszlik: „Az ifjúság“, „Uton“ és „A laboratoriu-mban“. Munkája végén ott lesz találmányainak teljes jegyzéke; ez a hiteles jegyzék sok ember-nek fog meglepetést szerezni, mert nagyon sok olyan találmány van, amelyekről tévesen azt hi-zsik, hogy az övé.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

a gyermekek kedvencz játéka, ök az idő-
 mint harmincz év előtt, úgy próbát fénye-
 ma is !! szaporodik azon atyák száma, a kik mint gyermekek e Horgony-Kőépítőszekrényeket
 Minden évben megkedvelték és mostan saját gyermekeikkel ismét építeni kezdenek.

Lehet-e jobb továbbajánlás?

Bizonyára nem és azért egy anya se mulassza el első és legelőkelőbb ajándékul gyermekei számára egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényt kiválasztani. Ez legjobban történik az új képes építőszekrény-árjegyzék szerint, a mely kívánatra szívesen, bérmentve beküldetik és a melyben bővebbet találunk a Horgony-Hidépítőszekrényekről és a kedvelt Meteor-rakási játékokról is. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények ismertető jele a „Horgony” védjegy és valamennyi finomabb bel- és külföldi játékarukereskedésben a gyár által megszabott olcsó árban kaphatók; biztosság kedvéért bevásárláskor nyomtatékosan Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrényt kérjünk és ne hagyjunk magunkra semmiféle utánzatot ráérőszakolni, a melyek p. o.

Kiegészítésül teljesen értéktelenek volnának. Aki régi szekrényének kiegészítésére nézve nincsen tájékozva, az kívánatra az alanti cégétől díjmentesen megkapja az új árjegyzéket, vagy pontos felvilágosítást.

udv. és kam. szállítók

Richter F. Ad. és Ta. BÉCS I., Operng. 16.

Aki zenekedvelő és egy mechanikai zenélőművet beszerezni akar, az hozassa meg a legújabb árjegyzéket a híressé vált Imperator zenélőművekről kerek aczéhangjegylemekkel és ki egy beszélőgépet venni akar, az kérje a beszélőgép-árjegyzéket, abban a legjobb beszélőgépek felsorolva vannak.

Nálam BUTOR

minden hitelképes, tisztességesen gondolkodó egyén

szükségletét a következő fizetési feltételekkel szerezheti be: 100 koronáig havi részlet 6 korona, 200 koronáig 10 havonta, 300 koronáig 15 kor., 500 koronáig 20 kor., 600 koronáig 5 havonta, 800 koronáig 80 korona, 1000 koronáig 4 kor. rrb, Előlegül 20 százalék fizetendő.

SÁNDOR IGNÁCZ

butorkereskedő, V., Bank-utca 7. (volt Sétány-utca), Bazilika-templom közelében, Váci-körút mellett. — Futóralbumot 1 korona, bélyeg ellenében küldök. Telefon 104-04.

A NAGYMOSÁS

nem réme többé a háziasszonynak, ha a

NEPTUN

gőzmosógépet használja. A Neptun gőzmosógép a ruhát kíméletesen mossa és fertőtleníti. A Neptun mosógép akár külön kályhával, akár a tűzhelyvel összekötve használható. A Neptun mosógép használata által az idő, pénz és munka háromnegyed része megtakarítható.

Arjegyzéket szívesen küld

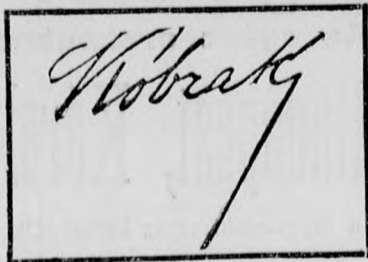
Schottola Ernő

BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 53. SZ.

Kobrak-cipő

védjegyére mindenki ügyeljen!

Védjegyek:

Rámásvarrott árunál

Keresztülvarrott vagy szeges árunál

Miért vesz minden szegény és gazdag
egyaránt

DIANA SÓSBORSZESZT

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó
masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg-
erőtlenítéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz

Urlovasok, zsokéek, sportférfiak

részére nélkülözhetetlen szer a **DIANA-sósborszesz**. Bedörzsölés
utján a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik termé-
szetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és baj-
tól meg lesznek óva, ha **DIANA-sósborszeszt** visznek magukkal.
Mert a **DIANA-sósborszesz** ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi
a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran
előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi
szer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségekből
származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállá-
sát, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisra redu-
kálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük utján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen,
kiváló izomerősítő-szert nyernek a **DIANA-sósborszeszben**. A fáradt
testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derekfájást meggátolja, néhány
előzetes bedörzsölés által.

Hivatalnokok, díjnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb
szert nem találhatnak a **DIANA-sósborszesznél**, a mely a sok ülés-
ből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatályosabb, biztosan
ható szer.

Mint arczápoló-szer

a legkiválóbb a **DIANA-sósborszesz**, a mely eltünteti a mit-
essereket, az arczbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmaz-
ható izzadás ellen, valamint szájbüz megszüntetéséhez. Fürdővizben,
mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üde-
séget kölcsönöz.

Egyedüli

készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5. szám.

A 100714. VII. b. számú módosított miniszteri rendelet értelmében a Diana-sósborszesz kereskedők által is szabadon árusítható.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA-sósborszeszes“ üvegeket nem veszünk vissza.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA-sósborszesz** biztosan ható
és a legolcsóbb háziszser.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön, megy, kifáradt, testileg és szellemileg
meg van erőtelve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól
bemaszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel,

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a csontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal
felfrissül az egész szervezet.

Mert a has maszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyadtság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.
A kik egésznap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak,
olvasnak, írnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen
egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a maszirozás alatt szünteti meg.

Miért van a legkomolyabb hivatása a

DIANA sósborszesznek

fodrásztermekben?

Mert köztudomásu lett, hogy feltűnő kellemes illata végett
az urak nagyon kedvelik.

Mert fejmosásnál **DIANA-sósborszesznél** nincs jobb a világon.

Mert a fejbőrre hűsítőleg, frissítőleg és erősítőleg hat.

Mert a korpaképződést megszünteti a hajhullással együtt.

Mert a haj színét eleveníti, fényesíti.

Mert a borotválkozás utáni rossz érzéseket azonnal megszünteti.

Mert pattanások képződése ki van zárva.

Mert megvágás esetén a vérmérgezés ki van zárva.

Köztudomásu, hogy a mindennapi életben a legveszedelme-
sebb bőrbajokat egyik ember a másiktól kapja tudtán kívül és
pedig leginkább ott, ahol a legtöbb ember megfordul.

Nem csoda tehát, ha borotválkozás vagy hajvágás közben
hozzá jutunk egy ily ragadós bőrbajhoz anélkül, hogy ennek bárki
oka volna. Eppen azért tanácsos a **DIANA-sósborszesz** befec-
kendezés minden borotválkozás és hajvágás után.

Legerősebb sósborszesz!

Az egész országban mindenütt kapható.

Postán legkevesebb 6 üveg
szállítható utánvétel mellett.

Egy üveg DIANA-
sósborszesz
44 fillér

Egy nagy üveg
Diana-sósborszesz
1.10 kor.

Egy legn. üveg
Diana-sósborszesz
2.20 kor.

